

VERTROULIK

Hierdie agenda met bylae is
vertroulik behalwe waar die
Kommissie van die Algemene
Kerkvergadering anders besluit.

AGENDA met BYLAE

VIR DIE

**Een-en-sestigste
ALGEMENE KERKVERGADERING**

VAN DIE

**Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika
Vergadering te Pretoria op 12 Mei 1986 e.v.d.**

NAAM VAN GEMEENTE

Wilpoortje

AFGEVAARDIGDE

B. G. Geyl

ORDE VAN DIE VERGADERING

1. REGLEMENT VAN ORDE in gebruik by die Algemene Kerkvergadering.
 - 1.1 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bepaal die tyd en plek van die vergadering (Bepaling 12.1)
 - 1.2 Die skriba roep die vergadering op (Bepaling 12.2)
 - 1.3 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bepaal die tyd vir indiening van rapporte, voorstelle, beskrywingspunte, versoekskrifte en geloofsbriewe met die oog op die Algemene Kerkvergadering en dra aan die moderamen en administrateur die samestelling van die agenda op (Bepalings 12.3 en 4)
 - 1.4 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wys 'n kommissie vir orde, 'n kommissie vir formulering, notulehouers, 'n kommissie vir die geloofsbriewe, stemopnemers en stemtellers aan.
 - 1.4.1 Die kommissie vir die orde ontvang en oorweeg verskonings vir tydelike afwesigheid uit die vergadering, sien toe dat die sittingsure stiptelik gehandhaaf word en dat alles ordelik en met die nodige waardigheid geskied.
 - 1.4.2 Die kommissie vir formulering ontvang voorstelle en amendemente wat tydens die vergadering ingedien word, sien toe dat die bewoording daarvan nie in stryd is met enige besluit of bepaling van die kerk nie en dat voorstelle of amendemente wat aanvaar word, gereed is vir direkte opname in die notule. Indien die voorsitter ter wille van die vinnige gang van sake gedagtes uit die vergadering in 'n voorstel wil omskep, sal die kommissie vir formulering dit dadelik op skrif stel vir voorlegging en besluit.
 - 1.4.3 Die notulehouers sorg vir die opname van alle besluite en handeling van die vergadering in die notule en stel die notule van die daaglikse sittings aan die vergadering beskikbaar op die tye deur die vergadering bepaal.
 - 1.4.4 Die kommissie vir die geloofsbriewe gaan die geloofsbriewe voor die aanvang van die sitting na en lê aan die vergadering 'n lys voor van die lede van die vergadering, en 'n verslag oor geloofsbriewe wat nie in orde is nie.
 - 1.4.5 Die stemopnemers deel in opdrag van die voorsitter, wanneer die voorsitter dit reëls stembriefies uit aan lede van die vergadering en neem dit weer op. Die stemtellers tel die stemme wat uitgebring is en deel die uitslag aan die voorsitter mee. Slegs persone wat 'n besliste meerderheid van die getal stemme wat uitgebring is, ontvang het, word deur die voorsitter verkose verklaar.
- 1.5 Die voorsitter, of in sy afwesigheid die vise-voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, open en konstitueer die vergadering (Bepaling 12.5, 6 en 7).

- 1.6 'n Lid van die vergadering wat 'n spreekbeurt verlang oor 'n bepaalde saak onder bespreking, steek sy hand op, waarna die vise-voorsitter sy naam op 'n lys plaas. Die voorsitter ken die spreekbeurt toe in die volgorde van die lys. Die tydsduur van 'n spreekbeurt is beperk tot vyf minute, maar mag met toestemming van die vergadering verleng word. Geen lid van die vergadering is geregtig op meer as een spreekbeurt oor 'n bepaalde saak nie, behalwe wanneer al die sprekers op die lys hulle beurt gehad het en daar nog tyd vir bespreking toegeken is vir die bepaalde saak. Die voorsitter sal dan beslis of die bespreking beëindig sal word en of daar 'n tweede spreekbeurt toegeken sal word.
- 1.7 Die voorsitter het die taak om sprekers by die punt onder behandeling te bepaal. Wanneer 'n spreker afdwaal, sal die voorsitter sy aandag daarop vestig en as hy na twee waarskuwings daarin bly volhard, sal die voorsitter hom die woord ontnem en die volgende spreker aan die woord stel.
- 1.8 Tydens die bespreking van 'n saak op die agenda kan lede van die vergadering voorstelle en amendemente op voorstelle indien by die kommissie vir formulering. Dit moet skriftelik geskied en behoort onderteken te wees deur die voorsteller en sekondant.
- 1.9 Wanneer voorstelle wat handel oor rapporte nie 'n verandering of wysiging van die rapport inhou nie, dog slegs bedoel is om die aanbevelings in die rapport vir uitvoering te verwys of om die rapport aan te vul, stel die voorsitter eers die rapport in sy geheel vir goedkeuring en daarna die voorstelle wat daarop betrekking het. Wanneer voorstelle veranderings in die rapport bevat, stel die voorsitter eers die voorstel en daarna die rapport soos gewysig.
- 1.10 Geen rapport of saak wat so afgehandel is, kan weer behandel word nie. Wanneer 'n lid van die vergadering van mening is dat die besluit hersien moet word, kan hy tydens die sitting van die vergadering 'n skriftelike versoek, mede-onderteken deur 'n ander lid van die vergadering, om hersiening inhandig. Op ontvangs van so 'n versoek lê die voorsitter dit aan die vergadering voor. Die voorsteller ontvang die geleentheid om sy versoek toe te lig, en een spreker wat beswaar wens te maak sal ook 'n spreekbeurt verkry. Die tydsduur is in elke geval beperk tot vyf minute. Daarna stem die vergadering oor die versoek. Indien twee-derdes van die vergadering hom ten gunste van die versoek verklaar, word die saak opnuut behandel.
- 1.11 Wanneer 'n lid van die vergadering 'n saak op die agenda geplaas wil hê of as hy 'n verandering in die agenda wil aanbring ten opsigte van die werk wat nog afgehandel moet word, kan hy 'n mosie van orde indien en sy versoek stel. Dit moet skriftelik gedoen word en behoorlik onderteken word deur die voorsteller en sekondant.
- 1.12 Enige lid van die vergadering kan op 'n punt van orde die aandag van die voorsitter daarop vestig dat 'n spreker van die punt onder bespreking afwyk, die tyd aan hom toegestaan om te spreek oorskry, of dat die tyd vir verdaging van die vergadering aangebreek het. Dit mag mondeling geskied. In sulke gevalle sal die voorsitter handel.

2. AFHANDELING VAN DIE AGENDA

Studie- of voorligtingstukke wat in die agenda opgeneem is of as bylaes tot die agenda gevoeg is, word as gelees beskou.

Beskrywingspunte en verslae is vooraf deur die onderskeie werkgroepe behandel, en die aanbevelings van die werkgroepe is opgeneem in die agenda.

3. SAMESTELLING VAN DIE AGENDA

Vorige besluite van die Algemene Kerkvergadering is by die samestelling van hierdie agenda in aanmerking geneem.

Alle verslae is in die agenda opgeneem en verwerk.

As bylaes word alleen noodsaaklike studiestukke en finansiële state opgeneem.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is gemagtig om beskrywingspunte, indien nodig, te herformuleer en om die motiverings te evalueer veral wat die omvang aanbetref.

4. DRAG BY DIE VERGADERING

Ter wille van talle nuwelinge by die vergadering word die besluit wat voorheen in verband met die drag by die vergadering geneem is onder die aandag gebring: Lede van die vergadering dra 'n donker pak klere met bypassende das. By die amptelike opening Maandagaand sal al die dienaars van die Woord 'n toga dra.

5. AANLOOP TOT DIE VERGADERING

Die voorafverrigtinge tot die vergadering is soos volg:

- * Vanaf 12h00 tot 15h00 op Maandag 12 Mei 1986 word daar begin met registrasie in die foyer van die Dirk van der Hoffsaal. Afgevaardigdes moet asseblief voor 15h00 klaar wees met registrasie.
- * Vanaf 15h00 tot 15h30 word 'n verslag voorberei oor die aanwesige lede.
- * Vanaf 15h30 tot 16h00 kan afgevaardigdes hulle plekke inneem in die saal. 'n Afskrif van die verslag oor die aanwesige lede word aan elke afgevaardigde oorhandig wanneer hy die vergadersaal binnegaan. Die verslag sal geld as die amptelike presensielys. Afgevaardigdes wat na 15h00 registreer, sal alleen deur middel van die notule tot die presensielys toegevoeg word na aanmelding by die orde-kommissie.
- * Stembriefies wat benodig word tydens die vergadering is in u agenda ingebind. Let asseblief op na die kleurverskille vir verskillende stemgeleenthede.
- * Verversings word gedurende teepouses op twee plekke bedien, tewete in die foyer en in die parkade.

INHOUDSOPGAWE

	<u>BLADSY</u>
OPENING	1
<u>SAMESTELLING EN KONSTITUERING</u>	1
Geloofsbriewe	1
Benoeming van stemopnemers en tellers	1
Verkiesing van die moderamen	2
Die notule van die vergadering	2
Kommissie vir formulering	2
Kommissie vir die orde	2
Sittingsure	2
AMPTELIKE OPENING	3
GROETE BOODSKAPPE	3
H C M FOURIE-EREPENNING	3
I. <u>DIE KERK</u>	
Gedenkfees 1886 - 1986	3
Onthulling van gedenkplaat	3
Kranslegging by herstelde Goddefroy-grafte	3
II. <u>GEMEENTES</u>	
1. <u>HULP AAN GEMEENTES</u>	
FONDS VIR GEMEENTE OPBOU	5
Steun uit die fonds	5
Stand van die fonds	5
Bystand aan gemeentes	6
Kensington	9
Wes-Kaap Kerkgeboue	10
Aanwending van die Fonds	10
Slot opmerking	11
2. STIGTINGS SEDERT ALGEMENE KERKVERGADERING 1983	11
3. ONTBINDINGS SEDERT 1983	11
4. <u>STANDPLASE : PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS</u>	
Voltydse skriba	12
Mede-professore	13
Technikon-studente	13
Dosente verbonde aan die opleiding vir die	
Hervormde Kerk in Suidelike Afrika	14
Direkteur Pastorale Verwysingsdiens	14
Superintendent vir Evangelisasie	15
Vierdie Direkteur by Kital	15
Jeugwerk/Opvoeding en Onderwys	15
Studentebearbeiding : Bloemfontein	16
Evangelisasiestandplase : Kaapstad en Durban	16
Bearbeiding Wes-Kaap	17
Bestaande sinodale standplase	17

5. BEDIENINGSTRUKTUUR	18
III. <u>LIDMATE</u>	
1. <u>LIDMAATSKAP</u>	20
Artikel III	20
Volkskerk	22
2. <u>STATISTIEK</u>	23
Gemeentetelling	23
Attestate	25
Reisattestate	25
Gemeenteregisters	26
Rekenarisering van lidmaatgegevens	26
V. <u>AMPT</u>	
1. <u>PASTORAAT</u>	29
Statistiek	29
Predikante : Huweliksprobleme	29
<u>TRAKTEMENTE, REISKOSTE EN EMOLUMENTE</u>	30
Traktement	30
Reistoelae	31
Behuising : eie wonings	32
<u>PENSIOENFONDS : VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD</u>	
Samestelling	33
Finansies	33
Kapitaalfondse	33
Bates	34
Inkomste	35
Uitgawes	35
Pensioenuitkerings	35
Premies - Herversekeringskema	37
Aktuariële ondersoek	37
Groep Mediese Skema by N.B.C. Mediese Hulpvereniging	37
Herderlike Sorg	38
Pastorale verwysingsdiens	38
Predikantevergadering	39
Voorsiening van predikante	40
Emeritaat en Pastorale Hulp	41
Wetswysiging Bepaling 156, 162, 163, 10	41
Huisvesting van predikanteweduwees	43

2. <u>PRESBITERAAT</u>	44
Statistiek	44
Toerusting van ouderlinge	44
3. <u>DIAKONAAT</u>	
Statistiek	45
Ringsverslae	45
<u>Algemene Diakonale Raad</u>	45
Samestelling	45
Toerusting	46
Voorsitters van Ringsdiakonale Rade	46
Werkverdeling : Diens van Barmhartigheid	46
Diakonale Rubriek	47
Organigram: Algemene Diakonale Raad en Gemeen-	
telike Diensgroepe	47
Paneel van Adviseurs	47
Diensgroep vir sorgafhanklike kinders	47
Die N.H.S.V.	47
Die amp van diaken en diakensvergadering	48
Verslag Diens van Barmhartigheid	49
Wyksverslag : Diakens	50
Diensgroepe	50
Hulpmiddels	51
Gemeenskapswerkers	52
Gesinsverslagvorm	52
Die Diakonale Dienskomitee	53
Skakeling met maatskaplike werkers	53
Skakeling met die N.H.S.V.	53
Die Diakonie	53
Diakonale Organe van Bystand/Diakonale Diensorgane	54
Skakeling met ander kerke	54
Bevolkingsontwikkelingsprogram	55
Bejaardesorgbeleid	56
<u>Diakonale Diensorgane</u>	57
De Hervormde Weeshuis	57
Diensgroep: Sorgafhanklike kinders	57
Kindertal	58
Kerkverband van kinders	58
Vakansieplasings	58
Werkseleentheid vir kinders	59
Tersiêre onderwys	59
Huis vir intensiewe sorg	59
Personeel	59
<u>Geboue</u>	59
Jac van Belkum-Huis	59
Andries Hendrik Potgieter-huis	60
Middelburg	60

Versorgingskoste	60
Toerusting	60
Borgskema	60
Ontvangste	61
Uitgawes	61
Koste per kind per maand	62
<u>Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging</u>	63
Konstitusie	63
Doelstellings	63
Lidmaatskap	63
Voorsitter	64
Streekkongresse	64
Betrokkenheid	64
Kerklike instansies	64
Ander instansies	64
Nuwe takke	64
Ontbinding van 'n tak	64
Die Christelike Vrou	64
Koffiekamers : Nasionale Dienspligtiges	65
Pastorale Verwysingsdiens	65
Verjaarsdaggeskenke aan Kinderhuiskinders	66
Handleiding vir Predikantsvroue en NHSV-Besture	66
Die Monumenttehuise van die NHSV	66
<u>Die Ondersteuningsraad</u>	67
Samestelling	67
Beskikbaarheid van dienste	67
Direkteur van Die Ondersteuningsraad	68
Benutting van Maatskaplike Werkers	68
Gevallewerk	68
Groepwerk	71
Gemeenskapswerk	71
Geestelike bearbeiding van kliënte van Die Ondersteuningsraad	71
Verslaggewing	73
Beleid oor hulpverlening	74
Huweliks- en gesinsverryking	74
Castle Carey Kliniek	75
Finansiële verslag	76
Dankbetuiging	79
<u>Ons Tuis</u>	80
Beheer	80
Afdelings	80
Behoeftes van bejaardes	80
Uitbreiding	80
Huis Johannes Postmus	80
Rustenburg	80
Orkney	81
Marble Hall	81
Middelburg	81

Johannesburg	81
Pretoria	81
Dankbetuiging	81
Die Tafelberger	82
<u>Huis Delarey</u>	82
Opnames	82
Ouderdomsgroepering	83
Aanneming	83
Hulpverlening	83
Nasorgdienste	84
Finansies	84
Algemene Diakonale Fonds	85
Ringsbystandsfonds	86
Fonds vir diakonale diensorganes en ander instansies	87
Die Transvaler se Kersfeesfonds	87
Staatsubsidie	88
Deurkollekte	89
Oorbetaling van diakonale fonds	90
Nagmaalstafelkollekte	91
Wysigings aan Bepalings	92
Bepaling 172	92
Bepaling 173	92
Bepaling 174	93
Bepaling 175	93
Bepaling 176	94
Bepaling 177	95
Bepaling 178	96
Bepaling 179	96
Bepaling 180	97
Bepaling 181	97
Bepaling 182	98
Bepaling 183	98

VI. VERGADERINGS VAN AMPSDRAERS

Kerkraad= en gemeentevergadering	99
Konsistorieboek	99
Ringsvergadering	100
<u>Verdeling van Ringe</u>	
Ring van Pietermaritzburg	100
Ringe van Rustenburg en Zeerust	100
Ringe van Middelburg en Bronkhorstspuit	100
<u>Wysigings aan Bepalings</u>	102
Bepaling 7	102
Bepaling 8	103

Verslae	107
Ouderlingsvergadering	108
Visitatie	108
Ringsrade	109
Inligtingsvergadering	110

Algemene Kerkvergadering 110

Funksionering	110
Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	111
Verslag	112
Verkiesing van lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	
Kerkdrag	112
Indien van voorstelle en beskrywingspunte	113
Wysiging van Bepaling 12	113

IX. APOSTOLAAT

1. Evangelisasie 114

Gemeentelike evangelisasie toerustingsprogram	114
Evangelisasie in gemeentes	114
Ringsevangelisasiefonds	115
Werkzaamhede van die Raad vir Evangelisasie	115

2. Arbeid onder Immigrante 116

3. Arbeid onder die Jode 117

4. Arbeid onder Gevangenes 118

5. Sending 119

Sendingraad	119
Hervormde Kerk in Suidelike Afrika	119
Die Hervormde Teologiese Opleiding (HTO)	121
Dosente betrokke by opleiding van dienaars van die Woord in die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika	122

6. GETUIENIS TEENoor Owerheid en Volk 123

SAKE VOORGELê DEUR DIE RAAD VIR MAATSKAPLIKE SAKE 123

Vervroeging van meerderjarigheid	123
Videobande	125
Homoseksualiteit	127
Pornografie en publikasiebeheer	128
Eutanasie	131
Sondagsport en die uitsending daarvan	132
Bekamping van Sondagsontheiliging	134
Aborsie	135
In vitro-bevrugting	137
Ontugwet (Wet 23 van 1957)	138

<u>PROJEK KERK EN WÊRELD 2000</u>	140
Bevordering van die teologiese arbeid	140
Bevordering van die ekumeniese verband	141
Die vryheid en verantwoordelikheid van die kerk op staatkundige gebied	141
Die verantwoordelikheid van die kerk op sosiaal etiese gebied	142
Die kerklike bediening	143
 7. <u>KULTURELE LIGGAME</u>	144
Serkos	144
Sabra en FAK	144
 X. <u>GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG</u>	145
 1. <u>BELYDENDE JEUG</u>	145
Oorkoepelende liggaam vir jeugwerk	145
Jeugtuiste te Pretoria	149
Publikasies	149
Die empiriese ondersoek "Die jongmens in die Ned Herv Kerk van Afrika"	150
Kursusse vir jeugouderling/gemeente jeugorganiseerders en jeugbesture	150
Jeugjaar 1985	151
<u>Kampterreine</u>	151
Roodeplaatkampterrein as seminaarsentrum	151
Finansiering van kampterreine	152
Benutting van bestaande kampterreine	152
 2. <u>STUDENTEBEARBEIDING</u>	153
 3. <u>OPVOEDING EN ONDERWYS</u>	153
Onderwysbeginsels	154
Uitvoering deur die Raad	154
Gesprek met V C H O	155
Ouerbetrokkenheid	156
Godsdiensonderrig en Bybelkunde	156
Kursusse	157
Beleidstuk: Kerk en Wêreld 2000	157
Proefskrif	157
Interkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys (IKKO)	158
Predikantstandplaas : Opvoeding en Onderwys	160
 4. <u>TRANSORANJE INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS</u>	160

XI. <u>BELYDENIS</u>	162
1. <u>BELYDENISSKRIFTE</u>	162
Belydenisskrifte ingesluit by vrae by belydenis	
van geloof	162
Apostolicum	163
2. DIENSFORMULIERE	165
3. NAGMAALSFORMULIER	165
4. DOOPFORMULIER	172
5. ANDER FORMULIERE	175
XII. <u>PREDIKING EN EREDIENS</u>	176
1. EREDIENSTE	176
2. <u>DIENSORDE</u>	176
Diensboek	176
Aankondigingspreuke vir Wet en Belydenis	176
3. <u>KERKMUSIEK EN SANG</u>	178
Nuwe Psalmberyming	178
Jeugsangbundel en die gebruik van ander	
sangbundels	179
Orreladvies	179
Konservatorium vir Kerkmusiek	179
Bach Feesjaar	180
Dienskontrak en salarisskaal vir orreliste	180
4. <u>BYBELVERSPREIDING</u>	180
Samewerking met die Bybelgenootskap van Suid-Afrika	180
Sekretarisse van die kerk by die Bybelgenootskap	183
Aktiwiteite van die <u>Bybelgenootskap</u>	184
Vertaling	184
Produksie	185
Verspreiding	185
Verkoopsbelasting op Bybels	186
5. <u>PUBLIKASIES</u>	186
Raad vir Publikasies	186
Kital	187
Uitgewery	187
Videoprogramme	187

Oudiokasette	188
Biblioteek	188
Kursusse	188
Kategese	189
<u>Die Hervormer</u>	189
Redaksionele beleid	189
Studieprojek: Mev Bessie Gericke	189
Inlywing: Die Christelike Vrou	189
Intekening	190
Tydskrifte-afdeling en personeel	190
Leserstoe	190
Intekengeld	190
Die Christelike Vrou	190
Bybelse Dagboek en die Almanak	191
Hervormde Teologiese Studies	192
6. <u>S.A.U.K. EN S.A.T.V.</u>	193
<u>Erediens-uitsendings</u>	193
Toerusting van predikante en studente	193
Landswe- en/of streeksdienste	193
Toekenning van uitsaaibeurte	193
Voorafopnames	194
Beklagings ten opsigte van die SAUK en SATV	194
XIV. <u>FEES- EN GEDENKDAE</u>	196
Sondagheiliging	196
Bid- en dankdae	196
XV. <u>OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD</u>	197
1. KURATORIUM VIR DIE TEOLOGIESE OPLEIDING	197
2. <u>WERKSAAMHEDE VAN DIE KURATORIUM</u>	198
Toelating	198
Finansiële bystand	198
Toesig oor en vordering van studente	199
Kontak	199
Kurrikulum ondersoek	199
Ekstra kurrikulêre kursusse	199
3. DEKAAN SE VERSLAG	200
4. BEURSE EN LENINGS: PASTORALE SIELKUNDE	201

5. WYSIGING VAN BEPALINGS 68 EN 70	202
XVII. <u>KATEGES</u>	203
1. RINGSGRADE	203
2. <u>DIE KATKISANTE</u>	203
Kategesepligtiges en bywoning	203
Koshuisleerlinge	204
Verstandelik gestremde kinders	204
Die kind in die erediens	204
Voorgeloofsbelydenis - kindervereniging	205
3. KATEGESEHANDLEIDINGS	205
4. <u>DIE KATEGETE</u>	210
Funksionering van kategete	210
Toerusting van kategete	210
5. DIREKTEURE VAN KITAL	211
6. KATEGESELOKALE	211
7. VRAELYS VIR VISITASIE	212
8. EVALUASIE	212
9. SKAKELING	212
10. BELYDENIS VAN GELOOF	213
11. KAART NA BELYDENIS VAN GELOOF	213
12. SKOOLVERWISSELING TOERUSTING	213
13. WYSIGINGS AAN WET EN BEPALINGS	214
XIX. <u>NAGMAAL</u>	218
1. UITNODIGING TOT DIE NAGMAAL	218
XX. <u>OPSIG EN TUG</u>	218
Bepaling 110	219
Bepaling 111	219
Bepaling 123	220
Bepaling 158	220
XXI. <u>HUWELIKE</u>	222
1. WETSONTWERP OP DIE GESINSHOF 1985 EN DIE WYSIGINGSWETSONTWERP OP EGSKEIDING 1985	222

XXII. <u>KERKLIKE GOEDERE</u>	223
1. <u>RAAD VAN FINANSIES</u>	223
Samestelling van die Raad van Finansies	223
Finansiële state	224
Bates en laste	224
Heffings	227
Kerkgeld vir Kerkwerkskema	233
Afdeling Interne Oudit	236
Argief en Museum	237
Konservatorium vir Kerkmusiek	240
Goedkeuring van finansiële state deur gemeente- vergaderings	241
XXIII. <u>VERBAND MET ANDER KERKE</u>	242
1. <u>RAAD VIR EKUMENIESE SAKE</u>	242
Werkprogram van die Raad	242
Gereformeerde Ekumeniese Sinode	242
S.A.R.K. (SACC)	243
Huidige opdragte	244
Ekumeniese biblioteek	245
Betrokkenheid by ander kerke	245
International Council of Christian Churches	245
2. KORRESPONDENSIE MET ANDER KERKE	246
3. GESPREK MET ANDER DENOMINASIES	247
4. GESPREK MET SUSTER KERKE (TKK)	247
XXIV. <u>KERK EN OWERHEID</u>	265
1. TAAK VAN DIE KERK TEENOR DIE OWERHEID	265
2. DIE WET OP VERBOD OP GEMENGDE HUWELIKE EN ARTIKEL 16 VAN DIE ONTUGWET	277
XXV. <u>WET EN BEPALINGS</u>	278
1. RAAD VIR REGSADVIES	278
<u>RONDVRAAG</u>	279
<u>BEDANKINGS EN AFSLUITING</u>	279

AGENDA

vir die

EEN EN SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING

van die

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

WAT SITTING NEEM TE PRETORIA VANAF

12 MEI 1986 OM 16h00

OPENING

Die uittredende voorsitter open die vergadering om 16h00 met sang, Skriflesing en gebed in die Dirk van der Hoffsaal, Pretoria.

Mosie van roubeklag met die afsterwe van proff A S Geyser en A van Selms, di J H van Staden, A J Willemse, G H J Marsman en D J Dreyer en alle ampsdraers en lidmate wat sedert die vorige vergadering gesterf het.

Verwelkoming van afgevaardigdes.

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

GELOOFSBRIEWE

1. Die kommissie vir geloofsbriewe se verslag oor die geloofsbriewe word behandel. Deur vooraf korrespondensie is sover as moontlik foute reggestel.
2. Die vergadering word wettig saamgestel uit die afgevaardigdes teen wie se geloofsbriewe geen besware ingebring is nie, die predikante, die professore en ander dosente in die teologie van die kerk en emeritusprofessore en -predikante wat as pastorale hulp aan 'n gemeente verbind is, met gewone stem. Die emeritusprofessore en -predikante, diegene wat met behoud van status uit die diens getree het en die administrateur van die kerk neem sitting met adviserende stem.
3. Die besware, indien enige, teen geloofsbriewe word in behandeling geneem.

BENOEMING VAN STEMOPNEMERS EN TELLERS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem minstens vyf diakens of ouderlinglede uit die vergadering as stemopnemers en tellers.

'n Vorige vergadering het besluit dat die stemopnemers stemme sal tel as daar gestem word deur die opsteek van hande, maar dat die personeel van die administrateur stembriefies sal tel.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN

Die vergadering kies uit die aanwesige dienaars van die Woord 'n voorsitter en skriba en begin met sy werksaamhede, waarna 'n vise-voorsitter en vise-skriba verkies word.

DIE NOTULE VAN DIE VERGADERING

Die notule van die middag- en aandsittings van die vorige dag en van die oggendsitting daarna sal beskikbaar gestel word tydens die oggend teepouse van die volgende dag en sal vir goedkeuring gestel word net na die etenspouse. Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. Alle lede van die vergadering is mede-verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.

Slegs inhoudelike regstellings aan die notule sal ter vergadering gedoen word. Afgevaardigdes word versoek om spelfoute en redaksionele regstellings skriftelik by die notulehouers in te handig.

Die Kommissie het as notulehouers benoem: Die vise-skriba, die administrateur en oudl J C Oelofse.

KOMMISSIE VIR FORMULERING

Die Kommissie het die volgende kommissie vir formulering benoem: drr J H Koekemoer en D J C van Wyk, prof P J van der Merwe en ds A P J Beukes.

KOMMISSIE VIR DIE ORDE

Die Kommissie het as kommissie vir die orde benoem: Di P A R C van Wyk (sameroeper), C J Smit en oudl J P van den Berg.

SITTINGSURE

Die vergadering bepaal die sittingsure. Die Kommissie beveel aan dat die volgende sittingsure vasgestel word:

Oggendsitting 09h00 - 12h45 met teepouse 10h45 - 11h15
Middagsitting 14h30 - 17h50 met teepouse 15h45 - 16h15
Aandsitting 19h30 - 21h30
Saterdag 09h00 - 12h45

AMPTELIKE OPENING

- * MAANDAG 12 Mei 1986: 19h30 : Openingsrede deur die voorsitter prof J P Oberholzer.
- * Verwelkoming van eregaste.
- * Oordra van groeteboodskappe: 5 minute vir elkeen toegelaat:
Ned Geref Kerk
Geref Kerk en
Herv Kerk in Suidelike Afrika.
- * Oorhandiging van spesiale toekennings: H C M Fourie-erepenning aan:
Prof Dr P S Dreyer, Prof Dr B J Engelbrecht,
Prof Dr A D Pont, Mnr A B van N Herbst.
- * Verversings.

I. DIE KERK

1. GEDENKFEES 1886 - 1986

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in 1984 geoordeel dat die hele saak van die handhawing en voortsetting van die bestaan van ons kerk na die poging tot kerkvereniging in 1885, herdenk moet word. Deur die optrede van die leiersfigure van die konsulentsgemeente van Pretoria, kndt. Salomon Prinsloo, genl. F G Joubert, vise-president C J Joubert en oudl Martiens Prinsloo is die besluite geneem wat nie net die selfstandige voortbestaan van die konsulentsgemeente nie, maar van die kerk as sodanig, gewaarborg het. Dit is tydens die fees op Witfontein en die daaropvolgende dankdag gedoen. Naas die opknapping van die fundamente van die ou kerkie op Witfontein en die oprigting van 'n gepaste monument, gedenkplaat en dergelike meer, het die Kommissie ook op die volgende besluit:

- * Die munt van 'n silwer en brons gedenkpenning;
- * die vervaardiging van porselein gedenkartikels,
- * die publikasie van 'n Gedenkalbum, en
- * die publikasie van 'n reeks artikels in Die Hervormer en die Almanak.

Die Gedenkalbum onder die redaksie van proff A D Pont en S J Botha, dr J M G Storm en mnr A B van N Herbst gee in foto-beeld en geskrif 'n oorsig van die geskiedenis en van die huidige bestaan van ons kerk.

Binne die raamwerk van hierdie herdenking is die Goddefroy familiegraf in die Ou Begraafplaas, Kerkstraat-Wes, in Pretoria gerestoureer en ook 'n replika van die gedenkplaat wat op Witfontein opgerig is, in die voorportaal van die Dirk van der Hoffgebou aangebring.

Met dit alles wou die Kommissie, deur middel van die Feeskomitee wat vir hierdie doel aangewys is, op 'n gepaste wyse die verlede herdenk.

Daarom is met die oog op die toekoms 'n insameling gehou ten bate van die Fonds vir Gemeente Opbou sodat die toekoms, wat dit betref, met vertroue tegemoet gegaan kan word.

AANBEVELING: Die Reëlingskomitee word bedank vir die reëling van die feesgeleentheid.

Die administrateur rapporteer oor die resultaat van die fondsinsameling ten bate van die Fonds vir Gemeente Opbou.

2. ONTHULLING VAN GEDENKPLAAT

In die voorportaal van die Dirk van der Hoffgebou is 'n replika van die gedenkplaat wat op Witfontein opgerig, is aangebring.

Die onthulling van die gedenkplaat word tydens die oggend se teepouse op 13 Mei 1986 deur die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering waargeneem.

Vooraf sal enkele oorhandigings gemaak word onder andere ook die Gedenkalbum.

3. KRANSLEGGING BY HERSTELDE GODDEFROY-GRAFTE

'n Kranslegging word gereël by die herstelde Goddefroy-grafte in die ou begraafplaas, Kerkstraat Wes, Pretoria.

Die kranslegging vind plaas op Dinsdag 13 Mei 1986 om 12h30. Busvervoer vir afgevaardigdes word gereël vanaf die Dirk van der Hoffgebou na die begraafplaas. Die vergadering sal hiervoor om 12h15 verdaag. 'n Program van die verrigtinge sal ter vergadering beskikbaar gestel word.

II. GEMEENTES

1. HULP AAN GEMEENTES

1.1 DIE FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

1.1.1 STEUN UIT DIE FONDS

Steun word verleen uit die Fonds aan gemeentes wat as gevolg van een van die volgende verskynsels volgens oordeel van die Raad van Finansies vir steun kwalifiseer.

- * By ontwikkelende gebiede waar die lidmate onvoldoende is of nog nie in die vermoë is om 'n gemeente selfstandig te onderhou nie, maar dit binne 'n bepaalde tyd wel kan doen.
- * By gebiede waar daar as gevolg van ekonomiese, of politieke faktore of vanweë 'n verskuiwing van lidmate, ontvolking plaasvind en gemeentes oor 'n bepaalde tydvak kwyn.

1.1.2 STAND VAN FONDS

Die 1973 Algemene Kerkvergadering het besluit dat enige oorskot wat gedurende 'n betrokke siklus van een Algemene Kerkvergadering tot die volgende Algemene Kerkvergadering ontstaan, tot die kapitaal gevoeg moet word en indien daar 'n tekort ontstaan die tekort afgeskryf word teen die bedrag wat uit heffings tot die fonds gevoeg is sedert 1970.

Die inkomsterekening van die Fonds oor die jare 1983/85 het soos volg verloop:

Bydrae uit heffings volgens begroting	R310.870
Rente op beleggings	R116.939
Hulpvoorsiening voor 1983 teruggeskryf	1.899
	<u>R429.708</u>

<u>Min:</u> Bystand aan gemeentes	R366.623	
Administrasiekoste	<u>R 11.200</u>	R377.823
Oorskot vir die drie jaar oorgedra na die kapitaalfonds		<u>R 51.885</u>

Die kapitaalfonds het oor die jare 1983/85 soos volg gegroei:

Saldo op 1 Januarie 1983	R365.996
<u>Plus:</u> Bydraes tot die kapitaalfonds	R 4.806
Oorskot vir die 3 jaar	<u>R 51.885</u>
Saldo op 31 Desember 1985	<u>R422.687</u>

Die kapitaal van die Fonds was op 31 Desember 1985 soos volg belê:

Generaal Pretoriusgebou	R 34.000
Dirk van der Hoffgebou	R 37.860
Kerkgeld vir Kerkwerkfonds	R350.827
	<u>R422.687</u>

Die fonds het, soos in die verlede aan 'n besondere behoefte voldoen, deur gemeentes in staat te stel om voltydse bediening te bekom, waar dit andersins nie moontlik sou wees nie. Vanweë die besonder moeilike ekonomiese omstandighede die afgelope twee jaar het die aansoeke om bystand uit die fonds sodanig gegroei sodat die aanvraag tans die beskikbare fondse oorskry.

Om in die groeiende aanvraag te kan voorsien het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om gemeentes te nader om as deel van die fees ter viering van die 100 jarige voortbestaan van die Kerk 'n verdere bydrae tot die kapitaal te maak van R4-00 per lidmaat. Inagnemende die bydraes behoort die Fonds te groei tot bykans R650.000 wat 'n jaarlikse rente-opbrengs van R65.000 kan oplewer. Dit, tesame met die gewone aanvulling van inkomste uit heffings sal die Raad van Finansies in die vermoë stel om in 'n groot mate in die behoeftes te voorsien.

Die Raad van Finansies het, wanneer aansoeke oorweeg is, steeds die onrus in gedagte gehou dat onoordeelkundige bystand kan neig om die offervaardigheid van lidmate te beïnvloed. Enkele gemeentes het, wanneer uitgawes verhoog is, gewoonweg die verhoging by die aansoek om bystand gevoeg en nie die lidmate aangespoor tot groter offervaardigheid nie.

1.1.3 BYSTAND AAN GEMEENTES

FONDS VIR GEMEENTE OPBOU

	1983	1984	1985	TOTAAL
<u>RING VAN BLOEMFONTEIN</u>				
- Bloemfontein	12.000-00	12.000-00	12.000-00	36.000-00
- Queenstown/Dordrecht	19.000-00	15.416-70	4.625-01	39.041-71
- Port Elizabeth	10.000-00	10.000-00	10.000-00	30.000-00
<u>RING VAN NOORD-KAAPLAND</u>				
- Kimberley	-	8.200-00	1.150-00	9.350-00
- De Aar	1.200-00	1.200-00	1.100-00	3.500-00
- Kuruman	-	-	6.000-00	6.000-00
- Postmasburg/Upington	7.680-00	9.300-00	-	16.980-00

	1983	1984	1985	TOTAAL
<u>RING VAN WES KAAPLAND</u>				
- Outeniqua/Oudtshoorn	9.360-00	11.640-00	13.200-00	34.200-00
- Kaapstad/Paarl	9.000-00	5.400-00	-	14.400-00
<u>RING VAN BOTHAVILLE</u>				
- Riebeeckstad	12.000-00	10.000-00	2.407-92	24.407-92
<u>RING VAN HEILBRON</u>				
- Bethlehem	8.227-00	8.227-00	1.599-69	18.053-69
- Clocolan	-	7.200-00	7.200-00	14.400-00
<u>RING VAN MAQUASSI</u>				
- Bloemhof/Christiana	3.500-00	3.000-00	8.400-00	14.900-00
<u>RING VAN PIETERMARITZBURG</u>				
- Ladysmith/Estcourt	750-00	2.750-00	3.000-00	6.500-00
- Richardsbaai/Empangeni	2.600-00	7.599-00	11.663-32	21.862-32
- Durban-Suid (vir Evangelisasie)	-	5.000-00	4.800-00	9.800-00
<u>RING VAN S W A</u>				
- Windhoek	2.750-00	2.750-00	-	5.500-00
<u>RING VAN ZIMBABWE</u>	7.897-55	8.002-79	9.026-72	24.927-06
<u>RING VAN MIDDELBURG</u>				
- Waterval Boven	4.000-00	4.000-00	-	8.000-00
- Sabie	-	-	4.000-00	4.000-00
Philadelphia bystand t o v addisionele hulp	2.000-00	-	-	2.000-00
<u>NASIONALE DIENSPLIG KAPELANE</u>				
- Voortrekkerhoogte	-	1.600-00	4.800-00	6.400-00
- Kampersrus	-	1.600-00	2.400-00	4.000-00
- Kimberley	-	-	2.400-00	2.400-00
- Oudtshoorn	1.400-00	4.000-00	2.400-00	7.800-00
- Kroonstad	-	-	1.400-00	1.400-00
- A H Roets (NDK)	-	-	800-00	800-00
	113.364-55	138.885-49	114.372-66	366.622-70
Administrasiekoste	3.600-00	3.600-00	4.000-00	11.200-00
TOTAAL bestee oor 3 jaar	116.964-55	142.485-49	118.372-66	377.822-70

HULPVERLENING 1986

Die Raad van Finansies oorweeg jaarliks aansoeke om steun uit die fonds en hersien ook jaarliks die toekennings. Alle aansoeke om steun moet vergesel wees van gemotiveerde aanbevelings van Ringskommissies.

Tot dusver is vir 1986 voorsien vir steun aan die volgende gemeentes:

RING VAN BLOEMFONTEIN

Bloemfontein (2de standplaas)	R 12.000
Port Elizabeth	R 10.000
Queenstown /Dordrecht kombinasie	R 20.000

RING VAN NOORD-KAAPLAND

Kimberley	R 10.000
De Aar	R 1.200
Postmasburg	R 8.400
Kuruman	R 6.000

RING VAN WES-KAAPLAND

Outeniqua/Oudtshoorn kombinasie	R 14.000
---------------------------------	----------

RING VAN BOTHAVILLE

Riebeeckstad	R 3.600
Allanridge	R 4.800

RING VAN HEILBRON

Bethlehem	R 6.166
Clocolan/Harrismith/Bethlehem kombinasie	R 6.461

RING VAN PIETERMARITZBURG

Ladysmith/Estcourt kombinasie	R 3.000
Richardsbaai	R 20.000

RING VAN MAQUASSI

Bloemhof/Christiana kombinasie	R 8.400
--------------------------------	---------

RING VAN MIDDELBURG

Sabie	R 6.000
-------	---------

RING VAN SUIDWES-AFRIKA

Windhoek	R 2.750
----------	---------

RING VAN ZEERUST

Groot Marico R 10.000

NASIONALE DIENSPLIGKAPELANE R 14.400

RING VAN ZIMBABWE R 16.244

SUB-TOTAAL R183.421

Min: Beraamde rente-opbrengs R 65.000
R118.421

INKOMSTESTAAT VIR 1986

Steun reeds voorsien soos hierbo R183.421

Plus: Administrasiekoste R 3.600 R187.021

Min: Inkomste -
Beraamde rente 10% op kapitaalfonds 65.000
Aanvulling uit heffings @ 90 sent
per eenheid R117.883 R182.883

Beraamde tekort vir die jaar R 4.138
=====

AANBEVELING:

Dat 90 sent per eenheid (R117.883) vir die Fonds begroot word vir 1986. (1985 = R107.812 dus verhoging van 9.34%)

1.1.4 KENSINGTON

Tydens die 60ste Algemene Kerkvergadering in 1983 is in die vooruitsig gestel dat die gemeente se pastorie verkoop kan word teen so 'n bedrag dat die totale skuld las van die Hulpfondsrekening uitgewis kan word en is daar nie sinodaal begroot vir kapitaal en rentedelging nie.

Die pastorie is wel verkoop gedurende 1984 vir 'n bedrag van R120.000. Uit die opbrengs is alle uitstaande skulde ten opsigte van die Hulpfondsrekening afgelos en in Maart 1985 is die kerkgebou en die saal= en woonstelgebou vry van laste aan die gemeente terugbesorg. Die gemeente het op 31 Desember 1985 'n belegging van R113.180 by die Raad van Finansies.

Die gelukkige uiteinde van die Kensington aangeleentheid is slegs bewerkstellig omdat die Kerk in geheel die verantwoordelikheid aanvaar het om 'n gemeente wat in nood verkeer het die hand te reik. Die Raad van Finansies betuig graag sy waardering teenoor al die gemeentes vir die gesindheid waarin die saak afgehandel is.

1.1.5 WES-KAAP KERKEBOU (Vredenburg, Strand, Paarl)

INSAMELING

Op 15 Maart 1982 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies 'n omsendbrief aan alle kerkrade gestuur met 'n versoek om bydraes tot 'n "Fonds" waaruit vir die oprigting van 'n kerkgebou op elk van die bogenoemde plekke 'n bedrag van R50.000 beskikbaar gestel kan word - dus R150.000.

Aanvanklik was die reaksie van die gemeentes bevredigend. In 1983 kon daar met die beskikbare geld reeds 'n begin gemaak word met die oprigting van die kerkgebou te Vredenburg en kon grond te Paarl en die Strand aangekoop word.

Ten tye van die 60ste Algemene Kerkvergadering was daar nog R68.051 van die beoogde R150.000 uitstaande en is toe 'n beroep op gemeentes gedoen om die balans spoedig uit te wis. Dit het egter nie gebeur nie. Op datum van hierdie verslag is die posisie soos volg:

Bydraes tot datum ontvang	R120.869-18
Rente verdien	R 5.451-06
	<u>R126.320-24</u>
Nog uitstaande	R 23.679-76
	<u>R150.000-00</u>

AANWENDING VAN DIE FONDS

Van die beskikbare R126.320-24 is reeds R111.000 aangewend soos hieronder uiteengesit, wat die "Fonds" met 'n beskikbare bedrag van R15.320-24 laat.

Vredenburg - (Gemeente Weskus)

Die kerkgebou te Vredenburg (Gemeente Weskus) is voltooi en die gemeente het R50.000 uit die "Fonds" ontvang.

Strand - (Gemeente Stellenbosch)

Ten opsigte van die koopprys van die erwe en die oprigting van die Kerkgebou, is R45.000 uit die "Fonds" aan die gemeente oorbetaal. Verskeie faktore het bygedra daartoe dat 'n groter en duurder kerkgebou hier opgerig moes word as wat aanvanklik beplan was. Die gemeente ontvang egter net R50.000 uit die "Fonds" en staan self in vir die addisionele koste. Die kerkgebou is voltooi en danksy die ywer van die lidmate slaag die gemeente daarin om kop bo water te hou en die skuld op die kerkgebou te delg. Die gemeente moet nog R5.000 uit die "Fonds" ontvang.

Paarl - (Gemeente Stellenbosch)

In die Paarl is twee erwe aangekoop teen R16.000 en 'n tender vir die oprigting van die kerkgebou is ontvang vir R65.000. In daardie stadium is die gerestoureerde Sionskerk in die Paarl bekom teen R70.000. Dit is op 19 Februarie 1984 in gebruik geneem. Die erwe kon dus weer verkoop word. Een erf is teen R20.000 verkoop en die ander een is nog in die mark. Die gemeente het R16.000 uit die "Fonds" ontvang en moet nog R34.000 ontvang.

SLOT OPMERKING

Die vooropgestelde doel is verwesenlik, naamlik, dat op elk van die drie plekke 'n kerkgebou van die Nederduitsch Hervormde Kerk staan. Die geld ontbreek egter nog om die uitstaande verpligtinge mee na te kom.

Uitstaande verpligting is teenoor Gemeente Stellenbosch R39.000 (R5.000 ten opsigte van die kerkgebou in die Strand en R34.000 ten opsigte van die kerkgebou in die Paarl)

Om die R39.000 te betaal het ons:

Beskikbare bedrag	R15.320-24
Tekort	R23.679-76 - wat nog geïen moet word
Totaal	<u>R39.000-00</u>

AANBEVELING: Gesien die teleurstellende reaksie op die vorige oproepe het die Raad van Finansies besluit om die Algemene Kerkvergadering te versoek om die bedrag oor drie jaar uit te wissel deur daarvoor te begroot, dit wil sê, 6 sent per lidmaat.

2. STIGTINGS SEDERT ALGEMENE KERKVERGADERING 1983

1983 - Groeneweide, Leondale, Meyerton-Suid, Walvisbaai,
Sonlandpark, Hartebeeshoek, Theresapark,
Drie Rivier-Oos en Weltevreden

1984 - Wapadrant en Rietvallei (Pretoria)

1985 - Waterberg-Wes en Welgelegen Pietersburg

3. ONTBINDINGS SEDERT 1983

Daar was geen ontbindings sedert 1983 nie.

4. STANDPLASE : PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die prioriteitslys wat deur die Algemene Kerkvergadering van 1983 opgestel is, saam met nuwe aansoeke oorweeg en beveel by die Algemene Kerkvergadering in volgorde van prioriteit die goedkeuring van die volgende standplase aan:

4.1 VOLTYDSE SKRIBA

Die Raad vir Evangelisasie het 'n voltydse sekretaris vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek. Hierdie versoek is deur die Werkgroep Apostolaat ondersteun.

Die Werkgroep Prediking en Erediens het versoek dat 'n skakel-beampte aangestel sal word om namens die kerk met die media te skakel.

Die moderamen het geoordeel dat die twee poste goedskiiks saam-gevoeg kan word in die persoon van 'n voltydse skriba.

Die Raad vir Regsadvies is gevra om 'n voorlegging in die verband te maak en hy adviseer soos volg:

- * Dat indien die Bepalings so verander moet word dat die skriba nie meer drie-jaarliks deur die Algemene Kerkvergadering verkies word nie, maar dat 'n voltydse skriba in sy plek aangestel word, sal die beginsel van hiërargie in die kerk ingevoer word. Dit kan die Raad geensins aanbeveel nie.
- * Dat daar eerder 'n "skribaats" saamgestel word wat sal bestaan uit die gekose skriba en vise-skriba en 'n derde lid in 'n permanente pos vir skakeling met die media en vir talle ander funksies wat slegs deur 'n voltydse persoon doelmatig behartig kan word.

Die Kommissie wys egter in dié verband op die volgende:

- 4.1.1 Dit blyk dat dit nie meer moontlik is om 'n voltydse standplaas te beman en tegelyk skriba te wees nie.
- 4.1.2 'n Derde persoon, soos aan die hand gedoen deur die Raad vir Regsadvies, sal die probleem nie ondervang nie. Feit is dat kommunikasie by voorkeur met die skriba self (sal) geskied. Verder is dit wesenlik dat, volgens die gees en bedoeling van Bepaling 14.1 (a), dit ook in die toekoms so sal wees dat die getuienis van die kerk hoofsaaklik deur die voor-sitter en skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwoord sal word. 'n Derde persoon sal dus wel sekere administratiewe pligte kan uitvoer, maar sal nie die werkklas van die skriba voldoende verminder om hom in staat te stel om naas die skribaats 'n voltydse standplaas te bly beman nie.
- 4.1.3 Dit lyk die beste weg te wees om die samestelling van die kommissie so te wysig dat die skriba nie meer telkens op 'n Algemene Kerkvergadering verkies sal word nie, maar vir 'n langer tydperk verkies of benoem sal word op 'n wyse wat sover moontlik sal verseker dat hy die vertrouwe van die kerk geniet.

- 4.1.4 Dit lyk ook prakties dat bepaalde funksies wat tans aan die administrateur opgedra is, deur 'n voltydse skriba behartig sal word, byvoorbeeld die toesig en beheer oor kerklike publikasies, Kital en die Argief.

AANBEVELING: Die Kommissie beveel dus aan:

- * Die skriba word telkens verkies vir 'n tydperk van 6 jaar en dien voltyds.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om die werkterrein en verantwoordelikheid van die skriba noukeurig te omskryf, onder meer ook wat sy verhouding met die administrateur betref.

4.2 MEDE-PROFESSORE

Die dosentevergadering het reeds voor die vorige Algemene Kerkvergadering die instelling van bykomstige permanent-voltydse mede-professore aangevra. Die Algemene Kerkvergadering van 1983 het die instelling soos volg goedgekeur:

- * Departement Nuwe Testamentiese Wetenskap
- * Departement Dogmatiek en Christelike Etiek
- * Departement Praktiese Teologie
- * Departement Godsdiens- en Sendingwetenskap
- * Departement Kerkgeskiedenis en Kerkreg

As gevolg van ekonomiese omstandighede kon tot dusver net die mede-professor in Nuwe Testamentiese Wetenskap ingestel word.

AANBEVELING: Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering beveel aan dat die Algemene Kerkvergadering in hierdie stadium begroot vir die instelling van 'n mede-professor in die Dept. Dogmatiek en Christelike Etiek.

4.3 TECHNIKON-STUDENTE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het meermale samesprekings gevoer met betrokkenes oor die bearbeiding van Technikon studente te Pretoria.

Daar is reeds 172 lidmate van die kerk wat aan die Technikon verbonde is. As gevolg van die verskuiwing van die kampus van die Technikon val die nuwe hoof kampus binne die grense van die gemeente Pretoria-Wes. 'n Gedeelte van die werksaamhede van die Technikon word nog op die ou bekende terrein voortgesit en resorteer onder die gemeente Pretoria.

Die kerkrade van Pretoria en Pretoria-Wes is dus versoek om uit te spel watter bydrae hulle tot 'n voltydse standplaas vir die bearbeiding van Technikon-studente kan maak.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om in oorleg met die Raad vir Herderlike Sorg sodra fondse dit moontlik maak 'n voltydse Direkteur Pastorale Verwysingsdiens te benoem.

4.6 SUPERINTENDENT VIR EVANGELISASIE

Die Werkgroep Apostolaat het gehandel oor die situasie van ds C J A Simpson wat verbonde is aan die gemeente Johannesburg Middestad en terselfdertyd evangelisasiepredikant is. Hierdie verbintenis tesame met verpligtinge wat hy by Ons Tuis moet nakom, is nie houdbaar nie en veroorsaak dat sy primêre opdrag, evangelisasie, nie alle aandag kry nie.

Daarmee saam was die Werkgroep Apostolaat van oordeel dat evangelisasie nie die nodige aandag in die kerk kry nie. Met die Gemeentelike Evangelisasie Toerustings Program (GETP) gereed om in die kerk geïmplementeer te word, word dit noodsaaklik geag dat 'n superintendent vir Evangelisasie benoem word.

AANBEVELING: Dit word aanbeveel dat 'n alternatiewe reëling getref sal word vir die bearbeiding van die gemeente Johannesburg Middestad en dat ds Simpson benoem sal word as superintendent vir Evangelisasie saam met sy opdrag van evangelisasiepredikant in Johannesburg.

4.7 VIERDE DIREKTEUR BY KITAL

Die Werkgroep Gemeente Opbou het op 'n voorlegging van die Raad vir Maatskaplike Sake 'n skakelbeampte versoek. Die versoek sal inpas by 'n verdere direkteur by Kital met die oog op die hantering van aktuele en maatskaplike sake.

Die studie wat die afgelope jare gedoen is, en wat onder die aandag van die vergadering gebring word deur die publikasie "Kerk en Wêreld 2000", het bevestig dat Kital uitgebou behoort te word tot 'n volwaardige navorsing- en toerustingsinstituut. Die kerk het 'n verantwoordelikheid op sosiaal etiese gebied om hoë etiese norme te bevorder. Vergelyk gestelde strategie vir die kerk en wêreld 2000.

AANBEVELING: 'n Vierde direkteur by Kital word op die prioriteitslys geplaas.

4.8 JEUGWERK/OPVOEDING EN ONDERWYS

Die standplaas is deur die vorige Algemene Kerkvergadering op die prioriteitslys geplaas.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kon tot sover nog nie uitvoering gee aan hierdie opdrag nie - bloot as gevolg van ekonomiese omstandighede. Vergelyk ook versoek van die Raad vir Opvoeding en Onderwys in hierdie agenda.

AANBEVELING: 'n Standplaas Jeugwerk/Opvoeding en Onderwys bly steeds op die prioriteitslys.

4.9 STUDENTEBEARBEIDING : BLOEMFONTEIN

Die kerkraad van Bloemfontein versoek deur middel van 'n beskrywingspunt dat die Algemene Kerkvergadering die studenteleraarstandplaas in Bloemfontein vanaf Januarie 1986 ten volle sal subsidieer.

Sedert die totstandkoming van die standplaas in 1980, het die gemeente Bloemfontein die uitgawe aan die pos gedra met 'n 50% standplaassubsidie. Die gemeente Bloemfontein word bystand verleen uit die Fonds vir Gemeente Opbou.

Die gemeente Bloemfontein bestaan uit 431 lidmate - studente uitgesluit. Hierdie gemeente behoort finansiëel selfstandig te funksioneer met beperkte hulp uit die Fonds vir Gemeente Opbou as 'n oorgangsfase. Die standplaas vir studentebearbeiding is 'n reeds goedgekeurde standplaas en daarvoor behoort sinodaal begroot te word.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering begroot vir die standplaas studentebearbeiding.

4.10 EVANGELISASIE STANDPLASE: KAAPSTAD EN DURBAN

Die Ringe van Wes-Kaapland en Pietermaritzburg het voorleggings gemaak vir die vorming van evangelisasiestandplase te Kaapstad en Durban.

Die beskrywingspunte en voorleggings in die verband word nie soos baie ander volledig in die agenda weergegee nie.

Kaapstad en Durban vertoon dieselfde patroon wat in alle ouer wordende stede opgemerk word. Die middestad gedeeltes bevat nie meer woongebiede nie maar hoofsaaklik woonstelblokke. Inwoners in woonstelle verhuis dikwels en anderstaliges huisves veral daar.

Die gemeentes van Durban en Durban Suid het in kombinasie 'n evangelisasiestandplaas gevorm en 'n predikant beroep. As gevolg van 'n besondere poging het lidmate bydraes gegee vir sodanige standplaas. Durban het 420 belydende lidmate en Durban Suid 305. In praktyk beteken dit dus 3 standplase gedra deur 725 lidmate.

AANBEVELING: Die vergadering besluit dat evangelisasiestandplase in Kaapstad en Durban geskep sal word en gevul sal word sodra finansies dit toelaat.

4.11 BEARBEIDING : WES-KAAP

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Ring van Wes-Kaapland het samesprekings gevoer oor die hele aangeleentheid van standplase in die Wes-Kaap. Dit het duidelik geword dat meerdere bearbeiding aldaar 'n noodsaaklikheid geword het.

Die gemeentes ter sprake is: Kaapstad, Swellendam, Stellenbosch, Wynberg, Tygerberg en Belville.

Vir Stellenbosch-studente se standplaas word sinodaal begroot.

Die kerkgeboue wat beplan was en waarvoor die hele kerk bydraes gelewer het, is voltooi naamlik te Weskus en Strand. In Paarl is die gerestoureerde Sionskerk aangekoop.

Die vorming van een of ander standplaas waarvoor sinodaal begroot word, lyk op hierdie stadium as gevolg van ekonomiese toestande nie moontlik nie.

AANBEVELING: Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om voortgesette onderhandelings met die Ring van Wes-Kaapland te voer met die oog op meerdere bearbeiding.

Hulp vir meerdere bearbeiding uit die Fonds vir Gemeente Opbou word aanbeveel.

4.12 BESTAANDE SINODALE STANDPLASE

Om 'n geheelbeeld te kry van standplase waarvoor reeds begroot word, of gedeeltelik begroot word of deur gemeentes en ander instansies vergoed word, word 'n opsomming gemaak van bestaande sinodale standplase.

Die standplase skakel logies in by ander hoofstukke van die agenda en lewer verslag van hulle werksaamhede aan rade soos in die tabel aangedui.

4.12.1 AMPTE

4	- Hospitaalpredikante	- Herderlike Sorg
1	- Geestelike versorging van bejaardes	- Herderlike Sorg
4	- Polisiekapelane (2 in Suidwes)	- Herderlike Sorg
1	- Sekretaris Diens van Barmhartigheid	- Diakonaat

4.12.2 APOSTOLAAT

2	- Evangelisasie-predikante	- Evangelisasie
1	- Superintendent hulp aan volkskerke	- Sending

1 1/2-	Gevangeneskapelaan	-	Gevangenesbearbeiding
4.12.3 <u>GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG</u>			
8	- Studentepredikante	-	Studentebearbeiding
4.12.4 <u>PREDIKING EN EREDIENS</u>			
2	- Sekretarisse in Kerk-
verband by die S A
Bybelgenootskap	-	Bybelverspreiding
1	- Redakteur
Die Hervormer	-	Publikasies
3	- Direkteure van Kital	-	Publikasies
1	- Verteenwoordiger:
SAUK-TV	-	Prediking en erediens

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang verslag van die werksaamhede van die dienaars van die Woord wat die standplase vul deur middel van verslae wat hulle voorlê aan kerklike rade en werkgroepe.

5. BEDIENINGSTRUKTUUR

In opdrag van die Algemene Kerkvergadering 1983 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n studiekommissie benoem om verslag aan hulle uit te bring oor die moontlikheid daarvan om die huidige geografiese wykstruktuur te vervang met of aan te vul deur 'n gedifferensieerde en spesialiseringstruktuur.

Die benoemde Kommissie onder voorsitterskap van Dr ECB Kotze het onder andere die volgende sake onder aandag gebring.

Dit is duidelik dat die kerk se werk in die middestad gebiede agteruitgegaan het met die tradisionele bedieningspraktyke. Die sisteem van geografiese afbakening van lidmate in wyke wat op die platteland goed werk kan goed ondersteun word deur stroom-bearbeiding waar die kerk te doene kry met gekompliseerde heterogene samestelling van lidmate met 'n hoë vlotterende element. Deur kundige helpers daar te implementeer kan die kerkraad wat voortdurend met tekorte werk waarskynlik die probleemgebiede beter behartig ten einde weer 'n effektiewe gemeenskap van die heiliges daar op te bou. Deur die geografiese beginsel te kombineer met kundige hulp wat afgestem is om spesifieke probleemgebiede van hulp te bedien kan die probleem van die middestad gemeentes waarskynlik beter hanteer word. Dit sal egter eers in die praktyk na deeglike evaluering getoets kan word.

Uit die verslag van die studiekommissie word die Algemene Kerkvergadering gevra om oorweging te gee aan:

AANBEVELING:

- * Middestad gemeentes maak 'n deeglike analise van hulle bearbeidingsveld en onderskei lidmate wat spesialiteits bearbeiding noodsaak, soos geskeides, weduwees en wewenaars, ongehude moeders, konsentrasies van jongmense soos verpleegsters ensovoorts.
- * Daar word van kundige mense (moontlik afgetredes) gebruik gemaak in die bearbeiding van hierdie betrokke groepe. Hierdie kundige werkers kan uit ander gemeentes betrek word terwyl hulle steeds lidmate bly waar hulle woon.
- * Die geografiese afgebakende wyke word behou. Hierdie kundige werkers doen verslag aan en werk onder opsig van die kerkraad. Waar daar 'n tekort aan ouderlinge is kan een ouderling met 'n gespesialiseerde hulp tot sy beskikking dan meer gebiede of wyke vir sy verantwoordelikheid neem.
- * Deur 'n georganiseerde sentrale kantoor kan die ouderling en kerkraad in hulle opsigwerk op hoogte gehou word met verslae van die werkers.
- * Hierdie kundige werkers kan vir hulle uitgawes vergoed word. Die gedagte van betaalde ampsdraers word nie aanbeveel nie aangesien dit meer probleme skep as wat dit oplos.
- * Waar daar 'n tekort aan diakens ervaar word kan die insameling van offergawes vergemaklik word deur die gebruik van aftrekorders, kollektante of koeverte. Hopelik sal die voorgestelde aanbeveling daartoe lei dat meer kerkraadslede beskikbaar word.
- * Dit word beklemtoon dat die lewende en deurlopende kontak tussen ampsdraers en lidmate van die grootste belang is veral waar die nood van vereensaming so akuut beleef word.

III. LIDMATE

1. LIDMAATSKAP

1.1 ARTIKEL III.

- 1.1.1 Die Nederlandssprekende gemeente versoek die Algemene Kerkvergadering om Artikel III so te verander dat die bepaling dat lidmaatskap van die kerk uitsluitlik tot blankes beperk sal bly, daaruit sal verdwyn. Hierdie versoek word gerig teen die agtergrond van die feit dat hierdie gemeente sedert sy stigting hom nie met hierdie bepaling kon vereenselwig nie.

Die Ring van Waterberg wil aan die ander kant hê dat die artikel onveranderd gehandhaaf word.

Die Ring van Suidwes-Afrika is van oordeel dat die beste moontlike wyse waarop die rus en vrede binne die gemeentes van die ring gehandhaaf kan word, die is wat in Artikel III beskryf word. Die ringsvergadering beskou dit as die beste praktiese reëling binne die huidige omstandighede. Daarom steun dit die behoud van die artikel in sy huidige vorm.

- 1.1.2 Na die vorige Algemene Kerkvergadering het die Algemene Kommissie aan dr D J C van Wyk opdrag gegee "om 'n publikasie gereed te kry waarin die studieresultate (van die ondersoekkommissie van 1978) vervat is, en om aan te dui waarom die Kerk Artikel III moet hê en wat hy daarmee wil bereik."

Die publikasie het teen die einde van 1985 verskyn onder die titel: Artikel III van die Kerkwet: 'n Verantwoording. Die bedoeling was dat dit as studiemateriaal vir hierdie vergadering sou dien. Die konklusies waartoe hierdie studie kom, is onder andere die volgende:

- 1.1.2.1 Die Kerk het konsekwent daaraan vasgehou dat in Artikel III 'n beleid geformuleer is en nie 'n belydenis nie. Dit word gesien as 'n praktiese werkverdeling wat voorlopige karakter het en nie as 'n belydenis oor die rasse of oor afsonderlike ontwikkeling nie. (Bls. 34).
- 1.1.2.2 "Die bedoeling wat die kerk nog altyd met Artikel III gehad het, is skriftuurlik verantwoord en prakties motiveerbaar. Die Kerk moet egter soek na 'n formulering wat die saak positief duidelik stel en op 'n wyse wat nie aan

buitestaanders onnodiglik stokke gee om die Kerk mee te slaan nie. Dit moet 'n formulering wees waarmee die kerk hierdie eerlike bedoeling met vrymoedigheid voor God en die mense kan verantwoord" (Bls. 41) So 'n herformulering is nodig want "die hele formulering van die artikel is te negatief." (Bls 39)

1.1.2.3 Die verbeterings in die formulering wat voorgestel word, is:

"Die tweede gedeelte, wat die Kerk se sendingbeleid formuleer, kan na die bepalings wat oor die apostolaat handel, verskuif word. Dit hoort op logiese gronde daar beter tuis en sal die Kerk se uitspraak dat dit vir hom hierin om 'n praktiese beleid gaan, meer verdedigbaar maak." (Bls 46)

"Die eerste deel van die artikel met behoud van die woorde 'Blanke persone' moet onveranderd behou word. Op die wyse behou die Kerk die essensie van Artikel III, maar kom eerlik en standhoudende kritiek tegemoet." (Bls 46).

1.1.3 Die Agenda Kommissie wys egter in die verband op die volgende:

1.1.3.1 Die motivering by Artikel III wil juis verklaar waarom die Kerk dit nodig ag om te bepaal dat alleen blankes tot die formele lidmaatskap van die Nederduitsch Hervormde Kerk toegelaat word. Om die motivering weg te laat, sal beteken dat 'n hoogs uitsonderlike maatregel wat spesifiek getref is met die oog op die ruimte en tyd waarbinne die Kerk arbeid, sonder nader verklaring gelaat word. Indien 'n verskuiwing na die Bepalings toe gewens is, behoort dit dus die bepaling oor blanke lidmaatskap in te sluit. 'n Voorbeeld van so 'n verskuiwing en herformulering sou soos volg daar kon uitsien:

Bepaling 42

Die uitvoering van die opdrag van die Kerk

Bewus van sy verantwoordelikheid teenoor die volk waarbinne hy geplant is en teenoor alle volke en mense wat vreemd staan teenoor die evangelie van Jesus Christus, en bewus van die besondere omstandighede waarbinne hy sy verantwoordelikheid moet uitvoer, ag die Kerk dit die beste dat hy volkskerk sal wees en dat hy hom sal beywer vir die vorming van ander volkskerke binne die verskillende volksgroepe. In die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika word daarom blanke persone opgeneem wat voldoen aan die vereistes in die Wet, Artikel III, gestel. Die Kerk is oortuig daarvan dat hy so die beste uitvoering kan gee aan sy opdrag soos gestel in die Wet, Artikel IX.1, en wens daarom in die allernouste betrekking te staan veral met die volkskerke wat kragtens Artikel IX.2 tot stand kom.

Artikel III Lidmate

Tot die gemeentes, en derhalwe tot die Ned. Hervormde Kerk van Afrika, behoort persone wat:

- (a) in die gemeenskap van die Kerk opgeneem is deur die doop,
- (b) deur belydenis van geloof lidmate van die Kerk geword het,
- (c) uit ander kerke in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika opgeneem is as belydende of gedoopte lidmate,
- (d) kinders van lidmate van die Kerk is.

1.1.3.2 Dit skyn dus of die vergadering in sy besprekings en besluit vier moontlikhede kan oorweeg:

- 1. Skrapping van die woord "Blanke" en van die woorde "Die Kerk, bewus ... geskaad sal word nie."
- 2. Skrapping van die woorde "Die Kerk, bewus geskaad sal word nie" en opname van of 'n dergelike bewoording onder die Bepalings, waarskynlik Bepaling 42.
- 3. Skrapping van Bepaling 42 soos bo onder 1.1.3.1 aan die hand gegee, of 'n herformulering van Bepaling 47.
- 4. Behoud van die bestaande formulering.

1.2 VOLKSKERK

Nadat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die publikasie van Dr DJC van Wyk getiteld: "Artikel III van die Kerkwet: 'n Verantwoording." behandel het, is besluit dat dit gepubliseer sal word as studiemateriaal vir die Algemene Kerkvergadering van 1986. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was ook van oordeel dat die begrip "Volkskerk" skerp omlyn moet word. Prof SJ Botha is versoek om 'n publikasie in die verband gereed te maak waarin duidelik aangedui sal word wat as die grense van die volkskerk beskou moet word.

Prof Botha het 'n memorandum by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien. Na bespreking van die memorandum is besluit dat Prof Botha medewerkers moet kry om addisionele stukke te skryf sodat 'n volledige publikasie later kan verskyn.

AANBEVELING:

Die publikasie oor Volkskerk word afgewag.

2. STATISTIEK

2.1 GEMEENTETELLING

Vir die afgelope 20 jaar word die groei van die kerk volgens lidmatetal soos volg weerspieël:

Jaartal	Lidmate- tal	Belydende lede	Belydenis gedoen	Gedoop	Ander kerke	
					Vertrek	Oor- gekom
1965	156 343	92 113	4 426	5 421	1 394	1 819
1966	165 649	97 633	4 708	5 123	1 242	1 502
1967	166 009	99 818	4 897	5 173	1 297	1 678
1968	172 338	103 447	4 751	5 359	2 258	1 516
1969	175 239	105 062	5 001	5 579	1 432	1 816
1970	179 315	107 778	5 113	5 866	1 431	1 760
1971	178 362	109 240	4 819	5 734	1 526	1 806
1972	183 573	113 498	4 973	5 934	1 572	1 950
1973	183 209	114 251	5 195	5 844	1 512	1 813
1974	185 339	117 266	5 145	5 608	1 423	1 818
1975	188 901	118 871	5 398	5 370	1 502	1 924
1976	190 573	120 644	5 691	5 511	1 512	2 004
1977	192 783	123 390	5 377	5 894	1 623	1 936
1978	193 399	124 310	5 583	5 414	1 731	1 906
1979	193 195	125 493	5 562	5 043	1 768	1 981
1980	193 521	126 661	5 378	4 818	1 821	1 917
1981	193 111	127 394	5 394	4 848	1 753	1 969
1982	193 091	127 346	5 119	5 083	2 031	2 066
1983	196 323	130 619	5 112	5 264	1 816	2 161
1984	193 144	129 426	5 506	5 191	1 852	2 265
1985	194 197	130 981	5 124	5 028	1 900	2 239

Uit hierdie statistiek blyk dit dat die kerk hom ernstig moet bekommer oor 'n dalende lidmatetal. In 1983 was daar 196 323 en in 1985 194 197 lidmate. Soortgelyke tendense blyk ook uit die dalende getal persone wat belydenis van geloof aflê en wat gedoop word.

Volgens die gegewens van die staatsensus van 1980 het ongeveer 246 340 blankes aangedui dat hulle hulleself assosieer met die Nederduitsch Hervormde Kerk. Volgens die kerk se eie sensus het daar in 1980 net 193 521 persone aan die kerk behoort. Dit wil dus voorkom asof daar 52 819 blankes is wat vir die staat se sensusopnemers aandui dat hulle hulle met die Ned. Herv. Kerk assosieer maar wat nie op dié kerk se registers verskyn nie. Dit dui daarop dat ongeveer 21% van die lidmate nie amptelik op die kerk se boeke vermeld word nie.

Bring ons die ruimtelike verspreiding van lidmate volgens die staat se sensus in berekening, dan blyk dit dat onbekendheid van lidmate van die kerk vir die kerk veral lê in gebiede soos Natal, Kaapland en die groter stedelike areas.

Die gemiddelde ouderdom van alle lidmate van die kerk is 28.32 jaar. Indien dit vergelyk word met die gemiddelde ouderdom van blankes tydens 1980 (31.03 jaar) wil dit voorkom asof die kerk 'n relatief jeugdige ouderdomsamestelling het met 'n redelik sterk demografiese groeipotensiaal.

Die Raad vir Sensus en Statistiek en die Werkgroep Apostolaat wat hieroor gehandel het, beveel aan dat die Algemene Kerkvergadering soos volg besluit:

AANBEVELING:

- * Kerkrade behoort met groot akkuraatheid en eerlikheid elke jaar in Februarie 'n gemeentetelling te hou met die oog op korrekte statistiek.
- * Kerkrade word versoek om 'n sensuswerkgroep in elke gemeente te vorm wat dwarsdeur die jaar binne die gebied van die gemeente 'n evangelisasiegerigte sensus sal doen. Die aandag van kerkrade word ook gevestig op die volgende werkwyses wat gevolg kan word:
 - ** By skole kan inligting bekom word oor die kerkverband van kinders wat nuut ingeskryf word.
 - ** Advertensies met die nodige gemeentelike besonderhede kan in plaaslike koerante geplaas word.
 - ** Diegene wat aan die intrek is en opgemerk word, kan genader word oor hul kerklike verwantskap. Besoekpunte vir evangelisasie kan moontlik ook so gevind word.
 - ** Bure se kerkverwantskap kan met gesprekke vasgestel word. Bygevolg kan afgedwaaldes weer teruggelei word na die kerk.
 - ** Besoekers aan eredienste kan gehelp word deur 'n lêer en kennisgewing in die voorportaal van die kerk te plaas. Hierdeur kan nuwe intrekkers en lidmate wat nie deur kerkrade besoek word nie, se inligting wat benodig mag word, bekom word. Ook kan die besonderhede van besoekers wat van 'n ander kerk of van geen kerk lidmaat is nie, in 'n besoekersboek of besoekerskaart aangeteken word. Verder is dit ook moontlik om besoekerskaarte in die kerkbanke te plaas.
 - ** Kategese kinders kan van hulp wees om ouers terug te kry in die erediens, mits die kategeet in 'n sterk verhouding tot die kind staan. Verder kan deur middel van besoekende kinders kontak bekom word met potensieel nuwe lidmate.

- ** Kursusse, kampe en jeugaksies kan aangebied word met ope uitnodiging aan alle belangstellendes in die buurt. So-doende kan 'n wakker kerkraad besoekers by sulke geleenthede opvolgend bearbei.
- ** Spesiale evangelisasiedienste kan gehou word waarheen lidmate hul familie, vriende of bure kan nooi.
- ** Gesamentlike sensus met susterkerke kan gedoen word. 'n Bepaalde week of twee kan vir dié doel afgesonder word. Die kategeseklasse, jeuglede, kerkraad en belangstellende lidmate kan vir die doel ingespan word.
- ** Gefrankeerde antwoord-poskaarte kan uitgestuur word.

2.2 ATTESTATE

Die Ring van Rustenburg het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om aan kerkrade weer die funksies van 'n attestaat en bewys van lidmaatskap uiteen te sit.

Prof A D Pont het 'n memorandum hieroor opgestel wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar is en aan alle kerkrade gestuur is. Hierdie handleiding is steeds geldend.

Die Raad vir Sensus en Statistiek het intussen ook voorstelle voorgelê oor attestate en bewyse van lidmaatskap. Oor hierdie voorstelle het die Raad vir Regsadvies weer kommentaar gelewer. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voorstelle en kommentaar behandel en besluit om by die Algemene Kerkvergadering soos volg aan te beveel:

AANBEVELING: Voor in die boeke met attestaatvorms en die lidmaatskapbewyse moet in ooreenstemming met besluite en riglyne in die verlede 'n verduideliking verskyn van hoe en onder watter omstandighede hierdie kerklike dokumente gebruik moet word.

2.3 REISATTESTATE

Die ondersoek wat die Raad vir Sensus en Statistiek gedoen het na die reisattestaat het getoon dat die reisattestaat baie min gebruik word, plus minus 140 per jaar.

Die Raad vir Sensus en Statistiek beveel aan:

- * Dat die reisattestaat nie meer gebruik sal word nie, omdat die kerk se struktuur t.o.v. die gebruik van kerklike voorregte dit onnodig maak.
- * Dat opnuut daarvan kennis geneem word dat die lidmaatboek ruimte bied om gemeentelike besonderhede aan te dui met die verwisseling van gemeente tot gemeente.

AANBEVELING: Die aanbevelings van die Raad vir Sensus en Statistiek word aanvaar.

2.4 GEMEENTEREGISTER

Die Algemene Kerkvergadering van 1983 het die Raad vir Sensus en Statistiek versoek om die hele aangeleentheid van die gemeenteregister te her-evalueer.

Die Raad doen die volgende aanbevelings:

- * Daar moet met groot sorg en toewyding gepoog word om gemeenteregisters op datum te kry en te hou - veral ter wille van binnegemeentelike gebruik.
- * Die Raad beskou dit nie van essensiële belang dat registers tussen gemeentes versend sal word nie. Die Algemene Kerkvergadering word gevra om te oorweeg of die besluit om registers tussen gemeentes deur te stuur, gehandhaaf moet word.
- * Die Raad het ook aandag gegee aan 'n vorm van die Algemene Diakonale Raad waardeur die gemeenteregister grootliks uitgebrei moet word om ook 'n bepaalde faset van die diens van barmhartigheid weer te gee. Die Raad was van oordeel dat die Algemene Diakonale Raad hierdie faset van sy werk liefers op 'n ander wyse sal implementeer, ten einde te verhoed dat die gemeenteregister moeiliker hanteerbaar sal word.
- * Aangesien suksesvolle registerhouding slegs moontlik is deur volgehoue en gereelde kontrolering is die gebruikmaking van die dienste van 'n sekretariële beampete haas onontbeerlik, en daarom word die benoeming van sekretariële beampetes weereens sterk beklemtoon.

AANBEVELINGS: Die vergadering besluit dat dit nie essensieel van belang is dat registers tussen gemeentes versend sal word nie.

Die aanbevelings van die Raad vir Sensus en Statistiek oor die gemeenteregisters word aanvaar.

2.5 REKENARISERING VAN LIDMAATGEGEWENS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit dat ondersoek ingestel sal word na die rekenarisering van lidmaatgegevens.

Die Ring van Rustenburg het in 1984 onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gebring dat hulle besig is met 'n intensiewe ondersoek met betrekking tot die diensbaarheid van 'n rekenaarstelsel.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het memoranda oor die onderwerp behandel. Uit dié memorandums word die volgende onder die aandag gebring:

Dit sal heelwat probleme skep as daar 'n verskeidenheid rekenaars by gemeentes in gebruik geneem word.

Die eerste groot probleem kom by die verwerking van finansiële gegewens wat aan die Afdeling Interne Oudit voorgelê moet word. Die huidige stelsel van boekhouding is deur die Raad van Finansies vasgelê sodat alle gemeentes op 'n voorgeskrewe en eenvormige wyse verslag oor hulle finansiële aangeleenthede kan doen. Dit sal 'n onmoontlike taak vir die Afdeling Interne Oudit wees as daar weer soos voorheen 'n verskeidenheid stelsels ontstaan wat geouditeer moet word en waar die afdeling hulle ten opsigte van elke stelsel moet oriënteer voordat die gegewens sinvol geouditeer kan word. In die verband sal ons eers vanuit die Afdeling Interne Oudit 'n stelsel wil ondersoek en dan dié stelsel aan gemeentes voorskryf sodat aan die gestelde vereistes voldoen kan word.

Indien daar in die toekoms oorweging gegee sou word aan kommunikasie met die Wang-hoofraam in die administrateur se kantoor of netwerkskakeling met ander gemeentes, is dit ook van groot belang dat plaaslike rekenaars met so 'n hoofraam moet kan skakel - weer eens het ons die probleem dat 'n verskeidenheid rekenaars nie sal kan skakel nie as gevolg van verskillende konfigurasies.

Die eise wat die gebruik van die rekenaar aan die predikant, kerkraad en ampsdraers by gemeentes sal stel, is steeds 'n bron van kommer. Waar die predikant positief ingestel is ten opsigte van die aanwending van die rekenaar en homself deeglik toerus, kan die gebruik van die stelsel voordelig wees.

In omgewings waar rekenaargeoriënteerde persone maklik bekombaar is en bereid is om hulleself beskikbaar te stel, sal dit minder probleme skep as op die platteland en verafgeleë gemeentes waar sodanige kundigheid nie algemeen beskikbaar is nie.

Vir gemeentes in of naby stede sal defektiewe toerusting of programme of foute wat deur gebruikers gemaak word redelik vinnig reggestel kan word. In die geval van afgeleë gemeentes kan dit groot ontwrigting veroorsaak as die rekenaar vir 'n tydperk van twee tot drie weke of selfs langer buite werking is, terwyl daar gewag word vir onderdele of tegnici om die regstelling te kan maak.

Die vernaamste beswaar wat teen die instelling van rekenaars by gemeentes geopper word, is die koste aspek. Breedvoerige berekenings is aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê wat daarop neerkom dat maklik een miljoen Rand uit die kerk se fondse kan uitvloeï. Indien gemeentes op groot skaal oorgaan tot installering van rekenaars sal dit 'n finansiële las op die kerk lê wat nie in verhouding tot die voordele sal wees nie.

AANBEVELINGS: Dit is nie nou die aangewese tyd om koste te maak ten opsigte van rekenarisering nie.

Waar gemeentes tog voel dat dit vir hulle voordelig sal wees om lidmaatgegewens te rekenariseer, moet hulle versoek word om met die administrateur se personeel in verbinding te tree sodat hulle bewus sal wees van die risiko's verbonde aan die aanskaf van 'n rekenaar.

Gemeentes word daarop gewys dat finansiële gegewens nog steeds volgens die vasgestelde wyse in die standaard-kasboek aangeteken moet word, totdat die Raad van Finansies 'n gewysigde stelsel goedgekeur het.

Die opdrag aan die administrateur tot ondersoek na rekenarisering word gekontinueer.

V. AMPTE

1. PASTORAAT

1.1 STATISTIEK 1985

Statistiek soos in Januarie 1986:

Predikante in gemeentes bevestig	261
Predikante met besondere opdrag	18
Teologiese dosente	16
Predikante met studieverlof	6
Dienspligkapelane 1985/86	26
Deeltydse predikante	9
TOTAAL	<u>336</u>
Emeritus en eervol ontslane predikante	35

Predikante toegelaat sedert Mei 1983:

1983: A S van den Berg, J Ayres, A Barnard, M C E Botes,
P H Botha, M J Fouche, J M Fourie, B F Greyling,
W J J Kok, H F la Grange, I M Lombard, M D Malan,
M H McDonald, T P Möller, H J Odendaal, P J Uys,
H P van den Berg, J H van Staden, J C G Janse van Vuuren,
J J McDonald, P B Viljoen, P J Visser, S Visser,
E J Vledder en E R Wolmarans.

1984: J M Lensink, J Cronje, E H Dannhauser, G S de Beer,
J J Dreyer, P J du Plessis, B M Dupper, P Grobler,
W J Jacobsohn, P J Jordaan, D Kloppers, D J Kriel,
G J Malan, F J C Oosthuizen, A H Roets, E van Eck,
H B van Rooyen, W P F van Wyk, J A V van der Schyff.

1985: W H Barnard, I L Benade, G S Botha, P J Botha,
P J E Botha, M A Botma, W J M Breytenbach, F Evert,
D C Human, P J Jacobs, C le Roux, G C Lindeque,
H S K Nel, J Otto, C F Potterill, E Sheppard, G J Smit,
C M van den Berg en C J Viljoen.

1.2 PREDIKANTE: HUWELIKSPROBLEME

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy veront-
rusting en kommer uitgespreek oor die steeds toenemende voor-
koms van huweliksprobleme in pastorieë.

Dr J A van Biljon is gevra om 'n memorandum in dié verband op
te stel waarin moontlike optrede geskets moet word.
Dr van Biljon het 'n voorlopige memorandum ingedien.

Die voorlopige verslag is verwys na die predikantevergadering
en die Raad vir Herderlike Sorg, met die oog daarop dat die
instansies kommentaar sal lewer en die kommentaar sal terugvoer
na dr van Biljon.

Dr van Biljon sal dan 'n afgeronde memorandum aan die Kommissie
van die Algemene Kerkvergadering voorlê.

AANBEVELING: Die finale memorandum van dr van Biljon word
afgewag.

1.3 TRAKTEMENTE, REISKOSTE EN EMOLUMENTE

1.3.1 TRAKTEMENTE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in Oktober 1985 'n omsendskrywe aan alle predikante van die kerk gerig oor materialisme.

Op die skrywe is daar verskillende reaksies ontvang en is daar samesprekings gevoer met 'n broederkring en met die bestuur van die predikantevergadering oor traktement.

Die algemene gedagte by die samesprekings was nie teenstand teen die skrywe of teen die stelsel van traktement nie. Die gesprekke het probeer aantoon dat die finansiële posisie van predikante verswak.

Uit ander vergaderings is weer na 'n ander aspek van die traktementskale wat noodwendig aangepas word volgens die inflasiekoers verwys. Alle vergoedingspakkette in die land verswak en kan nie tred hou met die inflasiekoers nie terwyl die van predikante daarmee tred hou.

Die Ringe van Bothaville en Middelburg het deur beskrywingspunte versoek om alle aanpassings in traktementskale, reistoelaes, medies, pensioen en dies meer so te laat saamval dat dit nie nodig sal wees om agterstallige bedrae weer in te betaal nie.

Traktement aanpassings en veranderings in bydraes tot die Pensioenfonds vind reeds jaarliks op 'n gemeenskaplike datum naamlik 1 Mei plaas. Die administrateur het nie beheer oor die wysiging van bydraes tot die mediese fonds nie, aangesien die kerk lid is van 'n fonds wat deur 'n Raad van Trustees beheer word (Die administrateur is lid van die Raad). Hierdie Raad wysig bydraes na gelang van omstandighede en dit mag selfs 2 keer per jaar plaasvind.

Wat betref reiskostevergoeding, poog die administrateur om wysigings jaarliks op 1 Mei te laat plaasvind, maar word soms deur buitengewone prysstygings gedwing om aanpassings tussentyds te doen.

Omdat die administrateur jaarliks in 'n volledige skrywe wanneer traktementskale aangepas word, alle sake rondom traktement uiteensit, word daarvoor nie verder in hierdie agenda verslag gedoen nie.

Teen hierdie baie beknopte agtergrond word aanbeveel dat die Algemene Kerkvergadering sal besluit:

AANBEVELINGS: Kerkrade en Ringskommissies word versoek om toe te sien dat daar uitvoering gegee sal word aan die versorgingsgedagte wat inherent aan die traktementbeginsel is en wat jaarliks uiteengesit word in die omskrywe van die administrateur.

Bewustelik sal besluit oor die opdrag aan die administrateur om traktementaanpassings te koppel aan die verbruikersprysindeks.

1.3.2 REISTOELAE

Die vorige Algemene Kerkvergadering het 'n reiskostetoelae goedgekeur wat tabelle bevat onder die hoofde vaste koste, petrol koste en onderhoudskoste. Dit lyk asof hierdie nuwe tabelle groter tevredenheid verskaf.

Die administrateur stuur van tyd tot tyd gewysigde tabelle aan gemeentes waarop reiskoste vir die kerk bereken word met volledige detail inligting.

Kerkrade word daarop gewys dat die reiskostetoelae bereken is om die predikant vir sy kostes te vergoed en nie om aan hom 'n bykomende inkomste te gee waarop hy nie belasting hoef te betaal nie.

Kerkrade word ook gewys op die reëling dat daar sedert Januarie 1985 slegs petrolkoste en lopende koste aan persone vergoed word wat vergaderings moet bywoon. Dit geld dus predikante en die persone wat reeds deur die Kerk (in gemeente- of sinodale verband) vir die vaste koste gedeelte van die reiskoste vergoed word. Omdat dit nie moontlik is om vir elke individuele geval 'n tarief uit te werk nie, is 'n gemiddelde tarief naamlik 14,6 sent per kilometer, bereken. Dit geld vir terugbetaling van reiskoste deur die Raad van Finansies, ander rade of kommissies van die kerk, asook reiskoste vergoed deur ringskommissies en gemeentes aan besoekende predikante.

Die reëling berus op die beginsel dat predikante in gemeentes of sinodale diens op die vasgestelde skaal vergoed word vir die aantal kilometers afgelê. As hulle dan vergoed word vir kilometers afgelê vir die bywoning van vergaderings, moet sodanige vergoeding by die kassier van sy gemeente inbetaal word. Andersins kan die getal kilometers waarvoor hy vergoed word vir die bywoning van 'n vergadering afgetrek word van die aantal kilometers waarvoor hy deur die gemeente vergoed word. Dié besluit word aan die predikant se diskresie oorgelaat.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering kontinueer die opdrag aan die administrateur om op die bestaande basis reiskostetabelle wanneer nodig te hersien en aan kerkrade te stuur vir implementering .

1.3.3 BEHUISING : EIE WONINGS

Die beginsel naamlik "dat die predikant en sy afhanklikes volledig deur die gemeente versorg moet word" staan vas. (Verwys agenda van die Algemene Kerkvergadering 1983 p 77. Verhouding van die gemeente tot hulle predikant)

Die versorging van die predikant en sy gesin sluit dan ook in gratis huisvesting met gepaardgaande dienste soos water, elektriese krag, telefoon ens. Die huisvesting word deur die kerkraad voorsien deur die daarstelling van 'n pastorie of die huur van geskikte huisvesting, of die betaling van 'n bepaalde bedrag as woningtoelae.

Die Algemene Kerkvergadering 1979 het kennis geneem van die verskynsel dat predikante toenemend verkies om hulle eie huise te bewoon en soos volg besluit:

- * Dat die praktyk dat predikante hulle eie huise bewoon, ten sterkste ontmoedig word.
- * Dat dit by wyse van hoë uitsondering toegelaat kan word na vooraf ondersoek deur die ringskommissie en goedkeuring deur die Raad van Finansies.

In die toepassing van die besluit moes die Raad van Finansies elke aansoek op meriete oorweeg en in besonder na twee aspekte kyk, naamlik:

- * dat daar 'n goeie, aanvaarbare rede is, waarom die predikant nie in die pastorie kan bly nie. Die toestemming moes dan ook hoogs uitsonderlik gegee word.
- * dat die vergoeding wat tussen die predikant en die kerkraad beding word, billik is.

Omdat daar ten opsigte van die vergoeding wat die predikant moet kry, as hy in sy eie huis woon, verskillende oorwegings was, namate die feitlike situasie van geval tot geval wissel, was daar ook uiteenlopende bedrae betaal deur kerkrade soos byvoorbeeld:

- * dat die pastorie verhuur word en dat die netto opbrengs as woningtoelae aan die predikant betaal word;
- * dat 'n vaste bedrag bv. R500 of R1 000 per maand as woningtoelae betaal word;
- * dat aan die predikant 'n bedrag betaal word gelykstaande aan wat dit hom kos om sy eie huis aan te skaf en instand te hou.

As gevolg van die verskillende maatstawwe wat gebruik word het daar ongelykheid in die berekening en betaling van die woningtoelae ontstaan. Die ongelykheid het onder aandag van die Raad van Finansies gekom en die Raad beveel aan dat die vergadering die volgende riglyne neerlê:

- * die kerkraad het onderneem om in terme van die beroepsbrief aan die predikant vrye woning te verskaf, wat insluit telefoon, water en ligte en ander munisipale dienste, belasting en onderhoudskoste. Die kerkraad doen dit deur of 'n woning op te rig, aan te koop of te huur;
- * waar die kerkraad sou besluit om van die predikant die woning te huur moet 'n redelike gangbare huurgeld vasgestel word;
- * wanneer die kerkraad en gemeente gevra word om te besluit of die huis van die predikant gehuur moet word, word die vergadering nie deur die betrokke predikant gelei nie, maar deur die konsulent of ander bevoegde persoon wat by die vergadering mag voorsit.

1.3.4 PENSIOENFONDS : VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

1. Samestelling

Die raad is soos volg saamgestel:

Di T F Dreyer (voorsitter) C J S van Niekerk
(vise-voorsitter) A J van Staden, dr J de Loor,
mnr L Theron.

Bepaling 5.A lui soos volg:

Die Pensioenraad bestaan uit 6 lede.
Die Algemene Kerkvergadering benoem tydens een sitting drie lede en in die daaropvolgende sitting twee lede.
Die Administrateur is ampshalwe lid van die Raad.

Di. T F Dreyer, A J van Staden en dr J de Loor tree volgens rooster af tydens die 61ste Algemene Kerkvergadering. Die drie here is herkiesbaar.

2. Finansies

2.1 Kapitaalfondse

Die meegaande finansiële jaarstate in die bylae dui aan dat die kapitaalfondse soos volg gegroei het.

	<u>31/12/78</u>	<u>31/12/82</u>	<u>31/12/85</u>
Opgelope Fondse	3.798.194	8.547.283	15.263.455
Kapitaalreserwe	-	38.978	36.911
Stabilisasiefonds			
- Predikante Pensioenfonds	-	-	69.012
- Personeelpensioenfonds	-	-	61.918

Sedert die totstandkoming van die Fonds in 1961 het die Fonds gegroei vanaf R104.276 tot R15.431.296.

2.2 Bates

2.2.1 Vaste Eiendom

Oor die afgelope 3 jaar het die Pensioenraad sy beleggings in vaste eiendomme aansienlik uitgebrei en ook toegetree tot eiendomsontwikkeling in Pretoria en Stellenbosch.

Albei projekte sal waarskynlik in 1986 afgehandel word en die raad verwag om 'n aansienlike wins uit die projekte te behaal.

Die raad se beleggings in vaste eiendom het sedert 1978 soos volg toegeneem:

	<u>31/12/78</u>	<u>31/12/82</u>	<u>31/12/85</u>
Vaste eiendom	168.752	1.634.390	4.266.599

Ingevolge die wet op Pensioenfondse mag die raad slegs 'n bedrag gelykstaande aan 25% van die waarde van bates belê in vaste eiendom of in eiendomsmaatskappye waar die raad meer as 5% van die aandele besit. Toevallige oorskrydings vind plaas met die medewete en kondonering van die Registrateur van Finansiële Instellings.

2.2.2 Verbandlenings

Die raad wend surplus fondse hoofsaaklik aan vir belegging in verbandlenings oor vaste eiendom waar die raad 'n maksimum van 65% van die geswore waardasie van die eiendom as lening toestaan. Rentekoerse op hierdie verbande beloop tans 19% nadat dit gedurende 1985 tot 20.5% per jaar gestyg het.

Bedrae belê in verbandlenings het sedert 1978 soos volg toegeneem:

	<u>31/12/78</u>	<u>31/12/82</u>	<u>31/12/85</u>
	2.410.078	5.815.295	9.645.971

Ongelukkig was die raad genoodsaak om, in 'n paar gevalle waar verbande toegestaan is, die eiendomme onder verband in te koop waar die eienaars, o.a. as gevolg van die droogte en die ekonomiese toestande insolvent geraak het. Die eiendomme word tans verhuur totdat die mark sodanig herstel het dat die eiendomme winsgewend van die hand gesit kan word.

2.2.3 Beleggings by Finansiële instellings

Die raad belê van tyd tot tyd surplus kontantfondse by finansiële instellings soos banke en bougenootskappe. Die raad geniet vrystelling van die voorskrif om 40% van die bates van die fonds in likiede bates by goedgekeurde finansiële instellings te belê.

2.3 Inkomste

2.3.1 Pensioenbydraes

Pensioenbydraes is vasgestel op 11.2127% van die kontantdeel van die maksimum traktement. Die volle bedrag van pensioenbydraes oor die tydperk 1983/85 deur lede, gemeentes, organe van bystand en werkgewers is tot die kapitaalfonds bygevoeg aangesien rente- en huurinkomste voldoende was om pensioenuitkerings en ander koste te dek. 'n Vergelyking van pensioenbydraes oor die tydperk 1/1/76 tot 31/12/85 toon die volgende:

<u>1976/78</u>	<u>1979/82</u>	<u>1983/85</u>
<u>(3 jaar)</u>	<u>(4 jaar)</u>	<u>(3 jaar)</u>
1.183.574	3.309.610	4.836.511

2.3.2 Rente inkomste

Die raad het oor die afgelope drie jaar R4,889,539 verdien uit rente op verbandlenings, ander lenings en beleggings by banke en ander finansiële instellings. Inkomste uit hierdie bronne het vanaf 1976 soos volg toegeneem:

<u>1976/78</u>	<u>1979/82</u>	<u>1983/85</u>
<u>(3 jaar)</u>	<u>(4 jaar)</u>	<u>(3 jaar)</u>
1.027.533	2.288.092	4.889.539

2.3.3 Netto huurinkomste

Namate die raad se belegging in vaste eiendom toegeneem het, het die netto huurinkomste uit die beleggings vanaf 1976 soos volg toegeneem.

<u>1976/78</u>	<u>1979/82</u>	<u>1983/85</u>
-	542.948	838.438

2.4 Uitgawes

2.4.1 Pensioenuitkerings

Die 60ste Algemene Kerkvergadering het aan die raad opdrag gegee om tydens die jaarlikse aanpassing van traktement 'n berekening te laat maak sodat pensioenarisse, weduwees en wese die toepaslike berekende verhoging sal ontvang.

Die raad het ingevolge die opdrag, sedert 1983 jaarliks op 1 Mei op aanbeveling van die fonds se aktuaris die pensioenuitkerings aan pensioenarislede aangepas. Die bydraes en voordeleskale is sedert 1982 soos volg aangepas:

	1982	1983	1984	1985
Bydrae (per jaar)				
Bydrae - sinodaal	31.850-00	72.903-00	91.753-00	105.859-00
Bydrae - lede	1.636-00	1.925-00	2.075-00	2.398-80
Bydrae - gemeentes en organe van bystand	1.636-00	1.925-00	2.075-00	2.398-80
Konsulentgemeentes per 50 lidmate of gedeelte daarvan	163-60	192-50	207-50	239-88
Studente	818-00	962-50	1.037-50	1.199-40
Voordele (per jaar)				
By dood (Potensiaal 40jr diens)				
- Eenmalige bedrag uit Pensioenfonds	34.250-00	70.000-00	73.150-00	80.000-00
- Eenmalige bedrag uit sterfte dekking	20.000-00	72.000-00	77.616-00	89.704-00
- Weduwee pensioen	5.724-00	9.000-00	9.405-00	10.200-00
- Voordele aan kinders	1.020-00	1.375-00	1.437-00	1.560-00
By uittrede (basis 40 jr diens)				
- Eenmalig	34.250-00	70.000-00	73.150-00	80.000-00
- Pensioen	11.628-00	15.000-00	15.675-00	17.000-00
- Weduwee na dood van gepensioeneerde	5.724-00	9.000-00	9.405-00	10.200-00
- Voordele aan kinders	1.020-00	1.375-00	1.437-00	1.560-00

Pensioenuitkerings het sedert 1976 soos volg toegeneem:

	<u>1976/78</u> <u>(3 jaar)</u>	<u>1979/82</u> <u>(4 jaar)</u>	<u>1983/85</u> <u>(3 jaar)</u>
Eenmalige bedrae	114.668	509.734	1.480.787
Jaargelde	466.517	1.006.833	1.956.646
	<u>581.185</u>	<u>1.516.567</u>	<u>3.437.433</u>

2.4.2 Premies - Herversekeringskema

Die 60ste Algemene Kerkvergadering het goedkeuring verleen aan die raad om voort te gaan met die voorgestelde groepongeskiktheidsvoorsiening en groepsterftedekking soos aan die vergadering uiteengesit. As onderskrywers van die onderskeie fondse is Legal & General Volkskas, en Federated Versekeringsmaatskappy aangewys. Premies vir die dekking bedra 2.25% per maand van die basis traktement wat as maatstaf gebruik word. Die skema het 'n aanvang geneem op 1 Julie 1983 en die maandelikse premie per predikantlid beloop tans R43.18. Die premie word ten volle deur die gemeente of orgaan van bystand betaal. Premies word jaarliks op 1 Mei aangepas. Sedert 1983 was die premies soos volg:

	<u>1983</u> (6 maande)	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>Totaal</u>
Maandelikse premie per lid	R34-66	R39-12	R43-18	
Totale premies betaal	R77.051	R184.861	R223.751	R485.663

Sedert die instelling van die skema op 1 Julie 1983 tot 31 Desember 1985 is R721.126 uitbetaal onder die groepsterfte dekking en is reeds R61.293-58 uitbetaal onder die ongeskiktheidsvoorsiening. Vyf lede van die Fonds ontvang huidiglik ongeskiktheidsvoordele. Aan 2 lede van die Fonds is ingevolge die bepalinge uit die Stabilisasiefonds aanvullings van die ongeskiktheidsvoordele toegeken. Die aanvullings het vir 1985 R2.824 beloop.

3. Aktuariële ondersoek

Die raad het, ingevolge Bepaling 8.A van die bepalinge vir die Pensioenfonds, die aktuaris versoek om die finansiële toestand van die fonds te ondersoek. Die aanbevelings van die aktuaris aangaande die verhoging van voordele wat mag spruit uit die surplus van die fonds, plus die moontlike verhoging van bydraes (wat in ooreenstemming met verhoogde traktement gebring moet word) sal tydens die Algemene Kerkvergadering ter tafel gelê word.

1.3.5 GROEP MEDIESE SKEMA BY N.B.C. MEDIESE HULPVERENIGING

Op 31 Desember 1985 het daar vanweë die Kerk, organe van bystand en ekonomiese ondernemings 556 lede aan die N.B.C. Mediese Hulpvereniging behoort. Uit 'n totale ledetal van N.B.C. van 12.438 beloop dit 4.47%.

Die volgende statistieke is deur N.B.C beskikbaar gestel ten opsigte van die jare 1983 - 1985:

	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>
Bydraes vanweë die Kerk	R416.699	R527.770	R695.610
Min: Administrasiekoste	R 35,419	R 44,860	R 45,215
Netto bydraes	<u>R381.280</u>	<u>R482.910</u>	<u>R650.395</u>
Eise uitbetaal	<u>R504.309</u>	<u>R701.193</u>	<u>R903.707</u>
Verlies vir N.B.C	<u>R123.029</u>	<u>R218.283</u>	<u>R253.312</u>
Eise as % van netto bydraes	132,27%	145,20%	138,95%

Die N.B.C Mediese Hulpvereniging, soos alle mediese hulpverenigings word steeds swaar getref deur toenemende stygings in die koste van mediese dienste en moes noodgedwonge gereeld aanpassings maak in bydraetariewe. Nieteenstaande die verhogings bly dit steeds een van die verenigings met die mees mededingende tariewe en voordele.

1.4 HERDERLIKE SORG

Die Raad vir Herderlike Sorg lê in hulle verslag die volgende beskrywingspunt aan die Algemene Kerkvergadering voor:

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om alle instansies in die kerk wat beurse/lenings aan teologiese studente beskikbaar stel, te versoek om hulle reglement so te wysig dat nagraadse studente in die pastorale sielkunde ook finansiële ondersteun kan word uit die genoemde fondse.

Nagraadse studente in die pastorale sielkunde onderneem tans die hoë kostestudie uit eie fondse.

Daar bestaan een beurs/lening van 'n nie-kerklike organisasie wat slegs een keer in vier jaar aan 'n Hervormer toegeken word.

Die noodsaak dat teoloë hulle in sielkunde op nagraadse vlak bekwaam, blyk uit die oorlaaide werkprogram van die PVD.

In die persoon van prof S J Prins het die kerk die enigste geregistreerde pastorale sielkundige.

AANBEVELING: Die vergadering dra aan die Kuratorium op om aan die versoek vir beurse/lenings aan nagraadse studente in pastorale sielkunde aandag te gee.

1.5 PASTORALE VERWYSINGSDIENS

Die Pastorale Verwysingsdiens word gehuisves in Klein Emily, Malherbestraat 57, Capital Park. Dit is 'n goedgeleë lokaal veral met betrekking tot privaatheid en maklike parkeergeriewe. Vir die beskikbaarstelling van die gebou word die NHSV-Hoofbestuur hartlik bedank.

Afsprake word gereël deur die sekretaresse van die administrateur. Vanaf Januarie 1985 funksioneer die diens op Dinsdae, Woensdae en Donderdae vanaf 13h30. Daar word gepoog om soveel persone as moontlik te akkomodeer. Om 'n indruk te kry van die intensiteit van besoekers, kan gemeld word dat vanaf Januarie tot Junie 1985 288 onderhoude gevoer is. Die problematiek behels onder andere ontwikkelings-, persoonlikheids-, huweliks- en geloofsprobleme.

Uit die praktyk blyk dat die belangrikste funksies van die Pastorale Verwysingsdiens die volgende behoort te wees: voorkoming, konsultasie, krisisingryping, evaluering, verwysing, nasorg, opleiding en navorsing.

Die Raad vir Herderlike Sorg het die afgelope jare verskeie moontlikhede ondersoek om die dienste van die Pastorale Verwysingsdiens meer geredelik beskikbaar te stel aan lidmate van die Kerk.

Die Raad vir Herderlike Sorg het geoordeel dat die vorming van desentralisasiepunte soos bv. Johannesburg, Vaaldriehoek, Welkom, Potchefstroom, Pietersburg en Middelburg 'n oplossing kan wees. 'n Uitgebreide voorlegging van hoe die desentralisasiepunte sal funksioneer is gemaak.

Die Werkgroep Pastoraat en Presbiteraat wat die verslag oor die Pastorale Verwysingsdiens behandel het, het bepaalde aanbevelings gemaak wat in die volgende voorgestelde besluit van die Algemene Kerkvergadering vervat is.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering besluit -

- * Dat die aanstelling van 'n voltydse direkteur om werksaamhede van die PVD te behartig, voorkeur behoort te geniet.

Hierdie aanbeveling is reeds hanteer onder standplase waaroor die Algemene Kerkvergadering besluit onder die hoof GEMEENTES

- * Die saak van moontlike desentralisasie van die werk van die pastorale verwysingsdiens sal oorstaan in afwagting van die besluit van die Algemene Kerkvergadering insake 'n voltydse direkteur vir die PVD.

1.6 PREDIKANTEVERGADERING

Hierdie vergadering dien as studieliggaam om oor die pastoraat te besin en om die teologiese arbeid te bevorder. Die onderwerpe wat oor die afgelope aantal jare behandel is, is die volgende:

1982: Die Kategese: Wat is kategese?

Die kategese leerplan.

Die katkisant.

Die kategetiese metode.

Die kategeet.

1983: Eksegese in die praktyk.
Van die teks na die preek.

1984: Die verband tussen prediking/erediens en die lewe van die gemeente.

Die verband tussen opsig/tug en die leer en die lewe van die gemeente.

Paneelbespreking: Afbeelding/uitbeelding van Christus.

1985: Die funksie van die belydenis en die dogma in die strukture van die Ned Herv Kerk en die implikasies daarvan vir die predikant.

Die invloed van die hedendaagse hermeneutiek vir die bedienaar van die Woord ten opsigte van Skrifgesag en Skrifgebruik.

Paneelbespreking: Primêre en sekondêre gesag: Skrif, belydenis en prediking.

Die bestuur van die predikantevergadering het sedert 1982 ses vergaderings gehou. Behalwe die normale sake met die oog op die reëlins vir die predikantevergaderings is daar ook aandag gegee aan sake soos die versiering van ons afdeling van die Teologiese Gebou. Een faset van hierdie projek is reeds afgehandel naamlik 'n kunstige weergawe van die kerkwapen in leer. Die kunswerk is reeds aan die fakulteit oorhandig en dien tans as versiering in die Teologie Gebou. Die uitstalling van historiese fotos en ander materiaal sal deur die kerkargief onderneem word. Oproepe om materiaal te bekom, word in Die Hervormer en Nuusbrief gedoen.

Verder is ook ondersoek ingestel na die daarstelling van 'n koffie/tee kamer in die teologiese gebou vir gebruik deur die doserende personeel. Tot op die huidige stadium kon die projek nie realiseer nie.

1.7 VOORSIENING VAN PREDIKANTE

Volgens die Kommissie se inligting is daar tans 17 vakante gemeentestandplase, terwyl voor hierdie vergadering versoeke dien vir die skepping van nog 9 standplase. Daarteenoor staan die beskikbaarheid in die loop van 1986 van nog 20 predikante. As die betrokke gemeentes voortgaan met beroep en hierdie vergadering net drie van die aangevraagde besondere standplase sou goedkeur, kan teen einde vanjaar die situasie ontstaan dat alle vakatures gevul is. Dit sal vir die kerk 'n heuglike dag wees.

Die skepping van verdere standplase sal grotendeels saamhang met die beskikbaarheid van fondse. Dit lyk egter onwaarskynlik dat daar voldoende standplase beskikbaar sal kom om aan al die studente wat vanaf 1987 afstudeer, standplase te voorsien.

AANBEVELING: Die vergadering herinner kerkrade aan sy vroeëre versoek dat gemeentes met meer as 700 lidmate tweede standplase behoort te vorm of nuwe gemeentes behoort af te stig.

Die vergadering dra aan ringskommissies op om nie die aanwending van pastorale hulp of deeltydse dienswerk in gemeentes waar 'n volle tweede standplaas gevorm kan word, goed te keur nie maar die betrokke kerkrade aan te moedig om oor te gaan tot beroep van 'n tweede of derde voltydse predikant.

1.8 EMERITAAT EN PASTORALE HULP

WETSWYSIGING BEPALINGS 156, 162, 163 en 10

Gesien die moontlikheid van misverstande rondom die prosedure by aanvaarding van emeritaat en die waarskynlikheid van onduidelikheid in die Bepalings wat hierdie misverstande in die hand kan werk, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die Raad vir Regsadvies versoek om indringend en deeglik te kyk na alle sake wat met emeritering verband hou, tekortkominge in die Bepalings bloot te lê en veranderings aan die Bepalings voor te stel.

Ingevolge die versoek het die Raad vir Regsadvies indringend gekyk na Bepalings 156, 162 en 163 en word aanbeveel dat die Bepalings soos volg gewysig sal word.

BEPALING 156

Emeritaat

1. Emeritaat word aan 'n predikant verleen

- (a) aan die einde van die maand waarin hy die leeftyd van vyf en sestig jaar bereik het.
- (b) wanneer hy vyf en dertig jaar in die bediening voltooi het (of vyf en sestig jaar oud geword het) en om emeritaat aansoek doen, of
- (c) wanneer twee geneeshere, een deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en een deur die predikant of sy eggenote of 'n naasbestaande benoem, verklaar dat hy medies ongeskik is om sy ampsplig te vervul.

BEPALING 162

Pastorale hulp

- 1. 'n Kerkraad wat dit nodig ag, kan met 'n dienaar van die Woord ooreenkom om hulp te verleen met die pastorale werk in 'n gemeente.

2. (a) So 'n dienaar van die Woord word nie beroep en bevestig nie. Die ooreenkoms wat die pastorale hulp reël, word volledig in die notule van die kerkraad opgeneem.
- (b) 'n Denaar van die Woord wat pastorale hulp verleen, ontvang die vergoeding wat hom in staat stel om die dienswerk waartoe hy verbind is, te verrig.
3. Die volgende dienaars van die Woord kan gevra word:
 - (a) predikante in besondere diens, met toestemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering;
 - (b) deeltydse predikante;
 - (c) proponente;
 - (d) teologiese dosente;
 - (e) emeritus predikante (behalwe predikante wat ingevolge Bepaling 156.1 (c) ge-emeriteer het) en emeritus teologiese dosente en
 - (f) diegene met predikantestatus wat nie in 'n gemeente bevestig is nie.
4. Die tydperk waarvoor so 'n dienaar van die Woord benoem mag word, is onbepaald. Elke gemeente wat van pastorale hulp gebruik maak, sal egter jaarliks 'n gemotiveerde aansoek vir die ringsvergadering indien, waartoe die ringsvergadering toestemming sal verleen of nie.
5. 'n Ringsvergadering kan toestemming tot die uitstel van beroepswerksaamhede verleen aan gemeentes waarvan die predikant emeritaat ontvang het of 'n gemeente wat 'n proponent, 'n emeritus teologiese dosent of predikant as pastorale hulp vra. Sodanige gemeente moet jaarliks 'n gemotiveerde aansoek vir die uitstel van beroepswerksaamhede aan die ringsvergadering voorlê, waartoe die ringsvergadering toestemming sal verleen of nie.
6. Die emeritus predikant of emeritus teologiese dosent wat as pastorale hulp aan 'n gemeente verbind is, tree nie op as voorsitter van die kerkraadsvergadering waarop beroepswerksaamhede behandel word nie.

BEPALING 163

Bevoegdhede

1. Predikante en teologiese dosente kan al die predikantspligte wat in Bepaling 149 genoem word, nakom, al het hulle reeds emeritaat aanvaar (kyk ook Bepaling 162.6)

2. 'n Proponent tree binne sy bevoegdheid op en mag nie Sakramente bedien, ampsdraers bevestig, kerkraadsvergaderings lei of belydenis van geloof afneem nie. Hy bevestig slegs huwelike as die owerheid hom as huweliksbevestiger aangestel het.

BEPALING 10.2 (d)

Emeritus teologiese dosente en emeritus predikante wat as pastorele hulp aan 'n gemeente verbind is met adviserende stem. (Huidig lees die bepaling: met gewone stem)

1.9 HUISVESTING VAN PREDIKANTEWEDUWES

Op die 59ste Algemene Kerkvergadering is 'n beskrywingspunt van die Ring van Pietermaritzburg behandel. Die beskrywingspunt het soos volg gelui:

Dit word versoek dat die tydperk van verblyf in 'n gemeente vir die weduwee van 'n pas afgestorwe predikant, verleng word na ses maande, in plaas van die huidige drie maande. Dit hoef nie noodwendig te beteken dat sy en haar gesin in die pastorie sal aanbly nie, maar eerder dat sy op koste van die gemeente gehuisves sal word vir 'n tydperk van ses maande, desnoods - soos die huidige reëling is - drie maande in die pastorie en dan nog drie maande op 'n ander plek.

Die beskrywingspunt is deur die Algemene Kerkvergadering aanvaar, maar daar is nagelaat om die betrokke Bepaling (Bepaling 153) dienooreenkomstig te wysig.

Die besluit gaan nie oor al die voorregte dit wil sê die afgestorwe se traktement en voorregte nie (kyk Bepaling 153.3), maar handel bepaald oor dié deel ten opsigte van die woning wat die tydperk van drie maande na ses maande verleng.

Die beskrywingspunt het dit ook duidelik gestel dat die huisgesin nie noodwendig in die pastorie gehuisves moet word nie, maar eerder dat die huisgesin op die koste van die betrokke gemeente gehuisves sal word vir nog drie maande in 'n ander huis ten opsigte waarvan die gemeente die huurgeld, telefoon, water en ligte en ander munisipale heffings en noodsaaklike onderhoudskoste moet voorsien.

Op sy jongste vergadering het die Raad vir Regsadvies oor die aanleentheid besin en beveel aan, dat 'n Bepaling 153.4 bygevoeg word en dat dit soos volg sal lui:

"4 Na verstryking van die voorafgaande drie maande is die gesin van 'n afgestorwe predikant vir 'n verdere tydperk van drie maande geregtig op gratis huisvesting wat nie noodwendig in die pastorie hoef te wees nie."

Toe die besluit geneem is, was die sterftedekking van 'n predikant met potensiaal 40 jaar diens R46.525 eenmalig plus 'n weduweepensioen van R4.425 per jaar en 'n wesepensioen van R796 per jaar. Die Algemene Kerkvergadering het geoordeel dat 'n weduwee met dié uitkering probleme sou hê om binne 3 maande na die afsterwe van die predikant geskikte huisvesting vir haar en haar

gesin te bekom. Die tydperk van huisvesting in die pastorie of ander woning is deur die besluit van die Algemene Kerkvergadering verleng van 3 maande tot 6 maande.

Intussen het die Pensioenraad deur middel van verbeterde voordele asook die groepsterftedekking nou voorsiening gemaak dat 'n weduwee van 'n predikant met potensiaal 40 jaar diens bykans R170.000 tot haar beskikking sal hê om geskikte huisvesting vir haar en haar gesin te bekom. Die reëling van 6 maande gratis verblyf in die pastorie skep in elk geval probleme waar 'n gemeente gretig is om, na die afsterwe van 'n predikant weer te beroep. Die Raad is van mening dat 'n weduwee nou in staat is om die nodige reëlings te tref binne 3 maande en wil graag aanbeveel dat die vergadering die besluit van 1979 herroep en die bepaling laat soos dit tans in die wet staan.

AANBEVELING:

Die besluit van die 1979 vergadering word herroep. Geen wetwysiging word aangebring nie.

2. PRESBITERAAT

2.1 STATISTIEK

Volgens die gegewens in die Almanak het die kerk gedurende die afgelope 3 jaar oor die dienste van die volgende getal ouderlinge beskik:

1984: 6 203
1985: 6 388
1986: 6 623

Uit die verslae van ringsvergaderings is dit duidelik dat die werksaamhede van die ouderlinge bestendig voortgaan. Alleen in middestedelike gebiede is daar 'n ernstige tekort aan ouderlinge. Die aandeel van ouderlinge in die bevordering van bywoning van eredienste en nagmaalsvieringe kan nooit onderskat word nie.

Die betrokkenheid van ouderlinge by die evangelisasiewerk van die kerk behoort verder uitgebrei te word.

2.2 TOERUSTING VAN OUDERLINGE

As deel van die opdrag aan die Raad vir Ouderlinge naamlik om in samewerking met Kital, ouderlinge vir die beoefening van hul amp toe te rus, het daar 'n videoband met die titel: "Hoe doen die ouderling huisbesoek", verskyn.

AANBEVELING: Die vergadering betuig hoë waardering teenoor die ouderlinge van die kerk.

3. DIAKONAAT

1. STATISTIEK

Gedurende die afgelope jare was daar die volgende getal diensdoende diakens in die Kerk:

1983	-	5773
1984	-	6254
1985	-	6442

Dit verteenwoordig 'n styging van 11.6% in die aantal diakens. Gedurende dieselfde ooreenstemmende tydperk, het die lidmatetal van die Kerk met 0.3% toegeneem.

2. RINGSVERSLAE

Uit die jaarlikse verslae blyk dat die diakens oor die algemeen voortreflike werk doen. Met die nuwe werkwyse waarop die Algemene Kerkvergadering vir die diens van barmhartigheid besluit het, naamlik die instelling van gemeentelike diensgroepe waarby soveel as moontlik lidmate ingeskaakel word, kom dié deel van die opdrag aan die diakens om die lidmate in die diens van barmhartigheid te lei en te organiseer (Bepaling 172.1) almeer tot sy reg.

Die oopstelling van die amp van die diaken vir die vrouelidmate het 'n gewillige, entoesiastiese en ywerige werkkrag in die Kerk ontsluit wat tans baie daartoe bydra dat die diakenswerk in die Kerk deur voldoende beskikbare diakens verrig word.

3. ALGEMENE DIAKONALE RAAD

Die Algemene Diakonale Raad het die opdrag om die barmhartigheidsdiens in die Kerk te koördineer en om riglyne vir die sinvolle uitvoering daarvan neer te lê.

Wat hierna in die agenda onder die diakonaat volg, weerspieël die omvang van die opdrag aan die Algemene Diakonale Raad en die dienswerk wat onder hulle leiding verrig is.

3.1 Samestelling van die Algemene Diakonale Raad

Die funksionering van die Algemene Diakonale Raad en sy Dagbestuur het nou finale beslag gekry, daarom word die samestelling van beide nou vasgelê in die voorgestelde nuwe Bepaling 176.

Die voorsitter van die Ringsdiakonale Raad wat op die Algemene Diakonale Raad sitting neem, word deur die Ringsvergadering aangewys sonder aanduiding dat dit noodwendig 'n predikant moet wees.

AANBEVELING:

Besluitneming hiervan is opgeneem in die voorgestelde wysigings van Bepaling 176.

3.2 Toerusting

Teneinde Voorsitters van Ringsdiakonale Rade vertrouwd te maak met die doelstellings wat vir die funksionering van gemeentelike diensgroepe daargestel is en ook aandag te gee aan die praktiese probleme met die instelling van diensgroepe het die Algemene Diakonale Raad:

- * Gedurende Februarie 1984 'n weeklange seminaar in samewerking met Kital aangebied.
- * Op 15 Oktober 1985 'n daglange seminaar gereël.

Die voorname is om jaarliks op die dag wat die vergadering van die Algemene Diakonale Raad voorafgaan, 'n seminaar aan te bied om een of ander aspek van die diens van barmhartigheid onder die loop te neem.

3.3 Voorsitters van Ringsdiakonale Rade

Aangesien sommige fasette van die dienslewering wat onder leiding van die Algemene Diakonale Raad gedoen word, gespesialiseerde dienste is en die Algemene Diakonale Raad deurlopend besig is om die voorsitters van Ringsdiakonale Rade in die verband in te lig en toe te rus sodat hulle rigtinggewend en adviserend in die Ring kan optree, word Ringsvergaderings versoek om sover moontlik kontinuiteit te bewaar met die benoeming van die voorsitter en ondervoorsitter van die Ringsdiakonale Raad. Ringsvergaderings behoort met inagneming van toegeruste en belangstellende lede, sodanige benoemings te maak.

AANBEVELING: Ringsvergaderings word versoek om kontinuiteit te behou met Superintendente en Ringsdiakonaleraadvoorsitters.

4. WERKVERDELING: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Al die senior portefeuljes by die diens van barmhartigheid is sedert 1 Januarie 1985 gevul naamlik:

Ds H R Visser	-	Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid
Ds G C van Staden	- ,	Direkteur Diakonale Dienste
Ds R J Coertze	-	Direkteur Maatskaplike Sorg
Mnr I Dreyer	-	Direkteur Bejaarde= en Afhanklikheidsorg

5. DIAKONALE RUBRIEK

Danksy die vriendelikheid van Die Hervormer en die goedgunstigheid van die redakteur, Dr D J C van Wyk, kon daar gereeld beriggewing verskyn oor die diens van barmhartigheid. Inligting en nuus kon ook op hierdie wyse deurlopend deurgegee word.

Die voorneme is om hierdie rubriek uit te bou sodat die aktiwiteite van die diakonale diensorgane en toerusting van lidmate oor aktuele sake, voortdurend onder aandag van lidmate gebring kan word.

6. ORGANIGRAM: ALGEMENE DIAKONALE RAAD EN GEMEENTELIKE DIENSGROEPE.

Algaande was dit nodig om enkele wysigings, hoewel nie ingrypend nie, aan die bekende organigram aan te bring:

6.1 Paneel van Adviseurs

Ter wille van gemakliker en meer informele funksionering wat nie aan die formaliteite van vergaderings gebind is nie, is besluit om die Advieskomitees na Panele van Adviseurs te wysig.

6.2 Diensgroep vir sorgafhanklike kinders

Hierdie diensgroep is aanvanklik ingestel vir die verweesde en verwaarloosde kind. Met hierdie benaming kan al die kinders aan wie die diensgroep moet aandag gee, byvoorbeeld die kinders van werkende moeders wat nie noodwendig verwaarloos is nie, nie aangedui word nie.

'n Sorgafhanklike kind dra nie noodwendig die konotasie van 'n verwaarloosde kind nie.

6.3 Die NHSV

Die NHSV-tak wat 'n diakonale orgaan van bystand van die kerkraad is en dan in die besonder gerig is op die diens van barmhartigheid en dus die diakens in hulle opdrag moet bystaan, is in hulle verslaggewing aan die kerkraad, gekoppel aan die diakensvergadering. Die diakensvergadering

ontvang en behandel hulle jaarverslag en doen daarvoor verslag aan die kerkraad. Die diakens is die verantwoordelike amp wat die lidmate organiseer en lei in die diens van barmhartigheid onder die opsig en toesig van die plaaslike vergadering van die ampte, naamlik die kerkraad.

7. DIE AMP VAN DIE DIAKEN EN DIE DIAKENSVERGADERING

Die Algemene Diakonale Raad het aandag gegee aan die amp van die diaken, sy werkswyse en aan die plek en die funksionering van die diakensvergadering. Die volgende opmerkings word gemaak:

Die Diaken:

- * Hy tree selfstandig op op sy eie gebied met sy eie opdrag.
- * Hy word nêrens in die Kerkwet verbind aan ander ampte met die uitvoering van die diakenswerk nie.
- * Die diakens het sitting op al drie vergaderings van die ampte met volle stem.
- * Die diakens werk in bepaalde wyke. Hulle het daarom in hulle ampswerk bepaalde gebondenhede.
- * Die verhouding van die diaken met die diensgroepe moet gereël word. Sy betrokkenheid is van die grootste belang.
- * Kennis is geneem van die moontlikheid dat die diakens nie meer vir 'n bepaalde wyk gekies word nie, maar met 'n bepaalde opdrag. 'n Diaken word byvoorbeeld gekies vir bejaardesorg of siekesorg ensomeer. So word elke diaken betrek by elke diensgroep.

Die Diakensvergadering:

- * Die vergadering vergader drie keer per jaar. Die organigram het die vergadering uitgewys as 'n vergadering wat verslae ontvang, behandel en saamvat in een verslag aan die kerkraad. Dit hanteer al die barmhartigheidsdiens in die gemeente, naamlik:
 - ** die diakenswerk
 - ** die diensgroepwerk deur die Diakonale Dienskomitee
 - ** verslae van die NHSV-tak.

Dit bring mee dat die vergadering nou koördinerend werk. Daarom moet dit in 'n mate toesighoudend wees.

- * Die diakenvergadering se besluite is aanbevelings aan die kerkraad.
- * Die diakenvergadering is nie 'n diensorgaan van bystand soos enige ander raad van die Kerk nie. Dit is 'n vergadering 'n ampsdraers.
- * Daar is indringend gekyk na die moontlikheid om die diakenvergadering los te maak van die kerkraad en dat die kerkraad gevorm sal word deur die predikant/e en ouderlinge.

Aanbeveling

- * Die vergadering neem kennis van die betrokkenheid en verantwoordelikheid van die diaken by die diensgroepwerk in die gemeente en dat die diaken en die diakensvergadering gedeligeerde opsig en toesig oor hierdie deel van die gemeentelike lewe het met verantwoordelikheid teenoor die kerkraad.
- * Die vergadering versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om wanneer gehandel is of word met die verkleining van die Algemene Kerkvergadering en die oordra van groter verantwoordelikheid aan die Ringsvergadering ook te handel en 'n studie te laat maak oor die funksionering van die diakensvergadering in verantwoordelikheid tot die kerkraadsvergadering (waarop dan slegs die ouderlinge en predikante sitting het), die vergadering van ringsdiakens in verantwoordelikheid teenoor die ringsvergadering (waarop dan slegs die ouderlinge en predikante sitting het) en die vergadering van diakens - die Algemene Diakonale Raad - in verantwoordelikheid teenoor die Algemene Kerkvergadering (waarop dan slegs ouderlinge en predikante sitting het).

7.1 Verslag : Diens van Barmhartigheid

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het intussen 'n reëling gemaak dat die verslag oor die gemeentelike diens van barmhartigheid nie meer 'n integrale deel van die Jaarverslag is nie.

Die kerkraad as die opsig- en toesighoudende vergadering in die gemeente, ontvang nou verslag van die diakensvergadering behandel dit en lewer verslag aan die Ringsvergadering.

Die Ringsvergadering lewer desgelyks weer op 'n voorgeskrewe wyse verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

8. WYKSVERSLAG: DIAKENS

Met die beter stukturering en groter opdrag wat aan die diakensvergadering in die gemeente gegee word, is dit nodig en ook wenslik dat die diakensvergadering ten minste halfjaarliks 'n wyksverslag van elke diaken sal ontvang. 'n Pro forma verslag kan en sal aan elke gemeente voorsien word om na eie behoefte verder aan te pas. (Kyk na Bepaling 174.2 met die voorgestelde wysigings aan die Bepalings)

AANBEVELING: Besluitneming hiervan is opgeneem in die voorgestelde wysigings van Bepalings 174.2.

9. DIENSGROEPE

Hierdie werkwyse waarvolgens lidmate die geleentheid gebied word om na keuse en belangstelling en aanleg betrokke te raak by die diens van barmhartigheid het nou goeie neerslag in die Kerk gevind.

Die gelowige lidmaat het 'n roepingsdienswerk in die Kerk en in die wêreld en die taak van die ampsdraer-diensknege van Christus (hier die diaken), is om die gelowiges vir hierdie dienswerk toe te rus, hulle daartoe op te voed en nie primêr om dit self te doen nie. "Elke gelowige het die Godgegewe opdrag en roeping om barmhartigheid aan alle mense te bewys, maar veral aan die huisgenote van die be-loof.

Dit is hierdie besef, hierdie verantwoordelikheid vir mekaar as lede van die een liggaam van Christus, as lede van die een huisgesin van God, as deel van die gemeenskap van die heiliges, wat die ampte (die diaken dan) primêr moet tuisbring by die lidmate wanneer hy as diensknege van Christus besig is om die gelowiges toe te rus vir hulle diens en vir die opbou van die liggaam van Christus" (Ef. 4:12). Dit is wat Bepaling 172.1 bedoel deur aan die diaken op te dra om die diens van barmhartigheid in die gemeente te organiseer, te lei en te behartig.

Hier waar die Kerk die liggaam van Christus is, het nie net die besondere ampte nie (predikant, ouderling en diaken) 'n funksie nie, maar elke gelowige lidmaat. Die liggaam (kerk) kan nie groei as net die besondere ampte funksioneer nie. Die hele liggaam moet funksioneer en daarom moet elke gelowige lidmaat die gawes wat God geskenk het, leer ken en aanwend tot opbou van die gemeente. 1 Kor. 12:21 - 31 stel duidelik dat gelowiges soos 'n liggaam is met baie lede - elke lid het 'n noodsaaklike taak of dien in die liggaam. Daarsonder word die liggaam gebreklik.

Die diensgroepe bied dan nou juis die geleentheid tot betrokkenheid vir elke lidmaat.

Ten opsigte van dié stelsel word die volgende opmerkings gemaak:

- * Die hele stelsel is geleen by ander gedragswetenskappe. Ons het dit gekersten en bruikbaar en diensbaar in die Kerk gemaak. Dit bring mee dat ons woorde en begrippe wat ons oorneem ook kersten - voorbeelde is:

Diensgroepwerk - in plaas van gemeenskapswerk of gemeenskapsontwikkeling.

Diensgroeplid - in plaas van vrywillige werker.

Geloofsdiens - in plaas van take

Die hele stelsel is nou goed georden, baie vereenvoudig sodat dit prakties in elke gemeente ingebruik gestel kan word.

10. HULPMIDDELS

Die Algemene Diakonale Raad het besluit dat die video goed gebruik kan word om toerustings- en inligtingsmateriaal vir die diensgroepwerk beskikbaar te stel. Die samewerking van Kital is in die verband gesoek. Die kinderhuise beskik oor 'n kamera en Ds J A Viljoen van Windhoek het met sy tegniese vaardigheid in November 1984 die eerste toerustingsmateriaal vir lidmate op band geneem en geredigeer. Gedurende Maart 1985 is verdere opnames gemaak. Intussen het hy die volgende bande voltooi:

Diensgroep vir behoeftiges
Diensgroep vir bejaardes
Diensgroep vir die siekes

Ds Viljoen het met baie min toerustingsapparaat hierdie werk moes doen en daarom het dit soveel tyd en aandag vereis. Ons is dankbaar vir die nuwe fasiliteite wat nou beskikbaar geword het. Baie materiaal op band wat reeds beskikbaar is, kan nou beter geredigeer word.

Ons is bewus dat met die reproduksie en vermeerdering van die bande gaan kwaliteit verlore. Die huidige bande is dus nie bedoel vir kommersiële verspreiding nie - dit is primêr bedoel vir gebruik deur die Algemene Diakonale Raad en die Ringsdiakonale Raad om 'n aanvang te maak met die toerusting van lidmate. Hierdie bande word nou verkoop teen die prys wat dit ons gekos het. Vanaf 1986 sal 'n aanvang gemaak word met die professionele verfilming van toerusting vir huweliks-, gesinslewe en enkellopende ouers, sorgafhanklike kinders en gestremdes asook inleidende materiaal oor die filosofie van die diensgroep, die samestelling en funksionering van die Diakonale Dienskomitee en die diensgroepe.

Saam met elke band sal 'n begeleidende, maar tog selfstandige, publikasie beskikbaar wees.

11. GEMEENSKAPSWERKERS

Ten einde die Direkteur Diakonale Dienste behulpsaam te wees om die diensgroepe ingestel en toegerus te kry is besluit:

- * Die een gesubsidieerde pos vir 'n gemeenskapswerker is van Die Ondersteuningsraad oorgedra na die afdeling van die Direkteur Diakonale Dienste.
- * Die NHSV het R10.000 per jaar vir twee jaar beskikbaar gestel om bykomende deeltydse personeel tot beskikking van die Direkteur Diakonale Dienste te stel.
- * Die Ondersteuningsraad is versoek om hulle maatskaplike werkers 5 ure per week (1/8 posbesetting) tot die Direkteur Diakonale Dienste se beskikking te stel. Dit kon ongelukkig nie maklik realiseer nie as gevolg van die oorbelading van die maatskaplike werkers - tot 120% gemiddelde benutting per pos. Sodra die werkslading tot 'n meer hanteerbare vlak daal, sal dankbaar van die maatskaplike werkers gebruik gemaak word.

12. GESINSVERSLAGVORM

Ten einde die:

- * bereidwilligheid van lidmate om by die diensgroepe betrokke te raak vas te stel en
- * die behoefte van lidmate aan betrokkenheid van diensgroepe by hulle spesifieke omstandighede te peil,

het die Algemene Diakonale Raad besluit om die instelling van 'n gesinsverslagvorm by gemeentes aan te beveel.

Die aanvanklike bedoeling was om die gesinsverslagvorm en die gemeenteregister te integreer sodat alle inligting vir die ampte en die gemeentelike organe van bystand beskikbaar kan wees, dit is vir:

- * die kerkraad
- * die kategeese
- * die jeugwerk
- * die evagelisasie
- * die NHSV
- * die diensgroepe

Die samewerking van die Raad vir Sensus en Statistiek kon nie vir hierdie poging gevind word nie.

AANBEVELING: Die gebruik van 'n gesinsverslagvorm met die oog op die barmhartigheidsdiens, word aanbeveel.

13. DIE DIAKONALE DIENSKOMITEE

Voordat met diensgroepwerk 'n aanvang gemaak kan word behoort 'n Diakonale Dienskomitee as beplannings-, koördinerings- en kontrolleringsvergadering saamgestel te word. Daar is nou behoorlike riglyne wat prakties is en met goeie vrug in gemeentes toegepas is, saamgestel. Hierin het ds W J Coetzer goeie leiding gegee.

13.1 Skakeling met die maatskaplike werker

Diensgroepwerk is nie maatskaplike werk nie, maar dit is barmhartigheidsdiens van die Kerk. Dit maak egter gebruik van die kennis en die kundigheid van die maatskaplike werker. Die diensgroep is in baie opsigte vir die maatskaplike werkers 'n groot hulp. Groot dank en waardering is uitgespreek teenoor Die Ondersteuningsraad en die maatskaplike werkers wat reeds met 'n hoë werkslading tog ook baie na-uurse tyd aan die diensgroepwerk bestee.

13.2 Skakeling met die NHSV

Aanvanklik was daar bekommernisse oor die skakeling tussen die NHSV en die werk van die diensgroepe. Danksy die verstandigheid en goeie begrip van al die lidmate daarby betrokke, is dit alles in die teorie opgeklaar. Daar is geen hindernisse soos die praktyk dit ook reeds bewys het. Die een verdring nie die ander nie, maar die NHSV as diakonale diensorgaan skakel pragtig in by die diensgroepwerk. Die Diakonale Dienskomitee is nou die koördineringsvergadering van al die barmhartigheidsdiens in die gemeente, terwyl die kerkraad die opsig en toesig daaroor het. Die takke van die NHSV in elke gemeente het deel aan hierdie koördineringsstaak omdat die tak self lede op die Diakonale Dienskomitee benoem.

14. DIE DIAKONIE

Met die instelling van die Diakonale Dienskomitee en die diensgroep vir die behoeftiges, het die bestaan en samestelling van die ou gevestigde "diakonie" in die gemeente oorbodig geword.

Die diensgroep vir die behoeftiges, in samewerking met die diaken van die betrokke wyk, lewer nou die hulpdienste met middele wat hulleself vind en fondse wat deur die dagbestuur van die diakonsvergadering tot hulle beskikking gestel word.

15. DIAKONALE ORGANE VAN BYSTAND/DIAKONALE DIENSORGANE

Ten einde begripsverwarring uit te skakel, het die Algemene Diakonale Raad ook gehandel oor diakonale organe van bystand en diakonale diensorgane.

Artikel VI van die Kerkwet bepaal dat daar drie vergaderings van ampsdraers sal wees. Hierdie vergaderings is eintlik die enigste vergaderings wat besluite kan neem. Omdat hierdie vergaderings nie alles alleen kan doen nie en ook nie daartoe geroepe is nie, maak hulle van organe van bystand gebruik vir die studie en uitvoering van opdragte.

15.1 Daarom het elke vergadering van ampte, wat die diens van barmhartigheid betref, 'n diakonale orgaan van bystand wat koördineer, beplan en leiding gee.

- * Die Algemene Kerkvergadering het die Algemene Diakonale Raad as diakonale orgaan van bystand.
- * Die Ringsvergadering het die Ringsdiakonale Raad as diakonale orgaan van bystand.
- * Die kerkraadsvergadering/diakensvergadering het die Diakonale Dienskomitee as diakonale orgaan van bystand.

15.2 Die vergaderings van die ampte, in besonder die Algemene Kerkvergadering en die kerkraad, roep dan ook diakonale diensorgane in die lewe om spesifieke gespesialiseerde dienste te lewer.

- * Daarom het die Algemene Kerkvergadering die volgende diakonale diensorgane:

Die Weeshuis
Die Ondersteuningsraad
Die NHSV
Ons Tuis
Die Tafelberger.

- * Die kerkraad/diakensvergadering se diakonale diensorgane is:

Die NHSV
Die diensgroepe

16. SKAKELING MET ANDER KERKE

Sekere kategorië van versorging, byvoorbeeld bejaardes, is op die bediening van die hele gemeenskap gerig. Die Algemene Diakonale Raad is derhalwe van mening dat die samenwerking van ander Kerke en plaaslike, provinsiale en nasionale welsynsorganisasies gesoek moet word om aan geïdentifiseerde behoeftes in die gemeenskap te voldoen.

Aanbeveling

- * Gemeentes word weereens versoek om skakeling met die hele plaaslike gemeenskap te bewerkstellig ten einde bestaande of geïdentifiseerde behoeftes wat bejaarde-versorging betref, as gemeenskapsverantwoordelikheid aan te pak en uit te voer.
- * Gemeentes word versoek om voordat hulle hulself kompromiteer of aansluit by verenigings sonder winsoogmerk (Artikel 21 Maatskappye), eers met die Administrateur te skakel sodat hulle met inligting oor, of 'n pro-forma akte van oprigting en statute voorsien kan word wat die goedkeuring van die Kerk sal wegdra en die belange van die plaaslike gemeente sal beskerm.

17.

BEVOLKINGSONTWIKKELINGSPROGRAM

Die owerheid het 'n bevolkingsontwikkelingsprogram aangekondig met as kernelement dat daar huidiglik en vir die toekoms, op verantwoordelike wyse gehandel moet word om 'n balans tussen die land se beskikbare hulpbronne aan die eenkant en die bevolkingsgroei en bevolkingsgrootte aan die anderkant te bewerkstellig. Hierdie balans het ook te make met die potensiaal van 'n land se mense om die hulpbronne op grond van hulle kennis, vaardigheid, tegnologiese ontwikkeling en moontlikhede sinvol te gebruik. Indien voorgenoemde swak ontwikkel is of afwesig is, kan aanvaar word dat hulpbronne nie met die nodige omsigtigheid en verantwoordelikheid benut sal word nie.

Hierdie bevolkingsontwikkelingsprogram is 'n multi-dimensionale program en ook multi-dissiplinêr van aard.

In elke gemeenskap word daar 'n komitee vir gemeenskapsontwikkeling gevorm met die doel:

- * om die totale behoeftes - fisies, maatskaplik en ekonomies - te koördineer sodat die een nie ten koste van die ander funksioneer,
- * om die lewenskwaliteit van die gemeenskap te bevorder.

Elke plaaslike komitee vind weer aansluiting by die Streekontwikkelingsvereniging.

Lidmate word versoek om hulle aandeel aan die funksionering van hierdie komitees en verenigings te neem. Die Kerk het 'n verantwoordelikheid teenoor die gemeenskap en moet 'n deelnemer wees om by te dra tot 'n gelukkiger gemeenskap.

18. BEJAARDESORGBELEID

In die jaarverslag van die Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid is die navolgende opmerkings gemaak wat deur die Algemene Diakonale Raad vir kennisname en aanvaarding as beleid deur die Algemene Kerkvergadering aanbeveel word:

Gedurende die afgelope 30 jaar is daar onsettend baie aan die versorging van bejaardes bestee. In 1950 was daar slegs 27 staatsondersteunende tehuse met voorsiening vir 1.500 inwoners. Huidiglik is daar 353 sulke tehuse met voorsiening vir 24.163 inwoners.

Die afgelope tyd is sterk onder die indruk gekom van die feit dat die oprigting van tehuse vir bejaardes miskien oorbeklemtoon is. Die persentasie van ons bejaarde bevolking wat reeds in tehuse is, naamlik 8%, is baie hoog. Trouens, van die hoogste in die wêreld.

Die tyd het aangebreek dat in die Kerk nou ook indringend en daadwerklik aandag gegee moet word aan 'n veranderde of gewysigde siening of beeld van die bejaarde - dat 'n herwaardering van die bejaarde se plek in die gemeenskap en van sy behoeftes en vermoëns gemaak word.

Die Kerk het die struktuur en werkkragte om uit te reik naamlik:

- * Die diensgroep vir die bejaarde in elke gemeente moet so in dienslewering en effektiewe uitreiking na die bejaarde groei sodat die basiese en elementêre insette gelewer kan word om die bejaarde selfstandig in die gemeenskap te hou.
- * Die diakonale diensorgane wat hulle beywer vir die diens van bejaardes, moet nou daadwerklik uitreik deur die voorsiening van behuising vir selfversorgende bejaardes veral vir die middel en hoër ekonomiese groep. Dié ontwikkeling en beplanning moet nou momentum kry en werkkragte om die ontplooiing moontlik te maak, moet dringend voorsien word.

18.1 Beleid

Dit behoort vir almal duidelik te wees dat die Kerk nie in inrigtingversorging vir die groeiende bejaardebevolking sal kan voorsien nie. Die beleid behoort te wees:

1. Bestaande ouetehuse moet sover as moontlik omskep word in tehuse vir verswakte bejaardes.

2. Woonstelbehuising vir selfversorgende bejaardes moet by elke ouetehuis ontwikkel word sodat die ouetehuis die nodige ondersteunende dienste aan die woonstelbewoners kan lewer.
3. Alle bejaardes moet so lank as moontlik in die gemeenskap bly woon.

18.2 Mini-ouetehuisse (of satelliethuisse)

In die meeste gemeentes is daar 'n redelike persentasie weduwees (die wewenaars is maar 3.8%). Die weduwees sou baie graag so lank as wat die gesondheid dit toelaat, in hulle gemeenskap wou bly.

Indien gemeentes 'n huis sou aankoop waarin daar 6 - 10 bejaardes selfversorgend kan saamwoon en die diensgroep vir die bejaardes kan daar ondersteunende en bestuursdienste lewer, vir 'n groot aantal bejaardes op 'n wyse voorsien word wat nie kapitaal veeleisend is nie en sekerlik ook baie bevredigend.

Hierdie "mini-ouetehuisse" word dan aan een of ander bestaande tehuis vir verswaktes "gekoppel" sodat daar wisselwerking met die oog op toekomstige inskakeling kan plaasvind. Op hierdie wyse word die sekuriteit geskep vir die bewoners van die "mini-ouetehuisse" dat daar 'n heenkome en voorsiening is vir die dag wat hulle verswak.

AANBEVELING: Die vergadering steun die beleid vir bejaardesorg soos hierin uiteengesit.

19. DIAKONALE DIENSORGANE

19.1 De Hervormde Weeshuis

Die navolgende uit die verslag van De Hervormde Weeshuis verdien die verdere aandag van die Algemene Kerkvergadering.

19.1.1 Diensgroep : Sorgafhanklike Kinders

Die Direksie sien met groot verwagting uit na die funksionering van die diensgroep wat in 'n groot vennoot vir die kinderhuise kan ontwikkel. Hierdie diensgroep sal die Direksie moet bystaan in:

- * identifisering en toerusting van geskikte vakansieouers met wie die kinders 'n langtermynverbintenis kan opbou,
- * identifisering van geskikte werkgeleentheid vir kinders wat nie akademies baie sterk is nie en dus nie sonder begeleiding die ope arbeidsmark kan betree nie,

- * identifisering en werwing van personeel wat met die gesindheid van die Heer Jesus Christus en die dankbare verantwoordelikeidsbesef aan die Kerk, hulleself aan hierdie opvoedingstaak wil wy.

19.1.2 Kindertal

Tans word 227 kinders in die bestaande twee kinderhuise gehuisves. Gedurende die jaar is 'n bykomende 63 aansoeke vir opname gerig wat nie aan voldoen kan word nie. Die nuwe kindershuis te Middelburg is dus baie nodig en noodsaaklik.

19.1.3 Kerkverband van kinders

Op 31 Maart 1985 het die twee kinderhuise die volgende persentasie kinders uit die eie kerkverband gehuisves:

Jac van Belkum-Huis	73.7%
Andries Hendrik Potgieter-Huis	81%

Die persentasie besetting van die kinderhuise deur kinders uit die eie Kerk het die afgelope aantal jare soos volg verloop:

1979	-	57%
1983	-	76.6%
1984	-	76.2%
1985	-	77.4%

19.1.4 Vakansieplasings

63.5% van die kinders in ons kinderhuise word gedurende skoolvakansie by "vakansie-ouers" geplaas.

Dit is ter wille van die opvoeding van die kinders en die beplanning wat in die verband gedoen word, eintlik noodsaaklik dat hulle soveel as moontlik na dieselfde "vakansie-ouers" gaan ten einde 'n binding te bewerkstellig en die vakansie-ouers te vestig as vennote in die opvoeding van die kinders,

Hierdie vakansieplasings het ten doel:

- * om die kinders binne 'n normaal funksionerende gesin te laat vertoef en mee te leef,
- * om alternatiewe bindings te bewerkstellig waarheen die kinders altyd kan terugkeer, ook wanneer hulle die kindershuis verlaat het.

'n Beroep moet op gemeentes en die diensgroepe vir die sorgafhanklike kinders gemaak word om geskikte vakansie-ouers te identifiseer.

19.1.5 Werksgeleentheid vir kinders

'n Hoë persentasie kinders in die kinderhuise ontvang onderrig in spesiale skole en kan dus vanweë hulle "lae" akademiese vermoë en ontoereikende opleiding, nie op die ope arbeidsmark meeding om 'n betrekking nie en behoort ook in beskutte huisvesting van 'n gesin geplaas te word.

'n Erstige beroep word op gemeentes gedoen om medeverantwoordelikheid vir hierdie kinders te aanvaar, anders:

- * word hulle die prooi van uitbuiters
- * verval hulle tot 'n lewenspeil wat allerlei ander maatskaplike en sosiale probleme en afwykings ten gevolg het.

19.1.6 Tersiëre onderwys

Gedurende 1985 het 9 kinders aan tersiëre onderwysinrigtings verder studeer. Hieroor is die Direksie dankbaar. Gemeentes en vermoënde lidmate moet versoek word om ruim tot die tersiëre onderwysfonds by te dra sodat 'n groter aantal kinders gemotiveer kan word om hulleself akademies verder te bekwaam.

19.1.7 Huis vir Intensiewe Sorg

Die ideaal van die Direksie om 'n afsonderlike woonhuis, verwyderd van beide kinderhuise, beskikbaar te stel sodat gedragsgereemde kinders in 'n klein groep deur baie kundige mense intensiewe aandag kan ontvang, kon nog nie realiseer nie. Hierdie noodsaaklike geleentheid om intensief met individuele kinders te werk met gebruikmaking van spesialiteitstoegeruste mense, wil die Direksie graag so gou as moontlik verwesenlik.

Op hierdie wyse kan die plasing in kinderswetskole (nywerheidskole) moontlik voorkom word.

19.1.8 Personeel

Die sukses van die kinderhuise as substituuouerhuise, is ten nouste gekoppel aan en afhanklik van toegewyde en toegeruste personeel. Gemeentes het 'n verantwoordelikheid om geskikte kinderhuispersoneel te identifiseer en onder aandag van die Direksie te bring.

19.1.9 Geboue

19.1.9.1 Jac van Belkum-Huis

Die modernisering en strukturele veranderinge aan die Jac van Belkum-Huis is teen 'n tenderprys van R1.242.000 aangepak en voltooi. Hierdie gebouekompleks voldoen nou aan die vereistes wat aan fasiliteite vir kinderhuisversorging gestel word.

19.1.9.2 Andries Hendrik Potgieter-Huis

Die voorneme is steeds om 'n nuwe Adries Hendrik Potgieter-Huis op die villasisteem te bou en die bestaande inrigting met die Emily Hobhouse MonumentTehuis te integreer en hulle bejaardesorgfasiliteite daarmee uit te brei.

19.1.9.3 Middelburg

Nadat die Stadsraad van Middelburg 6 hektaar grond vir die oprigting van 'n nuwe kindershuis geskenk het, is 'n aansoek om die toekenning van R5.400.000 uit staatsleningsfondse ingedien. Die projek geniet voorkeuraandag.

19.1.10. Versorgingskoste

Op 31 Maart 1985 het die versorgingskoste vir een kind op R364-71 per maand te staan gekom. Die Staat maak deur 'n subsidie 'n bydrae van R237-34 per kind per maand.

19.1.11 Toerusting

Die NHSV het onderneem om grootliks te voorsien in die behoefte aan bykomende toerusting, ameublement en versiering van die Jac van Belkum-Huis. Die Direksie is nie slegs dankbaar vir die finansiële hulp in die verband nie maar ook vir die sorg en aandag om dit keurig en netjies te doen.

19.1.12 Borgskema

Die direksie is steeds van voorneme om 'n borgskema in die Kerk en gemeenskap te loods ten einde mense die geleentheid te bied om tot die versorging van 'n spesifieke kind by te dra en die nodige belastingkorting daarvoor te bekom. Die etiek van die skema het die Direksie vrede mee en is ons ook van mening dat die skema suksesvol geloods en goed ontvang sal word. In die skema verbind individue hulself om op 'n gereelde grondslag tot die versorging van 'n spesifieke kind in die kindershuis by te dra.

Die bedoeling is om met dié skema die bykomende aanspraak wat die versorgingsfonds van die derde kindershuis op die fondse van die Kerk sal maak, tegemoet te kom.

19.1.13 Ontvangste soos op 31 Maart 1985

	Boekjaar 1983	Boekjaar 1984	Boekjaar 1985
Losies	525 163	585 228	649 839
Kollekteboekies	40 713	41 452	37 318
Vrygifte	16 508	23 388	24 358
Straatkollektes	4 051	7 352	1 545
NHSV-donasies	26 669	33 101	31 223
Rente	243 527	321 434	389 882
Kategete	1 611	322	450
Diskonto ontvang	6 367	6 362	9 661
Huur ontvang	1 808	1 808	1 682
Bemakings	18 277	180 155	6 557
Donasies - Jeugver.	739	741	810
Donasies - Gem.	88 845	107 468	145 764
Versorgingsfonds	163 802	174 304	187 128
Wins - verkoop van erwe te Potch.	6 542	20 277	(4 121)
Kleuterskool ontv.	39 031	-	-
Diverse	7 089	7 218	8 664
	<u>1190 742</u>	<u>1510 510</u>	<u>1490 760</u>

Die totale inkomste verteenwoordig 'n styging van 25,20% (R300.018), vir 1985 teenoor 1983.

Die versorgingsfonds toon 'n styging van 7,36% teenoor die voorafgaande jaar (12.824). In vergelyking met 1983 is die toename 14,24%.

19.1.14 Uitgawes aan kinderversorging

	Boekjaar 1983	Boekjaar 1984	Boekjaar 1985
Kinderversorging	727 448	832 448	986 186
Ander uitgawes:			
- Rente	230 472	211 195	255 773
- Eiendomme nie in gebruik	10 615	4 197	2 682
- NHSV Adm. Heffing	1 416	1 482	1 518
- Oninvord. skuld	5 265	5 370	5 083
	<u>975 216</u>	<u>1054 692</u>	<u>1251 242</u>

Die totale uitgawe toon 'n styging van R196.550 - dit is 18,63%.

Die uitgawe aan kinderversorging toon 'n styging van R135.738 - dit is 18,47%.

19.1.15 Koste per kind per maand

	Boekjaar 1983	Boekjaar 1984	Boekjaar 1985
Voeding	77-89	90-43	115-49
Kleding	41-33	57-09	70-10
Behuising	59-10	64-07	76-40
Opvoeding	71-58	80-62	87-62
Hospitalisasie	9-18	12-05	15-10
	<u>259-08</u>	<u>304-26</u>	<u>364-71</u>

Die koste verteenwoordig 'n styging van 19,87%

Versorgingsfonds

Vir die ruimer voorsiening deur die gemeentes van die Kerk, naamlik R12.824 of te wel 7,36% styging op die vorige jaar is die direksie besonder dankbaar.

AANBEVELING:

- * Die vergadering neem met groot dank en waardering kennis van alles wat vir die versorging van die kinders in die kinderhuise gedoen word.
- * Dank word betuig teenoor gemeentes en NHSV-takke wat weer ruim voorsien het in al die behoeftes van die kinderhuise.
- * Gemeentes word versoek om:
 - ** Geskikte ouerhuise te identifiseer waar kinders vakansies geplaas kan word.
 - ** Die direksie behulpzaam te wees om geskikte werkgeleentheid en huisvesting vir kinders wat nie sondermeer aan die arbeidsmark uitgelewer kan word, te identifiseer.
 - ** Lidmate aan te moedig om tot die tersiëre onderwysfonds by te dra.
- * Die vergadering neem met dank kennis van die vordering in verband met die oprigting van die derde kinderhuis te Middelburg, Transvaal.
- * Groot dank en waardering word betuig teenoor die personeel van die kinderhuise wat so bereidwillig en toegewyd die versorgingstaak van en vir die Kerk onderneem het.

- * Die vergadering versoek dat lidmate aan die moontlikheid en wenslikheid herinner word om die Weeshuis te laat baat by erflatings.
- * Dank word betuig teenoor die Dept. Gesondheidsdienste en Welsyn vir die wyse waarop hulle vennoot is in die versorging van sorgafhanklike kinders.

20. DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Dit word steeds as hoogste prioriteit beskou om vrouelidmate betrokke te kry by die NHSV. Die hoë eise van die tyd en die samelewing maak inligting en toekomsvisie vir die vrou noodsaaklik vir sinvolle en produktiewe bydrae. Die vrou sal objektief en eerlik moet kyk na alles om haar heen: die oorweldigende invloede van buite en van binne het behoeftes en wantoestande in ons land laat ontstaan wat reeds groot afmetings aangeneem het. Sterk en doelgerigte optrede is nou nodiger as ooit. Opskerping, verdieping en geloof het noodsaaklik geword. Nie alleen krisisbesinning word nou van die vrou gevra nie, maar ook langtermynbeplanning vir oorlewing in hierdie tyd. Die vrou moet haar plek volstaan in hierdie wêreld waarin sy vennoot en aandeelhouer is - eerlike selfontleding en waardebepalings sal haar wys wat haar plig is teenoor haarself, haar man, haar huis, haar kerk en die samelewing waaraan sy behoort.

20.1 Konstitusie

Die kongres van die NHSV wat gedurende 1984 gehou is, het 'n nuwe konstitusie saamgestel wat ook reeds deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is.

In wese is die hoofmomente van die konstitusie waaraan verandering aangebring is, die volgende:

20.1.1 Doelstellings

Die doelstellings is beter omskryf en die Algemene Diakonale Raad beveel aan dat hierdie doelstellings netso in die Bepalings van die Kerkwet opgeneem word sodat die diskrepansie wat vantevore tussen die Konstitusie van die NHSV en die Kerkwet bestaan het, uit die weg geruim kan word. Bepaling 181 wat handel oor voorgestelde wysigings aan die Bepalings, word vir aanname aanbeveel.

20.1.2 Lidmaatskap

Slegs vrouelidmate wat by die werksaamhede van 'n tak betrek is, is lede van die vereniging. Niemand is dus meer outomaties lid van die vereniging nie.

20.1.3 Voorsitter

Die predikantsvrou, of in 'n vakante gemeente die vrou van die konsulent, tree as voorsitter van die tak op. Indien sy sou verkies om nie voorsitter te wees nie, word jaarliks 'n voorsitter uit die lede van die tak gekies.

21.1.4 Streekskongresse

Die NHSV het hulle in streekskongresse verdeel. Hierdie streekskongresse vergader in die jare waarin daar nie 'n algemene kongres gehou word nie. Die voorsitters van die streekskongresse neem sitting op die Hoofbestuur.

20.2 Betrokkenheid

20.2.1 Kerklike instansies

Die NHSV is in alle geval wat finansiële ondersteuning betref, ten nouste betrokke by al die diakonale diensorgane en inrigtings van die Kerk.

By ander organe van bystand van die Kerk raak die NHSV op uitnodiging betrokke.

20.2.2 Ander instansies

Die NHSV staan hulle plek vol in die algemene welsynsgemeenskap en is op al die nasionale rade verteenwoordig. Op hierdie wyse word in alle geval toegesien dat die boodskap van die Kerk oral ingedra word en dat die kundigheid van die welsynsgemeenskap tot beskikking van die Kerk kom.

20.4 Nuwe takke

Dit is steeds die voorneme om in samewerking met die plaaslike kerkraad, 'n tak van die NHSV in elke gemeente te stig.

20.5 Ontbinding van 'n tak

Dit is steeds die wens van die NHSV dat aleer op die ontbinding van 'n tak besluit word volgens die prosedures wat in die konstitusie neergelê word, dit in alle geval met voorafraadpleging van die ringskommissie en die Hoofbestuur van die NHSV sal geskied. (Bepaling 179.3(g)).

20.6 Die Christelike Vrou

Die Christelike Vrou is die spreekbuis van die NHSV en een van die twee Christelike vroueblaaie in Suid-Afrika.

Die Hoofbestuur sou graag wou sien dat hierdie blad meer vroue binne die kerk bereik. Die Hervormer het Die Christelike Vrou reeds lankal genader en suksesvolle samesprekings is reeds gevoer waar Die Christelike Vrou wel by Die Hervormer geïnkorporeer kan word sonder dat Die Christelike Vrou se karakter en identiteit sou verdwyn. Die redaksie bly dieselfde.

Deur hierdie metode is daar groter verspreiding wat ook finansiële voordeel inhou.

20.7 Koffiekamers: Nasionale Dienspligtiges

Besoeke is aan die grens as gaste van die Kapelaan-Generaal gebring:

26 - 28 Maart 1984 deur mev H Brayshaw en 12 - 14 Februarie 1985 deur mev J E Viljoen.

Die doel van die koffiekamer is om 'n rusplek langs die oorlogspad vir die Nasionale dienspligtige te voorsien. 'n Lokaal met 'n huislike atmosfeer is daargestel waar dienspligtiges rustig kan ontspan, briewe skryf, Bybelstudie en studeerwerk doen en waar die kapelaan persoonlik kontak met die dienspligtiges kan maak en hulle behoeftes kan uitken en daarin voorsien.

Die NHSV-hoofbestuur het saam met die Kerk verantwoordelikheid aanvaar vir die koffiekamers in die Westelikegebied van Kavango en het reeds 'n bedrag van R5.000-00 aan die Raad van Finansies oorgedra vir hierdie doel.

'n Verdere R1.000-00 is ook in hierdie jaar aan die fonds vir Kapelaansdiens vir die Westelikegebied se koffiekamers uitbetaal.

Koekies is op georganiseerde wyse deur NHSV-takke aan hierdie koffiekamers versend.

20.8 Pastorale Verwysingsdiens

- * Die NHSV-Hoofbestuur stel die "Kleine Emily" tot beskikking van die Pastorale Verwysingsdiens.
- * R1.200-00 is aan die Raad van Finansies oorgedra om die diens daar uit te brei.
- * Op die nuwe betaalstaat is ook plek ingeruim vir die pastorale verwysingsdiens.
- * Emily Hobhouse verskaf huisvesting aan pasiënte wat van verafgeleë plekke kom en probleme ondervind om losies en vervoer te bekom.

20.9. Verjaarsdaggeskenke aan Kinderhuiskinders

Andries Hendrik Potgieter-Huis, Pretoria en
Jac van Belkum-Huis, Krugersdorp.

Die hoofbestuur onderneem reeds vanaf 1979 om streeksgewys op georganiseerde basis aan elke kind 'n verjaarsdaggeskenk te gee. Die organisasie word deur die streeksverteenvoerder gedoen.

20.10 Handleiding vir Predikantsvroue en NHSV-Besture

'n Lang gekoesterde ideaal is eindelijk bewaarheid met die verskyning van die handleiding wat wenke en riglyne bevat wat voorsien in die groot behoefte tot meer kennis omtrent die taak as vrou van 'n predikant. Die handleiding sal ook baie nuttig gebruik kan word deur NHSV-besture omdat die werk van die NHSV breedvoerig bespreek word.

20.11 Die Monumenttehuise van die NHSV

Die Monumenttehuise in Pretoria is:

Van Rensburg-Tehuis en
Louis Trichardt-Tehuis - te Danville
Emily Hobhouse-Tehuis - Capitalpark
Andries Marie Oosthuizen-Tehuis - Parys

Piet Potgieter-Tehuis - Potgietersrus

Hierdie vyf tehuise word deur die NHSV-Takke van Pretoria en omliggende takke van Potgietersrus versorg, wat dan ook as voogtakke bekend is.

In die afgelope jaar het Emily Hobhouse ontwikkel tot sy volle potensiaal - 'n inrigting waarop ons Kerk trots kan wees.

By Louis Trichardt-Tehuis word groot planne beraam vir aanbouings en modernisering. Die planne is tans by die argitekte vir die verbeterings, wat onder andere die volgende insluit: 'n nuwe waskamer, bediendekamer, psigo-geriatriese afdeling, personeelkwartiere, sterftekamer en die modernisering van die bestaande kombuis. Daar word ook ruimte geskep vir 'n fisiokamer en 'n haarkappersalon. Ons vertrou dat, met die voltooiing van hierdie projek, die meeste van die praktiese probleme wat die personeel hier by Louis Trichardt ondervind, uit die weg geruim sal wees. Die goeie versorging wat bejaardes nog altyd hier geniet het, sal net verander na baie goeie versorging met baie gelukkige personeel. Met 'n baie bekwame superintendent aan die stuur van sake kan dit dan ook nie anders as om 'n oënskynlik onbereikbaar hoë standaard te handhaaf nie.

Piet Potgieter Monumenttehuis in Potgietersrus is opgerig op 1 Februarie 1965. Daar het dus reeds twintig jaar verloop sedert daar begin gemaak is om in hierdie Noord-Transvaalse dorp ook 'n tehuis vir die versorging van bejaardes op te rig. Intussen is daar beplan vir moontlike uitbreiding en dit is ook gedoen. 'n Groot sitkamer is aangebou. Daar is voorsiening gemaak vir die versorging van verswaktes= en psigo-geriatriese pasiënte. Die getal inwoners is uitgebrei van 44 tot 86 nadat daar aan die gebou vergroot is. Dit het meegebring dat die personeelkwartiere moes uitbrei sowel as die administratiewe lokale. Die kombuis is gedurende November 1984 gemoderniseer. Die daarstelling van 'n dienssentrum, asook die bou van ongeveer 20 woonstelle word in vooruitsig gestel. Die terrein langs die tehuis sal baie doeltreffend daarvoor gebruik kan word.

Gedurende April 1985 is die nuwe Andries-Marié Oosthuizen Monumenttehuis te Parys ingebruik geneem. Hier word voorsiening gemaak vir 40 inwoners in die tehuis en 5 inwoners in woonstelle.

AANBEVELING:

- * Die vergadering neem met dank en waardering kennis van die totale aktiwiteit van die NHSV en hoedat daar gepoog en geslaag is om 'n groot groep vrouelidmate aktief betrokke te kry by die dienswerk van die Kerk.
- * Die vergadering betuig hulle dank tenoor Die Monumenttehuise van die NHSV vir die hoë standaard van versorging wat die bejaardes in die onderskeie huise ontvang. Die Kerk is trots daarop dat die versorging sodanig is dat aan bejaardes die geleentheid gebied word om solank as moontlik tot hulle volle potensiaal te bly funksioneer.

21. DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

21.1 Samestelling

Bepaling 182.2(a) reël die samestelling van die Ondersteuningsraad

21.2 Beskikbaarheid van Dienste

Die Ondersteuningsraad het gedurende die boekjaar 1984 - 1985 dienste onderneem vanuit 30 kantore met behulp van maatskaplike werkers in sowat 45 voltydse of deeltydse poste.

Die dienste van Die Ondersteuningsraad was binne die bereik van altesaam:

- * 24 ringe
- * 211 gemeentes, en
- * 111.009 lidmate

Hierteenoor is die dienste van die Raad nog buite die bereik van 'n totaal van

- * 5 ringe
- * 49 gemeentes, en
- * 10.971 lidmate

21.3 Direkteur van Die Ondersteuningsraad

Hierdie pos het op 1 Desember 1983 vakant geraak. Gedurende die tydperk 1 Julie 1984 tot 31 Desember 1985 het Mej J M Coetzee, Hoof Maatskaplike Werker in diens van Die Ondersteuningsraad as Direkteur waargeneem. Van die pligte van die Direkteur is ook deur die Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid behartig. Hierdie reëling en gepaardgaande besparing het dit vir Die Ondersteuningsraad moontlik gemaak om hulle aanspraak op gemeentelike fondse die afgelope twee jaar slegs met 3,7% per jaar te verhoog.

'n Geskikte kandidaat vir die pos van Direkteur is intussen gevind in die persoon van ds R J Coertze wat tans onder meer besig is met studie van die Maatskaplike Werk.

21.4 Benutting van Maatskaplike Werkers

Dit is opvallend dat die maatskaplike werkers deurgaans aansienlik hoër as die norm gepresteer het sover dit produktiwiteit betref. Die norm van 100 persent is in al die streke oorskry sodat 'n gemiddelde maandelikse persentasie van 120,1 persent deurgaans gehandhaaf is.

Die feit dat sodanige bogemiddelde prestasie met die verrigtinge van oortyddiens saamgehang het, dui daarop dat die werk wat gedoen is, nie van swak gehalte was nie. Die aanduidings is ook dat die werklading deurgaans hoër as die norm was.

21.5 Gevallewerk

Gevallewerk is een van die drie primêre metodes van maatskaplike werk en is aanduidend van die maatskaplike werker se behandeling van mense op 'n individuele grondslag. Hierdie metode word die algemeenste in die dienslewering toegepas.

'n Ontleding van die totale gevallelading dui aan dat die grootste gedeelte van die gevallelading bestaan uit persone by wie betreklik ernstige persoonlike en gekompliseerde gesinsprobleme aanwesig is of persone met wie optrede ingevolge 'n wet onderneem is.

Die take wat die mees algemene voorkoms gehad het was, in volgorde:

- 21.5.1 Toesigdienste aan pleegouers en =kinders: Dienste is aan gemiddeld 508 kinders per maand gelewer.
- 21.5.2 Rekonstruksiedienste (oftewel herstellende dienste) gelewer aan ouers wie se kinders in kinderhuise of deur pleegouers versorg is: Dienste is gelewer aan die ouers van gemiddeld 386 kinders per maand.
- 21.5.3 Dienste ter voorkoming van kinderverwaarlosing: Gemiddeld 367 gesinne was per maand by dienste van hierdie aard betrokke.
- 21.5.4 Dienste aan alkoholafhanklikes met die oog op hulle behandeling op vrywillige grondslag en ter voorkoming van hulle komittering ingevolge die Wet na rehabilitasiesentrums: Sowat 287 alkoholafhanklikes was gemiddeld per maand in ontvangs van hierdie tipe dienste.
- 21.5.5 Hantering van huweliksprobleme: 'n Maandelikse gemiddelde van 215 gesinne of egpare is met behulp van huweliksberaad bygestaan.
- 21.5.6 Materiële noodlening: Dienste van hierdie aard is aan gemiddeld 205 gesinne of enkellopende persone per maand gelewer.
- 21.5.7 Toesigdienste gelewer by ouers wie se kinders sorgbehoewend bevind is, maar wie uit hulle sorg verwyder is nie: Dienste van hierdie aard is gelewer aan die gesinne van gemiddeld 145 kinders per maand.
- 21.5.8 Hantering van aansoeke om 'n kind aan te neem: Gemiddel 113 aansoeke is maandeliks hanteer.
- 21.5.9 Dienste gelewer aan geestesongestelde persone: Gemiddeld 113 geestesongesteldes per maand was in ontvangs van maatskaplikewerkdienste.

Hierna volg 'n uiteensetting van die drie groepe patologiese verskynsels waarmee die maatskaplike werkers in hulle dienslewering dikwels te doen kry. 'n Vergelyking word getref tussen die voorkomssyfers vir die boekjaar 1980/81 en 1984-85.

Omvattende beskrywing van die groep patologiese verskynsels	Statistiese eenheid	Maandelikse gemiddelde		Verskil
		1980/81	1984/85	
<u>Chemiese afhanklikheid, in sluitende alkohol-, dwelm-, daggaen poliafhanklikheid</u>	per afhanklike persoon	51	379	+ 328
<u>Beweerde sorgbehoewendheid by kinders; insluitende kindermisdaad, kinderverwaarloosing, onbeheerbare gedrag en verweesdheid.</u>	per gesin	277	475	+ 198
<u>Huweliksonenigheid en =verbrokkeling, insluitende huweliksonenigheid, egskeiding, toesig en beheer van kinders, regshulp en onderhoudsversuim.</u>	per gesin	66	333	+ 267

Die grootte van die gevalleladings dui oor die algemeen op 'n oorbelading van die maatskaplike werkers wat die lewering van doeltreffende dienste baie veeleisend maak. As 'n mens daarop let dat die norm vir een voltydse maatskaplike werker tot dus gestel was, op die hantering van 'n gevallelading van 60 gevalle, blyk dit dat hierdie norm in vier van die ses streke ver oorskry is. Die gevallelading per voltydse maatskaplikewerkerpos was soos volg in die onderskeie streke:

*	Noord-Transvaal	65 gevalle
*	Johannesburg	59 gevalle
*	Oos-Transvaal	96 gevalle
*	Suid-Transvaal	73 gevalle
*	Wes-Transvaal	79 gevalle
*	Oranje-Vrystaat	74 gevalle

21.6 Groepwerk

Hierdie metode in die maatskaplike werk word aanvullend tot die gevallewerkmethode toegepas. Hoewel dit 'n metode is wat oor die algemeen afgeskeep word deur maatskaplike werkers van gesinsorgorganisasies, het daar belowende belangstelling in dié metode by die maatskaplike werkers van Die Ondersteuningsraad ontwaak. Tot dusver word dit nog nie algemeen toegepas nie, maar die maatskaplike werkers word aangemoedig om dié metode toenemend te benut met die oog op die lewering van meer doeltreffende dienste. Daar is reeds bewys gelewer dat groepwerk benut kan word om in bepaalde gevalle werk en tyd te bespaar. Afgesien van dié voordeel dien groepwerk ook 'n doel om bepaalde kliënte met soortgelyke probleme wat in die indiwiduele situasie nie genoegsame vordering toon nie, tot ruim belangstelling in hulleself en die verbetering van hulle omstandighede aan te spoor.

21.7 Gemeenskapswerk

Die maatskaplike werkers van Die Ondersteuningsraad lewer op versoek van plaaslike predikante 'n diens aan gemeentes wat gerig is op die bevordering van die diensgroepestruktuur.

Hierbenewens is heelwat maatskaplike werkers ook by gemeenskapswerkprojekte in die wyer gemeenskap betrokke.

21.8 Geestelike bearbeiding van kliënte van Die Ondersteuningsraad

21.8.1 Kerkverband van die kliënte

21.8.1.1 Gedurende die 1984/85-boekjaar het Die Ondersteuningsraad maandeliks aan gemiddeld 2.249 gevalle of gesinne maatskaplikewerkdienste gelewer. Die gemiddelde getal indiwidue hierby ingereken, was 3.383.

21.8.1.2 Die oorgrote meerderheid van voornoemde gesinne of indiwidue is werklik of slegs na bewering belydende of dooplidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, omdat Die Ondersteuningsraad die welsynsorganisasie van die Kerk is en volgens die bestaande werksooreenkoms met die Departement van Gesondheidsdienste en Welsyn, die verantwoordelikheid dra vir die lewering van maatskaplikewerkdienste aan blankes wat hulleself as lidmate van die Kerk beskou.

- 21.9.1.3 In die praktyk van Die Ondersteuningsraad se dienslewering wil dit voorkom asof 'n aansienlike deel van sy kliënte slegs in naam lidmate van die Kerk is en dikwels lankal nie meer kerklik aktief ingeskakel is by die Kerk en die gemeente binne wie se grense hulle woon nie. Gemeentes dra inderdaad nie eers kennis van die sogenaamde lidmaatskap van sodanige kliënte van Die Ondersteuningsraad nie.
- 21.8.1.4 Voornoemde tendens is waarskynlik die gevolg van kerkvervreemding wat oor 'n geruime tydsvloer ingetree het en wat eers duidelik sigbaar word wanneer maatskaplike verval intree en die betrokke gesinne of individue nie meer in staat is om hulle maatskaplike probleme sonder hulp van buite die gesinskring te hanteer nie.
- 21.8.1.5 Die Ondersteuningsraad dien dus in 'n groot mate as orgaan van bystand in die Kerk wat in 'n besondere posisie is om kerkvervreemde lidmate op te spoor en hulle bestaan onder die aandag te bring van die predikant van gemeentes binne wie se grense hulle woon.
- 21.8.2 Behoeftes van aktiewe én kerkvervreemde lidmate in maatskaplike nood aan pastorale en ander geestelike behandeling
- 21.8.2.1 Om te verseker dat gemeentes kennis dra van die kliënte van Die Ondersteuningsraad wat ook lidmate van die Kerk is en hulle op 'n gegewe tydstip binne 'n bepaalde gemeentegrense bevind, gee Die Ondersteuningsraad op sesmaandelikse grondslag kennis aan elke predikant van elke gemeente waarbinne Die Ondersteuningsraad dienste lewer van sy kliënte wat lidmate van die Kerk is en op daardie tydstip binne die bepaalde gemeente se grense woonagtig is. Sodanige kennisgewing geskied aan die hand van 'n voorgeskrewe verslagvorm.
- 21.8.2.2 Kennisgewing aan predikante van die kliënte van Die Ondersteuningsraad wat binne die gemeentegrense woon, geskied in die eerste plek met die oog op die besondere behoeftes van mense in maatskaplike en persoonlike krisissituasies aan pastorale behandeling.
- 21.8.2.3 Die Ondersteuningsraad is nie as orgaan van bystand ingestel met die doel om die barmhartighedsopdrag van die plaaslike gemeente oor te neem nie, maar slegs om vir die plaaslike gemeente 'n hulpbron te wees waarvan die gemeente gebruik kan maak in daar die gevalle waar professionele berading nodig is. Dat die gemeente van Die Ondersteuningsraad as hulpbron gebruik maak, onthef hom egter nie van die verantwoordelikheid om die lidmaat wat kliënt van Die Ondersteuningsraad geword het, toenemend met die Woord en daad te bedien nie.

- 21.8.2.4 Inderdaad is die kliënte van Die Ondersteuningsraad in die meerderheid van gevalle by uitstek mense wat behoefte het aan bearbeiding op geestelike vlak. Waar hulle steeds aktiewe lidmate is, lê die behoeftes in krisistye dikwels grotendeels op die vlak van onderskraging en bemoediging en waar hulle kerkvervreemde lidmate is, is hulle behoeftes dikwels meer diepliggend van aard en moet hulle byvoorbeeld ge-evangeliseer word.
- 21.8.2.5 Vanweë die besondere behoefte van feitlik alle kliënte van Die Ondersteuningsraad aan geestelike bearbeiding, word hiermee 'n dringende beroep gedoen op alle predikante wat staan in gemeentes aan wie Die Ondersteuningsraad direkte dienste lewer om die kliënte van Die Ondersteuningsraad wat binne hulle gemeentelike grense woon en werklik of beweerde lidmate van die Kerk is, te aanvaar as hulle gemeentes se verantwoordelikheid sowel betreffende barmhartighedsdienslewering en evangelisering as pastorale berading.
- 21.8.2.6 Van die kant van Die Ondersteuningsraad word onderneem om die maatskaplike werkers op te skerp in hulle verantwoordelikheid om so nou moontlik met die predikante en gemeentes saam te werk.
- 21.9 Verslaggewing deur Die Ondersteuningsraad
- 21.9.1 Afgesien van voornoemde sesmaandelikse verslag van die maatskaplike werker aan die predikant, het Die Ondersteuningsraad ook op die volgende besluit ten einde die kontak en samewerking met die predikant te bevorder:
- 21.9.1.1 Die Supervisors van Die Ondersteuningsraad sal versoek word om sesmaandeliks, hetsy mondeling of skriftelik, verslag te doen aan die Voorsitter van die Ringsdiakonale Raad sodat tendense, behoeftes en leemtes onder aandag van die opsig van die Ringsvergadering gebring kan word.
- 21.90.1.2 Alle maatskaplike werkers sal versoek word om gedurende Januarie elke jaar 'n mededeling te maak aan elke kerkraad ten einde die dienste deur Die Ondersteuningsraad gelewer onder aandag te bring sodat korrek en verantwoordelik aan die Ringsvergadering verslag gedoen kan word.

- 21.9.1.3 Alle maatskaplike werkers sal weer eens versoek word om elke nuwe kliënt so spoedig moontlik na die eerste kontak, onder aandag van die plaaslike predikant te bring - daar sal nie gewag word vir die volgende sesmaandelikse verslag nie. Die bedoeling hiermee is om die ampte en al die hulporgane van die gemeente so spoedig moontlik in kontak met die kliënt te bring.

21.10 Beleid oor hulpverlening

- 21.10.1 Die Ondersteuningsraad het nie die opdrag om die taak van die plaaslike gemeente oor te neem nie daarom is die beleid ten oospigte van hulpverlening:

- 21.10.1.1 Die Ondersteuningsraad lewer nie self materiële hulp nie.

- 21.10.1.2 Die plaaslike gemeente verleen materiële hulp op aanbeveling van Die Ondersteuningsraad of op eie inisiatief

- 21.10.1.3 Indien die aanspraak op die diakonale fondse in 'n gemeente die vermoë van die gemeente te bowe gaan, word die Ringsdiakonale Raad versoek om ander hulpbronne te identifiseer, dit is:

- * ander vermoënde gemeentes in die ring en
- * die Ringsbystandfonds, waarna elders in die agenda verwys word.

- 21.10.4 Indien die bronne uitgeput is, rig die Voorsitter van die Ringsdiakonale Raad - in oorleg met die Ringskommissie - 'n versoek tot die Algemene Diakonale Raad sodat hulpverlening uit die Algemene Diakonale Fonds verleen kan word.

21.11 Huweliks- en Gesinsverryking

21.11.1 Huweliksverryking

Die Algemene Kerkvergadering het versoek dat Die Ondersteuningsraad (Algemene Diakonale Raad) 'n kongres sal hou waarby alles wat gedoen kan word om huweliksverryking te bewerkstellig, te berde sou kom.

Na baie deeglike besining is opnuut besef dat dit 'n opdrag is wat 'n wye veld moet dek. Die verskillende fasette van die huwelik en die gesin kan nie tegelyk behandel word nie. Aanvanklik is aandag gegee aan die moontlikheid om streekkongresse te hou sodat die lidmate van die Kerk geleentheid sou hê om deel te hê. Dit is egter 'n groot organisasie.

Daar is nou besluit om gebruik te maak van videobande. Dit kan baie meer effektief gebruik word in die gemeentes, in ringsverband en ook vir die gemeenskap. Daar is reeds 'n band oor "Die huwelik gesien vanuit die Skrif" deur prof dr T F J Dreyer. Die band moet nog geredigeer word en sal dan beskikbaar gestel word. Prof. W van Delft is bereid om 'n interaksiemodel aan te bied. Die model is reeds beproef. 'n Paneel het reeds daarna geluister en bespreek. Dit sal nog gedurende hierdie jaar op band geneem word en vroeg 1986 beskikbaar wees.

21.11.2 Gesinsverryking

'n Paneel van adviseurs bestaande uit proff W van Delft, R Botha, dr J van Biljon, dr M Olivier, mnr J F P Engelbrecht, mej J M Coetzee en mev M Dreyer het aangedag gegee aan 'n kursus oor ouerbegeleiding. Hulle het kennis geneem van 'n aantal kursusse wat deur talle mense gebruik word - onder ander die Doeltreffende Ouerleiding (DOL). Hoewel hierdie kursusse baie goed is en van goeie tegnieke gebruik gemaak word, voldoen hulle nie aan die vereistes wat die Kerk stel nie. Die Kerk moet sy eie kursus skryf.

Die Ondersteuningsraad het besluit om fondse beskikbaar te stel sodat bogenoemde paneel gedurende Januarie 1986 'n weeklange werksessie kan hou om 'n kursus te beplan en te skryf en aan Kital vir uitgawe beskikbaar te stel.

21.12 Castle Carey Kliniek

Nadat 'n ondersoek wat in die Kerk ingestel is, aangedui het dat die daarstelling van 'n eie behandelingskliniek wel 'n behoefte is maar nie nou finansiële uitvoerbaar is nie, is noue skakeling met en inspraak by die Castle Carey kliniek te Pretoria verkry. Die kliniek is 'n selfstandige tak van die Suid-Afrikaanse Nasionale Raad vir Alkoholisme. Deur hierdie inspraak word nou toegesien dat die behandelingsbeleid van die kliniek algaande in ooreenstemming kom met die Kerk se standpunt.

Ds A J van Staden is deur die bestuur op 'n 4/8 basis aangestel om die verantwoordelikheid vir die pastorale behandeling te neem en ook om deel te vorm van die multi-professionele span wat die behandeling lei.

21.13 Finansiële Verslag

Die balansstate van die Ondersteuningsraad vir die tydperk 1 April 1982 tot 31 Maart 1985 word opsommend soos volg saamgevat:

BALANSSTAAT OP 31 MAART 1985

	1983	1984	1985
<u>KAPITAAL AANGEWEND</u>			
- Opgehoopte surplus	364 231	460 552	448 372
	<u>364 231</u>	<u>460 552</u>	<u>448 372</u>
<u>AANWENDING VAN KAPITAAL</u>			
- <u>Vaste bates</u>	47 750	48 826	56 852
- <u>Beleggings</u>			
- Voortrekker Pers	50	50	50
- Ned. Herv. Kerk	234 000	293 000	256 000
- <u>Netto bedryfsbates</u>	82 431	118 676	135 470
	<u>121 485</u>	<u>136 287</u>	<u>139 113</u>
- Verbruikersdeposito	163	163	163
- Debiteure	4 776	944	944
- Ned. Herv. Kerk	60 129	91 941	119 650
- Lopende rekening Volkshkas	56 417	43 239	18 356
Min: <u>Bedryfslaste</u>	<u>39 054</u>	<u>17 611</u>	<u>3 643</u>
- Trust Krediteure	4 180	4 278	3 638
- Handelskrediteure	34 874	13 333	5
	<u>364 231</u>	<u>460 552</u>	<u>448 372</u>

INKOMSTESTAAT VIR DIE TYDPERK APRIL 1982 TOT MAART 1985

	1983	1984	1985
<u>INKOMSTE</u>			
- <u>Bydraes</u>			
- Gemeentes	260 630	295 278	323 190
- Donasies en straatkol.	52 409	29 739	37 692
- <u>Subsidies</u>	374 117	481 612	582 391
- Dept. Volkswelsyn			
- <u>Teenpretasie t o v Hulpverl.</u>	54	892	2 100
- <u>Rente ontvang</u>	21 294	31 812	31 875
- <u>Verkoop van voertuie</u>	277	835	-
<u>TOTALE INKOMSTE</u>	708 781	840 172	977 248
<u>Min: Uitgawes</u>	577 469	743 851	989 428
- Salarisse en reiskoste	445 754	566 786	697 001
- Administratiewe uitgawe	66 235	102 707	164 416
- Administrasiekoste	19 875	26 500	44 553
- Administrateurskantoor			
- Motorkoste	24 594	29 247	50 295
- Reiskoste vergaderings	1 309	1 066	3 567
- Versekering	3 791	1 534	4 115
- Hulpverlening	1 398	1 108	1 855
- Waardevermindering	14 513	14 903	23 626
<u>SURPLUS VIR DIE JAAR</u>	131 312	96 321	(12 180)

BRON EN AANWENDING VAN FONDSE
OR DIE 3 JAAR GEËINDIG 31/3/85

BRON VAN FONDSE

- Opgehoopte Fondse	84 141
- Waardevermindering	53 042
	<u>137 183</u>

AANWENDING VAN FONDSE

- Belegging (Ned Herv Kerk)	22 000
- Bates aangekoop	62 144
- Netto verandering in bedryfsbates	53 039
- Vermeerdering in bedryfskapitaal	94 932
- Debiteure	35 411
- Ned Herv Kerk	59 521
- Vermindering in bedryfskapitaal	41 893
- Lopende rek. (Volkskas)	38 061
- Handelskrediteure	3 757
- Huis Delarey	75
	<u>137 183</u>

AANBEVELING:

1. Die vergadering spreek sy kommer uit oor die toename in die volgende patologiese verskynsels soos dit hom veral in die Kerk, maar ook in die gemeenskap buite die Kerk voordoën

1.1 Die grootste enkele groep patologiese verskynsels, te wete dié wat te doen het met die beweerde sorgbehoewendheid van kinders, maak sowat 14,1 persent uit van die totale kliëntelading van Die Ondersteuningsraad. Van die totale getal van 5 704 beweerde sorgbehoewende kinders gedurende die 1984/85-boekjaar was daar 'n totaal van:

- * 4 398 gevalle van kinderverwaarlosing;
- * 874 gevalle van onbeheerbare gedrag by kinders;
- * 274 gevalle van gefolterde kinders; en
- * 158 gevalle van verweesdheid

1.2 Die voorkoms van chemiese afhanklikheid, waarby alkohol=, dagga= en dwelmafhanklikheid en die afhanklikheid van meer as een afhanklikheidsvormende stof ingebrepe is, maak sowat 11,2 persent van die kliëntelading van Die Ondersteuningsraad uit. Van die totale getal van 4 545 kliënte wat gedurende die boekjaar 1984/85 'n probleem met een of ander vorm van chemiese afhanklikheid ondervind het, was daar 'n totaal van:

- * 4 301 alkoholafhanklikes;
- * 98 daggamisbruikers;
- * 115 dwelmafhanklikes; en
- * 31 poliafhanklikes.

1.3 Huweliksonenigheid en =verbrokkeling, waarby huweliksonenigheid, egskeiding, tydelike bewaring van kinders wie se ouers besig is met egskeiding, regshulpaansoeke en onderhoudsversuim inbegrepe is, maak sowat 9,8 persent van die totale kliëntelading van Die Ondersteuningsraad vir die 1984/85-boekjaar uit. Van die totale getal van 3992 kliënte, was daar 'n totaal van:

- * 2 581 gevalle van huweliksonenigheid in die algemeen;
- * 464 gevalle van egskeiding;
- * 52 gevalle van optrede ingevolge art. 83 van die Kinderwet, 1960 (Wet 33 van 1960), met die oog op die tydelike bewaring van die kinders wie se ouers besig is met egskeiding;

- * 238 gevalle van onderhoudsversuim; en
- * 657 gevalle van aansoeke om regshulp met die oog op egskeiding.

Benewens die statistieke van die kliënte van Die Ondersteuningsraad wat met probleme van huweliksverbrokkeling worstel, gee die egskeidingsyfer vir Blankes vir die jare 1982 - 84 'n aanduiding van die voorkoms van egskeiding. Die omrekening van laasgenoemde statistieke (17.683, 16.661 en 17.568) deur 5,69 persent van die totale syfer as lidmate van die Kerk te beskou, bring die egskeidingsyfer vir lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika vir die jare 1982, 1983 en 1984 op onderskeidelik 1.006, 948 en 1.000 te staan.

- 1.4 In die lig van die toenemende voorkoms van patologiese verskynsels soos uitgewys in die voorafgaande statistiese gegewens, spreek die Algemene Kerkvergadering die oortuiging uit dat die Kerk 'n besondere verantwoordelikheid het om 'n eie opvoedingsprogram ter bevordering van 'n gesonde gesinslewe en christelike lewenstyl op deurlopende grondslag van stapel te laat loop. Sodanige program behoort geïntegreer te wees by die primêre gemeentelike aktiwiteite, byvoorbeeld kategeese en jeugwerk.
- 1.5 Die vergadering bevestig die noodsaaklikheid dat die kerkvervreemde lidmate van die Kerk wat kliënte van Die Ondersteuningsraad is, met behulp van intensiewe pastorale bearbeiding en evangelisering tot aktiewe herinskakeling by die gemeentelewe begelei word.
- 1.6 Die vergadering spreek hom uit oor die noodsaaklikheid dat kerklose kliënte van Die Ondersteuningsraad met behulp van pastorale bearbeiding en evangelisering tot inskakeling by die gemeentelewe en lidmaatskap van die Kerk begelei word.
- 1.7 Castle Carey word vir verwysing en begunstiging van fondse by gemeentes aanbeveel.
- 1.8 Dankbetuiging
 - * Die gemeentes van die Kerk wat die fondse voorsien het sodat dié dienslewering gekontinueer kon word.
 - * Die Departement van Gesondheidsdienste en Welsyn vir die goeie samewerking wat daar tussen Kerk en Staat heers.
 - * Die personeel van Die Ondersteuningsraad wat toegewyde en sinvolle dienswerk verrig.

22. ONS TUIS

22.1 Beheer

'n Vereniging met 50 lede (30 deur die Kerk benoem en 20 afsonderlike lede) kies 'n Raad van Direkteure wat met behulp van besture hierdie inrigtings van die Kerk beheer.

22.2 Afdelings

Ons Tuis het tans 4 afdelings waar bejaardes versorg word tewete:

Ons Tuis Riviera	262 inwoners
Ons Tuis Johannesburg	126 inwoners
Machteld Postmus-Huis	54 inwoners
Huis Johannes Postmus	36 inwoners

22.3 Behoeftes van bejaardes

Deur gebruik te maak van 'n multi-professionele span word aan al die behoeftes van die bejaardes aandag gegee. Die godsdienstige, fisiese, psigologiese, emosionele en sosiale behoeftes moet sover moontlik bevredig word ten einde die bejaarde as totale mens te versorg sonder om afbreek aan individualiteit en menswaardigheid te doen.

In Pretoria word die twee tehuse, afgesien van die predikante van gemeentes waarin die betrokke tehuse ressorteer ook nog deur Ds J J Smit, die predikant vir geestelike versorging van bejaardes bedien.

22.4 Uitbreiding

22.4.1 Huis Johannes Postmus

Die woonstelkompleks wat voorsiening maak vir 38 selfversorgende bejaardes, is pas voltooi en langs die Machteld Postmus-Huis geleë. Die fasiliteite is ook daargestel om 'n klein dienssentrum te bedryf sodat daar nou 'n volledige eenheid bestaan wat vir al die kategorieë van sorg aan bejaardes voorsiening maak.

22.4.2 Rustenburg

Hier het die Direksie 'n klein woonsteleenheid gekoop waarin moontlik 20 bejaardes kan woon. Die gemeente Rustenburg het 'n kleinhoeve (5 morg) aangrensend aan die dorp aangekoop en aan Ons Tuis geskenk ten einde te beplan vir 'n volledige bejaardesorgsentrum. Die projek is nog in die beplanningstadium.

22.4.3 Orkney

Die aanvang van 'n bejaardesorgkompleks op die eiendom van 9 hektaar, sal momentum kry sodra die staat fondse bewillig vir die oprigting van woonstelle. Aanvanklik sal net woonstelle opgerig word en namate die behoefte groei, ook 'n dienssentrum en 'n afdeling vir verswaktes.

22.4.4 Marble Hall

In samewerking met die plaaslike kerkraad word behuising vir ekonomies-selfstandige bejaardes beplan. Sodra die onderhandelinge oor die beskikbaarstelling van grond afgehandel is, sal 'n aanvang met die skema gemaak word.

22.4.5 Middelburg

Die Direksie het in beginsel al besluit om op 'n geleë tyd 'n tehuis vir verswaktes te Middelburg op te rig. Op hierdie wyse sal gepoog word om in 'n mate te voorsien in die dringende behoefte aan so 'n inrigting vir eie lidmate in die Oos-Transvaal. So 'n tehuis vir verswakte bejaardes, sal ander skemas wat ingestel is op woonstelbhuising vir bejaardes op ander naby geleë sentra, moontlik maak.

22.4.6 Johannesburg

Die voorname is steeds om aangrensend aan die bestaande tehuis, woonstelle vir bejaardes op te rig. Sodra die Departement van Gesondheidsdienste en Welsyn instem met die behoeftebepaling wat gemaak is, kan die beplanning 'n aanvang neem.

22.4.7 Pretoria

Die oprigting van 70 woonstelle en 'n dienssentrum vir 200 lede aangrensend aan Ons Tuis te Riviera, is in beginsel deur die betrokke Departement goedgekeur, die beplanning reeds afgehandel en die beskikbaarstelling van staatsfondse word afgewag. Die moontlikheid bestaan dat daar gedurende 1985 'n aanvang met hierdie pragtige uitbreiding gemaak sal kan word.

22.5 Dankbetuiging

Die direksie het groot dankbaarheid teenoor die Heer van die Kerk vir die voorreg om binne die ruimte van die Nederduitsch Hervormde Kerk hierdie heerlike voorreg van sorg aan die bejaardes te kan verrig. Niks het hulle ontbreek om te doen wat hulle moes doen nie.

Die Nederduitsch Hervormde Kerk word bedank vir die bystand, deernis, begrip en steun wat vanuit die Kerk ontvang is en vir die bearbeiding deur Ds J J Smit, die predikant wat vir die bejaardes afgesonder is.

'n Woord van besondere dank teenoor:

- Die gemeentes van die Kerk wat in 'n ruimer mate bydra tot hierdie dienslewering.
- Die NHSV Hoofbestuur en al hulle takke vir ononderbroke steun en bewilliging van fondse.

Die Algemene Diakonale Raad vir leiding en geborgenheid wat ons van hulle ondervind.

AANBEVELING: Die vergadering betuig dank teenoor die Direksie van Ons Tuis vir die sinvolle versorging van bejaardes.

23. DIE TAFELBERGER

Van die diakonale orgaan van bystand kan slegs gerapporteer word dat hulle balansstaat 'n inkomste van R10.648 vir die jaar geëindig op 31 Maart 1985 toon.

AANBEVELING: Die funksionering en selfstandige voortbestaan van die diakonale diensorgaan word verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

24.

HUIS DELAREY

Daar word deur die Raad van Beheer voortdurend gepoog om fasiliteite daar te stel wat sinvol in die behoeftes van die ongehude moeders kan voorsien.

Daar is dan ook deur middel van die verbouings voorsiening gemaak vir genoegsame ontvangslokale sodat 10 inwoners gelyktydig hul gaste kan ontvang. Benewens voldoende fisiese voorsiening word daar ook deur die multi-dissiplinêre spanbenadering gepoog om pastorale sorg aan die ongehude moeder te bied.

'n Warm huislike atmosfeer dra verder daartoe by om hul verblyf 'n aangename belewenis te maak.

24.1 Opnames

Gedurende die afgelope jaar alleen is versorging aan 28 ongehude moeders gebied waarvan 25 lidmate van die Ned. Herv. Kerk was en 3 ander kerklikes.

24.2 Ouderdomsgroepering

<u>12 - 18 jr</u>	<u>19 - 21 jr</u>	<u>22 - 28 jr</u>
9 (32,14%)	15 (53,57%)	4 (14,29%)

Daar het vanjaar 'n styging by die ouderdomsgroep tussen 19 en 24 jaar plaasgevind sodat meer as die helfte opnames uit hierdie ouderdomsgroep gekom het. 32.14% van die opnames was egter tiener swangerskappe.

24.3 Aanneming

Aantal babas gebore	23
Aantal babas behou	13
Babas vir aanneming	10
(2 babas is doodgebore)	

Die ongehude moeders wat hul babas behou toon 'n steeds stygende tendens (56,52% teenoor 38,75% van die vorige jaar.)

Dit is dus noodsaaklik dat hierdie groot aantal enkelouers alreeds tydens hul verblyf maar veral na hul ontslag die nodige toerusting sal ontvang vir hul taak.

24.4 Hulpverlening

Die ongehude moeder se motivering voor en tydens haar opname bepaal grootlik die mate hoe sy die professionele dienste in Huis Delarey positief sal benut.

Dit is dus noodsaaklik dat sy oor die nodige inligting sal beskik en kennis sal dra van die aard van die hulpverlening wat aan haar gebied sal word. Die Maatskaplike Werker beplan die hulpverleningsprogram volgens die behoeftes van elke individuele ongehude moeder. Sy tree as ko-ordineerder van die multi-dissiplinêre span (bestaande uit die maatskaplike werker, huismoeder, kliniese sielkundige, predikant en die supervisor) op tydens maandelikse paneelbesprekings. Daar word op 'n spesifieke hulpverleningsprogram vir elke afsonderlike inwoner besluit.

Die Kliniese Sielkundige word deur die maatskaplike werker volgens elke inwoner se individuele behoeftes vir psigo-terapie benut.

Beroepsleiding en toetsing stel die ongehude moeders in staat om in alle opsigte 'n nuwe begin te kan maak. Leiding ten opsigte van vryetydsprogramme is gebied en aangebied.

Die Pastorale Dienste word ook volgens die spesifieke behoeftes van elke inwoner aangepas.

Kwelvrae, wat hul oorsprong het as gevolg van ernstige skuldgevoelens, word met hulle deurgewerk. Probleme met betrekking tot kerklike tug en hul verhouding met hul ouers veral hul vaders word bespreek. Die Huismoeder se uitsluitlike rol is dié van die moederfiguur en hul skakel met hul ouerhuis. Sy vervul 'n belangrike rol in die belewenis van, vir hulle 'n onbekende traumatiese ervaring.

24.5 Nasorgdienste

In die lig van die hoë persentasie ongehude moeders wat hul babas behou is dit nodig dat nasorgdienste op 'n gestruktureerde grondslag sal geskied. Programme wat ook ouerbegeleiding insluit sal aangebied moet word. Die predikant van haar gemeente en die maatskaplike werker is belangrike kontakte om haar behulpsaam te wees om weer in die samelewing suksesvol aan te pas.

24.6 Finansies

Daar kon, te midde van verslegtende ekonomiese toestande, daarin geslaag word om binne die begroting te funksioneer.

Losiesfooie volgens 'n glyskaal moes noodwendig verhoog word maar dit is nog billik met inagneming van die dienste wat gebied word.

INKOMSTE EN UITGAWES VIR DIE TYDPERK APRIL 1982 TOT MAART 1985

	1983	1984	1985
Inkomste	74 081	72 830	82 765
Min: Uitgawes	73 005	60 786	64 695
Oorskot inkomste oor uitgawe	1 076	12 044	18 070

BALANSSTAAT VIR DIE TYDPERK APRIL 1982 TOT MAART 1985

	1983	1984	1985
<u>KAPITAAL AANGEWEND</u>			
Opgelope fondse	69 378	81 422	99 492
Langtermynlening - Ned Herv Kerk	45 602	39 612	32 908
	<u>114 980</u>	<u>121 034</u>	<u>132 400</u>
<u>AANWENDING VAN KAPITAAL</u>			
Vaste bates	102 643	112 064	112 299
<u>Plus: Netto bedryfsbates</u>	<u>12 337</u>	<u>8 970</u>	<u>20 101</u>
- Bedryfsbates	37 624	14 748	23 639
- Beleggings - Ned Herv Kerk	30 165	9 005	14 011
- Debiteure	1 679	4 081	6 542
- Kontant	5 780	1 662	3 086
	<u>25 287</u>	<u>5 778</u>	<u>3 538</u>
<u>Min: Bedryfslaste:</u>			
- Krediteure	25 287	5 778	3 538
	<u>114 980</u>	<u>121 034</u>	<u>132 400</u>

AANBEVELING: Die vergadering wens dank en waardering te betuig aan die volgende persone en instansies vir hul gewaardeerde bydrae. Aan al die gemeentes van die Ned. Herv. Kerk en die NHSV-takke vir hul belangstelling en finansiële bydraes.

Die Direkteur en personeel van Die Ondersteuningsraad.

Die Ontdekkers Gedenk Hospitaal (Verpleegpersoneel en medici).

Die huishouers en personeel.

Die Kommissaris van Kindersorg van Roodepoort en sy personeel vir sy gewaardeerde leiding en dienste.

Die Instituut vir Kinder- en Volwassene Leiding van die RAU.

25. ALGEMENE DIAKONALE FONDS

Die fonds is in die lewe geroep ten einde die Algemene Diakonale Raad instaat te stel om in tye van ramp- of teës-poed onmiddellik te kan intree met hulpverlening.

Die bedoeling is om in die algemeen hulp te verleen wanneer 'n natuurramp 'n gebied oorval het en om in eie kerkverband onder dieselfde omstandighede gemeentes instaat te stel om hulle standplase instand te hou en hulle verpligtinge binne kerkverband na te kom.

Die fonds moet ook instaat wees om hulp aan gemeentes te verleen om noodlening in eie midde voort te sit wanneer hulle eie fondse uitgeput is.

AANBEVELING:

Die vergadering versoek gemeentes om steeds jaarliks tot die Algemene Diakonale Fonds by te dra.

26. Ringsbystandfonds

Dit gebeur soms:

- * Dat die noodleniging in 'n gemeente as gevolg van werkloosheid of een of ander noodtoestand, so 'n groot aanspraak op gemeentelike diakonale fondse maak, dat 'n plaaslike gemeente nie in die vermoë is om self sy verantwoordelikheid na te kom nie.
- * Dat, veral in groter stede, mense in die stad aanland sonder dat hulle nog by 'n gemeente tuisgekom het of gevestig is en dat hulle behoefte het aan noodsaaklike lewensmiddele of finansiële hulp om huisvesting te bekom.

In sodanige gevalle kan gemeentes hulle dan wend tot 'n Ringsbystandfonds wat saamgestel word uit:

- * Vrywillige bydraes soos deur die Ringsvergadering versoek.
- * Saldo's van gemeentelike diakonale fondse - dit is nagmaalstafelkollekte wat aan die einde van die jaar aan die Ringsbystandfonds oorbetal word.

Hierdie fonds word deur die Ringsdiakonale Raad beheer.

Eers wanneer hierdie bron uitgeput is, wend 'n gemeente hom, na vooraf oorlegpleging met die Ringskommissie, tot die Algemene Diakonale Fonds.

Aanbeveling:

Die vergadering beveel by alle Ringe aan om 'n Ringsbystandfonds in die lewe te roep ten einde:

- * Hulp aan lidmate te verleen wat nog nie in gemeentes gevestig is nie.

- * Hulp aan gemeentes te verleen wie se diakonale fonds uitgeput is en geen ander bronne beskikbaar is om hulpverlening voort te sit nie.

Ringskommissies kan wanneer hierdie fonds uitgeput is, aanspraak maak op bystand uit die Algemene Diakonale Fonds.

27.

FONDSE VIR DIAKONALE DIENSORGANE EN ANDER INSTANSIES

- * Die Algemene Diakonale Raad bring jaarliks in 'n omskrywe die behoeftes van diakonale diensorgane en inrigtings onder aandag van gemeentes. Die prosedure is dat die instansies se balansstaat en begroting saam oorweeg word, 'n aanbeveling aan die Raad van Finansies gemaak word en dat gemeentes dan ingelig word oor die werklike behoeftes om die bedryf voort te sit.
- * Die aanspraak wat ander instansies en welsynsorganisasies op diakonale fondse maak, word ook beoordeel en vir begunstiging deur gemeentes aanbeveel.

Aangesien die meeste gemeentes nie ten volle op hoogte is met die werklike behoefte soos hierbo uiteengesit is nie word hierdie aanbeveling vir die aanwending van diakonale fondse, deur gemeentes waardeer.

Aanbeveling:

Gemeentes word versoek om hulle wat die aanwending van diakonale fondse betref, te laat lei deur die advies van die Algemene Diakonale Raad en om alle oorbetalings jaarliks voor 30 November te maak.

28.

DIE TRANSVALER SE KERSFEESFONDS

Die jarelange gebruik om die fondse wat gemeentes aan Die Ondersteuningsraad oorbetaal in die kolomne van Die Transvaler te erken, is na oorlegpleging en op versoek van die deelnemende kerke gestaak.

Aangesien gemeentes meesal poog om soos versoek teen 'n bedrag per lidmaat vir die instandhouding van Die Ondersteuningsraad by te dra en kerkrade nie geneë is om kollektelyste vir Die Transvaler se Kersfeesfonds te sikeleer nie, het die Algemene Diakonale Raad na oorleg met die NHSV Hoofbestuur, besluit om die lyste tot beskikking van NHSV-takke te stel. Alle fondse wat deur die lyste wat binne die Kerk uitgereik is, ingesamel word, word aan die Algemene Diakonale Raad oorbetaal en bepaal dan verhoudingsgewys met die insameling van die ander kerke, die aandeel aan die fondse wat Die Transvaler se Kersfeesfonds self ingesamel het.

AANBEVELING: Die vergadering neem met instemming kennis van die reëling dat die insameling vir Die Transvaler se Kersfeesfonds nou aan die NHSV oorgedra is en dat die Algemene Diakonale Raad jaarliks sekere projekte op die terrein van die diens van barmhartigheid daarby laat baat. Die NHSV word bedank vir hulle samewerking in die verband.

29. STAATSUBSIDIE

Die subsidie wat diakonale diensorgane van die Staat ontvang het vir die instandhouding van hulle bedryf vir die jaar wat op 31 Maart 1985 geëindig het ongeveer R3.600.000 beloop. In die verlede was die owerheid instaat om hierdie subsidies sodanig aan te pas dat min of meer met die inflasiekoers en salarisverhogings van professionele personeel tred gehou kon word.

Met die nuwe owerheidsbedeling is daar nou ander dele van die gemeenskap wat aanspraak maak op 'n gelyke subsidiëring en bevoordeling. Die owerheid is reeds besig om die gaping wat lone en bevoorregting betref, te krimp. Hierdie beleid maak op 'n groter deel van die staatsfondse aanspraak. Die noodwendige gevolg gaan wees dat die staatssubsidie persentasiegewys gaan verminder en dat die aanspraak op eie fondse gaan verhoog. Dit is ook owerheidsbeleid dat die privaatsektor 'n groter aandeel op die welsynsterrein moet neem.

Hierdie aangeleentheid maak dit des te noodsaakliker dat die Kerk (hier dan die diakonale diensorgane) 'n ander bron van inkomste sal moet ontwikkel ten einde gereed te wees om 'n groter aandeel aan die instandhouding van ons inrigtings en maatskaplike dienslewering te neem.

Teenoor die R3.600.000 wat die Staat aan ons Kerk beskikbaar stel om dienste in ons eie inrigtings waarby ons eie lidmate grootliks baat, instand te hou en waaroor ons groot waardering en dankbaarheid het, dra die gemeentes en die NHSV in totaal R1.058.879 (slegs 22.7%) by vir die Kerk se eie dienslewering.

Dit is dus waar dat die owerheid 77.3% van die fondse bydra om die Kerk se gespesialiseerde diens van barmhartigheid instand te hou.

AANBEVELING: Die vergadering betuig sy dank en groot waardering teenoor die owerheid wat deur subsidiëring die Kerk instaat stel om sy gespesialiseerde diens van barmhartigheid instand te hou en uit te brei.

Die Kerk aanvaar ook dankbaar die groter verantwoordelikheid wat uit eie geledere teenoor die befondsing van hierdie dienste geneem moet word.

30.

DEURKOLLEKTES

Drie vorige vergaderings van die Algemene Kerkvergadering het aanbeveel dat die deurkollektes vir die diens van barmhartigheid afgesonder moet word. Die vergadering van 1983 het hierdie aanbeveling met nadruk aanbeveel.

Die Algemene Diakonale Raad beveel by die Algemene Kerkvergadering aan dat alle deurkollektes - met uitsondering van die deel wat vir Die Bybelgenootskap en die Sending afgesonder word - vir die diens van barmhartigheid afgesonder word.

Oral waar gemeentes besluit het om hulle deurkollektes vir die diens van barmhartigheid af te sonder getuig die kerkrade dat die deurkollekte op hierdie wyse groter betekenis vir die lidmate gekry het en dat daar op hierdie wyse dan ook 'n deurlopende betrokkenheid bewerkstellig word.

Uit inligting wat uit ringsverslae byeengebring is, blyk die volgende:

- * Die totale deurkollekte van alle gemeentes het vir 1984 R1.282.538 beloop.
- * Vir dieselfde tydperk het kerkrade R855.775 op die terrein van die diens van barmhartigheid aangewend. Vir die jaar 1984 het gemeentes R82.676 minder vir Die Ondersteuningsraad bygedra as wat hulle versoek was. Sou gemeentes hierdie verantwoordelikheid ten volle nagekom het, sou hulle $R855.755 + R82.676 = R938.431$ vir die diens van barmhartigheid aangewend het.
- * Indien die Algemene Kerkvergadering sou besluit dat die deurkollekte vir Meimaand (Pinkster) vir die Sending afgesonder word, beloop die deel van die deurkollekte R104.604.
Moontlik kan die R3-00 per lidmaat wat huidiglik vir Sending gehef word, met hierdie bedrag tegemoet gekom word.
- * Indien die Bybelgenootskap op dieselfde wyse die deurkollekte vir Oktobermaand ontvang, dan beloop die oorbetalings 'n verdere R104.604
- * Die volgende oefening kan nou gedoen word:

Afgesonder vir die Diens van Barmhartigheid	938.431
Afgesonder vir die Bybel-genootskap	104.604
Afgesonder vir die Sending	104.604
	<u>Rl.147.639</u>

DUS:

Totale deurkollektes	1.282.538
<u>Min: aangewend soos hierbo</u>	<u>1.147.639</u>
Balans beskikbaar	<u>134.899</u>

'n Bykomende R134.899 is dus beskikbaar om uitbreiding te beplan (aankoop van grond) en nuwe dienste in te stel (bykomende professionele personeel en toerusting). Hierdie R134.899 verteenwoordig Rl.04 per lidmaat per jaar.

Gevolgtrekking

Indien gemeentes hulle deurkollektes vir die diens van barmhartigheid afsonder - uitgesonderd Mei- en Oktobermaand - dan vloei daar nie noemenswaardig meer geld uit die gemeentes en maak die diens van barmhartigheid geen aanspraak op die offergawes en ander inkomste van gemeentes nie.

AANBEVELING: Die vergadering besluit:

- * dat die deurkollekte van gemeentes, met uitsondering van Mei- en Oktobermaand, in geheel afgesonderd word vir die diens van barmhartigheid.

30.1 Oorbetaling van diakonale fonds

Indien die Algemene Kerkvergadering bogenoemde besluit oor die afsondering van die deurkollektes neem, versoek die Algemene Diakonale Raad dat die deurkollektes maandeliks aan die Algemene Diakonale Fonds oorbetaal word.

Op hierdie wyse:

- * Kom fondse om te funksioneer gereeld tot beskikking van diakonale inrigtings en is dit nie nodig om tot aan die einde van die jaar te wag voordat gemeentes oor die aanwending van hulle fondse besluit nie.
- * Die Algemene Diakonale Raad sal dan na beoordeling van die begroting en die balansstaat van een en almal wat op diakonale fondse aanspraak maak, die fondse aanwend

en gereeld beskikbaar stel. Prioriteite kan dan bepaal word en projekte wat noodsaaklik is, kan dan eerste aangepak en voltooi word. Die huidige tendens dat sommige diakonale diensorgane baie ruim ontvang en ander weer weens gebrek aan fondse in hulle dienslewering gekortwiek word, kan dan voorkom word.

Die Algemene Diakonale Raad, wat uit verteenwoordigers uit elke Ring bestaan, sal goed ingelig wees oor die werklike behoefte en noodsaak om fondse na sekere projekte te kanaliseer.

Die inisiatief van betrokkenheid by lidmate, waar betrokkenheid noodsaaklik is, bly behoue deur die deurkollekte wat gereeld opgeneem word.

Deur Die Hervormer en by wyse van nuusbriewe sal gemeentes voortdurend op hoogte gehou word van die funksionering en behoeftes van diakonale diensorgane en daar kan ook deurlopend verslag gedoen word oor die aanwending van die fonds.

AANBEVELING: Die vergadering besluit dat gemeentes die deurkollektes wat afgesonder is vir die diens van barmhartigheid, maandeliks aan die Algemene Diakonale Fonds vir aanwending oorbetaal.

31. NAGMAALSTAFELKOLLEKTE

Hierdie kollekte word tradisioneel afgesonder vir die diens van barmhartigheid.

Indien die aanbevelings in 32 hierbo aanvaar word, dan bly die nagmaalstafelkollekte tot beskikking van die diakonsvergadering van elke gemeente.

Indien die gemeentelike diakonale fondse uitgeput is, en die gemeente nie in die vermoë is om bykomend by te dra nie, dan kan so 'n gemeente aanspraak maak op hulp uit die Ringsbystandfonds. Indien die bron uitgeput is, word hulp deur die Algemene Diakonale Fonds oorweeg na aanbeveling van die Ringskommissie.

32. WYSIGINGS AAN BEPALINGS

Die volgende wysigings aan die Bepalings vanaf Bepaling 172 word voorgestel.

Diens van Barmhartigheid

Elke gelowige het die Godgegewe opdrag en roeping om barmhartigheid aan alle mense te bewys, maar veral aan die huisgenote van die geloof.

Die diakens organiseer, lei en behartig die diens van barmhartigheid en samel die liefdesgawes in en deel dit uit.

Die Diakens

Bepaling 172

1. Die diakens het veral die opdrag om
 - (a) toe te sien dat die sorgafhanklike kinders versorg en gelowig opgevoed word, en die nodige middele daarvoor te voorsien,
 - (b) bystand te veleen aan diegene wat probleme in hulle gesinslewe ondervind of in maatskaplike en ekonomiese moeilikheid verkeer en
 - (c) hulle te beywer vir die bevordering en uitbreiding van die diens van barmhartigheid in die gemeente en Kerk.
2. Die diakens sal verder die armes en diegene wat in ander nood verkeer versorg en hulle vertroos en bemoedig met die Woord van God.
3. Diakens doen hulle werk onder opsig en toesig van die kerkraad.

Bepaling 173

Verdere taak

1. Die diakens
 - (a) deel die liefdesgawes van die gemeentes uit en beheer en beskik oor diakonale gelde en goedere, onderhewig aan die toesig van die kerkraad;
 - (b) samel die offergawes van die lidmate van die gemeente in;
 - (c) lewer tafeldiens by die nagmaal;

- (d) is gereeld by eredienste en sakramentsbediening teenwoordig;
- (e) bewaar die orde in die erediens.

Die Diakensvergadering

Bepaling 174

1. Die diakens vergader minstens drie keer per jaar om hulle arbeid te beplan, oor hulle werk te besin, hulle vir hulle dienswerk toe te rus en probleme te bespreek. Van al hulle vergaderings word noukeurig notule gehou.
2. Neem die wyksverslae van die diakens en die Diakonale Dienskomitee in behandeling, doen gereeld verslag aan die kerkraadsvergadering en voltooi aan die einde van die jaar 'n verslag op voorgeskrewe wyse vir behandeling deur die kerkraad.
3. Stel met die aanvang van 'n nuwe jaar 'n dagbestuur saam bestaande uit -

'n voorsitter
'n ondervoorsitter
'n sekretaris en
twee lede

Die dagbestuur kan op versoek van en in samewerking met 'n diensgroep nood lenig en daaroor verslag doen aan die Diakensvergadering.

Diakonale Organe van Bystand

Bepaling 175

1. Die Algemene Kerkvergadering het 'n Algemene Diakonale Raad om die barmhartigheidsdiens in die kerk te koördineer en om riglyne vir die sinvolle uitvoering daarvan neer te lê.
2. Die Ringsvergadering het 'n Ringsdiakonale Raad as orgaan van bystand om die barmhartigheidsdiens op ringsvlak te koördineer en om volgens die riglyne van die Algemene Diakonale Raad sinvolle uitvoering aan die barmhartigheidsdiens te gee.
3. Die kerkrade het 'n Diakonale Dienskomitee as orgaan van bystand om die barmhartigheidsdiens op gemeentelike vlak te koördineer en volgens die bestaande riglyne sinvolle uitvoering aan die barmhartigheidsdiens te gee.

Die Algemene Diakonale Raad

Bepaling 176

Taak

1. Die Algemene Kerkvergadering het 'n Algemene Diakonale Raad ingestel om die barmhartigheidsdiens in die kerk te koördineer en om riglyne vir die sinvolle uitvoering daarvan neer te lê.
2. Die Algemene Diakonale Raad bedien die Algemene Kerkvergadering en ander vergaderings van advies ten einde die diens van barmhartigheid doelgerig te kan uitvoer, hulp te verleen aan gemeentes in gevalle waar besondere kundigheid nodig is en opdragte van die Algemene Kerkvergadering uit te voer.

Samestelling

3. Die Algemene Diakonale Raad word soos volg saamgestel:

Voorsitter (benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)

Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid - amps-halwe sekretaris - met adviserende stem

Voorsitters van Diakonale Diensorgane

Voorsitters van Ringsdiakonale Rade

Professor in Praktiese Teologie

Administrateur - met adviserende stem

Verteenwoordigers uit die ander diensvlakke - benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering - met adviserende stem.
4. Die dagbestuur van die Algemene Diakonale Raad word soos volg saamgestel:

Voorsitter - benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid - amps-halwe sekretaris - met adviserende stem

Administrateur - met adviserende stem

Voorsitters van die Diakonale Diensorgaan.

Die Ringsdiakonale Raad

Bepaling 177

1. Die Ringsdiakonale Raad word vir die tydperk tussen twee gewone sittings van die Algemene Kerkvergadering soos volg saamgestel:
 - (a) 'n Voorsitter en ondervoorsitter word deur die ringsvergadering benoem en die ringskommissie benoem 'n plaasvervanger indien 'n vakature in die tussentyd ontstaan.
 - (b) Twee diakens en hulle sekundi uit elke gemeente in die ring word deur die kerkraad benoem.
 - (c) Twee lede van die NHSV-tak in elke gemeente en hulle sekundi word deur die kerkraad benoem op voordrag van die NHSV.
 - (d) Die maatskaplike werkers van die diakonale diensorgane wat in die ringsgebied val, neem sitting met adviseerende stem.
2. Die Raad kies self 'n sekretaris.
3. Die voorsitter, ondervoorsitter en sekretaris vorm die dagbestuur.
4. Die Raad vergader minstens een keer per jaar.
5. Die Raad het die taak om die barmhartigheidsdiens in die ringsgebied te koördineer en gemeentes en ander instansies van advies te bedien.
6. Die Raad het ook die verantwoordelikheid om die nodige beplanning te doen en die reëlings te tref dat diakens en lidmate beter toegerus word om hulle verpligtings sinvol na te kom. In die beplanning en uitvoering word besondere aandag aan die insameling en uitdeling van die offergawes bestee.
7. Die Raad onderken leemtes en behoeftes wat in die ringsbarmhartigheidsdiens mag bestaan, en neem die nodige stappe.
8. Die Raad spits hom daarop toe om by ampsdraers en lidmate die regte gesindheid teenoor die barmhartigheids-werk van die kerk te skep en te bevorder.
9. Die Raad doen jaarliks op die voorgeskrewe wyse aan die Ringsvergadering en Algemene Diakonale Raad verslag.

Die Diakonale Dienskomitee

Bepaling 178

1. Die Diakonale Dienskomitee word in elke gemeente soos volg saamgestel:

Die predikant

Die voorsitter en sekretaris van die Diakensvergadering
Ander ampsdraers, lidmate of kundiges - benoem deur die kerkraad

Twee of meer lede benoem deur die NHSV
Voorsitters van die diensgroepe,

en kies hulle eie voorsitter en vergader minstens vier keer per jaar.

2. Die Diakonale Dienskomitee gee in die besonder aandag aan die instelling, funksionering en toerusting van diakonale diensgroepe in die gemeente.

Diakonale Diensorgane

Bepaling 179

1. Die Algemene Kerkvergadering het die volgende diakonale diensorgane in die lewe geroep om hulp te verleen met besondere aspekte van die diens van barmhartigheid waar kundigheid en vernuf vereis word, naamlik
 - (a) die bestuur van De Hervormde Weeshuis,
 - (b) die NHSV,
 - (c) Die Ondersteuningsraad,
 - (d) die bestuur van Ons Tuis,
 - (e) die bestuur van die Tafelberger (Ontwikkelinge) van die Nederdutch Hervormde Kerk van Afrika.
2. Bogenoemde diakonale diensorgane lewer hulle dienste in oorleg met en onder leiding van die Algemene Diakonale Raad.
3. Indien 'n diakonale diensorgaan eiendom wil verkry of vervreem of geboue wil oprig, of enige ander onderneming wil aangaan maak die betrokke diakonale diensorgaan 'n volledige en gemotiveerde voorlegging aan die Algemene Diakonale Raad wat, indien hy daarmee instem, dit aan bevoegde kerklike liggame voorlê vir goedkeuring.

De Hervormde Weeshuis

Bepaling 180

Die weeshuisbestuur is voorsien van 'n eie akte en statuut, word deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem en is verantwoordelik vir die versorging, opvoeding en onderrig van sorgafhanklike kinders. Hy skakel en onderhandel ook in dié verband namens die Algemene Kerkvergadering met die owerheid, in koördinering met die Algemene Diakonale Raad.

Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging

Bepaling 181

1. Die vereniging as diakonale orgaan van bystand van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, werk vir enige saak met die goedkeuring van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
2. Die vereniging verrig die diens van barmhartigheid deur hulp te verleen aan almal wat in nood verkeer, in die besonder aan lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Ter bereiking van hierdie doeltelling, werk die vereniging saam met die owerheid en roep hy die samelewing op tot medeverantwoordelikheid in die voorkoming van maatskaplike nood en die beoefening van geregtigheid.
3. Die vereniging beywer hom vir die opvoeding en onderwys van die jeug en die toerusting van sy lede vir hulle diens in die kerk en samelewing.
4. Die vereniging samel fondse in en verkry en beheer roerende en onroerende eiendom ter bereiking van sy doelstellings.
5. Elke tak van die vereniging streef daarna om al die vrouelidmate by sy werk te betrek.
6. Die NHSV stel sy eie konstitusie op wat, nadat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit op voordrag van die Algemene Diakonale Raad goedgekeur en bekragtig het, bindend op alle takke en lede van die NHSV is.
7. Die kerkraad van 'n gemeente sal alleenlik tot die ontbinding van 'n tak van die NHSV instem na vooraf oorlegpleging met en instemming van sowel die ringskommissie as die hoofbestuur van die NHSV.

Die Ondersteuningsraad

Bepaling 182

Taak

1. Die Ondersteuningsraad
 - (a) lewer vakkundige hulpdiens in die gemeentes in samewerking en oorleg met die kerkrade,
 - (b) lewer ook voorkomende, rehabiliterende en onderskragende dienste aan individue, gesinne, groepe en gemeenskappe,
 - (c) bedien kerklike vergaderings van advies oor die uitbreiding van die bestaande dienste en die skep van nuwe dienste,
 - (d) sien noulettend toe dat die personeel en toerusting wat tot sy beskikking gestel is, ten volle benut en ten beste aangewend word,
 - (e) vorm in sy werksaamhede en aanverwante sake 'n skakel tussen kerklike vergaderings en die owerheid, in koördinering met die Algemene Diakonale Raad.

Samestelling

2. Die Ondersteuningsraad word soos volg saamgestel:
 - (a) Minstens sewe lede word deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na 'n gewone sitting van die Algemene Kerkvergadering benoem vir die tydperk tot die volgende gewone sitting van die Algemene Kerkvergadering.
 - (b) Die Administrateur of sy verteenwoordiger neem sitting met adviserende stem.
 - (c) Die sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid is ampshalwe sekretaris van die Raad met adviserende stem.
 - (d) Die direkteur van Die Ondersteuningsraad neem sitting met adviserende stem.

Bepaling 183

1. Ons Tuis

Die bestuur van Ons Tuis het 'n eie akte van oprigting en statute, fungeer daarvolgens, word ooreenkomstig die akte en statuut benoem en is verantwoordelik vir behuising en die versorging van bejaardes. Die bestuur skakel en onderhandel ook in dié verband met die owerheid.

Dit word gedoen, waar nodig, in oorleg en in samewerking met ander diakonale diensorgane met 'n ooreenstemmende opdrag. Die bestuur moet egter sy werksaamhede, beplanning en voorgenome skakeling met die owerheid met die Algemene Diakonale Raad koördineer.

2. Die Tafelberger

Die bestuur van die Tafelberger (Ontwikkelinge) van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het 'n eie akte van oprigting en statute waarvolgens hy funksioneer. Die bestuur word ooreenkomstig die akte van oprigting en statute benoem en is verantwoordelik vir behuising en versorging van bejaardes. Die bestuur skakel en onderhandel ook in dié verband met die owerheid. Dit word gedoen, waar nodig, in oorleg en in samewerking met ander diakonale diensorgane met ooreenstemmende opdrag. Die bestuur moet egter sy werksaamhede, beplanning en voorgenome skakel met die owerheid met die Algemene Diakonale Raad koördineer.

VI. VERGADERINGS VAN AMPSDRAERS

1. KERKRAAD= EN GEMEENTEVERGADERING

Wat hierdie belangrike vergaderings van die kerk betref, is daar volgens die jaarlikse jaarverslae baie sinvolle en konstruktiewe werk gedoen. Geen sake in hierdie verband is onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gebring nie.

2. KONSISTORIEBOEK

'n Beskrywingspunt van die Ring van Bothaville het navrae gedoen oor die noodsaak daarvan dat die konsistorieboek aan die ringsvergadering voorgelê sal word.

Die Raad vir Regsadvies wys in die verband daarop dat aangesien minstens die volgende inligting in die konsistorieboek aangeteken behoort te word, naamlik:

- * noodbesluite deur die kerkraadslede wat die betrokke erediens bygewoon het,
- * die aantal eredienste,
- * bywoning van eredienste deur die kerkraadslede,
- * bedrae ontvang by wyse van deurkollekte,
- * bywoning van eredienste deur lidmate,

is dit een van die belangrikste hulpmiddels wat die ringsvergadering kan benut om sy opsigtaak behoorlik uit te oefen.

Die Raad vir Regsadvies beveel dus aan dat aangesien die konsistorieboek 'n noodsaaklike en belangrike hulpmiddel in die hande van die ringsvergadering is om sy opsigtaak behoorlik na te kom, die betrokke Bepaling 5.1 (v) (ii) nie gewysig moet word nie.

AANBEVELING: Bepaling 5.1 (v) word nie gewysig nie.

3. RINGSVERGADERING

3.1 VERDELING VAN RINGE

3.1.1 RING VAN PIETERMARITZBURG

Verdeling van die ring word soos volg voorgestel:

<u>Ring van Pietermaritzburg</u>	<u>Ring van Noordelike Natal</u>
Pietermaritzburg	Glencoe
Durban	Ladysmith
Durban Suid	Vryheid
Empangeni	Estcourt
Laer Suidkus	Newcastle
Richardsbaai	Utrecht

Die ringsvergadering en die verskillende kerkrade het die voorgestelde verdeling van die ring goedgekeur omdat die verdeling 'n logiese stap is om die werksaamhede van die ring meer stroombelyn en sinvol te kan maak. Die ringsvergadering van 1986 is saamgeroep te Pietermaritzburg om gesamentlik te vergader. Indien die verdeling goedgekeur word, sal die verdeling aan die einde van 1986 se vergadering deurgevoer word.

3.1.2 RINGE VAN RUSTENBURG EN ZEERUST

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om goedkeuring te verleen daaraan dat die gemeentes Koster en Swartruggens wat geografies by die Ring van Zeerust inpas, ter versterking van getalle van beide lidmate en predikante in die ring, by die Ring van Zeerust ingedeel word. Indien goedgekeur roep die skriba van die Ring van Zeerust, Koster en Swartruggens op na die vergadering van die Ring van Zeerust.

3.1.3 RINGE VAN MIDDELBURG EN BRONKHORSTSPRUIT

Die Algemene Kerkvergadering word gevra om toestemming te gee dat die bestaande Ringe van Bronkhorstspuit en Middelburg onderverdeel in die Ringe van Bronkhorstspuit, Middelburg en Nelspruit.

Die Ring van Bronkhorstspuit is tans die derde grootste en die Ring van Middelburg die negende grootste van die 31 ringe in die kerk. Die lidmaattal van die gemeentes in hierdie ringe beloop ongeveer 12 000 belydende lidmate. Soos dit beter is wanneer 'n gemeente nie te groot moet word vir een predikant nie, so behoort 'n ring ook nie te groot te wees vir een ringskommissie nie.

Afstande tussen gemeentes bemoeilik die werksaamhede in ringsverband. So is die verste gemeentes in die Ring van Middelburg byvoorbeeld 300 kilometer van mekaar geleë. Dit beteken uiteraard baie moeite, tyd en onkoste vir die ringskommissies en vir die reël van byeenkomste en vergaderings in ringsverband.

Die voorgestelde onderverdeling van die ringe toon die volgende besonderhede:

<u>Ring</u>	<u>Gemeentes</u>	<u>Standplase</u>
Bronkhorstspuit	8	9 1/2
Middelburg	9	8 1/2
Nelspruit	8	8 1/2

Bronkhorstspuit, Middelburg en Nelspruit is reeds as groei-punte geïdentifiseer en daarom logiese sentrums vir die onderverdeling. Uitbreidingsmoontlikhede vir die kerk in hierdie streke is baie groot. Geografies gesien pas die verdeling ook beter - die Ring van Bronkhorstspuit in die Westelike Hoëveld, die Ring van Middelburg in die Oostelike Hoëveld en die Ring van Nelspruit in die Suidelike Laeveld.

Die kerkrade van al die betrokke gemeentes het reeds hulle goedkeuring vir die voorgestelde onderverdeling en benaming van die nuwe ring gegee.

Die verdeling word soos volg voorgestel:

<u>BRONKHORSTSPRUIT</u>	<u>MIDDELBURG</u>	<u>NELSPRUIT</u>
Bronkhorstspuit	Middelburg	Lydenburg
Delmas	Dullstroom	Witrivier
Witbank	Roosenekal	Sabie
Witbank-Suid	Van der Hoff	Watervalboven
Ogies	Belfast	Nelspruit
Premiermyn	Marble Hall	Komatipoort
Suid-Oos Witbank	Stoffberg	Barberton
Witbank Noord	Koornfontein	Malelane
	Middelburg-Noord	

AANBEVELING: Die vergadering keur die voorgestelde ringsverdelings en herindeling soos in die agenda uiteengesit, goed.

Indien goedgekeur benoem die vergadering same-
roepers vir die Ring van Bronkhorstspuit
Ds M J van Schalkwyk, vir Middelburg
ds L J J Nell en vir Nelspruit ds K D Papp.

3.2 RINGSVERGADERING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het 'n ondersoek gedoen na die beter funksionering van die Ringsvergadering. In dié verband is 'n studiestuk opgestel en vir kommentaar deur-
gestuur na al die Ringskommissies. Die Raad vir Regsadvies het die studiestuk ook behandel en bepaalde wysigings van die Be-
palings voorgestel. Die Ring van Bloemfontein het versoek dat 'n ringsvergadering nie beperk sal bly tot sy lede by die ver-
kiesing van 'n ringskommissie nie met die oog op ringsvisi-
tasie. Uit die oorspronklike studiestuk, voorstelle, versoeke en die kommentaar wat daarop ontvang is, word die volgende wysigings van die Bepalings voorgestel. Vir die motivering van die wysigings word verwys na die studiestuk wat aan die ringe voorgelê is.

DIE RINGSVERGADERING

Bepaling 7 Samestelling

1. Die Ringsvergadering is die vergadering van ampsdraers wat oor die gemeentes regeer wat deur die Algemene Kerkvergadering in die Ring ingedeel is.
2. Die Ringsvergadering word gevorm deur:
 - a. al die diensdoende predikante in die ring, afgevaardig deur die betrokke kerkrade;
 - b. twee afgevaardigde ouderlinge en 'n diaken vir elke predikantstandplaas in die ring, met dien verstande dat in die geval van 'n standplaas wat deur 'n kombinasie van gemeentes bestaan of waar 'n gemeente nie 'n predikantstandplaas uitmaak nie, elke gemeente twee ouderlinge en 'n diaken afvaardig. 'n Ouderling of diaken sal nie na meer as drie agtereenvolgende vergaderings afgevaardig word nie.
 - c. die deelydse predikante, afgevaardig deur die kerkraad in wie se gemeente hy sy dienswerk verrig, met adviserende stem;
 - d. die professore, emeritus professore en emerituspredikante wat as pastorale hulp aan 'n gemeente verbind is, afgevaardig deur die kerkrade in wie se gemeente hulle hulle dienswerk verrig, met adviserende stem;
 - e. die administrateur met adviserende stem;

- f. professore verbonde aan die teologiese opleiding van die kerk aan die Universiteit van Pretoria, met adviserende stem, uitgenooi deur die Kommissie van die Ring.
- g. die predikante met besondere take kragtens Bepaling 150 en dosente van die Hervormde Kerk van Suidelike Afrika, afgevaardig deur die kerkraad in wie se gemeente hulle woon of wanneer daartoe opgeroep, met adviserende stem.

Die Arbeidsveld van die Ringsvergadering

Bepaling 8

Arbeidsveld.

1. Die ringsvergadering as meerdere vergadering

- a) handel alles af wat nie deur 'n kerkraadsvergadering afgehandel kan word nie en wat tot sy bevoegdheid behoort;
- b) gee leiding aan die dienswerk van die ampte op die verskillende arbeidsvelde in die gemeente en die ring en aan die voortdurende toerusting van die ampsdraers en die kerkraadsvergaderings;
- c) bevorder en stimuleer die kerklike lewe in sy ressort deur die kerklike dissipline te handhaaf en opsig en toesig te hou oor:
 - i) die dienswerk van die ampte en kerkraadsvergaderings,
 - ii) die teologiese studie en arbeid van die ringsrade,
 - iii) die bekendmaking van en kontrole oor die uitvoering van besluite van meerdere vergaderings,
 - iv) die identifisering van knelpunte en probleme van die kerklike lewe op gemeentelike en ringsvlak sodat oplossings en voortgang gevind kan word,
- d) hou opsig en oefen tug uit oor die ouderlinge en diakens, kragtens die betrokke bepalinge,
- e) laat gereeld, minstens een maal per jaar, visitasie in al die gemeentes hou,
- f) lig die meerdere vergaderings in oor wat daar in sy ressort gebeur,
- g) bepaal die grense van die gemeentes,
- h) benoem 'n eerste en tweede konsulent vir elke gemeente. Die kommissie van die ringsvergadering is bevoeg om wysigings in konsulentstappe aan te bring na gelang van veranderde omstandighede,

- i) stig nuwe gemeentes binne sy ressort kragtens die bepalings vir die vorming van gemeentes,
- j) sien toe dat gemeentes hulle finansiële verpligtings, soos deur die Algemene Kerkvergadering bepaal, nakom,
- k) reël dat 'n gemeente ontbind word na oorleg met die betrokke kerkraad of, indien die kerkraad nie meer bestaan nie, met die oorblywende lidmate by 'n gemeentevergadering. Ten opsigte van die stoflike en administratiewe handeling by so 'n ontbindingsvergadering word daar in oorleg met die administrateur opgetree met inagneming van Bepaling 26.3,
- l) gee, wanneer die Raad van Finansies 'n skriftelike verslag oor die stoflike en administratiewe aangeleenthede van gemeentes binne die ressort van die ring by óf die ringsvergadering óf sy kommissie aanvra, onmiddellik aandag aan die versoek. Hy stuur die verslag binne 'n maand na die vergadering waarop die verslag opgestel en behandel is, aan die Raad van Finansies,
- m) doen skriftelik verslag van sy werksaamhede oor die afgelope drie jaar in die jaar waarin die Algemene Kerkvergadering byeenkom, op 'n datum waarop die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit,
- n) dien jaarliks, binne 'n maand na die ringsvergadering, 'n skriftelike verslag van sy werksaamhede oor die afgelope jaar by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in,
- o) behandel, tydens sy gewone jaarlikse sitting, die verslag van die kommissie van die ringsvergadering en al die ander verslae wat deur die ringskommissie aan hom voorgelê word,
- p) oorweeg kragtens Bepaling 12 (a) en (b) die meriete van beskrywingspunte en versoekskrifte wat vergaderings, ampsdraers en lidmate na die Algemene Kerkvergadering wil deurstuur,
- q) benoem jaarliks die volgende ringsrade:
 - i 'n diakonale ringsraad met in ag neming van Bepaling 176, (word Bepaling 177)
 - ii 'n ringsendingraad vir volkskerke,
 - iii 'n raad vir ouderlinge, met in ag neming van Bepaling 171,
 - iv 'n ringsraad vir jeugwerk, wat bestaan uit 'n ringsuperintendent vir jeugwerk, een ouderling uit elke gemeente en 'n voorsitter van elke tak van die Nederduitsch Hervormde Jeugvereniging of, in die geval van 'n studentegemeente, die Hervormde Studentevereniging, in die ring,

- v 'n ringsraad vir evangelisasie wat bestaan uit 'n ringsuperintendent en sy sekundus wat optree as skriba/kassier van die Raad en minstens een lid uit elke gemeente, aangewys deur die kerkraad, om die werk te bevorder en te koördineer en om aan die gemeentes van die ring leiding te gee, en
- vi 'n ringsraad vir kategeese,
- vii 'n ringsraad vir predikante,
- viii 'n ringsraad vir kerklike goedere,
- ix 'n ringsraad vir Bybelverspreiding

Die Werkwyse van die Ring

Bepaling 9

Werkwyse

1. Die ringsvergadering kom minstens een maal per jaar voor 30 Junie byeen.
2. Die ringsvergadering of sy kommissie bepaal, in oorleg met die administrateur, die plek en tyd van die vergadering.
3. Die ringsvergadering word deur die ringskriba opgeroep. Dit geskied skriftelik aan elke kerkraad en deur publikasie in "Die Hervormer", minstens 'n maand voor die vergadering. 'n Buitengewone sitting word met kennisgewing van 14 dae opgeroep, met die vermelding van die doel van die vergadering.
4. Die ringsvergadering word om die beurt deur 'n predikant van die ring, aangewys deur die kommissie van die ring, met Skriflesing, prediking, gebed en sang geopen.
5. Na die opening word onder leiding van die uittredende voorsitter die verslag oor die geloofsbriewe behandel. Hy verklaar daarna die byeenkoms, bestaande uit afgevaardigdes teen wie se geloofsbriewe daar nie 'n geldige beswaar ingebring is nie, tot 'n wettige saamgestelde vergadering. Besware teen geloofsbriewe word dan behandel.
6. Vervolgens kies die vergadering uit die aanwesige predikante 'n voorsitter en skriba met dien verstande dat 'n predikant nie vir meer as twee jaar na mekaar as voorsitter of skriba gekies sal word nie. Daarna begin die vergadering met sy werksaamhede, soos uiteengesit in die agenda wat minstens 'n maand voor die sitting van die ring aan elke kerkraad voorsien is.
7. In die loop van die sitting kies die ringsvergadering uit die afgevaardigde predikantslede 'n vise-voorsitter en 'n vise-skriba met dien verstande dat 'n predikant nie vir meer as twee jaar na mekaar as vise-voorsitter of vise-skriba gekies sal word nie.

Daarna kies die vergadering drie ouderlinge uit sy lede met dien verstande dat geen ouderling vir meer as twee jaar na mekaar verkiesbaar is nie. Saam met die voorsitter en skriba vorm die drie ouderlinge die kommissie van die ringsvergadering. In buitengewone omstandighede kan van die ouderlingslede ook uit ander ouderlinge van die ring gekies word, mits die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se skriftelike toestemming vooraf verkry is.

In geval 'n lid van die kommissie nie weer na die ringsvergadering afgevaardig word nie, word hy adviserende lid van die vergadering totdat die verslag van die ringskommissie behandel is.

8. Vir elke lid van die kommissie word 'n sekundus aangewys. Wanneer 'n lid of sy sekundus uit die ring vertrek, vul die ringskommissie die vakature met 'n predikant of ouderling uit die ring.
9. Die ringsvergadering gee sorgvuldig aandag aan alle sake wat in die agenda opgeneem is, naamlik
 - die verslae van die superintendente van die ringsrade,
 - die verslag van die kommissie wat alle stukke, genoem in Bepaling 5, nagegaan het,
 - beskrywingspunte, ingedien deur ringsrade, kerkrade en ampsdraers, soos genoem in Bepaling 6.7,
 - die verslag van die kommissie van die ringsvergadering,
 - sake deur die kommissie van die ringsvergadering op die agenda geplaas.

Enige onreëlmatighede wat uit die verslae blyk, word deur die ringsvergadering reggestel.

10. Onmiddelik na afloop van die ringsvergadering voltooi die ringskriba die notule en stuur dit vir behandeling na elke kerkraadsvergadering in die ring.
11. Wanneer die ringsvergadering nie sit nie, verrig die ringskommissie alle take wat aan die ringsvergadering opgedra is, behoudens die voorskrifte van Bepaling 18.
12. Ingeval daar min predikante in die ring is, kan die skriba van die ringskommissie as sekundus van die voorsitter verkies word indien omstandighede dit vereis.

AANBEVELING: Die vergadering behandel die voorgestelde wysigings.

Die Algemene Kerkvergadering word gevra om, voortvloeiend uit die studiestuk, die volgende voorleggings te oorweeg, met die oog op opname van goedgekeurde besluite in die Bepalings.

1. VERSLAE

1.1 Die Gemeentelike Jaarverslag soos dit op die oomblik bestaan, word afgeskaf.

1.2 In die plek daarvan word die verslae wat die kerkraad oor sy dienswerk moet lewer, soos volg ingedeel:-

a) 'n Jaarlikse verslag word voorberei vir voorlegging aan die ringsvisitatore en dit vorm Die Agenda vir die Visitasie. Die verslae sal wees:

- * Die Pastorale verslag;
- * Die saamgevatte ouderlingsverslag;
- * Die saamgevatte diakensverslag (soos opgestel deur die Raad vir Barmhartigheidsdiens);
- * Die verslag oor die amptelike en ander vergaderings;
- * Die verslag oor eredienste, prediking en sakramente;
- * Die verslag oor die opsig, toesig en tug;
- * Die verslag oor die kerklike goedere.

Die verslag moet op die eerste kerkraadsvergadering van die jaar voltooi word en aan die Kommissie van die Ring gestuur word sodat die Kommissie dit aan die visitatore beskikbaar kan stel.

Na die visitasie stuur die visitatore die verslag (van die kerkraad) saam met sy opmerkings en kommentaar aan die kommissie.

Die kommissie stel 'n samevattende verslag, waarin die opmerkings en kommentaar van die visitatore vervat is, op en lê dit aan die Ringsvergadering voor.

Dit kom dus daarop neer dat die huidige onderdele van die Gemeentelike jaarverslag nl. C, Diens van Barmhartigheid; D, Amptelike en ander vergaderings; E" Eredienste, prediking en sakramente; L, Opsig, toesig en tug; M, Huwelike en N, Kerklike Goedere die Visitasie verslag word.

b) Die oorblywende deel van die huidige Gemeentelike Jaarverslag word as 2 afsonderlike verslae op die eerste kerkraadsvergadering van die jaar ingevul en na die ringskommissie deurgestuur. Die kommissie lê die betrokke verslae aan die verskillende ringssuperintendente voor wat daaruit 'n samevattende verslag, met of sonder kommentaar, voorberei vir voorlegging aan die ringsvergadering

Die verslae is:-

- B Die Lidmate - Raad vir Sensus en Statistiek;
- F Die Kategese - Raad vir Kategese;
- G Geestelike Vorming van die Jeug - Raad vir Belydende Jeug;
- H Apostolaat

- I Evangelisasie - Raad vir Evangelisasie
- II Immigrantebearbeiding - Raad vir Evangelisasie
- III Sending - Sendingraad
- IV Bybelverspreiding - Raad vir Bybelverspreiding

N Kerklike Goedere - Raad vir Kerklike Goedere.

Die jaarlikse verslag oor die pastoraat, presbiteraat en diakonaat word ook voorgelê aan die superintendente van die ringsrade - Pastoraat, Presbiteraat en Diakonaat - en elkeen stel 'n samevattende verslag op vir voorlegging aan die ringskommissie wat dié verslae kontroleer met die verslae van die visitatore.

Dit word beklemtoon dat die Ringskommissie, wat die agenda vir die ringsvergadering opstel, al die verslae wat aan die ringsvergadering voorgelê word, vooraf moet kontroleer en nagaan om dit dan, met of sonder kommentaar, in die agenda op te neem.

Na behandeling van dié verslae word die verslae deurgestuur na die betrokke sinodale rade vir samevatting en evaluering en rapport aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

2. OUERLINGSVERGADERING

Hier word aanbeveel dat Bepaling 169 hersien moet word om 'n hechter organisatoriese basis aan die ouerlingsvergaderings te gee waarin veral sy opsigtaak en die verslaggewing aan die kerkraad beklemtoon sal word.

3. VISITASIE

- 3.1 Die ringsvergadering benoem uit sy lede soveel visitasiekommissies as wat die ring nodig ag.
- 3.2 Elke visitasiekommissie bestaan uit minstens een predikant en een ouderling.
- 3.3 Elke visitasiekommissie ontvang van die ringskommissie die visitasieverslag van die kerkraadsvergaderings waar hy visitasie moet hou.
- 3.4 Die visitasieverslag vorm deel van die agenda van die jaarlikse visitasie.
- 3.5 Na afloop van die visitasie stuur die visitasiekommissie die visitasieverslag van die kerkraad met 'n volledige verslag oor die visitasie na die ringskommissie.

Ten oorfloede moet gestel word dat die visitasie deel van die opsig uitmaak. Dit wil sê dat die visitasiekommissie nie letterlik alles in die visitasieverslag met die kerkraad hoef te behandel nie maar slegs aandag moet gee aan tekortkominge, probleme en dies meer, soos dit uit die verslae blyk.

Die bedoeling van die visitasie is nie om fout te probeer vind nie maar om te kontroleer of die werk van die kerk doelgerigte voortgang het. Daarom sal leiding, bemoediging en aansporing ook ter sprake kom.

4. RINGSRADE

Twee nuwe ringsrade word aanbeveel:

- 4.1 'n Ringsraad vir kerklike goedere, gevorm deur kassiere en 'n lid van elke gemeente se Finansiëlekommissie om
- die administratiewe en finansiële beleid van die kerk deur te voer en tot toepassing te laat kom in al die gemeentes,
 - aandag te gee aan die nodige toerusting en opleiding wat in die ressort nodig is,
 - onderlinge hulp op stoflike vlak te oorweeg,
 - die finansiële state van elke gemeente, die opmerkings van die afdeling Interne Oudit en die antwoorde van die kerk-rade, te evalueer.
- 4.2 'n Ringsraad vir predikante wat die bestaande Broederkringe kan (moet) vervang en wat liefs maandeliks maar anders kwartaalliks byeenkom. Die ringsraad sal, byvoorbeeld:
- die onderlinge opsig kan uitoefen,
 - gemeentelike verslae oor die pastoraat behandel en evalueer en tekortkominge uitwys, bestudeer en regstel,
 - dien as 'n toerustingsvergadering vir die amp,
 - dien as 'n studievergadering in die ring.

Die ondersoekkommissie beklemtoon dat daar 'n beter benutting van die ringsrade moet wees en doen aan die hand dat:

- 'n Handleiding vir die funksionering van elke ringsraad opgestel sal word en aan elke ring besorg sal word. Dit kan verwys word na die sinodale rade vir uitvoering.
- Reëlmatige vergaderings (1x per jaar) moet gehou word deur die sinodale rade met die ringsuperintendente van die betrokke ringsraad ter wille van toerusting en deurgae van inligting. Sommige sinodale rade het geen ringsrade nie byvoorbeeld Raad vir Maatskaplike Sake, Raad vir Opvoeding en Onderwys, Raad vir Kerk en Kuns, Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte, en dies meer.

Dit lyk belangrik dat hier besluit word dat:

- al die sinodale rade se jaarlikse verslae ook vir kennisname en kommentaar deurgestuur sal word na die ringskommissie sodat ter saaklike gegewens op die ringsvergaderings ter sprake gebring kan word;
- al die sinodale rade, waar moontlik, jaarlikse vergaderings met die betrokke ringsuperintendente sal hou.

Uit die aard van die saak sal dit 'n swaarder las op die ringsvergadering plaas maar dit moet weer beklemtoon word dat alles in die kerk wat nie uiteindelik tuiskom in die gemeentes nie, nie van groot waarde is nie.

5. INLIGTINGSVERGADERING

Jaarliks, voor die begin van die ringsvergaderings, sal die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n inligtings- en besprekingsvergadering byeenroep wat gevorm word deur

- Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
- Twee predikante en twee ouderlinge uit elke ring.

Die agenda van hierdie vergadering sal wees:

- inligting en ander sake wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorlê vir eventuele opname in die agendas van die ringsvergaderings;
- bespreking van sake en aangeleenthede, deur of die Kommissie of die ringe op die agenda geplaas, wat die kerk as 'n geheel raak;
- mededelings wat ter sake kan wees;
- bespreking van die agenda-inhoud van die Algemene Kerkvergadering.

AANBEVELING: Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om die goedgekeurde besluite onder punte 1 - 5 in die Bepalings van die Kerkwet op te neem.

III. ALGEMENE KERKVERGADERING

1. FUNKSIONERING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

In opvolging van die besluit van die vergadering in 1983 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n studie gemaak oor die effektiewer funksionering van die Algemene Kerkvergadering.

Die resultaat van hierdie studie is reeds in die agenda verwerk.

Die lokaal waarin die vergadering plaasvind verskaf sekerlik nie die beste fasiliteite vir 'n groot vergadering nie. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het egter besluit om by die lokaal te hou en die administrateur te versoek om enkele geriewe beskikbaar te stel wat die verloop van die vergadering kan laat vlot.

AANBEVELING: Afgevaardigdes gee wenke waaraan 'n volgende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aandag kan skenk om die effektiwiteit verder te verhoog.

2. KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

1. AFHANDELING VAN DIE AGENDA VAN DIE SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING 1983

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aan alle besluite van die vorige Algemene Kerkvergadering uitvoering gegee. Die volgende besluite word nadruklik gestel en ook voorgelê om besluite te word van hierdie vergadering.

AANBEVELING:

- * Enige onafgehandelde gedeelte van die agenda word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys.
- * Die onbehandelde gedeelte van die notule van die vergadering word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal ook die reeds goedgekeurde gedeelte van die notule redaksioneel nagaan en afhandel. Die onafgehandelde notule sal aan die afgevaardigdes gestuur word. Een eksemplaar van die gebonde notule sal aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur word.
- * Alle goedgekeurde veranderings aan die Wet en Bepalings word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys om dit in oorleg met die Raad vir Regsadvies af te handel.

Op dieselfde wyse word alle wysigings aan die Bepalings wat spruit uit besluite van die Algemene Kerkvergadering, aangebring en afgehandel.

Die hele Wet en Bepalings word op dieselfde wyse vir redaksionele wysigings verwys.

Een eksemplaar van die saamgevatte Wet en Bepalings word aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur.

2. SAMESTELLING

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering soos volg saamgestel:

J P Oberholzer - voorsitter
J C de Lange - skriba
C L van den Berg - vise-voorsitter
G C Velthuysen - vise-skriba
P J T Koekemoer
A D Pont

Ouderlinge:

P S Dreyer
J C Oelofse
A J G Oosthuizen
A P Grove
J P van den Berg
M Pretorius
G J M Wolmarans
F Hugo
M S Grobler

Oudl, M S Grobler is intussen betrek as pastorale hulp by die gemeente Clocolan. Sy plek is ingeneem deur oudl. J G Pretorius.

3. VERSLAG

Die verslag van die werksaamhede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is opgeneem in die agenda.

4. VERKIESING VAN LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering kies naas die moderamen:

- * twee predikantelede
- * nege ouderlinglede
- * sekundi vir moderamen, predikantlede en ouderlinglede.

5. KERKDRAG

Die Ring van Bronkhorstspruit het die volgende beskrywingspunt ingestuur:

"Die Algemene Kerkvergadering besluit om 'n eenvormige drag vir ampsdraers in te stel."

Die Ring motiveer die beskrywingspunt soos volg:

- * By verskeie vorige vergaderings van die Algemene Kerkvergadering is daar oor 'n ampsdrag gepraat, en is daar van die kant van die voorsitter gemeld dat daar nie so iets soos ampsdrag in die Ned Herv Kerk bestaan nie. Ten einde eenvormigheid in die kleredrag van ampsdraers te verkry, word aanbeveel dat daar weer soos in die verlede 'n swart pak klere gedra sal word saam met 'n wit hemp en wit strikdas.

Hierdie drag sal 'n ou Hervormde tradisie voortsit, ampsdraers van gewone lidmate onderskei, en beslis veel netjieser vertoon as die bonte mengelmoes van dasse en pakke klere wat in kleur wissel van swart tot feitlik spierwit.

Die Werkgroep Prediking en Erediens het oor die beskrywingspunt gehandel en soos volg besluit:

- * 'n Formele ampsdrag of kerklike uniform kan nie aanbeveel word nie.
- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n ernstige beroep op ampsdraers en vermaan hulle om te let op die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering, wat soos volg lui:

"Dat ouderlinge en diakens by 'n donkerpak enige das kan dra. Dat die dra van 'n bef en strikkie al dan nie, oorgelaat sal word aan die diskresie van die draers."

AANBEVELING: Die vergadering aanvaar die beginsels vervat in die voorlegging van die Werkgroep Prediking en Erediens.

6. INDIEN VAN VOORSTELLE EN BESKRYWINGSPUNTE BY DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Na aanleiding van die ondersoek na die beter funksionering van die Algemene Kerkvergadering beveel die Raad vir Regsadvies aan dat Bepaling 12.3 soos volg gewysig en/of aangevul moet word:

BEPALING 12

3. Beskrywingspunte kan by die Algemene Kerkvergadering ingedien word deur:

- a) (i) die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- (ii) Ringsvergaderings.
- (iii) die Predikantevergadering.
- b) (i) dienaars van die Woord, kerkrade en kerkraadslede, via die ringsvergaderings onder wie se ressort hulle val;
- (ii) die ringsvergadering oordeel of die meriete van hierdie beskrywingspunte sodanig is, dat hulle by die Algemene Kerkvergadering ingedien kan word.

Bepaling 12.3 (b) word verander na Bepaling 12.3 (c) en lees soos volg: "Lidmate kan versoekskrifte by die Algemene Kerkvergadering indien.

IX. APOSTOLAAT

1. EVANGELISASIE

1.1 GEMEENTELIKE EVANGELISASIE TOERUSTINGSPROGRAM (GETP)

Die Raad vir Evangelisasie het opdrag ontvang om hom besig te hou met die daarstelling van 'n Gemeentelike Evangelisasie Toerustingsprogram. Verskillende evangelisasiemetodes is ondersoek. 'n Kursus vir predikante en lidmate is aangebied om die toepassing in die praktyk te toets. Die resultaat was bemoedigend en uit die daaropvolgende studie is 'n kursus saangestel wat gerig is op die toerusting van ampsdraers en lidmate. Die kursus is later saam met Kital deurgewerk en aan die Raad vir Evangelisasie voorgelê vir goedkeuring. Die kursus is deur die Raad goedgekeur en na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deurgegee vir kennisname en goedkeuring.

Gedurende 1986 sal die GETP, volledig hersien, beskikbaar wees in die kerk.

'n Audio-visuele opname is reeds gemaak van 'n demonstrasie van hoe so 'n gesprek gevoer word.

'n Kursus vir ringsuperintendente vir evangelisasie is gereël om die GETP in die kerk te implementeer. Die navorsing wat ds C J A Simpson in hierdie verband in Amerika gedoen het, het die kerk ten goede gekom.

AANBEVELING: Die vergadering betuig sy dank vir die afhandeling van hierdie werkstuk en sien met afwagting uit na die implementering daarvan in die kerk.

1.2 EVANGELISASIE IN GEMEENTES

Uit die Raad vir Evangelisasie se stukke, uit die Werkgroep Apostolaat en uit ringsverslae blyk die volgende:

Kerkrade maak nie erns met die vrae wat gevra word nie en die gegewens wat verstrekk word, getuig van 'n gebrek aan insae oor die probleem van buitekerklikheid,

Gemeentelêde word nie by die werk betrek nie en sensus-gegewens word nie benut nie,

In die ringe funksioneer die ringsrade nie na behore nie;

Kerkrade vra leiding, maar ontvang dit nie, omdat ringsrade nie die riglyne deurgee en in werking stel nie,

Die tug word verwaarloos,

Die predikante sal die kwaliteit van hulle pastoraat ten opsigte van die "dooie hout" in gemeentes moet evalueer en verskerp,

Verslae van die werksaamhede van die Ringsraad vir Evangelisasie sal by die Ringsvergaderings ingedien en behandel moet word as die situasie enigsins verbeter wil word.

Hierdie gegewens is onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gebring en daar is 'n brief in hierdie verband aan die Ringskommissies gestuur.

In die lig van hierdie donker prentjie wat oor evangelisasie na vore kom en die GETP wat geïmplementeer moet word het die Werkgroep Apostolaat besluit op die versoek vir 'n superintendent vir Evangelisasie. Vergelyk agendapunt onder Standplase.

AANBEVELING: Die vergadering dra aan ringskommissies op om met groot erns aandag te gee aan evangelisasie en om toe te sien dat die leemtes wat gemeld word, uit die weg geruim word.

1.3 RINGSEVANGELISASIEFONDS

In enkele ringe bestaan daar reeds 'n ringsevangelisasiefonds. Die Raad vir Evangelisasie en die Werkgroep Apostolaat beveel aan dat in alle ringe so 'n fonds geskep sal word.

Om die GETP in werking te stel in 'n ring, sal dit nodig wees dat daar 'n toerustingskursus gereël sal word. Sodanige kursus strek vir predikante oor 5 vol dae en vir lidmate wat net saans betrek kan word en wat nie die teologiese onderbou het nie, oor 17 aande. Die koste hieraan verbonde sal nie uit die normale ringsfooie gedek kan word nie.

AANBEVELING: Die vergadering versoek ringe om 'n ringsevangelisasiefonds te skep en uit te bou om evangelisasie te bevorder.

1.4 WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR EVANGELISASIE

Die volgende werksaamhede van die Raad vir Evangelisasie word onder aandag gebring:

- * Die Raad het hom beywer vir die daarstelling van 'n katekisasieboek vir volwassenes in samewerking met Kital.
- * Lede van die Raad bied kursusse in ringsverband aan. Ringe en gemeentes waaraan aandag reeds gegee is, is: Brakpan, Klerksdorp, Rustenburg, Delareyville, Standerton, Witbank, Nelspruit, Pretoria, Vereeniging, Johannesburg (2x), Kaapstad, Krugersdorp, Potchefstroom en Pretoria Noord
- * Die Raad is besig met navorsing en studie oor die aanwending en benutting van audio-visuele hulpmiddels met die oog op evangelisasie.
- * Daar bestaan 'n studiekomitee oor Evangelistiek by die Universiteit van Pretoria. Die studie-resultate word aan die Raad deurgegee.

- * Verskeie werkstukke wat as nasorgmateriaal by Evangelisasiewerk aangewend kan word, is tans in die proses van afhandeling.

Dr A J G Dreyer het 'n boekie "Lewenswysheid" in samewerking met die Bybelgenootskap van Suid Afrika laat verskyn. Tans word die boekie in gemeentes van ons kerk aangewend.

2. ARBEID ONDER IMMIGRANTE

Uit die verslag oor MEI wat voor die Werkgroep Apostolaat gedien het, word die volgende uitgelig:

Dit word sterk aanbeveel dat die onderskeie kerkrade persone sal aanwys wat die leiding ten opsigte van immigrante-bearbeiding in die gemeente sal neem. Hierdie persone sal ook moet probeer om immigrantevriende te vind wat dan op hulle beurt met die immigrante moet skakel.

Name en adresse van immigrante kan deur middel van die jaarlikse gemeentelike sensus verkry word en aan immigrantevriende verstrekk word.

Die Raad het met groot waardering kennis geneem van twee beplande televisiereekse waarvan die een, onder andere, begrip en waardering vir die immigrante wil bevorder. Die ander program sal tot die immigrante self gerig word. Die Raad sal na afhandeling van die reekse dit oorweeg of daar, in aansluiting daarby, verdere toerusting gegee sal moet word.

Superintendente vir bearbeiding van immigrante van die PWV-gebied word toegerus ten opsigte van immigrantebearbeiding.

MEI is bevoorreg dat alle poste in die onderskeie streekkantore gevul is en ook dat hierdie amptenare hulle werk met toewyding uitvoer.

MEI is besig om kontak met eerste-, tweede en derdevlak regering uit te bou ter bevordering van immigrante-bearbeiding.

Daar word ook beplan om, sodra daar 'n oplewing in die ekonomie kom, 'n beraad met die private sektor te hou om sodoende ook hulle medewerking en steun te verkry.

Die owerheid moes noodwendig, vanweë die resessie, streng toesig hou oor die aantal immigrante wat die land binnekom. Alleen hoogsgeskoolede mannekrag (en dan alleen in die beroepe waarin daar vakatures is) word toegelaat.

MEI gaan ook gebuk onder die ekonomiese knyptang wat sy werksaamhede strem. Derhalwe word daar 'n beroep op gemeentes gedoen om MEI se werksaamhede te ondersteun deur geldelike donasies.

Immigrantekampe en taalkursusse, wat deur MEI gereël word, word gewoonlik goed bygewoon.

AANBEVELING: Daar word kennis geneem van die werksaamhede van MEI.

Finansiële steun vir MEI word aanbeveel en gemeentes se verantwoordelikheid teenoor immigrante word beklemtoon.

3. ARBEID ONDER DIE JODE

Die kerk het tradisioneel 'n negatiewe beeld van die Jodendom. Hierdie siening verhinder gesonde gesprekvoering tussen Christen en Jood. Die Raad vir Arbeid onder die Jode beskou dit as sy taak om hierdie wanbegrip te bestry.

Vier modelle van besinning oor Israel word oorweeg, naamlik:

- * Die vervangingsmodel. Israel is self deur die verwerping van die Messias verwerp en sy plek is deur die kerk ingeneem.
- * Die Chiliastiese model. In die verderf van die eindtyd sal Israel en die kerk versoen word. Daar is dus weinig oog vir die realiteit van Israel hier en nou.
- * Die twee-weë-model. Daar is twee heilswëe, een vir die heidene en een vir die Jode.
- * Die schisma-model. Kerk en Israel staan in 'n unieke verwantskap. Tog is daar 'n tragiese breuk tussen Kerk en Israel. Daar moet gestreef word om hierdie breuk te herstel.

Die Raad vir Arbeid onder die Jode vereenselwig hom met die laaste model.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kon nie sondermeer sy instemming betuig met die Raad vir Arbeid onder die Jode se vereenselwiging met die schisma-model nie. Hierdie model lê die klem op die verkeerde plek in die verhouding tussen Christendom en Israel. Die Raad vir Arbeid onder die Jode is gevolglik versoek om weer oor hierdie aangeleentheid te besin.

'n Boekie oor die verhouding met die Jode wat deur die Raad saamgestel is, word tans hersien en is byna gereed vir publikasie.

Na aanleiding van briewe met 'n anti-semitiese strekking wat aan die Hervormer gestuur is, het die redakteur van Die Hervormer die Raad versoek om 'n artikel te skryf oor die gesprek met die Jood. Die artikel is saamgestel en het in Die Hervormer van Mei 1985 verskyn.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad versoek om in samewerking met Kital 'n boekie uit te gee oor anti-semitisme. Die Raad voldoen met graagte aan die versoek.

Die Raad is van mening dat die praktiese gesprek met die Jode en getuienis teenoor die Jode nie noodwendig op sy terrein lê nie. Hierdie werk kan op praktiese sowel as prinsipiële gronde deur die Raad vir Evangelisasie geakkommodeer word. Die Raad vir Evangelisasie word versoek om die verantwoordelikheid te onderneem.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nie van oordeel dat die praktiese gesprek met die Jode en getuienis teenoor die Jode op die werksterrein van die Raad vir Evangelisasie val nie. Hy kan gevolglik dus ook nie sy instemming daarmee betuig dat die Raad vir Evangelisasie die verantwoordelikheid hiervoor onderneem nie.

Dit is ook onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gebring dat daar tans in ons land aggressiewe sendingwerk deur geloofsgemeenskappe soos Islam gedoen word. Daar behoort ondersoek ingestel te word na die aard van ander relevante godsdienste sodat die kerk ingelig kan word ten opsigte van sy taak teenoor hierdie godsdienste. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is versoek om 'n raad te benoem om hierdie funksie te vervul. Die Kommissie het prof P J van der Merwe versoek om in hierdie verband leiding te neem en aandag te gee aan brosjures oor vreemde godsdienste.

- AANBEVELING:
- * Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Arbeid onder die Jode en wag die beplande publikasies af.
 - * Die Raad vir Arbeid onder die Jode se opdrag word verbreed deur die vorming van 'n Raad vir Bestudering van die nie-Christelike Godsdienste.

4. ARBEID ONDER GEVANGENES

Die Werkgroep Apostolaat bring uit die verslae oor die arbeid onder gevangenes die volgende onder aandag van die Algemene Kerkvergadering.

- * Alle ringsvergaderings en NHSV kongresse behoort 'n agenda-punt Gevangenesbearbeiding te hê.
- * Alle predikante wat betrokke is by die bearbeiding van gevangenes moet 'n verslag van hul werksaamhede aan die betrokke ringsvergadering voorlê.
- * Nuwe sowel as gebruikte Geloofsleerboeke, Bybelse Geskiedenis en Kerkgeskiedenis kan vir kategetiese arbeid in gevangenes beskikbaar gestel word.
- * Bybels, Psalm en Gesangeboeke is dringend nodig vir privaat gebruik deur gevangenes en vir eredienste.
- * Kital se Bybelkursusse of ander publikasies word nuttig gebruik in gevangenes.

- * Bydraes om kerspakkies vir gevangenes te gee, is baie welkom.
- * Ringsvergaderings moet voortdurend reëlins tref vir 'n predikant om gevangenesbearbeiding in ringsgebied te verrig.
- * Na vrylating moet gevangenes ingeskakel word in die gemeente en samelewing.

AANBEVELING: Die vergadering doen 'n beroep op ringsvergaderings en NHSV kongresse om aandag te gee aan die bearbeiding van gevangenes en om rekening te hou met genoemde versoeke en riglyne.

5. SENDING

5.1 SENDINGRAAD

Die Raad voer sy opdrag uit deur sy dagbestuur, superintendent, die HTO en die volgende kommissies:

- * Kommissie van Toesig;
- * Eksamenkommissie;
- * Kuratorium.

Verslae van bogenoemdes word gereeld deur die dagbestuur behandel, probleme uitgestryk en leiding gegee. Die Raad self vergader daarom slegs een keer per jaar.

Die Raad se opdrag en werksaamhede behels hoofsaaklik die volgende:

- * Leiding te gee aan en toesig te hou oor die sendingwerk en om bystand te verleen aan die Herv Kerk in Suidelike Afrika, dit is die volkskerk wat uit die sendingwerk ontstaan het (HKSA).
- * Die sorg vir en toesig oor die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir die volkskerk.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Sendingraad.

5.2 HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA

Die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika is 'n selfstandige kerk wat onder swart mense oor die hele Republiek, Boputhatswane en die Transkei werksaam is. Die Ned Herv Kerk het 'n besondere verbintenis met hierdie kerk, hoofsaaklik vanweë die feit dat die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika ontstaan het uit die sendingwerk van ons eie Kerk. Dit is goed dat daar aan ons verslag gedoen word oor die doen en late van hierdie kerk en dat ons kennis neem van vooruitgang op stoflike en geestelike gebied. Deur die genade van die Heer van die kerk was daar wel vordering en daarvoor is ons dankbaar.

Gedurende 1985 het die derde Algemene Kerkvergadering van die HKSA plaasgevind te Umgababa. Die moderamen is tydens hierdie vergadering soos volg saamgestel:

Ds J Z Banda - voorsitter
Ds J N R Sithole - vise-voorsitter
Ds M J Manala - skriba
Ds G B M Madlala - vise-skriba.

Die vergadering is bygewoon deur 44 predikante en 91 ouderlinge. Die vergadering het naas 'n verskeidenheid belangrike sake ook 'n nuwe kerkwet goedgekeur.

Die HKSA bestaan uit 7 ringe wat elkeen jaarliks vergader. Onderstaande statistiek - alhoewel nie volledig nie - gee 'n aanduiding van die samestelling van die ringe:

RINGE	LIDMATE	BELYD.LID	OUDERL.	DIAKENS
Wes Transvaal	4 195	2 090	52	50
Sentraal Transvaal	3 576	2 215	34	34
Oos Transvaal	3 106	1 477	40	35
Noord Transvaal	1 384	941	27	26
Oranje Vrystaat	2 832	1 626	40	36
Natal	3 198	1 958	66	60
Transkei	3 413	1 484	68	64

Die ringsvergaderings word volgens die patroon van ons Kerk gehou. Daar word verslag gelewer oor die apostolaat en die barmhartigheidsdiens van die kerk. Erediens, nagmaal, doop, statistieke, offergawes, offerbereidheid, kerkraadsvergaderings, registers vir doop en lidmate word onder die loep geneem en leiding aan die gemeentes gegee. Die ringsvergadering vorm reeds 'n onmisbare skakel in die lewe en werk van die kerk.

Die predikante neem leiding in die kerk, en soos die predikantetal vermeerder, sal die kerk voortgaan om uit te brei. Tans is daar 53 predikante.

In Transvaal en Oranje Vrystaat kom die predikante eenmaal per jaar bymekaar in die predikantevergadering. Aktuele sake wat hulle diens in die kerk raak, word sinvol bespreek. In Natal en Transkei word jaarliks 'n opfrissingskursus aangebied wat meer op praktiese werk in gemeentes en op predikante gerig is.

Die ouderlinge en diakens van die kerk word nog nie behoorlik benut nie. Hulle tree nog nie op as regeerders en opsigters van die gemeentes nie. Miskien omdat daar nog so'n ontsaglike verskil is tussen die status en ontwikkeling van die predikant en die ouderling of diaken.

Die vrouelidmate is goed georganiseer in 'n sustersvereniging en die jeug in 'n jeugvereniging. Op gemeentelike en ringsvlak is groot aktiwiteite vir die vroue en jeug.

Vanweë die moeilike ekonomiese klimaat wat ons tans beleef, het die kerkbouprogram feitlik gaan stilstaan. In Transkei is vier kleiner kerkgeboue voltooi teen 'n koste van ongeveer R1 800 elk. Dit is moontlik om kerkgeboue so goedkoop op te rig omdat die arbeid deur die gemeentes self verrig word.

Die voltooiing van die kerk op Madadeni (New Castle) is voorwaar 'n mylpaal. Die gebou huisves 500 tot 600 lidmate en stimuleer die gemeentelike groei op ongelooflike wyse. Dit is tydens Paasfees ingewy. Pogings word aangewend om 'n soortgelyke kerkgebou te Umlazi (Durban) daar te stel.

'n Uitsers konserwatiewe berekening toon aan dat die waarde van kerkgeboue en pastorië huidige bereken word op R1,022,000-00.

In die afgelope jaar het die kerk nuwe terreine betree. Gemeentes is gestig in Lebowa-Ghomo, KwaNdebele en in Kangwane onder die Swazivolk. Daar is ook uitbreiding in die Transkei, Wes Transvaal en die Oranje Vrystaat.

AANBEVELING: Die vergadering neem met dankbaarheid kennis van die stand en groei van die HKSA en die goeie samewerking en gesindheid tussen die HKSA en die Ned Herv Kerk.

5.3 DIE HERVORMDE TEOLOGIESE OPLEIDING (HTO)

Die opleiding van predikante van die HKSA het tot Augustus 1985 plaasgevind by die Universiteit van die Noorde. In 1984 het twee studente afstudeer, naamlik B A Xuba en P M Mosoeu. Beide is reeds in die kerk na gemeentes beroep.

Vir 1985 was daar 31 ingeskrewe studente wat voltyds studeer.

Die HKSA ontvang goed gekwalifiseerde predikante vanuit die opleiding. Die Ned Herv Kerk kan met reg trots wees op die span professore by die Universiteit van die Noorde en op die voortreflike akademiese werk wat daar verrig word.

Die Sendingraad het grondig ondersoek ingestel na die vraag of die HTO by die Universiteit van die Noorde (of enige ander residensiële universiteit) gekontinueer moet word en of daar na alternatiewe moontlikhede gesoek moet word.

In breë beginsel het die Raad op grond van verslae van die hoof van HTO (prof S J Botha) en die Kuratorium en 'n Kommissie van Onderzoek wat deur die Raad benoem is, op 26 Junie 1985 besluit om die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te adviseer dat die opleiding by die Universiteit van die Noorde gestaak word en dat die Raad sal oorgaan daartoe om 'n eie selfstandige opleiding te begin.

Die beweegrede vir hierdie drastiese stap is dat as gevolg van voortdurende onrus, stakings, oproer en ontwrigting van lesings deur studente by die Universiteit van die Noorde, dit vir die kerk se dosente en studente onmoontlik geword het om met die opleiding aldaar voort te gaan.

Die kontrak met die Universiteit van die Noorde is dan ook op 7 Augustus 1985 opgesê.

Die Sendingraad het bevind dat die opleiding van dienaars van die Woord vir die HKSA nie noodwendig aan 'n residensiële universiteit gekoppel hoef te wees nie, aangesien eksamens afneem en grade toegeken kan word deur 'n ander universiteit.

Die Raad het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek dat daar vanaf Januarie 1986 met 'n eie selfstandige opleiding van dienaars van die Woord vir die HKSA begin word te Hammanskraal op die eiendom wat aan die kerk behoort en waarop mev Steenkamp vruggebruik geniet, en dat skakeling met 'n ander universiteit gevind word vir die afneem van eksamens en toekenning van grade.

Onderhandelings word gevoer met die Universiteit van Zululand in verband met die opleiding van die dienaars van die Woord.

'n Vorderingsverslag word ter vergadering gelewer.

AANBEVELING: Die vergadering neem instemmend kennis van die beëindiging van die kontrak met die Universiteit van die Noorde en die daarmee gepaardgaande skepping van 'n eie selfstandige opleiding te Hammanskraal.

5.4 DOSENTE BETROKKE BY OPLEIDING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD IN DIE HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA

Na aanleiding van 'n skrywe van die Ring van Zoutpansberg oor die betrokkenheid van dosente verbonde aan die opleiding van dienaars van die Woord in die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika, by ringsvergaderings, het die Raad vir Regsadvies die volgende wysigings in die Bepalings van die Kerkwet voorgestel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voorgestelde wysiging uitgebrei.

AANBEVELING:

- * Dat die bestaande Bepaling 54 woordeliks ingevoeg word as Bepaling 53
- * Dat 'n nuwe Bepaling 54 ingevoeg word wat soos volg lui:

"Dosente in die teologie kragtens Bepalings 48.3 (d) en 53.7 wat lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is, het sitting in die Algemene Kerkvergadering met gewone stem en, as hy opgeroep word neem hy sitting in 'n ringsvergadering met adviserende stem"

6. GETUIENIS TEENOR OORWERHEID EN VOLK

6.1 SAKE VIR BEHANDELING BY RINGSVERGADERINGS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in die besinning oor die funksionering van die Algemene Kerkvergadering onder andere besluit om jaarliks aan ringsvergaderings bepaalde sake voor te lê vir behandeling.

Die bedoeling hiermee is dat sake nie verouderd eers elke drie jaar tydens 'n Algemene Kerkvergadering handel sal word nie. Daarby word op die wyse die sake aan 'n groter hoeveelheid ampsdraers in die ringsvergaderings bekend gestel as wat die geval sou wees wanneer dit alleen aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê word.

Studiestukke wat op die wyse onder aandag van ringsvergaderings gebring is, is onder andere:

- * Sondagontheiliging
- * Afsonderlike belasting vir getroude vroue
- * Arbeid en Industrie
- * Campus Crusade
- * Video's en
- * Passiewe vrywillige eutanasie.

Hierbenewens het die Raad vir Maatskaplike Sake ook memorandums voorgelê oor 'n wye verskeidenheid onderwerpe wat verder in die agenda aandag kry.

AANBEVELING: Die vergadering spreek hom uit oor die wenslikheid van hierdie werkwyse en spreek sy dank uit teenoor die Raad vir Maatskaplike Sake vir gefundeerde en rigtinggewende studiestukke.

6.2 SAKE VOORGELÊ DEUR DIE RAAD VIR MAATSKAPLIKE SAKE

6.2.1 DIE VERVROEGING VAN MEERDERJARIGHEID

Die Raad vir Maatskaplike Sake se standpunt ten opsigte van die moontlike vervroeging van meerderjarigheid (van 21 jaar na 'n vroeëre ouderdom van 18 jaar) is dat dit nie gewens en ook nie nodig is nie.

Die minderjarige moet genoegsame geleenthede hê waarin hy geleentheid gebied word om tot die nodige lewensrypheid, lewenservaring, insig en objektiewe beoordeling te kan kom sodat hy verantwoordelikhede kan aanvaar en utoefen.

Meerderjarigheid kan nie los gesien word van die proses van groei en ontwikkeling tot volwassenheid nie. Die vervroeging van meerderjarigheid sal hierdie proses van "rypwording" inperk en onnodiglik groter geleenthede aan die persoon bied om los van sy noodsaaklike ouerlike toesig, leiding en beskerming te funksioneer.

Sekere beperkings wat op 'n minderjarige gelê word kan, indien meerderjarigheid vervroeg word, tot onnodige blootstelling en spanning aanleiding gee op grond van verkeerde beslissings wat die minderjarige op 'n "vervroegde ouderdom" neem of geneem het.

Ouerlike gesag is juis op die ouderdom van 18 jaar van kragtiese belang. Dit is in hierdie stadium van 'n persoon se lewe waar hy of begin werk of verder gaan studeer en vir die eerste keer werklik met die gemeenskapslewe in die ware sin van die woord gekonfronteer word, en waar geleenthede vir verkeerde besluite in omvang kan toeneem. Deur die vervroeging van meerderjarigheid kan dit nie goeie gevolge inhou nie. Die ouerlike gesag wat beskermend van aard is, bied groter veiligheid aan die minderjarige om slaggate in die samelewing te vermy.

Dit is die kerk se oorwoë mening dat die jeug nie oor die nodige lewenservaring, rypheid en volwassenheid op 18jarige ouderdom kan beskik om totale verantwoordelikheid te aanvaar nie en dat die status quo soos dit tans is, gehandhaaf word.

Teenoor hierdie standpunt het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ook gehandel met standpunte ten gunste van vervroeging van meerderjarigheid. In hierdie verband word verwys na stemreg, diensplig en emansipasie - as 'n jeugdige sou trou met toestemming, hy dadelik as meerderjarige beskou word en ingeval van egskeiding voor ouderdom 21 jaar nie weer 'n minderjarige word nie.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van standpunte ten opsigte van die vervroeging van meerderjarigheid;

Die vergadering spreek hom uit ten gunste van vervroegde meerderjarigheid.

Die vergadering trek egter 'n onderskeid tussen hierdie sake en die reg om te kontrakteer. Die reg om te kontrakteer behoort 'n persoon eers te verkry nadat hy 21 jaar oud is.

6.2.2 VIDEOBANDE

Min ander produkte van die tegnologiese ontploffing bied soveel moontlikhede tot vermaak, ontspanning en verryking as die video. Mense kan in hulle sitkamers kyk na die beste films. Hulle kan in die gerief van hulle huis onderrig ontvang in 'n duisend en een vakrigtings. Min ander tegnologiese produkte bied egter ook soveel moontlikhede tot die verderwende. Die swakste en mees ongewensde filmmateriaal kan die huis binnekom. Deur middel van die maklik hanteerbare, vervoerbare en verbloembare videoband kan materiaal die huis binnekom wat nie toegelaat word in openbare teaters nie. Op hierdie manier kan ongewensdhede deur kinders versind word.

Wie se verantwoordelikheid is dit om hierteen te waak? Daar is twee instansies wat die verantwoordelikheid deel: die Staat en die individu.

Vanweë die geweldige trefkrag van die filmmedium het die wetgewer besluit om te bepaal dat alle sodanige materiaal vooraf ondersoek moet word. Die implikasie is dat geen filmmateriaal vertoon of verkoop of verhuur word nie tensy dit vooraf goedgekeur is. Vir die wetgewer is die verhewe of normale of natuurlike nie 'n probleem nie. Die gewelddadige, seksuele en perverse skeep egter 'n probleem. Dit moet op 'n bepaalde manier gehanteer word en die wet voorsien verskillende moontlikhede. In die eerste plek is daar die moontlikheid van 'n bevinding van algehele ongewensdheid. Ongewensde films word geban. 'n Tweede moontlikheid is die aanbring van snitte. Dit gebeur wanneer 'n andersins skadelose film een of meer tonele bevat wat as skadelik en aanstootlik beskou kan word. Die toneel of tonele word uitgesny en die film word daarsonder vertoon. Die derde moontlikheid is die oplegging van ouderdomsbepelings. Ten opsigte van video's lewer dit die grootste probleem. Die beginsel agter die hele gedagte van 'n ouderdomsbepelning is dat 'n goeie film van hoogstaande kwaliteit, maar wat 'n tema behandel wat gemik is op die volwasse kykers nie gesny kan word om dit vir kinders geskik te maak nie. Die materiaal wat vir volwassenes bedoel is, word dan vir volwassenes gereserveer. Met betrekking tot die video's word die ouderdomsbepelning 'n akute probleem. 'n Film wat 'n ouderdomsbepelning van 2 - 21 dra word oor die toonbank verhuur net soos die een sonder bepelning.

Die rol van die staat is klaar gespeel op die oomblik as 'n beslissing ten gunste van 'n rolprent gemaak is. Daarna is die saak grotendeels uit sy hande. Die gelowige wat sy kinders 'n ordentlike opvoeding wil gee en 'n positiewe waardesisteem by hulle wil kweek het 'n baie groot verantwoordelikheid ten opsigte van die filmmateriaal wat in die huis kom.

Die volgende riglyne kan gegee word vir 'n verantwoordelike optrede by die huur van video's.

- * Vra pertinent na die beperkings wat op 'n film geplaas is. As 'n film geen aanduiding van 'n beperking op hom het nie, is dit nog geen waarborg dat dit nie 'n beperking het nie. Die handelaar is verplig om hierdie inligting te voorsien.
- * Kies films met verantwoordelikheid. Niemand anders as jyself is die sensor in jou huis nie.
- * Neem kennis van ouderdomsbeperkings. Dit waarsku teen die skadelike uitwerking van die inhoud van die film.
- * Kontroleer die film tuis. Soms gebeur dit dat 'n ander film per toeval in die kassethouer te lande kom.
- * Moenie aan minderjarige kinders dit oorlaat om films te huur nie. Streng gesproke mag 'n handelaar nie films wat 'n ouderdomsperk dra, uithuur aan 'n kind wat jonger as die beperking is nie. Sommige handelaars doen dit ter wille van die betaling.
- * Maak dit 'n gewoonte om alles te kontroleer en te beheer wat die huis inkom. Vervul die rol as sensor in die huis.
- * As 'n mens met 'n ongewensde film sit ten spyte van voorsorg wat getref is, moet die saak onmiddellik vir ondersoek aan die polisie oorgedra word. Die verspreiding van pornografiese of blou films is 'n misdryf. Oortreders behoort nie die geleentheid gegun te word om hiermee weg te kom nie.

Die verantwoordelikheid wat op ons rus om self sensor te speel, kan nouliks oorbeklemtoon word. Die tegnologie raak al meer verfynd. Videokasette word al hoe kleiner, wat insmokkeling vanuit die buiteland makliker maak. Dit kan maklik gedupliseer en versprei word. Op hierdie wyse word beheer deur die Staat bykans onmoontlik. Soos die tegnologie ontwikkel, sal dit sekerlik ook nog moontlik word om in te skakel op sendstasies buite ons landsgrense om moontlik films te sien te kry wat binnelands nie toegelaat sal word nie. Dit help nie om dan van die Staat te verwag om te keer nie. Sy hande is grotendeels afgekap. Dan is dit die eienaar van die televisiestel en die videomasjien in wie se hande publikasiebeheer te lande kom. Die beste sensor is uiteindelik die vinger wat die knoppie afdruk en die een agter daardie vinger moenie huiwer om dit te doen nie.

AANBEVELING: Die vergadering betuig instemming met dié standpunt-inname en dra aan kerkgrade op om lidmate daartoe te beweeg om self te beslis dat alleen opbouende en genotvolle vermaak en ontspanning in huise plek sal vind.

6.2.3 HOMOSEKSUALITEIT

Homoseksualiteit kan beskryf word as die seksuele drif wat gerig is op persone van dieselfde geslag. Daarom kan gepraat word van homoseksuele mans en homoseksuele vrouens (lesbiërs).

Homoseksualiteit word beoefen as 'n subkultuur. Dit is 'n lewenstyl van 'n groep mense wat verskil van die dominante kultuur in aspekte soos taal, gedrag, norme en waardes. Daar is twee faktore wat kenmerkend van die gay-subkultuur is, naamlik, geheimhouding en stigmatisering. Daar word twee tipes homoseksuele aangetref: die "ondergrondse" homoseksueel wat daagliks identifiseer met die heteroseksuele wêreld. Met die een been word gestaan in die heteroseksuele gemeenskap. Met die ander been word gestaan in die geheime wêreld van homoseksualisme.

Die "ondergrondse" homoseksueel word gewoonlik aangetref in beroepe soos die van dokters, onderwysers, psigiaters, regspraktisyne, predikante ens. Die "bogrondse" homoseksueel wat openlik gay handel, word veral aangetref in beroepe soos die van haarkappers, winkelassistente, kunstenaars, verpleegsters, ens. Die homoseksuele wêreld en veral die gayklub bied die geleentheid vir afsondering van die heteroseksuele gemeenskap en om te wees soos die homoseksueel werklik is.

Die gayklub met sy klem op seksuele kontak bied 'n geleentheid om die masker af te haal, seksuele kontak te laat plaasvind en seksuele behoeftes te vervul. Die gayklub skep ook die klimaat van selfaanvaarding. Afwykende gedrag word hier geneutraliseer tot normale gedrag.

Hierdie normalisering van homoseksualisme gee aanleiding tot selfregverdiging op grond van twee argumente, naamlik dat homoseksualiteit nie sonde is nie en dat liefde alles regverdig. Homoseksualisme word verhef tot 'n alternatiewe lewenswyse wat selfs 'n antwoord bied vir die oorbevolking van die wêreld!

Hierteenoor moet gestel word dat die Bybel homoseksualisme sien as sonde. Hiervan getuig Gen. 19: 1 - 11, Rig. 19: 22 - 30, Lev. 18: 22, Rom. 1: 18 - 32, I Tim. 1: 8 - 10. Die beskrywing van homoseksualisme as sonde beteken egter nie dat die kerk bloot veroordelend teenoor die homoseksueel staan nie. Die kerk wil die homoseksueel betrek by die aandrang van die Evangelie. I Kor 6: 12 - 20 roep die Christen op om die stryd aan te knoop teen die sonde.

Gal. 5: 23 sê dat die vrug van die Gees van God selfbeheersing is. Die Skrif vra op seksuele gebied vir die homoseksueel en die heteroseksueel dieselfde opoffering. Die seksuele drifte moet in toom gehou word.

Hierdie gelykheid in stryd teen die sonde verhoed ons om die homoseksueel as dié sondaar van die samelewing te sien en hom af te sonder uit die gemeenskap van die gelowiges. Die kerk vind sy opdrag hierin om die Evangelie aan die homoseksueel te verkondig sodat hulle lewenswyse die kenmerke van 'n geloofslawe sal dra. Die kerk verwag van die homoseksueel om afstand te doen van sy homoseksuele daade.

Die kerk kan egter nie volstaan om selfbeheersing as vrug van die Gees te verkondig nie. Die kerk sal ook betrokke moet wees by die emosionele worsteling van die homoseksueel in sy identiteitskrisis.

Die gedragspatroon en die seksuele ingesteldheid, soos dit na vore kom in die waardes en norme wat die gayklub daarstel, onderstreep dat daar 'n nood vir pastorale versorging van die homoseksueel is. Die worsteling van die homoseksueel rondom die verhouding van 'being' en 'doing' moet deur die kerk benut word om aan die homoseksueel 'n Christelike karakter te gee. Die innerlike (being) sowel as die uiterlike (doing) moet in harmonie met mekaar gebring word voordat die homoseksueel homself toesluit in 'n homoseksuele identiteit. Die kerk se pastoraat sal egter bemoeilik word deur die geheimhouding van die "ondergrondse" homoseksueel, sowel as die selfregverdiging van die "boggrondse" homoseksueel.

AANBEVELING: Dat die ampsdraers van die kerk die homoseksueel identifiseer, sodat pastorale versorging kan plaasvind. Diegene wat ongeïdentifiseer bly, kan alleen bereik word deur publikasies en die prediking van die kerk.

Die homoseksueel wat gelowig reageer op die bearbeiding van die kerk (dit wil sê, homoseksuele daade prysgee), die voorregte wat die kerk bied, kan geniet, byvoorbeeld die gebruik van die sakramente en diens in die ampte.

6.2.4 PORNOGRAFIE EN PUBLIKASIEBEHEER

Die woord pornografie kom van die Griekse woord 'pornographos' wat letterlik geskifte met betrekking tot prostitute in hulle professie beteken. Dit het vandag 'n baie breër betekenis, maar dit hou steeds verband met die degradering van die geslagslewe. Soos prostitusie die geslagslewe vervlak, verdierlik en verdinglik, doen hierdie materiaal dit net op 'n ander manier.

In die beoordeling of 'n saak pornografies is al dan nie word die kategorie dehumanisering of verdierliking gebruik. Daarom word stof as ongewens beskou as dit met betrekking tot seks en ander aspekte van die mens, hetsy psigies of fisies, die dehumanisering of verdierliking van die mens ten grondslag het en sy waardigheid en privaatheid onredelik aantast. Vandaaruit word gekom tot die volgende kompakte definisie: Pornografie kom neer op 'n radikale dehumanisering van die seksuele lewe en anatomie van die mens.

Dit behoort duidelik te wees dat 'n maatstaf soos hierdie ruimte laat vir subjektiewe oordele. Wat volgens die een persoon alreeds radikale dehumanisering sal wees, kan vir 'n ander een nog steeds aanvaarbaar wees. Dit is egter 'n werkbare maatstaf. Wat films betref word die volgende onder andere as pornografies beskou: die uitbeelding van eksplisiete seks, beklemtoning van geslagsdele en private liggaamsfunksies. Hierdie maatstaf maak dit egter nie noodsaaklik dat alle naaktheid uit films verwyder word nie.

Dit hang af van die konteks waarin dit voorkom en met watter doel die regisseur dit wil gebruik.

Wanneer naaktheid uitsluitlik gebruik word as 'n prikkelmiddel, word dit as ongewens beskou en verwyder. Dit kan ook gebeur dat 'n regisseur 'n naakte figuur gebruik om die klem te plaas op die feit dat iemand van al sy waardigheid gestroop is. In so 'n geval word die toneel gehandhaaf omdat dit nie prikkelend van aard is nie. Wat verhoogstukke betref, word beheer strenger toegepas omdat die direkte naaktheid op die verhoog groter trefkrag het. Die beoordeling van die geskrewe woord neig om verdraagsamer en toeskietliker te wees omdat die oordra van ongewenshede nie so onmiddellik plaasvind as in 'n toneel of film nie.

Die grootste probleem word egter ondervind in verband met pornografie in populêre tydskrifte. Anders as wat die geval is met films en videobande word hier nie vooraf sensuur toegepas nie. Die sensuur is in die hande van die publiek. Die wetgewer sien die beskouing van die gemiddelde man-in-die-straat as die norm vir die beheer van publikasies. Publikasiebeheer word gereël deur Wet 42 van 1974. Dit stel die doel om onbetaamlike of onwelvoeglike, die aanstootlike en skadelike vir die sedes, die Godslasterlike, die aanstootlike vir die godsdienstige oortuigings van 'n bevolkingsdeel uit publikasies ens. te weer.

Die sisteem wat hiervoor geskep is, is die Direktoraat vir publikasies wat klagtes ontvang en hanteer, komitees benoem en uitslae en beslissings bekendmaak. Die komitees, wat op 'n ad hoc basis aangewys word, ondersoek publikasies waaroor klagtes ontvang is, neem beslissings in dié verband en lig die Direktoraat hieroor in. Die Appêlraad tree op wanneer daar appêl aangeteken word teen 'n beslissing van 'n komitee. Sy uitspraak is final. Die Minister van Binnelandse Aangeleenthede kan egter in buitengewone gevalle 'n herondersoek van 'n publikasie gelas. Dit kan gebeur wanneer die openbare reaksie op 'n publikasie van so 'n aard is dat 'n herondersoek noodsaaklik blyk te wees.

Dit is duidelik dat hierdie apparaat tot op groot hoogte afhanklik is van terugvoering van die kant van die publiek. Die publiek wat reageer of nie reageer nie skep die norm waarmee gemeet word.

Alhoewel dit die uitgesproke beleid van die Direktooraat, die komitees en die Appèlraad is om toe te sien dat behoorlike norme en standaarde gehandhaaf word, verhinder dit nie dat beoordelings toeskietliker geword het nie. Hiervoor is daar verskillende redes. Materiaal word deesdae binne die konteks waarin dit voorkom, beoordeel. Tweedens is die beoordeling uit en uit 'n subjektiewe aangeleentheid. 'n Derde rede is die blote feit dat groter realisme en eerlikheid die mode in die kunswêreld geword het. Die vierde rede is die stilswye van die man in die straat.

Die kerk mag die aangeleentheid nie onbenut laat om die norm te verskaf vir publikasie-beheer nie. Wie nie reageer nie is mede-aandadig aan die publikasie van pornografiese materiaal en die norm wat daarmee weerspieël word.

Die Raad vir Maatskaplike Sake gee die volgende aan die hand:

- * Die kerk kan nie volstaan met 'n algemene oproep aan die lidmate om beswaar aan te teken teen pornografie by die Direktooraat nie. Toerusting is noodsaaklik hiervoor.
- * Die kerk moet 'n effektiewe optrede in werking stel wat die volgende aksies kan behels:
 - 'n Bewusmakingsproses waardeur die probleem van pornografie bekendgestel word. Dit kan gedoen word deur:
 - Die studiestuk "Die lidmaat en publikasiebeheer" by ringsvergaderings te laat dien en verder onder lidmate se aandag te bring deur middel van afkondiging, besprekings (NHSV, NHJV en kerkrade) en publikasie in gemeenteblaaie.
 - Artikels oor pornografie in Die Hervormer te plaas.
 - 'n Program kan geloods word wat ten doel het om die mening van die redelike man (die-man-in-die-straat) soos verteenwoordig deur die kerk, skerp na vore te bring en om toerusting te verskaf.
 - Dit kan gedoen word deur 'n kongres te hou om inligting te verskaf, om aan die hand van materiaal toerusting te gee in die beoordeling daarvan en om protes uit te spreek teen pornografie.
 - Die stigting van 'n diensgroep vir sedes en publikasies in elke gemeente kan volhardende protes teen pornografie meebring. So 'n diensgroep kan gepubliseerde literatuur ondersoek, beoordeel en proteste loods. Die bestaan van so 'n diensgroep sal ook verseker dat die kerk voortdurende aandag aan pornografie sal gee. So 'n diensgroep kan ook die taak hê om die lees van kerklike publikasies te bevorder.

6.2.5 EUTANASIE

Die Suid-Afrikaanse Vrywillige Eutanasie Vereniging (SAVEV) verkondig passiewe vrywillige eutanasie as die reg van die individu om eerder te sterf as om kunsmatig aan die lewe gehou te word. 'n Skrywe van die SAVEV vra dat hierdie doelwit en standpunt aan predikante beskikbaar gestel sal word met die doel om gemeentelêde te wys op die reg wat hulle het om te sterwe. Gemeentelêde sal 'n "Lewende Testament" onderteken wat soos volg lui:

"As die tyd aanbreek dat ek geen besluite self oor my toekoms kan neem nie, moet hierdie verklaring as getuigskrif dien van my opregte begeerte. As daar geen redelike moontlikheid bestaan vir my herstel na 'n ongesteldheid van liggaam en gees nie en dit wil voorkom asof die gevolge van die siekte my sal verhinder om 'n rasionele lewensbestaan te voer, versoek ek om te sterf en nie lewend gehou te word deur kunsmatige lewensmiddele nie. Ek sal graag die hoeveelheid verdowingsmiddels wil inneem wat vereis word om my van pyn of angs te bevry al beteken dit dat die sterfuur verhaas word."

Om dié aangeleentheid in perspektief te plaas, moet gelet word op die onderskeid tussen aktiewe en passiewe eutanasie. Aktiewe eutanasie vind plaas wanneer 'n dodelike middel toegedien word met die doel om 'n persoon te laat sterwe. Indirekte aktiewe eutanasie vind plaas wanneer alle medikasie ingeslote voedsel en water van die pasiënt weerhou word. Dit is vir die kerk onaanvaarbaar. Die Skriftuurlike beskouing van die lewe as 'n gawe van God aan die mens maak aktiewe ingryping om lewe te beëindig ongeoorloof. Passiewe eutanasie behels die toelating om natuurlik te sterwe. Dit is die weerhouding van kunsmatige lewensredding, binnearse voeding en masjiene waardeur 'n pasiënt kunsmatig aan die lewe gehou word. Op die agtergrond van hierdie beskouing lê die oortuiging dat hierdie metode van lewensverlenging die dehumanisering van die siekte beteken. Die vraag wat hiermee aan die orde gestel word, is nie die tradisionele vraag of die lewe aktief geneem mag word nie, maar of dit 'gewelddadig' deur tegnieke verleng mag word.

Die nuwere biologiese kriterium vir die dood is nie die feit dat sekere lewensbelangrike organe soos die hart of die brein ophou funksioneer nie, maar wel die onveranderbaarheid van hierdie toestand. Die veranderbaarheid van die toestand dui op die potensiaal van lewe wat die maatstaf word of passiewe eutanasie toegepas kan word of nie. As die onveranderbaarheid van die toestand voortduur ten spyte van behandeling, kan hulpmiddels verwyder word. Hierdie handeling beëindig nie die lewe nie, maar is 'n erkenning dat die dood reeds natuurlik ingetree het.

Hierdie betekenis van passiewe eutanasie kom deesdae egter weinig tot sy reg by die afgrensing tussen aktiewe en passiewe eutanasie. In die buiteland het dié onderskeid reeds irrelevant geword. Vrywillige eutanasie sluit reeds aktiewe eutanasie in. 'n Voorbeeld hiervan is die Britse Vrywillige Eutansie Vereniging, Exit, wat in 'n publikasie wenke gee hoe om jouself van lyding te verlos. Die omskrywing van vrywillige eutanasie deur die SAVEV kan nie onderskei word van aktiewe eutanasie nie: "Die SAVEV beywer homself vir 'n maklike en sagte dood vir diegene wat deur ongeneeslike siekte of onherstelbare beserings aangetas is en voldoende verligting van pyn en lyding deur paslike behandeling. Dit is menslikheid."

Omdat die grense tussen aktiewe en passiewe eutanasie besig is om te vervaag, kan die kerk nie sy goedkeuring verleen aan passiewe vrywillige eutanasie nie. Teenoor eutanasie (aktief of passief) kan die kerk eutanasie stel wat nie beëindiging van lewe beteken nie, maar die erkenning dat die dood op 'n natuurlike wyse ingetree het.

Die Raad vir Maatskaplike Sake beveel aan:

- * Dat die SAVEV nie gepropageer sal word by predikante en lidmate van die kerk nie. Die 'Lewende Testament' kan defaïtisme en 'n verwronge lewensbeskouing veroorsaak. Predikante en lidmate kan eerder teen hierdie gedagte gewaarsku word.
- * Die SAVEV moet tot verdere nadenke oor eutanasie aangespoor word.

6.2.6 SONDAGSPORT EN DIE UITSENDING DAARVAN

Die Algemene Kerkvergadering van 1983 het die volgende besluit geneem oor Sondag sport en die uitsending daarvan: Die Algemene Kerkvergadering spreek hom uit teen die uitsending van sportaangeleenthede op Sondae oor SAUK en T.V.

Die vraag wat gestel kan word, is of hierdie besluit nie te absoluut gestel is nie. Om hierop 'n antwoord te bied, word gewys op die verskil tussen die onderhouding van die Sabbat en die Sondag.

Die Sabbat het 'n tweeledige karakter: dit word gekenmerk deur 'n godsdienstige element. Dit was 'n feesdag waarop mense na die heiligdom gegaan het. (Jes. 1:13). Tweedens word die Sabbat gekenmerk deur die element van rus (Deut 5) Om hierdie twee elemente te eerbiedig, is talle vereistes neergelê waaraan die Israeliet moes voldoen. Die kasuïstiek het 'n reeks van dade verbied. Tog is uitsonderings toegelaat. Die priesters het op die Sabbat geoffer (Matt 12: 1 - 8) en 'n mens of dier wat in doodsgevaar is, mag gehelp word (Matt 12:4). Jesus het egter die enghartigheid op die Sabbat veroordeel. Hy het verkondig dat die verpligtinge van die Sabbat moes wyk voor naasteliefde (Mark 2:23 - 28).

Hierdeur is die godsdienstige karakter van die Sabbat nie versteur nie. Jesus bring egter 'n nuwe benadering ten opsigte van die element van rus op die Sabbat. Dit word anders gekwalifiseer sodat die absolute verbod op daad vervang word met positiewe daad van goed doen.

Die Sondag behou die godsdienstige element van die Sabbat. In Joh 20: 19 - 26 word berig dat die volgelinge van Jesus op die Sondag bymekaar gekom het. Die Nagmaal is bedien en daar is gepreek. (Hand 20:7) Die element van rus op die Sondag weerspieël die nuwe benadering wat Jesus gehad het. Die Sabbatswet is wel nog deur die Jode-christene onderhou (Matt 24:20) maar die heiden-christene het dit nie as bindend vir hulle beskou nie (Kol 2: 20 -23).

Calvyn sien die Sabbat as 'n afskadowing van die geestelike rus wat seremonieel gevier is, en wat met die koms van Christus afgeskaf is. Die rus word in Christus gevind deur Wie ons ingaan in die rus van God self. In Christus vind die gelowige die enige rus (Matt 11:28) en daarmee rus van die sonde (Joh 8:32 - 36) en rus van 'n besoedelde gewete (Hebr 9:14). Die element van rus op die Sondag beteken daarom nie stilstand nie, maar anders besig wees tot eer van die Here. Die inhoud hiervan is om goed te doen, besig te wees met die aktiwiteite van die Kerk en te ontspan.

Wanneer ons aan die hand van hierdie gegewens Sondagsport beoordeel, moet die aard van georganiseerde sport ook in berekening gebring word. Alles moontlik word gedoen om toeskouers te trek na hierdie byeenkomste. Georganiseerde sport kan dus die godsdienstige karakter van die Sondag ernstig skaad. Die kerk kan om hierdie rede nie vrye sportbeoefening op die Sondag goedkeur nie. Ons kan dit egter ook nie uit die oog verloor dat sportbeoefening op 'n Sondag soms onafwendbaar is nie byvoorbeeld die eindstryd van 'n internasionale tennistoernooi word gereël op 'n Sondag om koste en tyd te bespaar. As die kerk hiervoor begrip het, word die beginsel daarmee nie oorboord gegooi nie.

Die uitsending van sport op Sondag tref wyer as die bywoning daarvan, maar tog veroorsaak dit nie 'n massale aantasting van die karakter van die Sondag nie. As die uitsending van sport beperk word tot die uitsending van internasionale toernooie wat soms plaasvind, word die nadelige uitwerking wat dit dalk kan hê, tot die minimum beperk. Dit word verder beperk deur die beheer wat 'n huisgesin het oor die aanskakeling van die televisie.

AANBEVELING: Die vergadering spreek hom uit teen die uitsendings van sportaangeleenthede op Sondae deur die SAUK en SATV en doen 'n beroep op hierdie instansies om die uitsending van sport op Sondae te beperk.

6.2.7 DIE BEKAMPING VAN SONDAGSONTHEILIGING

Die vraag of huidige wetgewing doeltreffend is in die bekamping van Sondagsontheiliging kan alleen beantwoord word as die prinsipiële uitgangspunt van die owerheid in ag geneem word en daarmee saam die situasie waarbinne hierdie prinsipe moet funksioneer.

Die Suid-Afrikaanse owerheid het 'n geskiedenis wat getuig van erns om Sondagsontheiliging te bekamp. Dit strek vanaf 1838 tot in die hede. In 1964 het 'n Gekose Komitee getuigenis ingewin van die kerke oor die beoefening van sport op Sondag. Dit toon dat die beginsel wat by die owerheid oor hierdie aangeleentheid te vinde is, deur die kerke gevorm is. Die kerke het elke maatreël wat die Sondag sou handhaaf gesteun. Wanneer die verskillende wette wat met die Sondag te make het, bestudeer word, word dit duidelik dat almal in beginsel teen Sondagsontheiliging is. Wetgewing wil die karakter van die Sondag beskerm sodat die dag nie gevul sal word met gewone dagtake soos in die res van die week nie. Die beginsel wat gehandhaaf word, is om alles moontlik te doen om die Sondag te vrywaar van kommersialisering, arbeid en sport sodat die dag by uitstek die dag van die Here sal wees.

Wetgewing is egter nie absoluut nie. Die beginsel word gehandhaaf maar met inagneming van die situasie.

Die wet op die verbod op die vertoon van rolprente op Sondag en openbare feesdae (no 16 van 1977) verbied dat rolprente vertoon word op 'n Sondag in of op 'n plek waartoe toegang verkry word teen vergoeding regstreeks of onregstreeks of op grond van lidmaatskap van 'n vereniging van persone of op grond van 'n bydrae tot 'n fonds.

Toestemming kan egter verleen word deur die minister van Justisie of 'n beamppte in die Departement van Justisie dat rolprente wel vertoon mag word. Met hierdie uitsondering op die reël is daaraan gedink dat Suid-Afrika nie 'n homogene bevolking het nie, maar 'n bevolking met verskillende kulture en gelowe. Die Indiërgemeenskap en die Griekse gemeenskap huldig nie dieselfde Sondagbeskouing as die Christene nie. Hulle word wel toegelaat om binne hulle gemeenskap rolprente te vertoon as hulle om vrystelling van die wet sou aansoek doen. Hierdie uitsondering geld ook vir die beoefening van sekere soorte sport en Sondagarbeid wat onvermydelik is. Van die kant van die owerheid word probeer om hierdie uitsonderings op die reël so te laat geskied dat die karakter van die Sondag nie versteur word nie.

Die wette wat Sondagsontheiliging bekamp, word egter dikwels op 'n slinkse wyse oortree. Noodonderdele wat beskikbaar gestel word vir noodgevalle word dikwels gebruik om motorherstelwerk tuis te doen. Die eiendomsmark is op Sondag baie bedrywig. Orals word skouhuise geadverteer en kopers koop deur kontrakte vooruit te dateer vir die Maandag.

Baie mense gaan werk op Sondae ter wille van oortyd. In die meeste gevalle lê die probleem daarin dat die uitsondering die reël geword het en dat nooddienste algemene dienste geword het. Dit bring die vraag na vore hoe die beginsel gehandhaaf kan word.

Dit is die taak van die Staat om tussenbeide te tree wanneer sekere aktiwiteite in stryd is met die openbare mening. As daar dus van die kant van die kerke en kultuurorganisasies en individue versoeke gerig word aan die Staat om op te tree teen bepaalde praktyke wat die karakter van die Sondag bedreig, is die Staat daartoe verplig om indringend hieraan aandag te gee. Elke aktiwiteit word beoordeel volgens eie meriete binne sy eie situasie en die effek wat dit op die gemeenskap het.

Die kerk het 'n belangrike taak in die verband. Sondageerbiediging is primêr 'n aangeleentheid vir die individuele gewete. Deur middel van die verkondiging van die Woord, voorligting, onderrig en besprekings kan die individu bewus gemaak word van die noodsaaklikheid om die karakter van die Sondag te behou. Enige aktiwiteit wat op 'n Sondag aangebied word, sal 'n natuurlike dood sterf as daar nie mense is wat dit ondersteun nie. Volgehoue voorligting sal ten minste meebring dat binne eie gemeenskappe die Sondag eerbiedig sal word.

AANBEVELING: Die kerk spreek waardering uit teenoor die staat vir die bereidwilligheid om wetgewing daar te stel wat die norm neerlê vir Sondagsheiliging.

Die vergadering doen 'n ernstige beroep dat hierdie norm met die regte gesindheid aanvaar word, sodat uitsonderings nie die reël word nie.

Die vergadering versoek kerkrade en lidmate om die Staat se aandag op spesifieke ongerymdhede wat op die Sondag plaasvind te vestig.

6.2.8 ABORSIE

Die term aborsie dui op twee soorte aborsies. Die een word spontane aborsie genoem omdat aborsie op 'n natuurlike wyse plaasvind (miskraam). Die ander soort word abortus provocatus genoem. Dit dui op die kunsmatige afdrywing van 'n vrug uit die moederskoot wat daarbuite nog nie lewensvatbaar is nie. Hierdie soort aborsie het 'n vraagstuk geword. Dit skep 'n moraal wat 'n ongeërgde beskouing oor die menslike lewe verteenwoordig en 'n lewenstyl aan mense bied waaroor die kerk besorg moet word.

Die kerk sowel as 'n groot persentasie van die medici aanvaar bevrugting as die moment waarop lewe ontstaan. Van hierdie oomblik af is die eiersel lewensvatbaar en kan gepraat word van die embrio as 'n mens-in-ontwikkeling. Aborsie kan daarom beskrywe word as die beëindiging van menslike lewe. Dit word bevestig as gelet word op die ontwikkeling van die embrio.

Die embrio lyk reeds op 'n vroeë stadium soos 'n volledige mens. Drie weke na bevrugting is die kop van die embrio reeds sigbaar. Die hart klop en voer bloed deur sy eie bloedsomloopstelsel. Na agt weke dryf die kind beskerm in vrugwater. Sy gesig, hande en voete is reeds sigbaar. Hierdie beskrywing is noodsaaklik om aan te toon dat wanneer 'n vrou bewus word dat sy swanger is, hierdie mensie reeds grotendeels gevorm is en uiterlik reeds soos 'n mens lyk. Die beskerming van lewe as gawe van God is net so van toepassing op die embrio as op 'n volwasse mens.

Onder sekere omstandighede is aborsie onvermybaar. Dit is egter noodsaaklik om 'n onderskeid te maak tussen vrye aborsie en wettige aborsie. Vrye aborsie word op aanvraag gedoen sonder grondige redes. Die slagspreuk: 'baas in eie buik', word hierdeur gehandhaaf. Vrye aborsie kan nie anders beskrywe word as die wederregtelike neem van lewe nie. Daarom verwerp die kerk enige poging tot die wettiging van vrye aborsie en onwettige praktyke wat as agterplaas-aborsies bekend staan.

Die volgende indikasies bestaan as moontlikhede vir wettige aborsies:

- * Die mediese indikasie: wanneer die swangerskap lewensgevaarlik is vir die moeder of as dit blywende skade vir die gesondheid van die moeder inhou, kan 'n aborsie gedoen word. Hierin lê twee elemente opgesluit, naamlik die vitale en terapeutiese indikasie. Die vitale indikasie dui op die direkte bedreiging van die lewe van die moeder. Die terapeutiese indikasie dui daarop dat die ontwikkeling van die kind 'n gevaar vir die moeder inhou. Die kerk kan die vitale indikasie as 'n grondige rede vir aborsie aanvaar.

As gekies moet word tussen die lewe van die kind en die lewe van die moeder, word die lewe van die moeder gekies omdat sy verantwoordelikhede het om na te kom, byvoorbeeld haar huisgesin. Die voorwaarde vir dié aborsie is dat daar 'n onmiddellike lewensgevaar aanwesig moet wees. Die terapeutiese indikasie is te rekbaar. In so 'n geval is dit verantwoordelik om na 'n uitweg te soek om die lewe van die moeder en kind te spaar.

- * Juridiese indikasie: wanneer swangerskap die gevolg is van 'n kriminele handeling soos verkragting, word dit as genoegsame rede beskou vir 'n aborsie. Die kerk kan hierdie indikasie alleen aanvaar as die verkragting bewysbaar is, alles moontlik gedoen is om 'n swangerskap te voorkom en die swangerskap vir die vrou en haar huisgesin permanente skade sou berokken.
- * Die psigiatriese, eugenistiese, psigo-sosiale en sosiale indikasies vir aborsie kan nie deur die kerk aanvaar word nie. Aborsie is nie 'n middel om psigiese probleme op te los of om slegs volmaakte kinders in die lewe te bring of om gemaksug te verseker of om te dien as uitkansellering van losbandige optrede nie. Hierdie indikasie handhaaf 'n ongeërgde beskouing oor die waarde van die menslike lewe en 'n losbandige lewenstyl.

- * Die oorbevolkingsindikasie: wanneer oorbevolking ernstige afmetings aanneem, word aborsie gewettig as geboortebeperking. Die kerk moet hierdie indikasie verwerp. Lewe kan verhoed word sonder dat lewe geneem word.

AANBEVELING: Die kerk erken dat daar omstandighede kan bestaan dat die vitale aspek van die mediese indikasie en die juridiese indikasie onvermydelik is en aborsie onder dié omstandighede noodsaaklik is. Die kerk beklemtoon egter dat die neem van so 'n beslissing verantwoordelikheid vereis. Die Bybel bied 'n positiewe waardering van die lewe. Dit geld ook vir die mens voor sy geboorte. Wie lewe neem, is verantwoording aan God verskuldig.

6.2.9 IN VITRO-BEVRUGTING

In vitro-bevrugting ook genoem kunsmatige inseminasie, is die proses van bevrugting van 'n vroulike eiersel met manlike saadselle buite die baarmoeder van die vrou in 'n laboratorium ten einde die bevrugte eiersel terug te plaas in die baarmoeder, sodat lewe moontlik kan word. Deur hierdie tegniek word dit moontlik dat die onvervulde verwagting van kinderlose egpare kan verander in 'n dankbare ontvangs van 'n kindjie deur geboorte heen. Die kerk kan sy goedkeuring uitspreek oor hierdie wonder van die tegnologie. Dit moet as 'n terapeutiese gebeurtenis gesien word wat dit moontlik maak dat die saadselle van die man en die eiersel of eierselle van sy vrou buite die baarmoeder op kunsmatige wyse bevrug (KI) kan word. Hierdie selfde tegniek skep egter moontlikhede wat nie die seën van die kerk kan ontvang nie.

Wanneer 'n man om biologiese redes nie saad kan skenk vir bevrugting nie, is dit tegnies moontlik om die eiersel van sy vrou kunsmatig te bevrug met die saadselle van 'n skenker (KIS). Die tegniek maak dit ook moontlik om bevrugte eierselle vir 10 jaar te vries en op aanvraag by enige vrou in te plant.

Dit maak ook surrogaat-moederskap moontlik. Die vrae wat hieruit voortvloei, is: is dit eties houdbaar dat 'n man sy sperma skenk vir die verwekking van 'n kind wat hy nooit sal ken en vir wie hy geen verantwoordelikheid sal dra nie?; is dit eties houdbaar dat 'n vrou 'n eiersel voortbring wat na kunsmatige bevrugting nie weer in haar liggaam ingeplant word nie? Op grond van die biologies-etiese prinsipe moet gestel word dat dit eties onhoudbaar is om die band op te hef tussen die sperma en die man, asook tussen die eiersel en die vrou wat dit voortbring het. Om saad of eierselle te skenk, is nie maar net 'n tegniese proses nie, maar die sperma of eierselle bevat die eienskappe, karakter en talente van die skenker. Dit skep die moontlikheid om as't ware self voort te leef in jou kinders. Daarom is die saad en eierselle nie selfstandige entiteite wat vir 'n saadbank of vriesbank beskikbaar gestel kan word met die doel om te skenk nie.

KIS verbreek die biologies-etiese band en degradeer die bevrugte eiersel of saad tot 'n blote orgaan wat geskenk kan word aan wie ookal. Die handhawing van die biologies-etiese prinsipe het die volgende praktiese gevolge:

- * Wie kinders verwek sonder om verantwoordelikheid vir hulle te aanvaar, tree oneties op. Die skenker leef voort in die kinders wat verwek word en hy dring as 'n derde persoon die huwelik binne. Nie alleen is dit 'n gevaar vir die huwelik, maar die gevaar van inteling en superteling word ook geskep.
- * Vir die vrou beteken die biologies-etiese band met die eiersel dat die aantal kunsmatig bevrugte eierselle haar moontlike aantal kinders sal wees. Die bevriesing van die bevrugte eierselle maak dit moontlik dat sy kan kies oor wat-ter tydperk sy die kinders in die lewe wil bring. Die vernietiging van bevrugte eierselle word beoordeel as die neem van lewe.
- * Surrogaat-moederskap word as oneties beoordeel. Die biologies-etiese band maak dit oneties om die bevrugte eiersel in te plant in 'n ander vrou wat die kind vir die werklike moeder in die lewe wil bring. Behalwe moontlike psigiese en fisiese probleme wat mag ontstaan, word die menslike liggaam gedegradeer tot 'n fabriek en die kind tot 'n produk.
- * Die kerk sal met begrip, liefde en deernis die kinderlose egpare wat nie gehelp kan word met KI nie, moet lei tot aanvaarding van hul kinderloosheid.

AANBEVELING: Die kerk maak beswaar teen die praktyk van in vitro-bevrugting met die saad van 'n skenker, geskenkte bevrugte eierselle, surrogaat-moederskap (KIS) en wetgewing wat KIS sal wettig.

6.2.10 ONTUGWET (WET 23 VAN 1957)

Die Kerk is uitgenooi om 'n memorandum voor te lê in verband met die hedendaagse immoraliteitsverskynsels en die bekamping daarvan deur die Ontugwet. Die Raad vir Maatskaplike Sake het 'n memorandum hieroor opgestel.

As die vertrekpunt vir die besinning oor die onderwerp, is die verhouding tussen die Kerk en die owerheid geneem soos dit gestel is, in artikel XXIV van die Kerkwet:

"Dit is die plig van die owerheid om wet en orde te handhaaf en reg en geregtigheid vir sy onderdane te verseker, sodat die Kerk sy dienswerk rustig kan verrig. Dit is die taak van die Kerk om voorbidding vir die owerheid te doen en almal aan te moedig om hulle aan die owerheid te onderwerp, eer en eerbied aan die owerheid te betoon en aan hom gehoorsaam te wees in alles wat nie in stryd is met die Woord van God nie."

Die Kerk spreek hiermee uit dat hy bewus is van die besondere opdrag wat die owerheid het, naamlik om wet en orde te handhaaf. Dit is nie die taak van die owerheid om moraal te skep en dit deur wetgewing af te dwing nie, maar om deur middel van wetgewing immoraliteitsverskynsels te bekamp, omdat dit die goeie orde bedreig. Die dienswerk van die kerk bestaan onder andere daaruit om by wyse van die verkondiging van die Woord moraal te skep en aan te dring op die handhawing van die moraal. Die kerk bekamp immoraliteitsverskynsels omdat dit op grond van die Woord van God as immoreel beskou word. Die Kerk sien hierdie verskil in die doelwit van optrede van die Kerk en owerheid raak en besef dat die immoraliteitsverskynsels wat deur die Kerk bekamp word, nie altyd deur wetgewing aan bande gelê kan word nie, omdat hierdie verskynsels nie altyd die orde in die samelewing bedreig nie. Dit verhinder die Kerk egter nie om in sy besinning oor wetgewing norme soos gefundeer in die Skrif te handhaaf nie.

Die Kerk is tevrede met die omskrywing van die immoraliteitsverskynsels in die wettereg. Die kerk is van mening dat die breë spektrum van die hedendaagse problematiek op die gebied van die immoraliteit gedek word in die wettereg hoewel die leemte bestaan dat immoraliteitsverskynsels nie omvattend genoeg omskryf is nie.

Die memorandum gaan dan voort om die volgende immoraliteitsverskynsels te beskryf en skriftuurlik aan te toon waarom die kerk die verskynsels wil bekamp en wil sien dat dit ook neerslag sal vind in die wettereg.

- Veelwywery of poligamie
- Bloedskande
- Sodomie of Homoseksualisme
- Bestialiteit
- Verkragting

In die memorandum word ook bepaalde leemtes in die huidige wettereg uitgewys en voorstelle gemaak hoe die wettereg beter tot sy reg kan kom. In die memorandum word ook daarop gewys dat die orde-beginsel van wetgewing binne die verband van die immoraliteitsverskynsels nie as 'n alleenstaande beginsel gesien moet word nie. Met die orde-beginsel as uitgangspunt, is dit logies om te redeneer dat die daarstelling van 'n staatsbeheerde bordeel ten einde orde binne die immoraliteitsverskynsels te skep, onontbeerlik is. So 'n moontlike gebruik van die orde-beginsel wil die Kerk ten sterkste afwys. In hierdie beginsel gaan dit nie om orde terwille van orde nie, maar binne die konteks van die immoraliteitsverskynsels gaan dit om die handhawing van die orde van die huwelik en die gesinslewe. Dit is die oortuiging van die Kerk dat die wettereg met sy uitbreiding en veranderinge hierdie doel sal dien.

AANBEVELING:

- * Die volledige memorandum word aan ringsvergaderings beskikbaar gestel vir kennisname.
- * Die vergadering betuig instemming met bogenoemde basiese beginsels vervat in die getuienis teenoor die owerheid.

6.3 PROJEK KERK EN WÊRELD 2000

Die projek Kerk en Wêreld 2000 wat reeds voor die Algemene Kerkvergadering 1983 na aanvang geneem het, is oor die afgelope 3 jaar voortgesit en afgerond. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Raad van Finansies en ongeveer 'n twintigtal predikante, professore en kundiges uit verskillende dissiplines het aan die projek gewerk. Verskillende memoranda is opgestel en byeenkomste gereël waarop die memoranda bespreek en aangevul is.

Die reusewerk om al hierdie memoranda en insette ter vergadering saam te vat, is aan dr G C Velthuysen opgedra. In samewerking met prof J P Oberholzer het dr Velthuysen 'n werkstuk saamgestel wat aan Kital oorhandig is vir publikasie. Hierdie publikasie is aan elke gemeente gestuur, in Die Hervormer bekendgestel en by die boekhandel beskikbaar.

Afgevaardigdes moet daarmee rekening hou dat hierdie publikasie geag word deel van die agenda van hierdie vergadering te wees.

AANBEVELING: Die vergadering betuig sy dank aan al die medewerkers aan die projek, insonderheid aan dr Velthuysen. Die vergadering behandel voorts die volgende voorgestelde strategie.

6.3.1 BEVORDERING VAN DIE TEOLOGIESE ARBEID

- 1.1 Die Dosentevergadering aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, van die Universiteit van Pretoria, gee leiding in die bevordering van die teologiese arbeid met die oog op die taak van die kerk in die volgende dekades.
- 1.2 Naas grondige opleiding en vorming van toekomstige dienaars van die Woord, word in samewerking met Kital besondere aandag gegee aan voortgesette teologiese opleiding, toerusting van ampsdraers en lidmate en wetenskaplike publikasies ten dienste van die kerk op sy hele arbeidsveld.
- 1.3 Die Kuratorium en die Raad van Finansies sien toe dat voldoende middele ter beskikking van die dosente gestel word om dié werk te doen.
- 2.1 Die dosente in die teologie aan die Hervormde Teologiese Opleiding van dienaars van die Woord in die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika gee leiding en bevorder, in samewerking met die betrokke liggame van die HKSA, die teologiese arbeid met die oog op die taak van die HKSA in die volgende dekades.

- 2.2 Naas grondige opleiding en vorming van toekomstige dienaars van die Woord vir die besondere arbeid in dié jong, groeiende kerk, word besondere aandag geskenk aan voortgesette teologiese opleiding, toerusting van ampsdraers en lidmate van die HKSA, en publikasies ten dienste van dié kerk.
 - 2.3 Die Sendingraad en die Raad van Finansies sien toe dat die middele hiervoor tot beskikking van die dosente gestel word.
 - 3.1 Die Raad vir Ekumeniese Sake verleen alle moontlike hulp aan onafhanklike kerke en kerkgenootskappe om die teologiese kwaliteit van die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir dié kerke te bevorder.
 - 3.2 Dié hulp geskied deur middel van daadwerklike hulp met die opleiding self waar en wanneer dit nodig is, voorsiening van handboeke en handleidings vir die studie, indiensopleiding van dienaars van die Woord en voorsiening van leesstof vir ampsdraers en lidmate, steeds in samewerking met en op versoek van die betrokke kerke.
 - 3.3 Die Raad van Finansies voorsien die middele tot hulp met die oprigting en instandhouding van inrigtings wat in die behoeftes van die betrokke kerke voorsien, en om die Raad vir Ekumeniese Sake in staat te stel om dié taak doeltreffend uit te voer, steeds met inagneming van die noodsaaklikheid dat die betrokke kerke spoedig volle eie finansiële en administratiewe verantwoordelikheid vir die opleiding van hulle dienaars van die Woord sal aanvaar.
- 6.3.2 BEVORDERING VAN DIE EKUMENIESE VERBAND
- 2.1 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Kommissie vir die Gesprek met Susterkerke, die Raad vir Ekumeniese Sake en die Sendingraad doen alles moontlik om die gesprek en verband met ander kerke te bevorder.
 - 2.2 Naas die gesprek met en die nougesette bevordering van die verband met kerke van dieselfde belydenis, word besondere aandag gegee aan alle kerke en kerklike liggeme vir wie die Nederduitsch Hervormde Kerk van diens kan wees.
- 6.3.3 DIE VRYHEID EN VERANTWOORDELIKHEID VAN DIE KERK OP STAATKUNDIG POLITIEKE GEBIED
- 3.1 Die amptelike vergaderings en die dienaars van die Woord waak nougeset oor die onafhanklikheid van die kerk op politieke gebied.
 - 3.2 Opsighoudende vergaderings sien nougeset toe dat dienaars van die Woord die besluite van die kerk ten opsigte van deelname aan partypolitieke handeling gehoorzaam en dat partypolitiek uit die prediking, vergaderings en ander kerklike arbeid geweier word.

3.3 Die Algemene Kerkvergadering en sy kommissie dra nougeset sorg dat sy getuienis teenoor owerheid en volk die vryheid van die kerk sowel as sy verantwoordelikheid ten volle handhaaf en dat hy steeds voldoende ingelig is oor die Staats-huishouding.

3.4 Die Algemene Kerkvergadering en sy kommissie handhaaf in sy getuienis die oortuiging van die kerk dat afsonderlike en gelyke geleenthede vir alle volke en bevolkingsgroepe moet bestaan om hulle daartoe in staat te stel om hulle eie aard en vermoë tot volle rypheid te bring.

3.5 Die kerk hou ten volle rekening met elke ontwikkeling op politieke gebied, ook waar dit anders geskied as wat na die kerk se oortuiging wenslik is, en lewer sy getuienis met inagneming van die feitelike situasie.

6.3.4 DIE VERANTWOORDELIKHEID VAN DIE KERK OP SOSIAAL ETIESE GEBIED

4.1 Dienaars van die Woord stel in die prediking die eise van die Christelike lewe onverminderd en duidelik.

4.2 Naas die klem op die heiliging van die eie en gemeenskaps-lewe, word besondere aandag gegee aan die hoë eise van die evangelie ten opsigte van tussenmenslike verhoudings.

4.3 Kerkrade sien toe dat die besluit van die Algemene Kerkvergadering 1979, oor die teenwoordigheid van anderskleuriges by eredienste so uitgevoer word dat geen krenking van mense plaasvind nie. Die kern van die besluit soos dit ten opsigte van begrafnisdienste geformuleer is, is: "Waar nie-blanke persone wel opdaag by 'n begrafnis met of sonder vooraf kennis van die predikant of kerkraad, en soms selfs sonder vooraf kennis van die familie, behoort die Christelike wellewendheid te geld, en sal dit in die meeste gevalle waarskynlik die verstandigste wees om so min moontlik besondere aandag daaraan te gee. Waar die bedoelings opreg is, sal dit nie tot enige aansprake of bywoning ook van ander eredienste lei nie, en waar daar bybedoelings is, is negering dikwels die beste verweer. Bo alles is die vraag wat die kerk in elke geval moet stel: Kan ek my voor God verantwoord vir my optrede?" Die konsekwensie hiervan is dat niemand van 'n erediens weggewys sal word nie.

4.4 Die kerk in sy geheel aanvaar volle verantwoordelikheid vir die bevordering van hoë etiese norme op die gebied van die huweliks- en gesinslewe, kommunikasie en publikasie, politiek, kultuur en ekonomie.

4.5 Die Raad vir Maatskaplike Sake hou hom voortdurend besig met die bestudering van die maatskaplike lewe en die vraagstukke in dié verband en gee daaroor betyds en duidelik leiding.

- 4.6 Die kerk in sy geheel, en in besonder sy vergaderings en ampsdraers, hou rekening met die potensiaal van toenemende konflik wat inherent aan die Suid-Afrikaanse situasie is en doen alles in sy vermoë om dit te verhinder.
- 4.7 Hiertoë dien onder andere groter betrokkenheid by die sending en ekumeniese kontak met swart kerke, nougesette opsig oor lidmate, duidelike uitsprake teen elke vorm van terrorisme en teen alle optrede wat spanning kan verhoog, ondersteuning van die owerheid en die veiligheidsmagte ten opsigte van optrede om orde en veiligheid te handhaaf.
- 4.8 Binne sy beperkte vermoë en op sy terrein dra die kerk by tot ontwikkeling van mense op ekonomiese, maatskaplike en tegniese gebied ten einde hulle skeppende bydrae tot die lewenskwaliteit van die land se mense as geheel te bevorder.

6.3.5 DIE KERKLIKE BEDIENING

Met die oog op die verstedelikingsproses -

- 5.1 gee die kerk besondere aandag aan die bearbeiding van sy lidmate in stedelike gebiede en strewe na 'n intensiewer bedieningspatroon. Ringsvergaderings sien toe dat stedelike standplase steeds hanteerbaar is en nie 500 belydende lidmate oorskry nie,
- 5.2 stel die Raad van Finansies uit die Fonds vir Gemeente Opbou by voorkeur fondse tot beskikking vir stedelike bearbeiding,
- 5.3 word evangelisasie as 'n prioriteit van die kerk gesien,
- 5.4 konsentreer die Sendingraad in samewerking met die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika op die verstedelikte en verstedelikende swartmense en word weereens en ruim gebruik gemaak van evangeliste. (Die HKSA moet minder van 'n replika van die Ned Herv Kerk wees).

Met die oog op veranderende lewensituasie -

- * neem die kerk moontlike nuwe bedieningstrukture in aanmerking om naas die geëkte vorme te gebruik,
- * gee die kerk besondere aandag aan die uitbouing van die besondere pastoraat, binne-gemeentelik sowel as deur die Pastorale Verwysingsdiens,
- * plaas die kerk meer aksent op kerklike meelewing en betrokkenheid deur die doelbewuste skepping van 'n kerk-kultuur van sosiale verkeer en gemeenskapsbeleving,

- * bou die kerk Kital uit tot 'n volwaardige navorsings- en toerustingsinstituut wat in samewerking met die Dosentevergadering die inligting en arbeidsmetodiek op die hele kerklike terrein beskikbaar stel (minimum behoeftes navorsers oor ekumene, maatskaplike vraagstukke, teologiese hulpverlening, jeug, opvoeding en onderwys, kerkmusiek, ouderlingswerk, owerheidsake, ekonomie).

7. KULTURELE LIGGAME

7.1 SERKOS

In die kerk is Antikom oor jare baie bekend. Na 'n bestaan van bykans veertig jaar is bepaalde aanpassings gemaak en is ook die naam van Antikom verander na Serkos: Sentrum vir Reformatoriese en Kontemporêre Studies. Die nuwe grondwet meld dat Antikom by Serkos ingelyf is. Oor hierdie veranderings is al die moderamens van die lidkerke ingelig.

Serkos loods 'n eie fondsinsamelingsveldtog maar sal soos in die verlede sterk op kerklike bydrae moet steun.

Die werksaamhede van Serkos is bondig gestel, om die aanslag wat op kerklike terrein en vanuit kerklike oorde geloods word teen die samelewing in die RSA, te bekamp.

Dit gaan ook daarom dat Serkos hierdie rewolusionêre aanslag aktief sal moet teëgaan.

Dr C J Viljoen dien in Serkos as voorsitter van die breë raad en as voorsitter van die dagbestuur en sentrale werkkomitee.

Alle lidkerke is versoek om nuwe verteenwoordigers te benoem. Die Ned Herv Kerk benoem twee verteenwoordigers. Inligtingstukke om Serkos bekend te stel, is aan alle gemeentes gestuur.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van Serkos en verleen sy samewerking aan Serkos in soverre Serkos die kerk nie in enige opsig bind nie.

7.2 SABRA EN FAK

Die kerk het oor baie jare heen verteenwoordigers benoem by SABRA en FAK en daarmee ook sy samewerking aan hierdie kulturele liggame gegee en meewerkende lidmaatskap in stand gehou.

Gedurende 1983 het by lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering reeds onrus begin ontstaan oor gebeure by die jaarvergadering van die FAK. Hierdie sluimerende onrus is bevestig by die jaarvergadering van die FAK te Oos Londen.

Na aanleiding van ontwikkelinge in hierdie liggame waardeur albei polities betrokke geraak het en die kerk deur sy medewerking en steun gekompromiteer is, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om aan te beveel dat meewerkende lidmaatskap van albei opgesê word.

AANBEVELING: Die vergadering betuig instemming met hierdie standpuntinname van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

X. GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG

1. BELYDENDE JEUG

1.1 OORKOEPELENDE LIGGAAM VIR JEUGWERK

Die Werkgroep Gemeente Opbou en die Raad vir Belydende Jeug vra die Algemene Kerkvergadering vir die vorming van 'n oorkoepelede liggaam vir Jeugwerk om die jeugwerk van die kerk te struktureer en te koördineer. Die doel met hierdie liggaam moet wees om al die fasette van jeugwerk onder een oorhoofse strategie te laat funksioneer.

Al die fasette van jeugwerk bedoel dié fasette soos verwoord in Artikel 10 en Bepalings 56, 2(a),(b) en (c) van die Kerkwet wat tans deur verskillende Rade behartig word, te wete die Raad vir Belydende Jeug, Raad vir Kategese, Raad vir Studentebearbeiding en Raad vir Opvoeding en Onderwys.

Kragtens die Kerkwet, Artikel X "Geestelike Vorming van die Jeug", en onder Jeugwerk, Bepaling 55, erken die kerk sy taak en roeping met betrekking tot die jeug van die kerk en die volk.

In die Kerkwet, Artikel X, hou die kerk steeds rekening met "die jeug van die hele volk", as die geestelike vorming van die jeug ter sprake is. Wat daar verder ter sprake kom, raak dan eintlik die geestelike lewe van al die jongmense.

Die kerk het hierdie verantwoordelikheid van hom, seker met goeie rede, by wyse van Bepalings onder drie Rade verdeel. Bepaling 56 omskryf die opdrag aan die Raad vir Belydende Jeug, Bepaling 90 die doel en omvang van die Raad vir Kategese en Bepaling 58 die taak van die Raad vir Opvoeding en Onderwys. Alhoewel die drie Rade se opdragte netjies geformuleer is, is dit tog drie Rade wat met weinig kontak in die praktyk grootliks in dieselfde arbeidsveld opereer. Hulle behoort eintlik baie nouer te skakel.

Intussen het daar ook 'n Raad vir Studentebearbeiding bygekom wat te doen het met die geestelike vorming van die studerende jeug op die verskillende kampusse.

Terwyl die skoolgaande jeug 'n homogene groep vorm, vind 'n mens weer dat die werkende en studerende groep min of meer saamgegroepeer kan word ten opsigte van die jeugwerk in die gemeente en dat 'n mens hulle noodgedwonge moet onderskei van die skoolgaande jeug wat reeds belydenis van geloof gedoen het.

Nog groepe jongmense wat hulle onderskei vanweë hulle bepaalde lewensomstandighede en vir wie daar ook ruimte binne die kerk se jeugwerkprogram geskep moet word, is die jongmense in die onderskeie studentegemeentes, die verpleegsters en die wat besig is met diensplig.

Dit is sinvol om die jeug as homogene groepe te hanteer met die oog op bepaalde lewensomstandighede en ander faktore. Daarom is dit al lankal die erns van die Raad vir Belydende Jeug om sorg te dra dat skoolverlaters die geleentheid gebied word om 'n skoolverlaterskamp by te woon. Hierdie aspek van jeugwerk om homogene groepe saam te trek, moet egter met die uiterste versigtigheid hanteer word om gelowiges ook nie onnodig van mekaar af te grens nie, wat weer mag bydra tot die verbrokkeling van die eenheid van die gemeenskap van die heiliges.

Gesonde oordeel en fyn balans kan hierdie aspek van jeugwerk alleen sinvol en positief beïnvloed. Met die oog hierop is 'n Raad vir Jeugwerk nodig wat onbevange, so wyd as wat die grense van jeugwerk strek, hierdie aspek van homogene-groephantering op gekoördineerde wyse kan struktureer en beplan.

NASIONALE DIENSPLIGTIGES

Hierdie veld van jeugbearbeiding het sy eie eise, probleme en uitdaging vanweë die feit dat hierdie jongmense onder totaal ander lewensomstandighede verkeer. Oor riglyne in hierdie verband moet voortdurend besin word deur die Raad in samewerking met die kapelaanskorps. Die noodsaaklikheid vir die bearbeiding van nasionale dienspligtiges as 'n homogene groep onder besondere lewensomstandighede moet steeds binne die konteks van die gemeente met sy jeuggroepe beklemtoon word. Hulle moet steeds iets beleef van die gemeenskap van die gelowiges. Hierdie voorwaarde sal ook deurentyd by die funksionering van die ander jeuggroepe moet geld. Dit is wenslik dat daar genoegsaam skakeling tussen die jeuggroepe sal wees.

STUDENTEBEARBEIDING

Die Raad vir Studentebearbeiding het wel bestaansreg in dié sin dat hy waardevolle advies kan deurgee, studie kan doen en studentebearbeiding kan koördineer. Die effektiwiteit van die Raad word tans gekortwiek vanweë die heterogene bearbeidingswyses by verskillende kampusse. Daar bestaan 'n gemis aan gestruktureerde skakeling tussen studente en ander jeuggroepe van die kerk.

HOËRSKOOLJEUG

Vergelyk die opmerkings in die verband vroeër genoem ter motivering vir so 'n homogene jeuggroep met sy eie karakter en behoeftes.

LAERSKOOLJEUG

Daar word tans vanuit die Raad vir Kategese ondersoek gedoen na die wenslikheid vir 'n voor-geloofsbelydenis-kindervereniging. Hierin word erkenning gegee aan die gedagte dat daar wel 'n behoefte bestaan dat die kerk vroeër aan hierdie kinders aandag moet gee op 'n breër wyse as slegs deur die formele kategetiese onderrig.

Die feit dat daar nie skoolverwisselingskampe deur ons kerk aangebied word nie, het tans 'n negatiewe effek op die bywoning van skoolverlaters= en eerstejaarskamp. Daar word nou skielik van kinders (jeug) verwag om 'n skoolverlaterskamp, ens. by te woon terwyl dit vir hulle totaal vreemd is. Dit is miskien die opmerking waardig om te vermeld dat Hervormde lidmate toenemend die N G Kerk se skoolverlaters= en eerstejaarskamp bywoon omdat hulle reeds die N G Kerk se skoolverwisselingskampe bygewoon het.

JUNIOR KINDERGROEPE

Jeugwerk kan dus op 'n baie vroeër stadium begin en namate die kind vorder en sy lewensomstandighede verander, na die mate voorsien die kerk 'n sinvoller jeugprogram vir die bevattingsvermoë van die kind wat hom/haar tot groter rypheid sal laat groei aan die hand van die kerk se aangebode jeugprogram. So kan kinders van kleins af betrokke raak by die kerk se jeugwerkprogramme wat tog beter meelewing in die gemeente ten doel het.

In jeugwerk gaan dit steeds om beter meelewing in die gemeente en tans blyk dit uit die praktyk en uit vrae en opmerkings, dat 'n groot akker van jeugwerk braak lê en vra vir aandag.

Ons is oortuig dat indien daar vroeër met kerklike jeugwerk begin word, daar ook groter betrokkenheid sal wees by die belydende jeug.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die werk en standpunte van die Raad vir Belydende Jeug en betuig instemming met die beleid om met homogene groepe te werk.

Die vorming van 'n Kontakliggaam word nie goedgekeur nie. Rade word versoek om oor en weer met mekaar op 'n adhoc basis oorleg te pleeg. (Vergelyk ook die verslag van die Raad vir Kategese.)

1.2 JEUGTUISTE TE PRETORIA

Die Ring van Bronkhorstspuit het 'n beskrywingspunt oor 'n jeugtuiste te Pretoria ingestuur. Soortgelyke versoeke is ook uit ander oorde ontvang.

Die Raad vir Belydende Jeug is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om 'n voorlegging oor 'n jeugtuiste te maak.

Die Raad vir Belydende Jeug het 'n voorlopige verslag opgestel waarin die behoefte aan en die voordele van 'n jeugtuiste uiteengesit is. Navrae is by bestaande jeugtuistes gedoen oor die funksionering van en die probleme verbonde aan 'n jeugtuiste. Die uitgangspunt wat gestel word, is dat sodanige jeugtuiste finansieel so bestuur moet word dat dit nie 'n ekonomiese las moet wees nie. Die aanvanklike fondse vir die omskepping van 'n bestaande gebou van die kerk tot 'n jeugtuiste - soos Frozeno-tuiste - of die bou van 'n nuwe gebou, sal heelwaarskynlik van gemeentes van die kerk verkry moet word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het egter ook te doen met teenstand teen die beginsel dat die kerk 'n jeugtuiste moet daarstel. Onder andere is daar baie bedenkinge teen die feit dat die kerk so 'n jeugtuiste bestuur en dit vir ouers van die platteland af, wie se kinders in so 'n tuiste woon, die gerustheid skenk dat hulle kinders minder blootgestel sal word aan kerklosheid en ander maatskaplike probleme.

Die belangrikste rede waarom 'n jeugtuiste nog nie aangepak is nie, is die finansiële implikasies daarvan.

AANBEVELING: Die vergadering spreek hom bewustelik uit ten gunste van of teen 'n kerklik-beheerde jeugtuiste.

Indien daarop besluit word, gee die vergadering opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om aan die moontlike uitvoering daarvan aandag te gee.

1.3 PUBLIKASIES

Die Raad betuig sy waardering teenoor die betrokke outeurs sowel as die uitgewer vir die volgende publikasies wat met die Raad se bemiddeling op die mark geplaas kon word:

- * Jeugwerk, plan en orde - verskillende outeurs
- * Jeugwerk, programsketse I - verskillende outeurs
- * Hoekpilare - Gerrit Velthuysen
- * Huweliksvoorbereiding en -verryking - H J Botes
- * Een plus een is een - prof J A Loader (eindredakteur)

AANBEVELING: Die vergadering bevestig die dankbetuiging en waardering.

1.4 DIE EMPIRIESE ONDERSOEK "DIE JONGMENS IN DIE NED HERV KERK VAN AFRIKA"

Die Rade vir Belydende Jeug en Studentebearbeiding het in samewerking met die P.U. vir CHO se Instituut vir Toekomsstudies gedurende Augustus 1983 'n empiriese ondersoek ten opsigte van die jongmens in die Ned Herv Kerk geloods. Die doel was om die houdings, denke, geestelike behoeftes, probleme, ens. van jongmense te meet.

'n Aantal opvolgvergaderings wat predikante uit verskillende sfere betrek het, het plaasgevind om die resultate van die ondersoek onder die loep te neem. Die doel hiermee was om te identifiseer waar die behoeftes van jeugwerk is en waar knelpunte bestaan.

Van die belangrikste bevindinge is onder meer dat die superintendent vir Jeugwerk dié kruispunt is waarom jeugwerk in die ring en die betrokke gemeentes wentel. As hier 'n trombose voorkom, toon jeugwerk in die ring en die betrokke gemeentes van die ring agteruitgang.

Voorts blyk dit ook dat die gemeentepredikant wat 'n opregte en egte belangstelling in die jeug én die jeugwerksaamhede van sy gemeente toon, wel sukses met jeugwerk in sy gemeente ervaar.

'n Ontbering van die gemeentepredikant se belangstelling, bind die jeugouderling/jeugkomitee en jeugbestuur se hande sodanig dat jeugwerk 'n sukkelbestaan voer.

AANBEVELING: Gemeentepredikante wat nog nie Kital se Algemene Beplanningskursus en Gevorderde Beplanningskursus bygewoon het nie, moet moeite doen om dit wel by te woon. Hierdie kursusse sal sonder twyfel daartoe bydra dat knelpunte met betrekking tot jeugwerk oorbrug kan word.

1.5 KURSUSSE VIR JEUGOUDERLINGE/GEMEENTE-JEUGORGANISEERDERS EN JEUGBESTURE

Enkele sodanige kursusse is met positiewe resultate gedurende die verslagtydperk aangebied.

AANBEVELING: Omdat dit blyk dat praktiese probleme streeksaanbiedinge van die kursusse moeilik maak, moet kerkrade moeite doen om jeugouderlinge/jeugkomitees en jeugbesture te motiveer en waar moontlik te subsidieer om die gesentraliseerde kursusse wat van tyd tot tyd in Pretoria sal plaasvind, by te woon.

1.6 JEUGJAAR 1985

Om saam te val met die jeugjaar 1985 het die Raad vir Belydende Jeug die volgende program aangepak:

Tema-Bybelstudie wat maandeliks in Jong Hervormer tesame met 'n toeliggende voorbladartikeltjie verskyn het.

Op grond van die feit dat Sondag 17 Maart 1985 die kerk se beurt was om iets vir die jeug aan te bied tydens die bepaalde jeugnaweek, is aanbeveel dat die tema BETROKKENHEID tydens een van die eredienste, in gesprek tydens kategeese asook tydens 'n jeuggroepbyeenkoms onder behandeling geneem word.

'n Gesamentlike byeenkoms/gespreksgeleentheid vir die jeug van die drie susterkerke op plaaslike vlak is vir Juniemaand aanbeveel, juis ook omdat Juniemaand se tema DIE KERK was.

'n Jeugkonferensie met tema "Die erediens, spieëlbeeld van die kerk", gedurende Juliemaand te UP in samewerking met ons kerk se Fakulteit Teologie.

'n Gesinskampnaweek gedurende Septembermaand met die tema "Die gesin en die Woord van God". Die verskillende gemeentes van ons kerk is in 21 streke verdeel en vir elke streek is 'n organiseerder aangewys wat die reëlins en aanbieding hanteer het.

'n Prestige jeugtoer na die Wes-Kaap gedurende Desember-skoolvakansie. Die hoogtepunt van die toer was 'n miniseminaar wat vir toerlede te Stellenbosch in samewerking met die gemeente aldaar aangebied is.

AANBEVELING: Die Raad vir Belydende Jeug word gelukgewens met die projekte wat suksesvol afgehandel is.

1.7 JEUGKAMPTERRINE

1.7.1 ROODEPLAATKAMPTERRIN AS SEMINAARSENTRUM

Die Algemene Kerkvergadering van 1983 het besluit dat omdat die kampterrein op 'n veel wyer front as net vir jeugwerk benut word, die hele kwessie van die onderhoud en instandhouding van kampterreine verwys word na Kital en die rade wat daarby betrokke is om, in oorleg met die Raad van Finansies, 'n basis vir sodanige voorsiening te vind.

Die Raad vir Belydende Jeug het in samewerking met Kital 'n reeks samesprekings gevoer waarheen verteenwoordigers van Kital, Raad vir Belydende Jeug, Raad vir Studentebearbeiding, die kerkkantoor, beheer Komitees van Roodeplaat- en Venterskroonkampterrein en die Sentrale Ringsjeugraad van Pretoria uitgenooi is.

Dit het geblyk dat die Direktoraat Natuurbewaring beswaar het teen die intense ontwikkeling van die Rooodeplaatkamp-terrein wat binne 'n natuurreservaat geleë is. Buitendien maak die oorspronklike huurooreenkoms wat aangegaan is nie voorsiening vir so 'n ontwikkeling nie. Daarby het finansiële realiteite die bou van 'n seminaarsentrum wat 'n wisselvallige inkomste lewer onmoontlik gemaak.

AANBEVELING: Die vergadering aanvaar dat dit nie wenslik is om die huidige fasiliteite te Rooodeplaatdam te omskep in 'n seminaarsentrum nie.

1.7.2 FINANSIERING VAN KAMPTERREINE

Die Raad vir Belydende Jeug het bepaalde probleme met die instandhouding van kampterreine. In hulle verslag word gestel dat die huidige stelsel dat voogringe verantwoordelikheid vir die instandhouding van die bestaande kampterreine deur middel van 'n heffing aanvaar, behou moet word.

Die Raad vir Belydende Jeug is van mening dat daar vir die instandhouding van kampterreine sinodaal addisioneel begroot moet word.

Vanuit onder meer die ringe van Pietermaritzburg, Zoutpansberg en Trichardtsfontein is tydens verskillende geleenthede telefonies, mondelings en skriftelik nadruk gelê op die behoefte van kampterreine in genoemde streke.

Dit wil lyk of die effektiëste moontlikhede om kampfasiliteite vir hierdie ringe/streke en toekomstige ander ringe/streke daar te stel, sal wees om 'n algemene heffing goed te keur vir die daarstelling van 'n fonds om sulke kampterreine te finansier.

Alternatiewelik kan gedink word aan voogringe wat aangewys kan word om via ringsheffings kampterreine vir bepaalde streke op te rig.

AANBEVELING: Die vergadering aanvaar dat die volgende beleid nagevolg word ten opsigte van die finansiering van kampterreine:

Vir die instandhouding van kampterreine word voogringe verantwoordelik gehou.

Vir nuwe kampterreine word sinodaal begroot.

1.7.3 BENUTTING VAN BESTAANDE KAMPTERREINE

Wat Rooodeplaat betref, is besetting van die terrein steeds baie goed. Buiten akkommodering van jeug-kerkgroepe sowel as ander kerkgroepe, maak die Voortrekkerbeweging baie van die terrein gebruik.

Wat Venterskroon betref, is akkommodering ook goed. Goeie kontrole ten opsigte van onder meer die insameling van heffingsgelde vanuit die voogringe, help mee om die terrein tans sonder 'n verlies te bedryf.

Vaalkop word op 'n langtermynbasis aan die Voortrekkerbeweging verhuur. Besetting van die terrein deur jeug- en ander groepe van ons kerk is feitlik nul. In dié verband is hierdie terrein vir die kerk van geen waarde nie. Die Ring van Zeerust beveel ook aan dat die eiendom vervreem word.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die benutting van bestaande kampterreine en die vervreemding al dan nie van Vaalkopjeugterrein word verwys na die Raad van Finansies.

2. STUDENTEBEARBEIDING

Die Raad vir Studentebearbeiding se verslag toon dat die raad die geestelike versorging van studente in samewerking met die studenteleraars verantwoordelik hanteer het.

Besondere aandag is gegee aan die Studente Hervormer. 'n Strategie vir die Studente Hervormer word tydens die konferensie vir die studenteleraars in 1986 volledig uitgewerk.

HSV-kongresse word van tyd tot tyd gehou. In 1984 het die kongres gehandel oor die tema: "Die erediens". Die volgende kongres word vir 1986 beplan.

Die Raad vir Studentebearbeiding is baie sterk ten gunste van studentespreekkamers op kampusse.

Dit blyk dat daar steeds oor 'n wye front behoefte bestaan aan raak en bondige literatuur oor aktuele onderwerpe.

3. OPVOEDING EN ONDERWYS

Ter inleiding:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was sedert die vorige Algemene Kerkvergadering deur middel van die Raad vir Opvoeding en Onderwys as orgaan van bystand intensief besig met sy mede-verantwoordelikheid in die opvoeding en onderwys aan die jeug van die hele volk in 'n Christelik-nasionale gees in huisgesin en skool.

Die vorige Algemene Kerkvergadering het bepaalde riglyne neergelê met betrekking tot hierdie werk. Daaroor word verslag gedoen maar ook oor take op eie inisiatief aangepak veral deur die Interkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys (IKKO) op tussenkerklike vlak.

3.1 ONDERWYSBEGINSELS

Die Algemene Kerkvergadering het na aanleiding van 'n verslag oor die RGN Onderzoek na Onderwysbeginsels en die Afrikaner Onderwyskongres twaalf onderwysbeginsels aanvaar en die Raad vir Opvoeding en Onderwys versoek om toeligting te verskaf by die beginsels sodat die bedoelings en implikasies daarvan duidelik na vore sal kom. Hierdie toeligting moet in die gemeentes bekend gestel word:

3.2 UITVOERING DEUR DIE RAAD

'n Reeks artikels onder die opskrif "Bybels gegrondveste Onderwys" is in Die Hervormer gepubliseer oor die volgende sake:

- * Vaste fundering en omlysting saamgestel deur die Hervormde sekretarisse van die tussenkerklike beraad oor die onderwys te wete prof C H Rautenbach, ds P M Smith, dr L M le Roux en ds D B Snyman.
- * Opdrag aan RGN insake 'n omvattende ondersoek met die oog op 'n gelyke gehalte onderwysvoorsiening - ds D B Snyman en prof C H Rautenbach.
- * Die Ned Herv Kerk se kritiese kommentaar en aanbevelings oor die elf beginsels van die RGN ondersoek en die besluite van die IKKO oor die beginsels - ds P M Smith, ds D B Snyman, prof C H Rautenbach en dr N S Botes.
- * Die regering se reaksie op die RGN beginsels en die IKKO se besluit - ds P M Smith, prof C H Rautenbach en ds D B Snyman
- * Die Afrikaner-Onderwyskongres 18 - 20 Maart 1982 en daarna tot op datum: hoofbesluite - di H T van Deventer, P M Smith, prof C H Rautenbach en dr N S Botes.

Hierdie vyf artikels het in die Nuusbrief van Die Hervormer verskyn - no. 201 6 November 1983.

Nadat die gesprek met die VCHO begin het, het nog drie artikels van die hand van prof Rautenbach in dieselfde raamwerk verskyn:

- * Christelikheid en Wetenskapsbeoefening - Junie 1984
- * Gewetenskousules in Suid-Afrikaanse Samehange - Julie 1984
- * Groepsonderwysinrigtings in Suid-Afrika al dan nie, onder watter naam ook al - Augustus 1984
- * 'n Laaste artikel (in drie afleverings) het in dieselfde raamwerk van die pen van prof Rautenbach gekom: Voorraadopname 1985 Die Hervormer Junie tot Augustus 1985
- * 'n Verdere artikel oor die verloop van die verwagte toepassing van die onderwysbeginsels het van prof Rautenbach verskyn: Regeringsonderwysvoorsieningswitskrif 1983: Voorlopig half gewik en geweeë Die Hervormer Januarie 1984.

Ds H T van Deventer het oor dieselfde onderwysbeginsels en raamwerk die volgende ter voorligting geskryf:

- * Onderwys waardering en kritiek Die Hervormer Julie 1983
- * Die kerk het 'n besliste taak met Opvoeding en Onderwys Die Hervormer Augustus 1983
- * Kommentaar: Hoekom die agterdog? Die Hervormer Augustus 1983
- * Christelik Nasionaal: Is dit ons erns? Die Hervormer Feb.'85
- * Tyd vir opbou en werk op onderwysgebied Die Hervormer November 1985
- * In 'n radioprogram het ds P M Smith kommentaar gelewer en waardering betuig vir die regering se Witskrif oor Onderwysvoorsiening omdat ononderhandelbare beginsels - Christelik en Nasionaal - gehandhaaf is.

3.3 Aanbevelings:

Die vergadering spreek hom uit oor die standpunte wat deur lede van die Raad gestel is en indien dit goedgekeur word, word die Raad opgedra om voort te gaan om:

- * By kerk, owerheid en volk hierdie onderwysbeginsels onverswak te bly stel en daarop voort te bou;
- * Voorligting oor opvoeding en onderwys aan kerkrade en lidmate te gee;
- * Die vergadering spreek sy waardering uit teenoor die regering vir sy standpunt met betrekking tot onderwys dat dit 'n eie saak sal bly met handhawing van die beginsels van Christelik en nasionaal.

3.4 GESPREK MET VCHO

Besluit Algemene Kerkvergadering 1983:

"Die Raad vir Opvoeding en Onderwys word opgedra om in gesprek te tree met die VCHO met die oog op nouer kontak"

Verslag van die Raad:

Twee gesprekke is reeds met die liggaam gevoer. 'n Agenda vir die gesprek is opgestel en na vooraf beskikbaar gestelde memoranda word die gesprekke gevoer.

Met betrekking tot die Raad se standpunt word onder andere verwys na die artikels reeds genoem.

Die gesprek duur nog voort en is nie sonder vrug nie. Daar is skynbaar meer samewerkingsmoontlikhede as wat aanvanklik vermoed is.

Aanbeveling: Die Raad word opgedra om met die gesprekke op die ingeslane weg voort te gaan en die opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word gekontinueer om na afloop van die gesprek oor nouer kontak te besluit.

3.5 OUERBETROKKENHEID

Na aanleiding van nuwe uitdagings vir die opvoeding en onderwys het die Algemene Kerkvergadering oor die Afrikaner Ouer Vereniging gehandel en in besonder oor die ouers se medeverantwoordelikheid vir die opvoeding en onderwys van hulle kinders.

In samewerking met verteenwoordigers van die AOV het die Raad die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om gemeentes te vra om bydraes te gee vir die AOV. Volgens 'n mededeling van die AOV het die bydraes uit die Ned Herv Kerk ruimer gekom as van ander instansies. Daarvoor word dank betuig.

Ter voorligting het 'n reeks artikels verskyn oor die verantwoordelikhede van ouers:

- * Ouerleiding is die kerkrade se plig - dr Millie Olivier Die Hervormer Julie 1983
- * Ouers moet by die skoollewe betrokke wees - dr Millie Olivier Die Hervormer Oktober 1983
- * Die kerk se betrokkenheid by opvoedingsprobleme - dr Millie Olivier - Die Hervormer Desember 1983
- * Agressie by kinders - dr Millie Olivier - Die Hervormer Januarie en Februarie 1984
- * Ouers se aandeel aan dissipline - dr Millie Olivier - Die Hervormer April 1984
- * Die beroepsvrou in die gesinslewe - dr Millie Olivier - Die Hervormer Mei 1985
- * Gesagsprobleme tussen ouer en kind - dr Millie Olivier - Die Hervormer Augustus 1985

Aanbeveling: Die vergadering doen 'n beroep op al die ouers in die kerk om nou betrokke te wees by die opvoeding en onderwys van hulle kinders. Steun word andermaal toegesê aan die AOV en kerkrade word gevra om oproepe tot bydraes positief op te volg.

3.6 GODSDIENSONDERRIG EN BYBELKUNDE

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys besin opnuut oor die beginsel en plek van godsdiensonderrig op skool.

Die Raad het self, maar veral in 'n kontakliggaam, oor Bybelkunde, godsdiensonderrig en leerplanne besin. Oor verdere optrede word verwys na die IKKO se werk.

Voorligting hieroor is gegee in artikels:

- * Onderzoek na Bybelkunde en Godsdiensonderrig - ds H T van Deventer - Die Hervormer Januarie 1985
- * Die bydrae van Bybelkunde tot die verlangde onderwysopleiding - prof J J Engelbrecht

3.7 KURSUSSE

Preprimêre onderwys

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys is deur 'n vorige Algemene Kerkvergadering versoek om te besin oor preprimêre onderwys met die oog op advies aan gemeentes.

Die advies van die Raad kan gelees word in 'n artikel in Die Hervormer deur dr Millie Olivier: Didaktiese aangeleenthede, pre-primêre en primêre onderwys: eerste ses skooljare.

Die brugjaar

Dr Millie Olivier het vir die Raad 'n advies geskryf oor hierdie aangeleentheid. Die advies is deurgestuur aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Dit word oorweeg vir publikasie.

Differensiasie en voorligting (sekondêre en tersiêre onderwysvlak)

'n Artikel deur prof C J Joubert is oor hierdie onderwerp gepubliseer.

3.8 BELEIDSTUK: KERK EN WÊRELD 2000

'n Stuk van die hand van prof C H Rautenbach oor hierdie onderwerp is as advies aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deurgestuur.

3.9 PROEFSKRIF

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys het met belangstelling die vordering gevolg van 'n doktorsproefskrif van sy skriba ds H T van Deventer. Die proefskrif in Praktiese Teologie is in Oktober 1985 ingehandig en handel oor: "Die Begroning van die Nederduitsch Hervormde Kerk se Onderwysbeleid - 'n bydrae tot 'n Opvoedingsteologie."

3.10 INTERKERKLIKE KOMMISSIE VIR OPVOEDING EN ONDERWYS (IKKO)

Die Raad het steeds 'n nou verband met die liggaam gehandhaaf en deur sy verteenwoordigers 'n beduidende aandeel in hierdie tussenkerklike optrede geneem.

Onderwys in 'n nuwe bedeling

Die IKKO hou ontwikkelings met belangstelling dop en lewer sy insette waar nodig deur korrespondensie en gesprekke met verantwoordelike instansies in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Die plek van die onderwys met ononderhandelbare beginsels as 'n eie saak geniet voorrang.

Aanbeveling: Die vergadering bevestig sy standpunt dat onderwys steeds 'n eiesaak aangeleentheid sal bly.

Stand van Bybelkunde en Godsdiensonderrig

Die IKKO het na intensiewe aandag veral aan die sillabusse tot die oortuiging gekom dat die stand van Bybelkunde en Godsdiensonderrig dringende aandag vra.

Hy het die verskillende onderwysdepartemente gevra om 'n ondersoek in te stel na die stand van Bybelkunde en Godsdiensonderrig elk op sy eie terrein met besondere aandag aan die sillabusse. Die reaksie was oor die algemeen gunstig.

Die IKKO het self 'n kommissie benoem om oor knelpunte te besin met die oog op 'n memorandum aan onderwysowerhede wat met die onderwys gemoeid is. Dit geniet nog aandag.

Evangelisasie-aksies by skole

Die Ring van Krugersdorp stuur die volgende beskrywingspunt:

"Die A C S V word huidig in talle skole bedryf as 'n organisasie van die bepaalde skool, soos daaruit blyk dat toekennings gemaak word aan kinders wat daaraan behoort. Dit word binne skoolure bedryf. Dit is 'n vergunning wat nie aan ander kerke gemaak word nie. Ons voel dat dit 'n ongerymdheid is wat reggestel behoort te word."

'n Uitgebreide memorandum oor buite-skoolse godsdiensstige bedrywighede by onderwysinrigtings met die oog op kontrole oor sulke bedrywighede het by die IKKO gediens maar dit is nie aanvaar nie. Die dagbestuur van die IKKO het opdrag ontvang om 'n volledige studie te maak oor die beginsels en praktyke van alle buite-kurrikulêre godsdiensaktiwiteite in openbare skole. Dit geniet nog die aandag.

AANBEVELING: In die lig van die inligting word die beskrywingspunt onder die aandag van die IKKO gebring.

Religieuse en lewensbeskoulike differensiasie in die onderwys

Lede van die IKKO het geleentheid gehad om na 'n voordrag hieroor te luister by 'n vergadering van die Sentrale Onderwys Kommissie van die Ned Geref Kerk.

Daarna het die IKKO besluit om te volstaan met die huidige onderwysstrukture en die uitbou daarvan.

Gesprek met kunstenaars

Die gesprek self het nie goed op dreef gekom nie. Die IKKO het daarna die volgende riglyne met betrekking tot die Christen en Kuns goedgekeur vir verdere bekendstelling in die kerke:-

- * In gehoorsaamheid aan die Skeppingsopdrag is die kunstenaar geroepe om sy talente ywerig te beoefen en kunsprodukte tot eer van God en tot heil van die medemens te lewer.
- * Dit is die roeping van die kunstenaar om die lewenswerklikheid te verken en te interpreteer, en om met die aanwending van sy besondere talente sy bevindinge te openbaar.
- * Die skerpsinnige waarneming van die begaafde kunstenaar en sy uitbeelding van die waarheid, dwing bewondering af terwyl dit die ingeskape behoefte aan skoonheid by die mens bevredig.
- * Die ongeregtigheid en die sedeloosheid binne die samelewing mag by geleentheid die kunstenaar dwing om hierdie kwaad te identifiseer sodat ander dissiplines dit kan bestry.
- * Die Bybelskrywers bied aan die kunstenaars die model vir die uitbeelding van die sondige en gebroke werklikheid deurdat die kwaad nie deur die beskrywing daarvan verheerlik word nie. Selfs die seksuele word so diskreet behandel dat verkeerde hartstogte nie opgewek word nie.
- * 'n Kunswerk besit nie net estetiese waarde nie - daar is ook maatskaplike, psigologiese, religieuse, etiese, staatkundige en ekonomiese norme wat met die beoordeling van 'n kunswerk meesprek.
- * Die Christen-kunstenaar maak hom nie aan die oorbeklemtoning van die dissonante in die geskonde werklikheid skuldig nie.
- * Die sogenaamde egte, goeie kuns, wat Godonterend is en die heil van die medemens aantass, is ten spyte van sy kunskwaliteite onaanvaarbaar.

- * Die vryheid wat die skeppende kunstenaar geniet, stel hoë eise aan die verantwoordelikhedsin van daardie kunstenaar. Daarom verdien die gemeenskap van owerheidsweë beskerming teen die produkte van onverantwoordelike kunstenaars.
- * Die kerk betuig besondere waardering teenoor die kunstenaars wat in die beoefening van hulle gawes die Christelike lewensnorme eerbiedig.

Aanbeveling: Die vergadering spreek hom uit oor hierdie riglyne.

3.11 PREDIKANTSTANDPLAAS: OPVOEDING EN ONDERWYS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die skepping van so 'n standplaas moontlik in kombinasie met jeugwerk, in beginsel goedgekeur, dit op 'n prioriteitslys geplaas om deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gevul te word wanneer die geleentheid geleë is.

Oor motivering word nou nie weer gehandel nie omdat die vorige Algemene Kerkvergadering dit reeds goedgekeur het.

Daar is ten volle begrip vir die omstandighede wat die uitvoering nie moontlik gemaak het nie.

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys kon egter nie anders nie as om die Algemene Kerkvergadering weereens op die noodsaaklikheid van die werk te wys, in die lig van veranderende omstandighede wat opvoeding en onderwys in die brandpunt plaas.

Daarom 'n dringende versoek om die vulling van die standplaas so gou as moontlik te laat geskied, indien nodig op 'n deeltydse basis.

4. TRANSORANJE INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS

1. SKOLE ONDER BEHEER VAN DIE INSTITUUT

Die Instituut het tans die volgende vyf skole onder sy beheer:

<u>Skool</u>	<u>Aantal kinders:</u>	<u>Skoolhoof</u>
Transoranjeskool vir Dowes:	302	Dr HJT Steyn
Prinshofskool vir Swaksiendes:	312	Mnr PP Peach
Transvaliaskool vir Epileptici:	239	Mnr W van Dyk
Sonitussskool vir Hardhorendes:	325	Mnr I Wessels
Martie du Plessisskool vir Serebraalgestremdes	205	Mnr C Botha

1 383

Soos die name aandui, hanteer die skole dowes, hardhorendes, swak-siendes, kleuterblindes, epileptici en kinders met 'n breindis-funksie en by Martie du Plessisskool serebraalgestremdes.

2. STEEDS GROEIENDE GETALLE

Soos in die verlede word die Instituut steeds gekonfronteer met groterwordende skole en met waglyste van kinders wat op toelating wag. By Martie du Plessisskool in Bloemfontein is daar tans 'n uitbreidingsprogram aan die gang om die akkommodasie van die skool te verdubbel. Na voltooiing van die program sal die skool 300+ leerlinge kan akkommodeer. Die skool is oorspronklik gebou om 165 leerlinge te huisves. Die koste verbonde aan die uitbreiding sal na berekening meer as R3 miljoen beloop.

Ook by Transoranje en Transvaliaskool is daar 'n absolute noodtoestand wat akkommodasie betref. In alle moontlike lokale, selfs in die voorportale van die skoolsale word daar klas gegee. By Trans-oranjeskool byvoorbeeld, moes vier huise van Yskor in Proklamasie-heuwel gehuur word om die geestesvertraagde dowes te huisves. By albei skole sou 'n uitbreidingsprogram reeds 'n aanvang geneem het as dit nie was vir die swak finansiële toestand waarin die land verkeer nie. Daar word vertrou dat daar in die nabye toekoms fondse beskikbaar sal wees om by hierdie skole die hoogs nodige uitbreidings aan te bring.

3. NUWE SUBSIDIEBASIS VANAF 1.4.85

Op 1.4.85 is 'n nuwe era ingelei toe daar met 'n heel nuwe sub-sidiestelsel begin is. Vanaf die datum het die skole maandeliks vanaf die Departement van Onderwys en Kultuur 'n tjek ontvang wat gebaseer is op 'n formule, wat die Departement bereken het, en waarvolgens die skole in die toekoms hulle subsidie sal ontvang. Dit is bereken op 'n bedrag per leerling per jaar. Die Departement het 'n komitee aangewys om jaarliks hierdie formule te her-sien met die oog op die nodige aanpassings.

4. DIE PLEK VAN BUITENGEWONE ONDERWYS IN DIE NUWE STAATKUNDIGE BE-DELING

In die Witskrif oor onderwysvoorsiening, in die R S A is daar geen besliste aanduiding gegee onder watter owerheidsvlak buitengewone onderwys in die toekoms gaan ressorteer nie. Dit het dus dringend noodsaaklik geword dat die bestuursliggame van die skole verantwoordelik vir buitengewone onderwys, duidelikheid oor hierdie as-pek moet verkry.

5. FINANSIËLE STATE VIR 1983/84

Die netto inkomste van die Instituut die skole en die vakansie-plaas het toegeneem van R6 671 625 tot R7 559 805, dit wil sê 'n styging van R888 180 of 13,3%. Daarteenoor het die uitgawes toe-geneem van R6 450 924 tot R7 355 984, dit wil sê 'n styging van 12,7%. Die tekorte van die skole en die vakansieplaas wat die Instituut moet finansier het toegeneem van R234 837 tot R247 772.

6. OORNAME VAN SKOLE

Die Departement van Onderwys en Kultuur beskik oor vier skole waarvoor hulle self verantwoordelik is. Twee van hierdie skole, naamlik die WK du Plessisskool in Springs en Meerhofskool naby Hartebeespoortdam, het, in opdrag van die Departement, by die Instituut aansoek gedoen om in die toekoms onder die vleuels van die Instituut te funksioneer. 'n Komitee is aangewys om die saak te ondersoek en het reeds by die Uitvoerende komitee en Instituutsvergadering verslag gedoen. Die Instituut is baie bewus van die finansiële implikasies wat so 'n stap inhou en wag vir die inhoud van die nuwe subsidiebasis wat in werking kom, voordat die bestuur finaal sal besluit of die skole oorgeneem sal word, al dan nie.

7. WOORD VAN DANK

Die Instituut wil langs hierdie weg sy opregte dank en waardering uitspreek aan die drie Afrikaanse Kerke, onder wie hierdie skole ressorteer, veral 'n woord van opregte dank aan die Kerke wat weer, soos in die verlede, 'n leue-aandeel gehad het in die finansiering van die Instituut en sy skole. Die Kerke en die bydraende gemeentes se belangstelling in die wel en wee van die gestremde kind word opreg hoog waardeer.

AANBEVELING

- * Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Trans-oranje Instituut vir Buitengewone Onderwys.
- * Die Kerk se bydrae tot die Instituut wat 'n styging van 12.7% behels, word in die begroting opgeneem.

XI. BELYDENIS

1. BELYDENISSKRIFTE

1.1 BELYDENISSKRIFTE INGESLUIT BY VRAE BY BELYDENIS VAN GELOOF

Die gemeente Randfontein vra dat die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte gevra word om aandag te skenk aan die insluiting van die belydenisskrifte as deel van die vrae aan belydende lidmate met aflegging van geloofsbelydenis, op so 'n wyse dat die belydende lidmaat ook sy/haar erkenning sal gee aan die spesifieke belydenis van die kerk.

Die ses belydenisskrifte van die kerk dien as riggsnoer vir die geloofsluwe van elke lidmaat in die kerk. Die kinders en volwassenes wat katekiseer, word in meerdere of mindere mate deur die gebruik van die belydenisskrifte tot die kennis van God en Sy sake gelei. Die kerk is onder andere dan ook juis kerk vanweë die instemming van alle lidmate met die belydenis van die kerk.

Omdat die praktiese situasie in die wêreld so is dat ander Christene ook die Skrifte van die Ou- en Nuwe Testament as enige Woord van God ag en nogtans met die kerk oor die interpretasie daarvan verskil, is dit noodsaaklik dat die lidmaat van die kerk die ware interpretasie (volgens die kerk) sal ken en bely.

Huidig word die vrae met betrekking tot die inhoud van die geloof slegs beperk tot die belydenis van die Drie-eenheid. Gevolglik kan dit gebeur dat 'n lidmaat heimlik van die kerklike belydenisskrifte verskil en tog lidmaat word en bly. Dit word dus wenslik geag dat die lidmaat met die aflegging van openbare geloofsbelydenis ook sy geloof in die ses belydenisskrifte van die kerk sal bely.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte stem nie saam met die motivering van die beskrywingspunt dat: "in die vrae met betrekking tot die inhoud van die geloof dit slegs beperk word tot die belydenis van die Drie-eenheid."

In die formulier bely niemand die Drie-eenheid nie, maar wel geloof in die Drie-enige God. Daar kan nie in God geglo word op grond van die belydenisskrifte nie, maar net op grond van die Woord van God.

Daar kan nie in die belydenisskrifte geglo word nie - net in God.

AANBEVELING: Die inleiding tot die vrae aan persone wat belydenis van geloof aflê, word soos volg uitgebrei: "bely u in gemeenskap met die kerk: Dat u glo in God die Vader"

1.2 APOSTOLICUM

1.2.1 ARTIKEL 9

Die kerkraad van die gemeente Poort skrywe oor die teks van die Apostolicum.

Die teks van die Apostolicum lees met betrekking tot die kerk: "Ek glo aan 'n heilige"

Die teks van die Apostolicum soos in die Heidelbergse Kategismus vervat, laat die aan weg. Aangesien die aan dui op 'n belydeniskerk, meen die kerkraad dat dit weggelaat moet word om aanduiding te gee van die belydende kerk wat ons is.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte is nie oortuig dat die gebruik of weglating van "aan", in die teks van die Apostolicum, onderskeid tussen Belydeniskerk of Belydende Kerk veronderstel nie. Dit is eerder 'n kwessie van taalgebruik. Deesdae word dit in Afrikaans weggelaat. Die Raad wil daarop wys dat in die nuutste Diensboek van die NG Kerk "aan" gehandhaaf word.

AANBEVELING: Die aangeleentheid word na die Tussenkerklike Kommissie verwys.

1.2.2 ARTIKEL 4

Die Ring van Trichardtsfontein stuur die volgende beskrywingspunt:

Dat 'n verandering gemaak moet word t.o.v. die posisie van die komma na Pilatus in Artikel 4 van die Apostolicum, om die misverstand uit die weg te ruim dat Jesus Christus onder Pilatus sou gely het. Deur die komma te skuif na "gely het" komma, sou die misverstand uit die weg geruim wees.

Motivering:

Die hele saak is by 'n vroeëre geleentheid reeds met die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte opgeneem. Gedurende 1983 se ringsvergadering te Ermelo-Suid is die antwoord van die Raad behandel. Die ringsvergadering was egter nog nie tevrede gestel met die redes en argumente van die Raad waarom die betrokke komma nie verskuif behoort te word nie.

Weer 'n keer is na hierdie saak gekyk en wil ons graag die volgende sake noem:

Van die oudste weergawes van die Apostolicum vermeld glad nie "gely" nie. Vergelyk bv. die Forma Romana Vetus - vroeër as 341 "sub Ponto Pilato crucifixus." So ook Symbolum Augustini (354-430) Hippo Regius, Africa (circ 400) "sub Puntio Pilato crucifixus est." Professio Fidei Marcelli Ancyрани (voor 341), en ook Ecclesia Aquilgensis (circ 390) en Venantius Fortunatus (circ 570) "crucifixus sub Pontio Pilato".

Alhoewel die Niceense Belydenis eers van die kruisiging en daarna van die lyding praat, word Pontius Pilatus nie met die "lyding" verbind nie, maar wel met die kruisiging wat selfs vir ons gekruisig is onder Pontius Pilatus, gely het ..."

Die NGB Art 21 beskryf dat Jesus Christus as 'n kwaaddoener deur Pontius Pilatus veroordeel is, alhoewel hy Hom onskuldig verklaar het. Die lyding waarvan in Art 21 gepraat word, sluit ook veel meer in as die gebeure rondom Pontius Pilatus.

Die huidige plek van die komma in die Apostolicum maak van Pontius Pilatus die sondebok wat veroorsaak het dat Jesus Christus moes ly, wat nie ooreengekom met die ou belydenisse se weergawes nie. Daar word Pontius Pilatus met die kruisiging verbind.

Met die verskuiwing van die komma, sodat ge lees word: "....gely het, onder Pontius Pilatus gekruisig is" word die naam Pontius Pilatus steeds behou met alles daarmee gepaard soos historisiteit, romeinse reg, onskuld, vloekhout ensovoorts.

Hierdie verskuiwing bring die gedagte sterker na vore naamlik Jesus Christus het nie net onder Pontius Pilatus gely nie, maar sy hele lewe was 'n lyding.

AANBEVELING

Die aangeleentheid word na die Tussen Kerklike Kommissie verwys.

2. DIENSFORMULIERE : HERSIENE VERTALING

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte rapporteer dat die volgende hersiene vertalings van formuliere vir kommentaar ontvang is. Bedienaars van die Woord, Nagmaal, Doop, Ban en Heropname en Huwelik.

Uitstaande is nog formuliere vir Belydenis van Geloof, Ouderlinge en Diakens. Daar word gepoog om die vertalingswerk teen Januarie 1986 te voltooi.

Die Raad voel dat daar sterk gedink moet word aan nog 'n wisselnagmaalsformulier. Die huidige wisselformulier is in die vorm van 'n geloofsbelydenis opgestel. Prof Pelser word gevra om 'n lys te maak van al die elemente wat by die Nagmaal hoort en dit in 'n konsepformulier te verwerk.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die vordering van die hersiene vertalings.

3. NAGMAALSFORMULIER

Die vergadering neem die hersiene vertaling van die klassieke nagmaalsformulier wat hier volg in behandeling:

Formulier met die oog op die nagmaal

Geliefdes in die Here Jesus Christus,

Luister hoe ons Here Jesus Christus die heilige nagmaal ingestel het, soos die apostel Paulus dit in sy eerste brief aan die Korintiërs weergegee het:

"Ek het van die Here ontvang wat ek ook aan julle oorgelewer het: Die Here Jesus het in die nag waarin Hy oorgelewer is, brood geneem en nadat Hy God daarvoor gedank het, het Hy dit gebreek en gesê: Dit is my liggaam; dit is vir julle. Gebruik dit tot my gedagtenis.

Net so ook het Hy na die maaltyd die beker geneem en gesê: Hierdie beker is die nuwe verbond wat deur my bloed verseël is. Gebruik dit, elke keer as julle daaruit drink, tot my gedagtenis.

Elke keer as julle hierdie brood eet en uit die beker drink, verkondig julle die dood van die Here, totdat Hy kom.

Elkeen wat op 'n ongepaste wyse van die brood eet of uit die beker van die Here drink, sal skuldig wees aan sonde teen die liggaam en die bloed van die Here. Maar elkeen moet eers homself ondersoek voor hy van die brood eet en uit die beker drink, want hy wat eet en drink sonder om te besef dat dit die liggaam van die Here is, bring daardeur 'n oordeel oor homself."

Om die nagmaal van die Here so te kan hou dat ons daardeur getroos kan word en verseker kan word van ons heil, is twee dinge nodig: Enersyds moet ons onself vooraf reg ondersoek; andersyds moet ons die doel in die oog hou waarvoor die Here Christus die nagmaal ingestel het, naamlik dat dit gedoen moet word tot sy gedagtenis.

Die ware selfondersoek bestaan uit die volgende:

Ten eerste moet elkeen nadink oor sy sonde en verlorenheid, sodat hy kan besef hoe veragtelik hy voor God is en dat hy hom voor God moet verootmoedig. God se toorn teen die sonde is immers so groot dat Hy dit in sy geliefde Seun Jesus Christus met die verskriklike en veragtelike kruisdood gestraf het, eerder as om dit ongestraf te laat bly.

Ten tweede moet elkeen vir homself duidelikheid kry of hy die vaste versekering van God glo, dat al sy sondes slegs op grond van die lyding en dood van Jesus Christus vergewe is. Verder, of hy glo dat die vryspraak wat Christus vir hom bewerkstellig het, so volkome deur God aan hom geskenk is asof hy self vir al sy sondes betaal en sy saak met God reggemaak het.

Ten derde moet elkeen homself eerlik afvra of hy van nou af hiervoor aan God dankbaarheid gaan bewys en dit in sy hele lewe sal openbaar deur opreg voor Hom te lewe. Verder, of hy eerlik alle vyandskap, haat en nyd uit die weg sal ruim en 'n ernstige voorneme het om voortaan in ware liefde en eensgesindheid met sy naasten te lewe.

God wil almal met so 'n gesindheid en houding in genade aanneem en as waardige tafelgenote van sy Seun, Jesus Christus, aanvaar.

Daarteenoor sal diegene wat nie hierdie gesindheid en voorneme by hulleself vind nie, die oordeel van God oor hulle bring as hulle aan die nagmaal deelneem. Daarom wil ons dan ook, in ooreenstemming met die bevel van Christus en die apostel Paulus, almal wat die volgende sondes doen, waarsku om nie aan die nagmaal van die Here deel te neem nie en aan hulle verkondig dat hulle buite die ryk van Christus verkeer. Ons praat naamlik van mense wat aan ander gode as die een ware God glo, mense wat afgestorwenes, engele of ander geskape wesens en dinge om hulp en bystand aanroep, asook mense wat aan afbeeldinge eer betoon.

Verder, almal wat hulle ophou met toordery en waarsêery, wat diere, mense of dinge sogenaamd besweer en almal wat daaraan glo; almal wat God, sy Woord en die heilige sakramente verag, asook almal wat teen God laster. Voorts, almal wat skeuring in die kerk en rewolusie teen die staat wil veroorsaak, almal wat meened pleeg en almal wat die gesag van hulle ouers, meerderes en owerhede misken.

Hierby ook alle moordenaars, bakleiers, rusiemakers en dié wat in haat en nyd teenoor hulle naaste lewe. Laastens ook hulle wat egbreuk pleeg, die huwelik misken en onsedelik lewe, ook dronkaards, diewe, uitbuiters, rowers, dobbelaars, hebsugtiges en almal wat 'n derglike afstootlike lewe lei. Hierdie mense moet, solank hulle in sulke sondes volhard, hulle van die gebruik van die nagmaal weerhou sodat die oordeel en ewige straf van God oor hulle nie nog swaarder word nie. Christus het immers sy nagmaal ingestel vir die wat in Hom glo.

Maar, geliefdes in die Here, hierdie dinge word nie aan ons voorgelê om die gelowiges wat reeds diep bewus van hulle sondes is, die vrymoedigheid te ontnem om aan die tafel van die Here aan te sit, asof slegs dié wat sonder enige sonde is, daaraan deel mag hê nie. Ons kom tog nie na die tafel toe om daarmee te kenne te gee dat ons uit onself volmaak en sonder sonde is en daarom die ewige lewe het nie. Inteendeel, deurdat ons die lewe nie by onself soek nie, maar in Christus, bely ons juis dat ons onvolmaak en vanweë ons sonde aan die dood onderworpe is.

Dit is so dat ons nog baie gebreke en rede tot kommer in onself vind, soos byvoorbeeld dat daar veel aan ons geloof te kort skiet, dat ons God nie met so 'n ywer dien as wat ons aan Hom verskuldig is nie en dat ons daagliks teen die swakheid van ons geloof en die drifte van ons sondige natuur moet stry.

Maar omdat ons deur die genade van die Heilige Gees oor sulke gebreke innig en opreg berou het en met alle mag teen ons ongeloof weerstand wil bied en van harte begeer om volgens al die gebooie van God te lewe, kan ons daarvan volkome seker wees dat niks ons van die tafel van die Here kan weerhou nie. Ja, geen sonde of swakheid waarteen ons tot dusver nog die styd verloor het, kan verhinder dat God ons in genade aanneem en ons waardig maak om van hierdie hemelse voedsel en drank te geniet nie.

Laat ons vervolgens ook besin oor die doel waarmee die Here sy nagmaal vir ons ingestel het: dit is dat ons dit moet doen tot sy gedagtenis. Ons gedenk Hom in die nagmaal deur die volgende in geloof en vertroue te aanvaar:

- * Jesus Christus is, soos van die begin af aan die aartsvaders beloof is, deur die Vader na hierdie wêreld toe gestuur.
- * Hy het mens geword soos een van ons en Hy het die toorn van God waaronder ons eintlik die ewige dood sou moes sterwe, van die begin van sy menswording af tot aan die einde van sy lewe op aarde vir ons onthalwe verduur.

- * Hy was namens ons volkome gehoorsaam aan die wet van God en het vir ons vrypraak bewerk. Dit het Hy veral so bewerk:
 - ** Die las van ons sonde en van die toorn van God daaroor het so swaar op Hom gedruk dat die sweet Hom in Getsémané soos bloeddruppels afgetap het.
 - ** Daar is Hy gevange geneem sodat ons kan vry uitgaan.
 - ** Daarna het Hy talle beledigings verduur, sodat ons nooit tot skande gemaak sou word nie.
 - ** Hy is onskuldig tot die dood veroordeel, sodat ons in die oordeel van God vrygespreek kan word.
 - ** Meer nog: Hy het sy geseënde liggaam aan die kruis laat spyker om as't ware die skuldbewys van ons sondes daaraan vas te nael.
 - ** So het Hy die vervloeking wat op ons moes neerkom, op Homself geneem, sodat ons met sy seëninge vervul kon word.
 - ** Hy het Homself aan die kruishout verneder en liggaamlik en geestelik die allerdiepste ellende en angs van die hel ondervind, sodat Hy hardop uitgeroep het: "My God, my God, waarom het U My verlaat?" - dit alles sodat ons altyd by God kan wees en nooit deur Hom verlaat sal word nie.
 - ** Uiteindelik het Hy deur sy dood en bloedstorting die nuwe en ewige testament, die verbond van die genade en versoening, bekragtig toe Hy gesê het: "Dit is volbring."

Sodat ons vas kan glo dat ons tot hierdie genadeverbond behoort, het die Here Jesus tydens sy laaste aandmaal die nagmaal ingestel. Hy het die brood geneem, daarvoor gedank, dit gebreek, aan sy dissipels gegee en gesê: "Dit is my liggaam; dit is vir julle. Gebruik dit tot my gedagtenis." Net so ook het Hy na die maaltyd die beker geneem, daarvoor gedank, dit aan hulle gegee en gesê: "Drink almal daaruit. Hierdie beker is die nuwe verbond wat deur my bloed beseël is, die bloed wat vir julle en vir baie mense uitgestort word tot vergewing van sondes. Gebruik dit, elke keer as julle daaruit drink, tot my gedagtenis."*

Ons verstaan hierdie woorde so: Elke keer wanneer julle van hierdie brood eet en uit die beker drink, sal dit julle soos 'n blywende aandenking en waarborg herinner aan en verseker van my hartelike liefde en trou teenoor julle, dat waar julle anders die ewige dood sou moes sterwe, Ek aan die kruishout my liggaam in julle plek aan die dood oorgee en my bloed vir julle stort.

* Ons het hier met 'n saamgroepering van Skrifaaanhalings te doen. Die aanhalings kom uit Mat. 26:26-28, Mark. 14:22-24, Luk. 22:19-20, 1 Kor. 11:23-25.

Met my gekruisigde liggaam stil Ek julle geestelike honger en met my uitgestorte bloed les Ek julle geestelike dors, sodat julle ewig kan lewe. Hiervan kan julle net so seker wees as wat die brood voor elkeen se oë gebreek word, die beker aan elkeen gegee word en julle dit tot my gedagtenis met die mond eet en drink.

Uit hierdie instelling van die heilige nagmaal deur ons Here Jesus Christus sien ons dat Hy wil dat ons geloof en vertroue gerig moet wees op die volkome offer wat Hy eenmaal aan die kruis gebring het as die enigste grondslag vir ons saligheid. So het Hy die ware voedsel en drank van die ewige lewe geword om ons geestelike honger te stil en ons geestelike dors te les. Deur sy dood het Hy immers die oorsaak van ons ewige honger en kommer, naamlik die sonde, weggeneem. Dit is aan Hom te danke dat ons die lewend-makende Gees ontvang het. En deur die Gees wat in Hom as die Hoof en in ons as sy lede woon, bind Hy ons aan Hom, sodat ons aan al sy rykdom, dit wil sê die ewige lewe, die geregtigheid en die heerlijkheid deel kan kry.

Ons word verder ook deur dieselfde Gees as lede van een liggaam in ware broederlike liefde aan mekaar gebind, soos die apostel sê: "Omdat dit een brood is, is ons, al is ons baie, saam een liggaam, want ons het almal deel aan die een brood." Net soos baie graan-korrels tot een meel gemaal en daaruit een brood gebak word, en baie druiwekorrels, as hulle gepars word, tot een wyn saamvloei en meng, so moet ons almal wat deur die geloof in Christus ingelyf is, in broederlike liefde een liggaam wees ter wille van Christus ons geliefde Saligmaker wat ons eerste so uitnemend liefgehad het. Ons moet dit ook nie alleen met woorde nie, maar ook met die daad teenoor mekaar bewys. Mag die almagtige, barmhartige God en Vader van ons Here Jesus Christus ons deur sy Heilige Gees daartoe help.

Amen

Laat ons ons nou voor God verootmoedig en met ware geloof bid dat Hy ons in sy genade aan dit alles deel sal laat kry.*

Barmhartige God en Vader, ons bid dat u in hierdie nagmaal waarin ons die verlossende betekenis van die bitter dood van u geliefde Seun, Jesus Christus in herinnering roep, deur u Heilige Gees so in ons harte sal werk dat ons ons al meer en meer aan u Seun Jesus Christus sal oorgee en ons vertroue op Hom sal stel.

Laat ons vermoeide en verslae harte deur bemiddeling van die Heilige Gees gevoed en verkwik word met die liggaam en bloed van Jesus Christus, ja met Hom, ware God en mens, die enigste hemelse brood.

Gee dat ons nie verder in ons sondes leef nie, maar dat Christus in ons leef en ons in Hom. So het ons dan waarlik deel aan die nuwe en ewige testament en verbond van die genade.

* In die Keurpalts-formulier staan hier slegs: "Laat ons bid."

Die ontwyfelbare wete word ook so versterk dat U ewig ons genadige Vader is wat ons ons sondes nooit meer sal toereken nie en dat U ons as u geliefde kinders en erfgename liggaamlik en geestelik met alles wat nodig is, sal versorg.

Skenk aan ons u genade om sonder huiwering ons kruis op te neem, onself te verloën, ons Verlosser te bely en, hoe neerdrukkend die omstandighede ook al, met volharding te bly hoop op die koms van ons Here Jesus Christus uit die hemel, wanneer Hy ons sterflike liggame soos sy verheerlike liggaam sal maak en ons tot in ewigheid by Hom sal neem.

Ons Vader wat in die hemel is, laat u Naam geheilig word; laat u koninkryk kom; laat u wil ook op die aarde geskied, net soos in die hemel. Gee ons vandag ons daaglikse brood; en vergeef ons ons oortredinge soos ons ook dié vergewe wat teen ons oortree; en laat ons nie in versoeking kom nie, maar verlos ons van die Bose.*

Amen.

Tafelformule

Om dan nou met die ware hemelse brood, Christus, gevoed te word, moet ons geen verwagtinge van die brood en die wyn as sodanig koester nie, maar ons in die geloof rig op Christus Jesus wat in die hemel is, waar Hy as ons Voorspraak aan die regterhand van sy hemelse Vader optree en waarheen die betrokke geloofsartikel ons ook wys. Laat ons ook nie daaraan twyfel nie dat ons lewe net so werklik deur bemiddeling van die Heilige Gees met Christus se liggaam gevoed en verkwik word as wat ons by hierdie gedenkmaaltyd die brood en die wyn eet en drink.

Wanneer die brood gebreek en uitgedeel word, sê die bedienaar:

Die brood wat ons breek, dui op die deelgenootskap wat ons met die liggaam van Christus het.

En wanneer hy die beker aangee:

Die beker van danksegging waarmee ons God dank, dui op die deelgenootskap wat ons met die bloed van Christus het.

Na die bediening sê die bedienaar:

Geliefdes in die Here, aangesien die Here nou ons lewens aan sy tafel gevoed en verryk het, laat ons gesamentlik in dankbaarheid sy Naam prys deur elkeen soos volg in sy hart te spreek:

* Die Keurpalts= en ouere Afrikaanse vertaling voeg vervolgens hier die Apostolicum in as 'n laaste deel van die gebed.

"Ek wil die Here loof,
met alles wat in my is, wil ek sy heilige Naam loof.
Ek wil die Here loof en nie een van sy weldade vergeet nie.
Dit is Hy wat al my sonde vergewe,
wat al my siekte genees,
wat my red van die graf
en my met liefde en ontferming kroon."

"Barmhartig en genadig is die Here,
lankmoedig en vol liefde.
Hy sal ons ons sonde nie bly toereken
en nie vir ewig toornig bly nie.
Hy handel met ons nie volgens ons sondes nie,
vergeld ons nie vir ons ongeregtighede nie,
want so groot as die afstand tussen hemel en aarde is,
so groot is sy liefde vir dié wat Hom dien.
So ver as die ooste van die weste af is,
so ver verwyder Hy ons oortredinge van ons af.
Soos 'n vader hom ontferm oor sy kinders,
so ontferm die Here Hom oor dié wat Hom dien."

"Hy het sy eie Seun nie gespaar nie,
maar Hom oorgelewer om ons almal te red.
Sal Hy ons dan nie al die ander dinge saam met Hom skenk
nie?"

"Maar God bewys sy liefde vir ons juis hierin
dat Christus vir ons gesterf het toe ons nog sondaars was.
Aangesien ons nou vrygespreek is op grond van sy ver-
soeningsdood,
staan dit soveel vaster dat
ons deur Hom ook van die straf van God gered sal word.
Aangesien ons, toe ons nog vyande was,
deur die dood van sy Seun versoen is,
staan dit soveel vaster dat
ons, nou dat ons versoen is,
deur die lewe van sy Seun gered sal word."

Daarom sal ek met mond en hart die Here loof van nou af tot
in ewigheid.

Amen

Gebed

Almagtige, barmhartige God en Vader, ons dank U met ons hele
hart dat U u enigste Seun alleen op grond van u barmhartigheid
aan ons as 'n Middelaar en offer vir ons sondes en as voedsel
en drank van die ewige lewe geskenk het. Ons dank U ook dat U
ons 'n opregte geloof gee waardeur ons aan u gawes deel verkry
en dat U ook tot die versterking van ons geloof die heilige
nagmaal deur u geliefde Seun, Jesus Christus, laat instel het.

Ons bid U ook, getroue God en Vader, dat u Gees dit in ons harte sal bewerkstellig dat die wyse waarop ons so pas ons Here Jesus Christus gedenk het en sy dood verkondig het, ons elke dag sal laat toeneem in die ware geloof en die heilsgemeenskap met Hom.

Dit bid ons deur u geliefde Seun, Jesus Christus.

Amen

4. DOOPFORMULIER

Die vergadering neem die hersiene vertaling van die Doopformulier wat hier volg in behandeling.

FORMULIER OM DIE HEILIGE DOOP AAN DIE KINDERS VAN GELOWIGES TE BEDIEN

Geliefdes in die Here Jesus Christus, Die leer oor die heilige doop word in hierdie drie hoofpunte saamgevat:

Ps. 51:7 Die eerste hoofpunt is dat ons en ons kinders in sonde ontvang en gebore word. Daarom staan ons onder die oordeel van God, sodat ons nie in sy ryk kan kom nie tensy ons weer gebore word.

Rom.6:6 Ons onrein en sondige bestaan word juis aangedui deur die noodsaaklikheid van die doop met water. So word ons deur die doop vermaan om die erns van ons sondigheid te beseef, ons voor God te verootmoedig en ons reiniging en ons reding buite onself te soek.

Die tweede hoofpunt is dat die heilige doop aan ons die afwassing van die sondes deur Jesus Christus betuig en beseël. (Hierdie is 'n invoeging wat nie in die 1580-tek voorkom nie). Daarom word ons gedoop en wel in die naam van God: Die Vader, die Seun en die Heilige Gees.

Met die doop in die naam van die Vader, betuig en beseël die Vader aan ons dat Hy 'n blywende genadeverbond met ons sluit en dat Hy ons as sy kinders en erfgename aanneem. Daarom wil Hy ons, in alles goed versorg, alle kwaad van ons afweer, of dit vir ons ten goede laat meewerk. (Gen 17:4, Gen. 12:2 en 3 en Rom. 8:28)

Met die doop in die naam van die Seun, beseël die Seun aan ons dat Hy met sy bloed al ons sondes af was en dat Hy ons saam met Hom laat sterwe sodat ons ook saam met Hom kan lewe. So word ons van ons sondes bevry en deur God as vrygesprektes gereken.

Met die doop in die naam van die Heilige Gees, verseker die Heilige Gees ons deur hierdie heilige sakrament dat Hy in ons woon en ons tot lede van die liggaam van Christus wil maak.

Dit doen Hy deur tot ons eie te maak wat ons reeds in Christus het, naamlik die afwassing van ons sondes en die daaglikse vernuwing van ons lewe, totdat ons uiteindelik in die ewige lewe as deel van die gemeente van die uitverkorenes sonder sonde sal wees.

Die derde hoofpunt is dat God ons deur die heilige doop vermaan en verplig tot 'n nuwe gehoorsaamheid. Ons moet hierdie een en enigste God, Vader, Seun en Heilige Gees, bely, vertrou en liefhê met ons hele hart, met ons hele siel met ons hele verstand en met al ons vermoëns. (Matt. 22:37)

Rom.6:13 Ons moet ons sondige bestaan beëindig deur nie meer in diens van die sonde nie, maar volkome in diens van God te lewe. As ons soms uit swakheid sondig, moet ons nie aan die genade van God twyfel of in die sonde bly nie. Die doop is immers 'n seël, 'n betroubare waarborg dat ons 'n blywende verbond met God het.

Alhoewel ons kinders hierdie dinge nie verstaan nie is dit nie 'n rede om hulle van die doop uit te sluit nie. Sonder dat hulle dit weet verkeer hulle immers vanweë die sondeval van Adam onder die oordeel van God, en net so, sonder dat hulle dit weet is hulle in Christus in genade aangeneem. God stel baie duidelik as Hy aan Abraham, die Vader van al die gelowiges, en daarom ook aan ons en ons kinders sê: (Gen. 17:7) "Ek bring 'n verbond tot stand tussen My en jou en jou nageslag en al hulle geslagte. Dit is 'n blywende verbond: Ek sal jou God wees, en ook die God van jou nageslag" (Hand. 2:39) Daarvan getuig Petrus ook, met hierdie woorde: "Wat God belowe het, is vir julle en vir julle kinders en vir almal wat daar ver is, vir almal wat die Here ons God na Hom toe sal roep". (Gen. 17:11) God het vroeër beveel dat die kinders besny moet word want dit was toe die seël van die verbond en van die verlossing deur die geloof. (Rom. 4:11).

Mark.10:16 En omdat hulle verbondskinders was, het Christus ook sy arms om hulle gesit, hulle die hande opgelê en hulle geseën.

Kol.2:11/12 Omdat die doop nou in die plek van die besnydenis gekom het, moet die kinders as erfgename van die ryk van God en sy verbond gedoop word. Die ouers is verplig om hulle kinders, soos hulle opgroei hieroor breedvoerig te onder- rig.Ex. 13: 14/15; Deut. 6:7; Ps. 78: 5/6/7.

Om hierdie sakrament van God tot sy eer, tot ons vreugde en tot opbou van die gemeente te bedien, laat ons saam bid:-

Almagtige, ewige God, ons bid u vanweë u onmeetlike barmhartigheid, dat U in genade U oor hierdie kinders sal ontferm. Ons bid dat U hulle deur U Heilige Gees in U seun Jesus Christus sal inlyf, sodat hulle saam met Hom in sy dood begrawe word en saam met Hom in 'n nuwe lewe mag opstaan. Gee dat hulle hulle kruis blymoedig sal dra, Christus daagliks sal volg en aan Hom toegewy sal wees met ware geloof, vaste hoop en vurige liefde sodat hulle uiteindelik hierdie lewe - wat tog niks anders is as 'n voortdurende sterwe nie - soos U dit wil getroos sal verlaat. Gee ook dat hulle op die laaste dag sonder vrees voor die regterstoel van Christus, U Seun mag verskyn. Dit bid ons deur ons Here Jesus Christus wat met U en die Heilige Gees, die een en enigste God is, wat leef en regeer tot in ewigheid.

Amen

Die Doopouers moet nou opgeroep word om op die volgende vrae te antwoord:

Geliefdes in die Here Jesus Christus, u het gehoor dat die heilige doop 'n instelling van God is om aan ons en ons kinders sy verbond te beseël. Daarom moet ons dit vir die doel en nie uit gewoonte of bygeloof laat bedien nie. Sodat dit kan blyk dat u dit glo en aanvaar, moet u eerlik op hierdie vrae antwoord:

Aanvaar u dat ons kinders van hulle eerste lewensomblik af sondig is en in sonde gebore word en daarom in die ellende van die sonde en onder die oordeel van God verkeer. Bely u nogtans dat hulle in Jesus Christus verlos is en daarom as lidmate van sy gemeente gedoop behoort te wees?

Bely u ook dat die leer van die Ou - en Nuwe Testament wat in ons belydenis saamgevat is, en in die kerk hier geleer word, die ware en volkome leer van die verlossing is?

Beloof u ten slotte en is dit u voorneme om hierdie kind van U sodra hy dit kan verstaan hieroor na u vermoë te onderrig en te laat onderrig.

Wat is hierop u antwoord?

Antwoord: Ja

Wanneer die bedienaar van die Woord die Doop bedien, sê hy: N.N. "Ek doop jou in die Naam van God die Vader, die Seun en die Heilige Gees." (Amen)

Dankgebed: Almagtige, barmhartige God en Vader, ons dank en loof U dat U ons en ons kinders deur die bloed van U geliefde Seun, Jesus Christus al ons sondes vergewe het. Ons dank U dat U ons deur U Heilige Gees tot lidmate van U enigste Seun en daardeur tot u kinders aangeneem het. Ons dank U dat U dit alles met die heilige doop beseël en bekragtig.

Ons bid U ook deur Hom, u geliefde Seun, dat u hierdie kinders van U altyd met U Heilige Gees sal regeer, sodat hulle gelowig en vroom opgevoed mag word.

Gee dat hulle in die geloof in die Here Jesus Christus mag groei en toeneem sodat hulle U vaderlike goedheid en barmhartigheid, wat u aan hulle en ons almal bewys het, mag bely. Gee dat hulle in verbondenheid met ons enigste Leraar, Koning en Hoë-priester sal lewe en moedig teen die sonde, die duiwel en sy hele ryk sal stry en oorwin. Gee Here, dat hulle U en U Seun, Jesus Christus, en ook die Heilige Gees, die enigste en ware God altyd sal loof en prys

Amen.

5. ANDER FORMULIERE

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte vorder met die vertaling van die ander formuliere. Sommige is reeds klaar en ander geniet nog aandag.

Daar is egter behoefte aan 'n Diensboek en die druk daarvan kan nie nog drie jaar uitgestel word totdat 'n volgende vergadering alle formuliere goedgekeur het nie.

- AANBEVELING:
- * Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om die uitstaande nuutvertaalde formuliere in behandeling te neem.
 - * Na behandeling deur die Kommissie word 'n Diensboek uitgegee met die hersiene vertalings.
 - * Die Algemene Kerkvergadering van 1989 keur die nuutvertaalde formuliere, wat nou nog uitstaande is, goed.

XII. PREDIKING EN EREDIENS

1. EREDIENSTE

As primêre taak het die Raad vir Prediking en Erediens die opdrag van die Algemene Kerkvergadering ontvang om ondersoek in te stel na die bywoning van eredienste en al die faktore wat daarop 'n invloed uitoefen.

Daar is besluit om 'n deurtastende ondersoek te doen, alvorens enige bevindings of aanbevelings in die verband gemaak kan word. Die samewerking van die RGN is gevra en hulle het goedgunstiglik daartoe ingestem. Toestemming is ook van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkry om met die ondersoek voort te gaan. Die vraelys dek 'n wye spektrum van die kerklike lewe en werk met inagneming van alle faktore wat die erediensbywoning kan beïnvloed. Dit is op 'n wetenskaplike wyse saangestel met die oog op rekenaarverwerking. 'n Aantal gemeentes, wyke en lidmate word op 'n geordende wyse geselekteer om 'n verteenwoordigende beeld van die hele kerklike lewe in al sy fasette te gee. Die vraelys is gedurende September 1985 deur die betrokkenes voltooi.

Die inligting wat ontvang is, is deur 'n rekenaar verwerk. Die Raad vir Prediking en Erediens publiseer die statistiese gegewens met kritiese opmerkings en hierdie interimverslag sal voor die Algemene Kerkvergadering aan afgevaardigdes beskikbaar gestel word.

AANBEVELING: Die vergadering behandel die interimverslag van die Raad vir Prediking en Erediens.

2. DIENSORDES

2.1 DIENSBOEK

Die Raad vir Prediking en Erediens gee ook aandag aan die wese van die erediens en liturgie. Die raad beveel aan dat die huidige inleiding tot die Diensboek in 'n nuwe hersiene publikasie wegge laat word, totdat dit grondig hersien kan word. Die betrokke raad wil graag aandag gee aan 'n grondige hersiening van liturgiese elemente en -ordes.

AANBEVELING: Die Raad vir Prediking en Erediens het opdrag ontvang om die hersiening van die inleiding tot die Diensboek af te handel.

2.2 AANKONDIGINGSPREUKE VIR WET EN BELYDENIS

Die kerkraad van die gemeente Poort skryf na aanleiding van 'n skrywe wat aan gemeentes gerig is oor die teks van aankondiging-spreuke vir wet en belydenis:

Die Diensboek (bl. 10) gee vier moontlikhede as aankondigingspreuk vir die wet. Die eerste en die tweede moontlikhede is inhoudend omvattend. Die derde moontlikheid dui op die oorlewerende gebruik van die wet. Die vierde moontlikheid dui op die wet as dankbaarheidsreël. Die teks wat in die gemeentes versprei is, maak slegs voorsiening vir die derde moontlikheid, dit wil sê die oorlewerende gebruik van die wet. In hierdie verband wys die kerkraad van Poort op die volgende:

In die Calvinistiese kerk en teologie het die wet as dankbaarheidsreël voorrang bo die oorlewerende gebruik wat op sy beurt in die Lutherse kerk en teologie voorrang geniet.

Die ouderling, wat die wet in ons kerk lees, se opsieners-taak is om die gelowiges in leer en lewe by hierdie dankbaarheidsreël te hou. Daarom meen ons dat sy aankondigingspreuk hierdie aspek ook behoort weer te gee, eerder as net die oorlewerende aspek. Die beste sou dus 'n omvattende spreuk wees soos die eerste moontlikheid op bladsy 10 van die Diensboek waarin albei aspekte opgeneem is. Ons versoek dus iets wat reeds in die Diensboek bestaan, maar met 'n beklemtoning wat meer met ons Calvinistiese beskouing van die wet ooreenkom.

Die verspreide geskrif onderskei nie die verskillende moontlikhede wat vir die vier aanbevole diensordes in die Diensboek (bl. 24) aangebied word nie. Daar is gevolglik al eraan dat die stuk net so gelees word, wat 'n vermenging van die vier diensordes beteken. 'n Duideliker onderskeiding met betrekking tot die diensordes is dus noodsaaklik.

Die kerkraad versoek ook die weeropneming van die woord "ontwyfelbaar" in die aankondigingspreuk, aangesien dit 'n unieke woord in Afrikaans is wat juis dui op die sekerheid van ons geloof. Die weglating daarvan hou 'n verskraling in.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte het die skrywe behandel. Dit blyk dat die gemeente Poort gereageer het op 'n skrywe wat net aan sommige gemeentes gestuur is deur iemand wat die teks van die 1983 vertaling beskikbaar wou stel.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte is van mening dat die woord "ontwyfelbaar" linguïsties problematies is. In die manier waarop die Apostolicum huidig aangekondig word, word "ontwyfelbaar" daarin geïnkorporeer. "Met die hart glo ons, met die mond bely ons....." beklemtoon reeds die sekerheid van ons geloof. Die weglating van "ontwyfelbaar" maak dit nie onseker nie.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte maak ook melding van die bedenkinge van die Raad vir Prediking en Erediens teen die huidige inleiding tot die Diensboek. Ook word gemeld dat Diensorde B skynbaar nie inslag vind in die kerk nie en waar aanbevole diensordes net "Skuldbelydenis" en "Genadeverkondiging" noem, voorbeelde gegee behoort te word.

AANBEVELING: Die Raad vir Prediking en Erediens wat opdrag het om die inleiding tot die Diensboek te hersien reken met die standpunte te opsigte van die aankondigingspreuke.

3. KERKMUSIEK EN SANG

3.1 NUWE PSALMBERYMING

In opvolging van die vorige vergadering se besluit is 'n Berymingskommissie bestaande uit teoloë, musici en letterkundiges benoem. Voorlopige riglyne is neergelê en daar is met berymingswerk asook keuring van die huidige melodieë begin.

Intussen het 'n gesprek tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Breë Moderatuur van die NG Kerk en verteenwoordigers van die Geref Kerk plaasgevind. Dit het uitge-loop op die vorming van 'n loodskomitee wat op sy beurt 'n Redaksiekommissie uit die drie kerke saamgestel het. (Voorlopig was daar slegs waarnemers van die kant van die Geref Kerk. Dié kerk se sinode het eers in Januarie 1985 besluit om mee te werk aan 'n nuwe bundel). Op die Redaksiekommissie het 'n groot mate van konsensus geblyk oor 'n werkwyse en voorlopige prinsipiële riglyne.

Daarna het ernstige verskil egter ontstaan oor die kwessie van uitgewer en kopiereg. Die NG Kerk se verteenwoordigers op die loodskomitee het laat blyk dat hulle meen die kopiereg van die nuwe bundel moet by die sinode van die NG Kerk berus. Hulle meen verder dat 'n uitgewer nou reeds benoem moet word wat dan die hele projek kan borg.

Die verteenwoordigers van die Herv Kerk het hierteen ernstige bedenkinge uitgespreek. So 'n werkwyse sou 'n meewerkende kerk van gelyke deelname asook sy bedingingsvermoë rondom die werktafel kon beroof. Dit lyk tog baie gesonder as al drie kerke gelyke finansiële offers bring vir die werk en dat oor 'n uitgewer besluit word wanneer 'n finale produk voorhande is. Dit lyk ook billik dat die kopiereg by al drie kerke gesamentlik moet berus. 'n Werkbare voorstel is in dié verband geformuleer.

Die Breë Moderatuur van die NG Kerk het daarna gevra vir tyd om die sake weer te oorweeg. 'n Nuwe voorlegging is ontvang en die gesprek om konsensus te bereik oor veral kopiereg en uitgewer word voortgesit.

AANBEVELING: Die vergadering word gevra om hierdie optrede en standpunt van sy verteenwoordigers te oorweeg.

3.2 JEUGSANGBUNDEL EN DIE GEBRUIK VAN ANDER SANGBUNDELS

Die Raad vir Kerkmusiek ondersoek tans die wenslikheid van 'n eie jeugsangbundel en sal hul bevinding aan die Kerk voorlê.

Die Werkgroep Prediking en Erediens is nie ten gunste van 'n eie jeugsangbundel nie. Die Psalm en Gesangboek bied genoeg sange vir eredienste en kerklike byeenkomste.

Die nuwe sangidioom is 'n tydsverskynsel. 'n Sangbundel met gewone liedere naas die Psalm en Gesangboek vir gebruik by kampe en saamtrekke word aanbeveel.

Die Raad vir Kerkmusiek versoek die vergadering om die volgende voorstel te oorweeg:

AANBEVELING: Aangesien 'n groot aantal liedere in die huidige psalm- en gesangbundel, wat geskik is vir gebruik binne en buite die erediens ook deur die jong lidmate, nog nie ten volle benut word nie, besluit die vergadering om te volstaan met die gebruik van sy huidige amptelike bundel.

3.3 ORRELADVIES

Aan 'n groot getal gemeentes is advies gegee in verband met die bou, aankoop, ontwerp, diens of herstel van orrels. Die Allen-Komperorrel word steeds 'n groter mededinger vir die pyporrel. Gebrek aan regte kennis oor die saak lei ongelukkig, volgens die oordeel van die Raad, steeds tot verkeerde beslissings. Die probleem bly dat die Raad vir Kerkmusiek nie altyd betyds in 'n posisie gestel word om advies uit te bring nie.

Die Raad wil graag hê dat wat die toekoms betref, die advies van die Raad oor orrelbou en die professionele werk van 'n orreladviseur geskei sal word.

AANBEVELING: Kerkrade word ook nadruklik daarop gewys dat die keuse van 'n argitek vir die bou van 'n kerk baie versigtig uitgeoefen moet word. Argitekte wat die behoeftes van ons kerk nie ken nie moet liever vermy word omdat dit normaalweg probleme skep in verband met die plasing van die orrel en liturgiese ruimte vir die nagmaaltafel.

3.4 KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

Die Raad vir Kerkmusiek rapporteer pragtige vordering by die orreliste-opleiding by die Konservatorium.

Vergelyk ook verslag oor die Konservatorium vir Kerkmusiek by Kerklike Goedere.

AANBEVELING: Die vergadering neem met dankbaarheid kennis van die vordering by die Konservatorium vir Kerkmusiek.

3.5 BACH FEESJAAR

'n Bach-konsert is gedurende Oktober 1985 in die Dirk van der Hoffsaal gehou. 'n Reeks artikels deur lede van die Raad vir Kerkmusiek het in Die Hervormer verskyn om die geboorte van Bach in 1685 te herdenk. Bach word herdenk as die grootste orrelkomponis wat deur sy musiek God wou loof.

3.6 DIENSKONTRAK EN SALARISSKAAL VIR ORRELISTE

'n Nuwe dienskontrak en hersiene salarisskale vir orreliste is opgestel en beskikbaar gestel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die dienskontrak en salarisskale behandel en goedgekeur om as breë riglyn aan kerkrade te stuur.

4. BYBELVERSPREIDING

4.1 SAMEWERKING MET DIE BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA

Die Raad vir Prediking en Erediens het nog altyd die standpunt ondersteun dat ten opsigte van Bybelverspreiding die kerk slegs een organisasie sal steun, naamlik die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Die kerk se aandeel in hierdie organisasie het met die jare beduidend geword. Ook was die standpunt deurgaans dat ander organisasies wat in hierdie veld beweeg nie die kerk se steun ontvang nie.

Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is as 'n vennootskap van kerke 'n onderneming wat hom ter ondersteuning van die kerk beywer vir die vertaling, produsering en voorsiening van die Bybel aan die hele bevolking. Om die wydste moontlike verspreiding van die Bybel onder alle mense wat die Bybel graag wil bekom, moontlik te maak, stel die Bybelgenootskap die Bybel beskikbaar met gebruikmaking van 'n twee-ledige prysstelsel:

- * Aan die meer welvarende gedeelte van die bevolking is die ongesubsidieerde Bybel beskikbaar in die formaat bepaal deur aanvraag en min of meer teen markverwante pryse wat geen verlies vir die Bybelgenootskap inhou nie. Stygende koste, weens inflasie en die swak wisselwaarde van die rand, het normaalweg prysstygings in hierdie kategorie tot gevolg. Die ongesubsidieerde mark is egter tot 'n groot mate beperk.
- * Aan die massa van die gewone bevolking word die gesubsidieerde Bybel beskikbaar gestel teen 'n prys wat gewone mense en selfs die armes kan bekostig. Hierdie prys word vasgestel met gebruikmaking van die per capita inkomste in Suider-Afrika en die dagloon wat daaruit bepaal kan word, sodat gesê kan word dat met een dag se loon 'n arbeider in Suider-Afrika 'n Bybel kan bekostig.

Gesubsidieerde Bybels maak normaalweg meer as 80% van die bestaande Bybelmark uit. Subsidie stel 'n groot uitdaging aan die kerk se roeping tot Bybelverspreiding. Ons uitdaging en taak bly steeds: Bybels in toereikende getalle en teen pryse wat gewone mense kan bekostig. Inflasie en die swak wisselwaarde van die rand (waar Bybelmateriaal benodig vir produksie, weens gehaltevereistes, noodgedwonge ingevoer moet word) skep enorme eise om subsidiëring steeds doeltreffend moontlik te maak.

In die huidige ernstige ekonomiese afplatting word daar enorme hoë eise aan die Bybelgenootskap gestel. Die Bybelgenootskap moet die fondse vind om Bybels steeds in toereikende getalle te produseer, in die lig van veral die geweldige aanvraag na Nuwe Afrikaanse Bybels, sowel as die volgehoue groei in die aanvraag na Bybels in swart tale.

Die Bybelgenootskap moet boonop die fondse vind om Bybels toereikend te subsidieer sodat Bybelpryse steeds laag sal bly - ten spyte van 'n veels-te-hoë binnelandse inflasiekoers en die beduidende verliese wat gely word deur die swak wisselwaarde van die rand.

Die feit is egter dat die donasies aan die Bybelgenootskap nie byhou by die styging in kostes en die aanvraag wat daar bestaan nie. Dit het die Bybelgenootskap gedwing om die goedkoopste Bybels se prys van R2,50 na R4,00 te laat styg. Die Nuwe Afrikaanse Vertaling van die Bybel kos tans R5,00. Indien hierdie tendense volhou, sal dit noodwendig uitloop op volgehoue stygings in die Bybelprys sowel as 'n inkorting van produksie. Wanneer hierdie tendense toegelaat word om te ver te gaan, kan ons beland by die gevaarlike kruispad van verskeie oorsese Bybelgenootskappe: naamlik dat, in die lig van die ondersteuning van die kerke wat nie aan die hoë eise kan voldoen, besluit word dat Bybels uiteindelik nie meer gesubsidieer word nie, maar slegs teen hoër pryse, op 'n winsbasis, verkoop moet word om die Bybelgenootskap as suiwer uitgewersmaatskappy in stand te hou.

Die vraag is of ons wil hê dat die Bybelgenootskap sy diens-karakter moet verloor.

Ons sal ongetwyfeld tydig aandag moet gee.

Behalwe die mikpunt van die kerkraad, sal ons wat die res betref, maar so hoog moontlik moet probeer beweeg om die nadelige uitwerking van swak ekonomiese toestande op prys en produksie so klein moontlik te hou.

Dit is nodig dat ons, soos altyd, hierdie saak met geloofstoeuwing en gebed sal aanpak - om die Heer en sy kerk so goed moontlik te dien.

Totale jaarlikse bydrae vanuit die Ned Herv Kerk in vergelyking met dié van die Bybelgenootskap in die geheel:

BOEKJAAR	BYDRAE--INKOMSTE BYBELGENOOTSKAP	%-STYGING	BYDRAE--INKOMSTE HERVORMDE KERK	%-STYGING
1981/82	R6 432 356	37,5%	R425 095	48,8%
1982/83	R6 301 957	-2,0%	R512 229	20,5%
1983/84	R6 795 697	7,8%	R503 375	-1,7%
1984/85	R7 381 208	8,6%	R638 959	3,1%

Uit jongste beskikbare syfers blyk die volgende ten opsigte van bydrae-inkomste en aanwending van fondse:

Bydrae-inkomste van kerke en alle donateurs vir 1984 verslagjaar:

	01.11.1983 tot 31.10.1984
Individue	2 238 722
Kerke	2 705 061
Organisasies (Sustersver. ens.)	183 786
Kategese	48 506
Jeug (junior)	21 916
Jeug (senior)	16 065
Skole	86 451
Allerlei (sake-ondernemings ens.)	299 931
Legate	756 188
Opbrengs uit Jubileum-Bybels	439 072
	R6 795 698

Produksiekoste styg met 36%. Donasie-inkomste met 7,8% in 1984

Aanwending van fondse vir Bybelverspreiding:

Vertaling	433 769,00
Bybelwerk buite Suid-Afrika	699 729,00
Bybelproduksie (insl. aankope van ander Bybelgenootskappe, kopiereg versekering en ander produksie uit- gawes)	8 283 643,00
	R9 417 141,00

Let wel dat die Bybelgenootskap van Suid-Afrika in 1984, nes in die verlede, meer as elke sent wat van kerke en alle donateurs ontvang is, aan Bybelwerk bestee het. Vir die res is die Bybelgenootskap geheel selfversorgend - geen bydrae is dus vir salaris of toerusting of kapitale bates aangewend nie.

Die geouditeerde finansiële state van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is, afgesien van die verantwoordelikhede van die sekretaris in kerkverband in hierdie opsig, ter eniger tyd ter insae vir die kerk beskikbaar by Bybelhuis.

AANBEVELING: Die vergadering besluit in die lig van hierdie gegewens soos volg:

Die kerk herbevestig sy bereidheid om met die Bybelgenootskap van Suid-Afrika saam te werk om die Bybel beskikbaar te stel teen 'n prys wat enige mens kan bekostig.

Waar van die kerkrade jaarliks die prys van die goedkoopste Bybel per lidmaat gevra word - beweeg hierdie mikpunt nou vanaf R2,50 na R4,00.

Waar bykomend van die Hervormingsondagdeurkollekte, die NHSV, NHJV, Kategese en Individue die verskil tussen die verkoopprijs (voorheen R2,50) en subsidie op drukkoste (voorheen R4,00) gevra word - beweeg hierdie mikpunt tans vanaf die vorige balans van R1,50 na 'n balans nie alleen veel hoër nie, maar nou ook voortdurend aan die beweeg, in die lig van inflasie en veral die swak wisselwaarde van die rand.

Die vergadering beveel aan dat kerkrade op 'n kwartaallikse basis hulle bydraes aan die Bybelgenootskap oorbetaal. Dit sal dit nie alleen vir kerkrade makliker maak om op hierdie manier hulle verpligtinge te versprei oor 12 maande nie, maar dit sal die Bybelgenootskap ook deurlopend van fondse voorsien om sy taak doeltreffend te verrig. Die grootste gedeelte van ons gemeentes volg reeds hierdie weg.

Die vergadering moedig kerkrade aan om die hele Oktobermaand se deurkollekte vir Bybelverspreiding te bewillig, en nie slegs die kollekte van Hervormingsondag nie.

4.2 SEKRETARISSE VAN DIE KERK BY DIE BYBELGENOOTSKAP

Die kerk se aandeel in die Bybelgenootskap het so gegroei dat daar op 1 Augustus 1983 'n tweede sekretaris in kerkverband van ons kerk aangestel kon word met standplaas Bloemfontein. Ds W H Steyn is in hierdie pos aangestel.

Met ingang 1 April 1985 is ds J P Labuschagne bevorder tot streeksekretaris van die Bybelgenootskap vir Transvaal. Ds Labuschagne het op 28 Februarie 1986 uit die diens van die Bybelgenootskap getree en ds W H Steyn is verplaas na Kemptonpark.

Die Ned Herv Kerk van Afrika het deur middel van lidmate wat sitting het op 6 streekrade, direkte verteenwoordiging op die streekrade van die Bybelgenootskap. Hierbenewens is die kerk bevoorreg dat ds C J A Simpson verkies is om te dien op die Nasionale Raad wat die hoogste liggaam is waarin die beheer van die Bybelgenootskap gevestig is.

Dit is met trots dat die Raad vir Bybelverspreiding melding wil maak van die vertaling van prof A A van Ruler se boekie "Vormen van omgang met die Bybel" deur sy voorsitter prof P J T Koekemoer. Die vertaling is onlangs deur Kital in 'n publikasie bekend gestel.

Die Ned Herv Kerk se aandeel by die Bybelgenootskap van Suid Afrika is kerngesond. Daarvoor dank ons elke lidmaat, elke gemeente en elke instansie in die kerk wat hierdie saak trou ondersteun. Ons dank ook die Bybelgenootskap en sy personeel. Bowe-al dank ons ons Hemelse Vader.

- AANBEVELING:
- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Bybelgenootskap van Suid-Afrika vir die geleentheid wat die kerk gebied word om op 'n hartlike wyse met die Bybelgenootskap saam te werk.
 - * Die vergadering betuig sy dank aan ds Labuschagne vir gelewerde dienste by die Bybelgenootskap.
 - * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Sekretarisse van die kerk by die Bybelgenootskap vir die suksesvolle wyse waarop hulle bybelverspreiding namens die kerk by die Bybelgenootskap hanteer.

4.3 AKTIWITEITE VAN DIE BYBELGENOOTSKAP

4.3.1 VERTALING

Oor die jare 1983 - 1985 was daar tussen 46 en 50 Bybelvertalers besig met 'n twintigtal vertalingsprojekte.

Daar is verskeie mylpale bereik, veral in 1983 wat as feesjaar Biblia 83 bekend gestaan het. Die nuwe vertaling van die Afrikaanse Bybel is in 1983 voltooi en op 2 Desember 1983 gepubliseer. Daar is teen die einde van 1985 reeds meer as 800 000 van die Nuwe Afrikaanse Bybels versprei.

4.3.2 PRODUKSIE

Die afgelope drie jaar kon die Bybelgenootskap telkens meer as 1 miljoen volledige Bybels produseer. Daar was 'n gestadige toename in produksie van volledige Bybels en Testamente.

In 1984 is publikasiegeskiedenis gemaak toe vir die eerste keer 'n gehalteboek soos die Bybel, agt herdrukke met 'n totale oplaag van bykans 600 000 eksemplare in 4 bandformate in een jaar ondergaan het.

4.3.3. VERSPREIDING

Die jongste beskikbare syfers van Bybels en Bybelgedeeltes versprei deur die Bybelgenootskap van Suid-Afrika is soos volg:

Gedurende 1984 is daar deur die Bybelgenootskap in die Republiek van Suid-Afrika, Suidwes, Bophuthatswana, Venda en Ciskei 3 418 084 Bybels en Bybelgedeeltes in meer as 100 tale versprei. (12,19% meer as 1983) Hiervan was 1 287 384 volledige Bybels (58% meer as 1983) en 949 587 Nuwe Testamente (16,76% meer as 1983).

Wat betref die subsidiëring van Bybels en Bybelgedeeltes, versprei in 1984, spreek die volgende syfers vanself:

	<u>GESUBSIDIEER</u>	<u>NIE-GESUBSIDIEER</u>
Bybels	1 183 223	104 161
Testamente	263 866	685 721
Bybelboeke	976 674	345
Bybeldele	193 347	10 747
	<u>2 617 110</u>	<u>800 974</u>

Kanale vir verspreiding is soos volg:

	BYBELS EN BYBELGEDEELTES	VOLLEDIGE BYBELS
Algemene Handel	411 874	275 282
Godsdienstige Boekwinkels	1 020 434	539 535
Gemeentes, kolporteurs en leraars	506 096	235 253
Skoliere	63 378	8 678
Onderwysinrigtings	246 443	50 559
Onderwysdepartemente	48 255	46 232
Gevangenis	23 402	5 615
Hospitale	1 783	414
Jeugorganisasies	5 423	1 957
Openbare liggame	232 760	20 254
Spesiale instansies	682 192	-
Ongespesifiseerd	176 044	103 605
	3 418 084	1 287 384

AANBEVELING:

Die vergadering spreek sy gelukwensinge uit teenoor die Bybelvertalers en Bybelgenootskap met die daarstelling van die Nuwe Afrikaanse Bybel en die vergadering neem met dankbaarheid kennis daarvan dat soveel Bybels geproduseer en versprei kon word.

4.4 VERKOOPSELASTING OP BYBELS

Die Ring van Middelburg versoek dat die owerheid genader sal word om algemene verkoopsbelasting op Bybels op te hef.

Sodanige versoek is gerig en nie toegestaan nie. Skenkings aan die Bybelgenootskap is na aanleiding van die versoek vrygestel van belasting.

AANBEVELING

Die versoek om verkoopbelasting op Bybels op te hef, word nie op hierdie stadium herhaal nie.

5. PUBLIKASIES

5.1 RAAD VIR PUBLIKASIES

Die Werkgroep Publikasies en Berigging het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om aandag te skenk aan die nodigheid en wenslikheid van die Raad vir Publikasies se voortbestaan aangesien sy werk deur ander rade en redaksies oorgeneem is. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het bevind dat die raad nie meer nodig is nie.

AANBEVELING: Kennis word geneem van die afskaffing van die Raad vir Publikasies en Berigging.

5.2 KITAL

Die toesigfunksie oor die werksaamhede van die direkteure van Kital word deur 'n beheerraad uitgeoefen. Tydens die vergadering van die beheerraad word die verslae van die direkteure van Kital se werksaamhede behandel en die beplanning gedoen ten opsigte van die werk wat by Kital moet plaasvind.

Die werksaamhede by Kital kan onder die volgende hoofde saamgevat word:

Uitgewery, videoprogramme, oudio kasette, biblioteek, kursusse, kategeese, ekumene, jeugwerk, Bybelstudie en navorsing.

Jeugwerk word hierby ingeskakel omdat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit het dat ter wille van goeie administrasie en toesighouding die werksaamhede van die jeugorganiseerder by Kital ingeskakel moet wees.

5.2.1 UITGEWERY

Oor die afgelope drie jaar is baie aandag gegee aan die uitgee van 'n verskeidenheid boeke. Dit sluit onder andere in: kategeese handboeke, Bybelstudiemateriaal, kursusmateriaal, algemeen godsdienstige publikasies, publikasies vir gebruik by verskillende gespreksgeleenthede, handleidings en akademiese publikasies.

Alhoewel daar nog baie ruimte vir verbetering is en die veld 'n groot uitdaging vir die toekoms bied, is ons nogtans dankbaar om te rapporteer dat daar oor die afgelope drie jaar 45 titels verskyn het. Ernstige aandag sal in dié verband aan die verspreiding van ons publikasies in gemeentes geskenk moet word. Te veel gemeentes is nog van oortuiging dat die verpligte eksemplaar wat hulle ontvang, in die kluis weggebêre moet word. 'n Plan sal bedink moet word om 'n aktiewe bemarkingstrategie in die gemeentes van stapel te stuur.

Kital begin goed gevestig raak as 'n uitgewery van godsdienstige publikasies en die bemarking na buite begin vrugte afwerp.

5.2.2 VIDEOPROGRAMME

Kital het sy eerste tree op dié gebied, wat geoordeel word vir die kerk van baie waarde kan wees, gegee. Een videokasset getiteld "Hoe doen ons huisbesoek?" is reeds voltooi en daar is reeds 50 in die kerk versprei.

Daar word aan die volgende kasette gewerk:

- * Die lig in die wêreld - 'n toerustingsprogram vir lidmate
- * 'n Huisgodsdienstmodel - die gesin rondom die Woord van God
- * Toerustingsprogram vir siekepastoraat
- * Toerustingsprogramme saam met die Algemene Diakonale Raad.

Die werk in hierdie verband word ernstig gekortwiek deur 'n gebrek aan apparatuur. Om die saak sy regmatige plek in die kerk te gee, sal ernstige aandag aan die aankoop van die nodige apparatuur gegee moet word.

Hier kan net gemeld word dat die beheerraad van Kital reeds die saak deeglik bespreek het en 'n beginselbesluit ten gunste van die aankoop van apparatuur geneem het. 'n Gebrek aan fondse het tot nog toe verhinder dat uitvoering hieraan gegee kon word.

5.2.3 UDIO KASSETTE

Hierdie faset van die werk van Kital vorder ook bevredigend. Daar is reeds 23 meesterbande met 'n verskeidenheid titels vervaardig. 'n Advertensievelddtog deur middel van Die Hervormer is geloods en die aanvraag uit gemeentes is bestendig.

5.2.4 BIBLIOTEEK

Die biblioteek by Kital het gegroei tot 'n onontbeerlike inligtingsentrum in die kerk. Selfs persone buite die kerk maak ruim gebruik van die bronnescat in die biblioteek. 'n Vergelyking tussen die uitleensyfers vir 1983 en 1984 bewys bogenoemde stelling:

1983 - 1308

1984 - 2007

Die ontsluiting van die materiaal is op datum en word bygehou soos die nuwe tydskrifte en boeke inkom.

Die ontsluiting van die notules van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en Algemene Kerkvergadering vind ook volgens skedule plaas.

Jaarliks verskyn ook 'n outeurs- en titellys van artikels wat in die spesifieke jaargang van Die Hervormer verskyn het.

5.2.5 KURSUSSE

In hierdie verband kan die volgende onderverdeling gemaak word:

- * Kursusse wat Kital self beplan en aanbied
- * Hulp aan verskillende rade en instansies in die kerk met die beplanning en aanbieding van die kursusse.
- * Instansies buite die kerk klop ook by Kital aan vir hulp met beplanning en aanbieding van kursusse..

5.2.6 KATEGESE

Die saak van die verskaffing van kategesehandboekies en ontwerp en aanbieding van verskillende kursusse vir kategete geniet baie aandag.

Die nodige kategesehandleidings verskyn gereeld en die daarstelling van die nuwe kategese boekies, sal hopelik teen 1987 afgehandel wees.

'n Volgende aspek wat aandag sal geniet, is die daarstelling van 'n korrespondensiekursus vir kategete.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van Kital.

Kerkrade word aangespoor om publikasies, video-programme en oudiokasette aan te koop en bekend te stel.

5.3 DIE HERVORMER

5.3.1 REDAKSIONELE BELEID

Dit is nie nodig en sinvol om in elke verslag volledige standpunte oor byvoorbeeld redaksionele beleid te herhaal nie. Die beleid spreek immers uit die blad. Daar behoort egter steeds geleentheid te bestaan om dié saak openhartig en krities te bespreek.

5.3.2 STUDIEPROJEK: MEV BESSIE GERICKE

Die redaksie van die kerkblaai van die Afrikaanse Kerke het verskeie vrugtelose pogings onderneem om 'n behoorlike marknavorsingsprojek oor hulle publikasies onderneem te kry. Tans is bogenoemde dame besig om as deel van die vereistes vir 'n Magistergraad 'n studie oor Die Hervormer te onderneem. 'n Advieskomitee is gevorm om haar te help. Verskeie kundige lidmate van die kerk is by dié saak betrek. Hoewel die studie 'n beperkte omvang het, word vertrou dat die resultate vir die kerk van groot betekenis kan wees.

5.3.3 INLYWING : DIE CHRISTELIKE VROU

Gedurende Augustus 1984 het 'n gesamentlike Redaksievergadering van Die Hervormer en die Christelike Vrou in beginsel besluit dat die Christelike Vrou vanaf 1985 as Bylae in Die Hervormer opgeneem sal word. Die afgelope NHSV-kongres het ook sy goedkeuring aan die inlywing gegee, onderhewig aan sekere voorwaardes.

Verskeie sake, veral van praktiese en finansiële aard, moet nog uitgestryk word. Weens verskeie redes is die opname van die Christelike Vrou egter nog nie deurgevoer nie.

5.3.4 INTEKENING

As die ekonomiese situasie in die land in ag geneem word asook die lot wat verskeie ander koerante en tydskrifte al getref het, gaan dit seker nog met die kerk se tydskrifte goed. Maar daar is tog rede vir besorgdheid. Die geweldige styging van die prys van tydskrifte elke jaar veroorsaak elke keer 'n skok waarvan die reaksie duidelik op die intekening blyk. Verskeie aspekte rondom dié saak moet aandag kry.

5.3.5 TYDSKRIFTE-AFDELING EN PERSONEEL

Verdere uitbouing van 'n selfstandige Tydskrifte-afdeling sal waarskynlik in 1986 plaasvind. Intussen word dank betuig aan die betrokke instansies wat dit moontlik gemaak het dat noodsaaklike personeelaanpassings by die kantoor van Die Hervormer gedoen kon word.

5.3.6 LESERSTOER

'n Baie geslaagde leserstoer onder leiding van ds en mev Piet Geyser is in April 1985 na die Ooste onderneem. Die leserstoer is beslis van onskatbare waarde vir lidmate. Ongelukkig bring dit veral vanweë die huidige ekonomiese omstandighede soms groot risiko's mee.

5.3.7 INTEKENGELD

BESKRYWINGSPUNT: NOORDWESTELIKE PRETORIA

Die prys van die blad is te hoog: R12.00 per jaar plus algemene verkoopbelasting, d.w.s. R1.00 plus per eksemplaar per maand. Die oorgrote meerderheid lidmate is nie bereid om die bedrag te betaal nie. Die prys kan sekerlik verlaag word deur 'n heelwat goedkoper papier te gebruik en les bes ook meer advertensies vir die blad te werf.

Vir 1986 is die prys vir Die Hervormer vasgestel op R13.50 plus A.V.B.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die verslag oor Die Hervormer en die redaksie van Die Hervormer wat die voorstelle vervat in die beskrywingspunt van Noordwestelike Pretoria ondersoek, rapporteer oor hulle bevindinge.

5.4 DIE CHRISTELIKE VROU

Vir die huidige verskyn die Christelike Vrou nog gereeld. Vergelyk in dié verband die agendapunt oor Die Hervormer.

5.5 BYBELSE DAGBOEK EN DIE ALMANAK

Die dagboek verskyn nog gereeld as deel van die Almanak. Beide Almanak en dagboek vervul in 'n bepaalde behoefte in die kerk.

BESKRYWINGSPUNT: NOORDWESTELIKE PRETORIA.

Die kerkraad van Noordwestelike Pretoria versoek per beskrywingspunt die verdeling van die Almanak en Bybelse Dagboek in twee publikasies.

Die uitgawe is tans te lywig vir behoorlike inbinding. Lidmate stel nie almal belang in die gegewens wat daarin vervat is nie en die prys daarvan skrik hulle ook af. Bygevolg is vele pogings om verspreiding van die publikasie 'n mislukking. Dit is die oortuiging van die kerkraad dat so 'n verdeling geregverdig en noodsaaklik is, want as die een deel byvoorbeeld gegewens bevat en die uitgawe dan teen 'n laer prys gelewer kan word, sal lidmate baie meer bereid wees om die publikasie aan te koop en te gebruik wat tog baie sinvoller is as wat hulle dit glad nie aankoop en gebruik nie.

Vir die tweede deel sal daar gewis ook 'n aanvraag wees soos byvoorbeeld by professore, predikante en belangstellende lidmate.

Die publikasie kan meer die statistiese en ander gegewens bevat soos byvoorbeeld bl. 87 - 137, 141 - 249 van die 1985-uitgawe.

Die Ring van Pietermaritzburg kla oor en rig versoeke soos volg:

Ten spyte van klagtes (en beloftes) in die verlede word steeds ondervind dat die bindwerk van die Almanak veel te wense oorlaat. Ook die Ring van Germiston kla oor die swak binding van die Almanak.

Bestellings by die Boekhandel word laat uitgevoer.

Fakture is dikwels onleesbaar.

Inhoud van verpakkings bereik soms die bestemming beskadig.

'n Versoek word gerig dat dagstukkies in die Almanak toepaslik en in ooreenstemming met die dag (byvoorbeeld Kersfees) moet wees. Die Ring van Trichardtsfontein versoek dat die dagstukkies in die Almanak en in Die Hervormer sover moontlik gekoördineer word.

Die Ring van Suidwes Afrika bring onder aandag dat 'n groot aantal kinders in skoolkoshuise woon. In die lig daarvan versoek die ring die beskikbaarstelling van slegs die Bybelse Dagboek met die oog op gebruik vir stiltetyd deur koshuisleerlinge.

Die Werkgroep Publikasies en Berigging lewer die volgende kommentaar op Noordwestelike Pretoria se beskrywingspunt en die Ring van Suidwes Afrika se versoek:

Dit word as belangrik beskou dat lidmate alle gegewens van die kerk en dagboek tot hulle beskikking sal hê.

Uit 'n finansiële oogpunt is dit nie die moeite werd om twee publikasies uit te gee nie. Die Dagboek sal baie duurder wees terwyl die Almanak nie goedkoper sal wees nie.

AANBEVELING: Die administrateur gee aandag aan klagtes oor bindwerk van die Almanak, bestellings by die boekhandel, onduidelike fakture en verpakking van bestellings.

Die redaksie van die Almanak oorweeg die beskikbaarstelling van 'n beperkte aantal van die Bybelse Dagboek.

Die redaksie van die Almanak gee aandag aan die versoek om dagstukkies in die Almanak en Die Hervormer sover moontlik te koördineer.

5.6 HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

'n Nuwe bedeling het aangebreek toe die redaksionele afwerking en versoring van die H.T.S. na die aftrede van ds P M Smith, na die Tydskrifte-afdeling oorgegaan het. 'n Verdere ontwikkeling het gevolg toe prof AG van Aarde vanaf 1 Junie 1985 op deeltydse basis op die personeel van die Tydskrifte-afdeling benoem is. Die geleentheid aan prof van Aarde om langs hierdie weg op 'n meer vaste basis as redakteur van HTS betrokke te wees, sal die gehalte van hierdie publikasie van die kerk verder verhoog.

Ten einde beter te kwalifiseer vir subsidie, is die formaat van die HTS na A5 verander. Die volume per aflewering is aansienlik uitgebrei. Die tydskrif verskyn nou gereeld aan die einde van Februarie, Mei, Augustus en Oktober. Benewens die R500 as subsidie van U.P., is gedurende die afgelope twee jaar 'n subsidie van R1800 en R3000 onderskeidelik van die Departement Nasionale Opvoeding ontvang. Vir 1986 is aansoek gedoen vir 'n bedrag van R5000.

Daar is ook reeds aan 'n paar verdere belangrike sake aandag gegee. Volledige ortografiese riglyne is saamgestel en gepubliseer. Van elke artikel word 'n kort opsomming in Engels gegee. Hierdeur is die moontlikheid op 'n baie wyer internasionale verspreiding verhoog. Dit is verblydend dat die intekening en verspreiding van HTS reeds 'n sterk stygende tendens toon. Die intekenprys staan tans op R18 p.j. Daar word verder gewerk aan die moontlikheid om advertensies te werf en die HTS ook in ander Afrikaanse Kerke se tydskrifte te adverteer.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van hierdie verslag oor die Hervormde Teologiese Studies.

6. S.A.U.K. EN S.A.T.V.

6.1 EREDIENS-UITSENDINGS

6.1.1 TOERUSTING VAN PREDIKANTE EN STUDENTE

Die SAUK reël werkwinkels om predikante en studente toe te rus vir radio- en televisieuitsendings. Daarna word almal wat die werkwinkel bygewoon het, getoets voor die mikrofoon en kamera.

Dit gebeur dat kandidate die toets voor die mikrofoon en veral die kamera nie slaag nie. Van die Hervormde Kerk het ongeveer 40 predikante van die Witwatersrand en omstreke 'n werkwinkel bygewoon.

Studente word gedurende die B.D. jare twee keer vertrouwd gemaak met hierdie media. Die Departement Praktiese Teologie reël die toerusting van die studente deur die SAUK.

6.1.2 LANDSWYE= EN/OF STREEKDIENTE

Die Advieskomitee insake die Kerkuitsaaidienste het 'n memorandum oor landswye= en/of streekdienste behandel.

Die praktiese konsekwensies van landswye uitsendings alleen teenoor streekdienste sal wat die Ned Herv Kerk betref, beteken dat 20 beurte in plaas van 34 beurte toegeken word.

Die minder beurte hou egter die volgende voordele in:

- * Dit is landswye uitsendings
- * Die gehalte van uitsendings word verhoog
- * Kostebesparing vir die SAUK
- * Die risiko van tegniese foute word verlaag.

Vanaf Januarie 1985 is daar begin met landswye uitsendings alleen.

6.1.3 TOEKENNING VAN UITSAAIBEURTE

Die toekenning van uitsaai-beurte is voorheen deur die Advieskomitee vasgestel. Indien voortgegaan word met die beleid van landswye uitsendings, sal die beurte persentasiegewys gereken van die verskillende deelnemende kerke soos volg wees:

KERK	%LIDMATE	HUIDIGE TOEKENNING	%TOEKENNING BENADER
N.G. Kerk	63	50	65
Ned. Herv Kerk	10	20	10
Geref Kerk	6	20	6
A.G.S.	7	7	7
N.G. Sending	14	7	14

Dit sal beteken, indien die beginsel van landswye uitsendings persentasiegewys toegeken aanvaar word, dat die beurte van die Hervormde Kerk drasties sal verminder.

Huidig word daar aan die Ned Herv Kerk nog 20 landswye uitsendings toegeken.

6.1.4 VOORAFOPNAMES

Die SAUK is ten gunste daarvan dat die meeste eredienste een of twee weke voor uitsending opgeneem sal word.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van nuwe reëlins wat deur die SAUK en SATV getref is en dank die instansies vir die geleentheid aan die kerk gebied om te deel in die evangelieverkondiging deur middel van dié media.

6.2 BEKLAGINGS TEN OPSIGTE VAN SAUK EN SATV

Daar het oor die afgelope drie jaar gereeld beklagings gekom oor programme van SAUK en SATV. Die beklagings het onder andere gegaan oor onderwerpe soos:

- * Prominensie verleen aan die Rooms Katolieke Kerk en die pous. Kerkraad van Pretoria-Oos, Ringe van Brakpan en Klerksdorp.
- * Die liturgiese volgorde van eredienste op televisie. Kerkraad van Groot Marico.
- * Sportuitsendings wat tyd oorskry terwyl eredienste summier kortgeknip word. Ring van Zoutpansberg.
- * Oormaat fiksieprogramme. Ring van Zoutpansberg.
- * Meer dekking op televisie verleen sal word aan programme rondom die Hervormde Kerk. Ring van Zoutpansberg en Ring van Klerksdorp.
- * Onversigtige uitbeelding van Christus. Ring van Heilbron.

- * Vertoning van rolprente op Sondag. Ring van Zeerust.
- * Gebrekkige kerknuus van die Hervormde Kerk oor radio by die program Koms van die Koninkryk. Ring van Heidelberg en kerkraad van Swellendam.
- * Gebrek aan uitnodiging van lidmate en ampsdraers van die Hervormde Kerk om deel te neem aan besprekingsprogramme. Ring van Johannesburg.
- * Samestelling van panele vir TV programme. Ring van Krugersdorp en Ring van Brakpan.

Die Ring van Trichardtsfontein het 'n beskrywingspunt gestuur waarin gestel word dat ons kerk na die oordeel van die ring nie genoeg positiewe deelname aan televisie-uitsendings kry nie en dat die kwaliteit van die enkele programme waarin die kerk wel deel het, onbevredigend is.

Die Ring versoek dat die kerk en ringskommissies by die aanstelling van 'n verteenwoordiger by die SAUK/SATV inspraak sal hê.

Die ring versoek voorts dat die kerk sy inspraak by die keuring van godsdienstige programme by radio en televisie sal evalueer om hierdie inspraak meer effektief te laat funksioneer.

By die Ring van Waterberg bestaan ook kommer dat die standpunte van ons kerk nie altyd duidelik en volledig deur die media uitgedra word nie, veral in gevalle van onderhoude wat gebeeldsaai word. Die gevolg is dat 'n skewe beeld weergegee word van ons kerk se standpunt.

Bostaande is 'n uiters bondige samevatting van besware oor verskillende onderwerpe uit verskillende oorde.

Die volgende opmerkings is oor die tydperk gemaak en die opmerkings word ewe bondig gestel.

- * Dit is begryplik dat media soos radio en televisie wat daaglik deur miljoene mense gehoor en gesien word blootgestel is aan kritiek.
- * Lidmate word aangespoor om kritiek wat hulle wens uit te spreek spoedig na die betrokke program met volledige verwysing na besonderhede aan die SAUK en SATV te stuur. Die indruk is dat die instansies welmenende en grondige kritiek waardeur en daarop ag slaan.
- * Die aanstelling van SAUK en SATV personeel word geheel en al deur hulleself gehanteer en die kerk kan nie vir 'n selfstandige liggaam in dié opsig voorskryf of aan hulle eise stel nie. Die kerk was wel dankbaar dat dit so gebeur het dat twee voormalige predikante te wete ds PJ Cilliers en ds IW Ferreira in eie reg aanstellings op die SATV personeel verkry het.

Besware en kritiek wat ontvang is, is voortdurend met vrymoedigheid onder hulle aandag gebring en die moderamen het jaarliks samesprekings met eers ds Cilliers en nou ds Ferreira.

AANBEVELING: Die vergadering versoek die regisseur godsdienstige programme by radio en televisie om sover moontlik reg te laat geskied aan die Hervormde Kerk.

Die vergadering dra aan die persone in die kerk belas met nuusberigte vir die media op om besondere moeite daarmee te maak.

Die vergadering is terdeë bewus van moontlike en werklike distorsie as gevolg van die wyse van aanbieding van programme waaraan panele, saamgestel uit persone met teenoormekaarstaande standpunte, deelneem. Die SAUK en SATV word versoek om uiters versigtig te wees om sodanige verwringing nie te laat plaasvind nie.

XIV. FEES= EN GEDENKDAE

1. SONDAGHEILIGING

Navrae is ontvang van die Landsraad van Rapportryer-korpse en die Afrikaanse Taal= en Kultuurraad oor Sondagheiliging. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook 'n beleidstuk van die SAUK behandel oor die uitsending van Sondagsport.

Hierdie navrae en standpunte is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hanteer aan die hand van studiestukke wat opgestel is deur die Raad vir Maatskaplike Sake. Vergelyk onder Apostolaat in hierdie agenda 6.7 en 6.8

AANBEVELING: Die vergadering bevestig sy standpunt dat die Sondag 'n eie karakter het en dat veral die tye van die Sondag waarop daar gewoonlik kerklike aktiwiteite plaasvind, gerespekteer moet word.

2. BID= EN DANKDAE

Kerkrade is in samewerking met ander kerke en by tye in samewerking met die owerheid opgeroep tot bid= en dankdae wat gehandel het oor:-

- * 50 jaar wat die Bybel volledig in Afrikaans verskyn het en die verskyning van die Nuwe Afrikaanse Vertaling.
- * Droogte en reën.
- * Ekonomiese= en staatkundige noodtoestande.

Die Nasionale Dankdag vir reën en vredesinisiatiewe op Vrydag 4 Mei 1984 het veral reaksie ontlok wat gehandel het oor besware teen 'n weeksdag wat daarvoor gebruik word en beswaar teen politiekery.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende versoeke in die verband van die hand gewys:

- * 'n Nasionale dag van gebed op 'n jaarlikse grondslag soos versoek deur die "Full Gospel Businessmen's Fellowship International".
- * Dag van Gebed op 9 Oktober 1985 soos versoek deur die Nasionale Inisiatief tot Versoening.

Die Ring van Trichardtsfontein het hom meermale uitgespreek teen bid= en dankdae wat afgesonderd word naas die voorgeskrewe fees= en gedenkdae. Die Ring van Bronkhorstspuit het versoek dat besondere dae van verootmoediging en danksegging geheel en al vry sal wees van politiekery en dat sulke dae gebiedsgewys gehou sal word en nie landswyd nie.

Die Ring van Heidelberg het hom uitgespreek teen spesiale bid= of dankdae en indien dit wel noodsaaklik is, dit vroegtydig gereël sal word en op 'n Sondag sal plaasvind. Die Ring van Waterberg het eweneens versoek dat sulke dae op Sondag gereël sal word.

AANBEVELING: Aangesien dit onmoontlik is om bid= en dankdae absoluut vooruit te bepaal, dra die vergadering die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om bid= en dankdae alleen by hoë uitsondering uit te roep en dat sulke dae by voorkeur op 'n Sondag gereël sal word.

XV. OPLEIDING EN FORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD

1. KURATORIUM VIR DIE TEOLOGIESE OPLEIDING

Die Kuratorium is soos volg saamgestel:

Drr D J C van Wyk (voorsitter), A J G Dreyer, E C B Kotze, J H Koekemoer, prof H G van der Westhuizen, di G J J Roos, W C M de Beer en die administrateur.

Bepaling 60 van die Kerkwet bepaal dat die Kuratorium bestaan uit sewe lede waarvan vyf lede predikante moet wees.

AANBEVELING: Die vergadering kies sewe lede om te dien op die Kuratorium, met in agneming van Bepaling 12.9 wat bepaal

- * Die vergadering is in sy keuse nie beperk tot sy lede nie
- * Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nie verkiesbaar nie.
- * Lede van die Raad van Finansies mag nie lid van die Kuratorium wees nie.

2. WERKSAAMHEDE VAN DIE KURATORIUM

Dit is die taak van die Kuratorium om toesig te hou oor die onder-
rig deur teologiese dosente en die vordering en gedrag van studen-
te. Hierdie opdrag word op die volgende wyse uitgevoer:

2.1 TOELATING

Voordat kandidate vir die teologiese opleiding as studente van die kerk toegelaat word verkry die Kuratorium voltooide vraelyste van die student self, van sy skoolhoof en van sy predikant.

Met hierdie besonderhede oor die karakter, agtergrond, gesindheid ensovoorts van die student beskikbaar, word aan die begin van die akademiese jaar 'n gesprek met voornemende studente gevoer. Hierdie gesprek dien as kennismaking, verwelkoming en om te bepaal of die kandidaat op die oog-af geskik is vir die teologiese opleiding. Die Kuratorium gee steeds aandag aan 'n moontlike keurings-
toets soos versoek deur die Algemene Kerkvergadering 1983.

Aan die begin van 1985 is daar 44 nuwe studente toegelaat.

2.2 FINANSIËLE BYSTAND

Studente van die kerk word met beurse, lenings of leningsbeurse bygestaan.

Die kerk se beursleningskema maak voorsiening daarvoor dat elke student vir ses studiejare 'n beurslening kan kry en vir een herhaaljaar 'n lening. Indien die helfte van die beurslening in 60 maandelikse paaieimente terug betaal word aan die Kerk (rentevry) word die ander 50% hom as beurs geskenk. Die bedrag van die beurslening in 1985 bedra R2 092-00.

Daar is ook bronne waaruit die Kuratorium bykomende hulp kan verleen aan studente wat dit nodig het. Verder bestaan daar 'n reëling dat studente se boekerekeninge by HAUM deur die Raad van Finansies betaal word en die bedrag gevoeg word by die student se rekening wat na datum van ordening betaalbaar is. Die Kuratorium doen gereeld aan ringskommissies verslag oor hulp aan studente.

2.3 TOESIG OOR EN VORDERING VAN STUDENTE

Aan die einde van elke semester behandel die Kuratorium vorderingsverslae van al die studente.

Indien nodig word studente opgeroep vir gesprek met die Kuratorium. Gedurende die afgelope jaar moes die Kuratorium verskeie probleem gevalle hanteer en in die proses moes verskeie studente weens oortreding geskors word as studente van die kerk.

Die studentegetalle in 1985 was soos volg:

BA 1	40	(5 dames)
BA 2	21	(2 dames)
BA 3	27	(3 dames)
BD 1	21	(6 dames)
BD 2	20	(1 dame)
BD 3	20	

TOTAAL 149

Gevalle van kerklike onbetrokkenheid van studente het onder die aandag van die Kuratorium gekom en daar word nog aandag aan gegee.

2.4 KONTAK

Die Kuratorium streef daarna om kontak met studente te behou en te verbeter. Kontak geskied deur Van der Hoff Teologiese Vereniging asook die Kuratoriumdag wat jaarliks gedurende Augustusmaand gehou word.

2.5 KURRIKULUM ONDERSOEK

Vanweë bepaalde behoeftes wat ten opsigte van die inhoud en strukturering van die BD kursus ondervind is, het die dosente op versoek van die Kuratorium 'n volledige kurrikulum ondersoek geloods en daarvoor aan die Kuratorium verslag gedoen.

2.6 EKSTRA KURRIKULÊRE KURSUSSE

Die Kuratorium het reeds in beginsel 'n oriënteringskursus vir die eerstejaar BD studente en 'n beplanningskursus vir finale jaar studente goedgekeur. Dit sal seker vanaf 1986 ingestel kan word.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Kuratorium.

Die Algemene Kerkvergadering betuig sy opregte dank en waardering teenoor die Dekaan en dosente verbonde aan die teologiese opleiding vir die toewyding en erns en hoë wetenskaplike peil van die opleiding wat steeds gehandhaaf word, asook teenoor kerkrade, NHSV en ringskommissies wat finansiële hulp aan studente verleen en predikante en almal wat 'n bydrae gelewer het ter bevordering van die Kerk se werk op die gebied van die opleiding en vorming van predikante.

3. DEKAAN SE VERSLAG

3.1 PERSONEEL

1982 8 professore; 1 senior lektor
1983 8 professore; 1 senior lektor
1984 10 professore

Daar was geen aftredes, bedankings of sterftes nie.

Die Nuwe Afrikaanse Bybelvertaling is voltooi en die Nuwe Afrikaanse Bybel is feestelik in gebruik geneem. Prof J P Oberholzer wat die helfte van sy tyd aan Bybelvertaling bestee het, is nou weer voltyds met doseer en navorsingswerk besig in sy departement.

Prof W C van Wyk, Dekaan van die Letterefakulteit gee een lesing per week in die departement Ou Testamentiese Wetenskap.

Die Kerk het 'n reëling met die Universiteit getref om tydelike deeltydse doseerhulp vir elke departement beskikbaar te stel. Elke jaargroep kan in die meeste gevalle nou afsonderlike onderrig ontvang.

Die dekaan het gereeld samesprekings met die personeel. Geen probleme is ondervind nie. Daar word byna uitsluitlik van kernaantekeninge en klasbesprekings as onderrigmetode gebruik gemaak. Vroeër was alle eksamens slegs mondelings. Dit het geblyk dat 'n beperkte aantal skriftelike toetse goeie vrugte afwerp.

3.2 STUDENTE, GRADE EN DIPLOMAS

Getalle	BD 75	DD 26
Grade toegeken	BD 18	DD 2

Dissipline - goed

Kommentaar: Die relatief hoë aantal doktoraalstudente asook die goeie orde en dissipline van die fakulteit se studente en die positiewe rol wat hulle in die studentelewe speel, is verblydend.

Geen studente het hulle studies gestaak nie of 'n BB-weiering gekry nie. Almal het ingeskryf en is tot die eksamen toegelaat en het in alle vakke geslaag, behalwe twee wat een vak saam met die volgende jaar se vakke neem.

3.3 ONDERWYS, NAVORSING EN VAKVERWANTE BEDRYWIGHEDE VAN DIE DOSENTE

Die onderwys het baie vlot verloop.

Die relatief hoë aantal publikasies per dosent (veral die groot aantal vakwetenskaplike en populêr-wetenskaplike artikels, maar ook enkele groter werke) toon aan dat daar goeie aandag aan hierdie aspek van die dosente se taak bestee word.

Elkeen van die dosente het goeie kontak met die kerk. Hulle preek gereeld op uitnodiging in talle gemeentes en dien op 'n hele aantal kerklike besture en kommissies. Talle adviese is vir die kerk uitgebring, 'n hele aantal toesprake is voor kerklike en openbare instansies gehou, terwyl die openbare kommunikasiemedia (radio, televisie en koerante) ruim van die kennis van die fakulteitslede gebruik gemaak het. Meeste lede behoort aan landswye vakkundige verenigings, terwyl 'n paar ook op die bestuursvlak van verskillende openbare liggame diens lewer. Vanuit die Fakulteit is ook aan groter interkerklike projekte soos die nuwe Bybelvertaling en die nuwe vertaling van die Belydenisskrifte en Formuliere meegewerk.

Die Fakulteit is op die oomblik baie goed gehuisves in die gerestoureerde Nuwe Lettere Gebou wat tans die Teologiegebou heet.

Die aangepaste skakelmeganisme tussen die studente en dosente het baie goed gewerk. Daar is ook gereeld kontak gehou met die VSR-lid wat vir die Fakulteit Teologie vir skakeling benoem is.

AANBEVELING: Die vergadering neem met dank kennis van die Dekaan se verslag en die werksaamhede en publikasies van dosente.

4. BEURSE EN LENINGS: PASTORALE SIELKUNDE

Die Raad vir Herderlike Sorg en die Werkgroep Pastoraat en Presbiteraat lê die volgende beskrywingspunt voor:

"Die Algemene Kerkvergadering word versoek om alle instansies in die kerk wat beurse/lenings aan teologiese studente beskikbaar stel te versoek, om hulle reglement so te wysig dat nagraadse studente in die pastorale sielkunde ook finansiële ondersteun kan word uit die genoemde fondse".

Motivering: Nagraadse studente in die pastorale sielkunde onderneem tans die hoë kostestudie uit eie fondse. Daar bestaan een beurs/lening van 'n nie-kerklike organisasie wat slegs een keer in vier jaar aan 'n Hervormer toegeken word.

Die noodsaak dat teoloë hulle in sielkunde op na-
graadse vlak bekwaam blyk uit die oorlaaide werk-
program van die PVD.

In die persoon van prof S J Prins het die kerk die
enigste geregistreeerde pastorale sielkundige.

AANBEVELING: Die beskrywingspunt word aanvaar.

5. WYSIGING VAN BEPALINGS 68 EN 70

Die Kuratorium het bevind dat soos Bepaling 70 huidige lui dit
probleme skep vanweë die volgende redes:

- * Bepaling 70(1)(b) vereis 'n bewys dat die student die
BD-graad behaal het. Uiteraard kan dit eers aan die einde
van die akademiese jaar na aflegging van die BD-eksamen ver-
strek word.
- * Daarteenoor word in die praktyk die proefpreek wat deel is
van die proponentseksamen reeds in Augustus afgehandel.

Die Kuratorium versoek dat Bepaling 70 gewysig sal word om
voorsiening te maak dat die name van die kandidate vir die pro-
ponentseksamen aan die Kommissie van die Algemene Kerkver-
gadering deurgegee word voordat proefpreke gehou word.

Die Kuratorium is ook van mening dat Bepaling 70 uitgebrei moet
word om voorsiening te maak vir 'n getuigskrif oor die kandi-
date se betrokkenheid deur die kerkraad van die tuisgemeente.

Die volgende wysigings van die bepalinge word aanbeveel deur
die Raad vir Regsadvies:

BEPALING 67

Vereistes

'n Kandidaat vir die predikantsamp hou 'n proefpreek en lê 'n
proponentseksamen af (sien Bepalings 68, 70 en 71).

BEPALING 68

(Kopieë van) Die proefpreek

1. Die skriba van die Kuratorium stuur die name van die kandi-
date wat vir proefpreke kwalifiseer nie later nie as 31 Mei
aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
2. 'n Teologiese student lewer (nadat hy die eindeksamen
geslaag het) minstens een maand voor die datum waarop hy sy
proefpreek hou, vyf en twintig kopieë van sy proefpreek by
die Skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkver-
gadering in.

BEPALING 70

Vereiste stukke

1. 'n Kandidaat vir die proponentseksamen dien die volgende stukke by die Skriba van die Kuratorium in
 - (a) 'n bewys van lidmaatskap,
 - (b) 'n bewys dat hy die BD=, of 'n gelykwaardige graad behaal het, (en)
 - (c) 'n getuigskrif wat die dosentevergadering opgestel het, en
 - (d) 'n getuigskrif oor sy kerklike betrokkenheid deur die kerkraad van sy tuisgemeente.

XVII. KATEGESE

1. RINGSRADE

Die Algemene Kerkvergadering 1983 het besluit op die vorming van ringsrade vir kategeese en het die samestelling en taak van sodanige ringsraad vasgestel en uitgespel. Vergelyk notule van die Algemene Kerkvergadering 1983 p. 135.

Dit blyk dat die ringsrade nog nie in al die ringe ten volle op dreef gekom het nie.

AANBEVELING: Ringskommissies word versoek om toe te sien dat die besluit van die Algemene Kerkvergadering in hierdie verband uitgevoer word.

2. DIE KATKISANTE

2.1 Kategeesepligtiges en bywoning

Uit die jaarverslae blyk dit dat daar plus minus 37,236 kategeesepligtiges in die kerk is. Volgens die kategetehandleidings wat by HAUM bestel word, blyk dit dat daar oor die 45,000 kategeesepligtiges in die kerk is. Hierdie feit onderstreep dat die invul van die jaarverslae dikwels op 'n lukraak basis geskied en dat al die gemeentes nog nie werklik vasgestel het hoeveel kategeesepligtiges in die gemeente is nie. Uit opmerkings uit die jaarverslae, blyk dit dat baie gemeentes met die katekisasie wat Sondae teenwoordig is werk, en dat die wat nooit opdaag nie, deurgaans buite rekening gelaat word.

Volgens die ringsverslae woon 'n groot aantal katekisasie nie gereeld die kategeese by nie.

AANBEVELING: Kerkrade word versoek om 'n sentrale register op te stel, waarin al die name van die katkisante in die gemeente opgeneem moet word.

Die klasregisters se gegewens word geneem uit die sentrale register, of van die wyksouderling verkry en nie direk in die klas opgeneem nie.

Kategete doen gereeld aan die kerkraad verslag.

Die predikante en die ouderlinge gee in hulle pastorale gesprekke deurlopend aandag aan veral die kinders wat nie die kategeese bywoon nie.

2.2 Koshuisleerlinge

Die Raad se riglyne is dat die koshuisgemeentes vir die kategeese van koshuisleerlinge verantwoordelik is en dat die kategeese tuis aanvullend is. Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit "dat die ringsvergadering in alle gevalle waar die riglyn nie gevolg kan word nie, reëlins in verband met die koshuisleerlinge moet tref, met inagneming van omstandighede in elke gemeente." Uit die ringsverslae blyk dat die reëling in verband met koshuisleerlinge steeds onbevredigend is.

AANBEVELING: Die riglyne van die Raad vir Kategeese word 'n besluit van die Algemene Kerkvergadering en nie slegs 'n riglyn van die Raad nie.

Kerkrade sien toe dat daar voldoende kerkraad vir die koshuisleerlinge gekies word. Hier behoort veral gelet te word op persone wat kundigheid het om met kinders te werk.

Die ouers van koshuisleerlinge word opgeroep om toe te sien dat hulle kinders kerklike tuiste kry, en nie swerwers tussen twee gemeentes word, wat nêrens na behore ingeskakel is nie.

2.3 Verstandelik gestremde kinders

Die Raad is in die beginstadium van 'n ondersoek na die wenslikheid en die moontlikheid om 'n aparte kategeese-program vir verstandelik-gestremde kinders daar te stel.

2.4 Die kind in die erediens

Na 'n grondige studie is die Raad steeds daarvan oortuig dat, op grond van die kind se deelwees van die kerk en die eenheid van die gesin, die hele huisgesin die erediens saam moet bywoon. Die Raad meen dat ons egter in 'n baie groot mate kerk vir volwassenes is. Daar behoort veral in die erediens en die pastoraat ook met die kinders rekening gehou te word.

AANBEVELING: Kerkrade word versoek om in die erediens en die pastoraat met die kinders rekening te hou.

2.5 Voorgeloofsbelydenis - Kindervereniging

Die Raad ondersoek die wenslikheid dat 'n Voorgeloofsbelydenis-kindervereniging tot stand sal kom. Die besondere doel van hierdie vereniging sal wees om al die kinders van die kerk, wat vanweë hulle ouderdom nie in die bestaande jeugvereniging tuis hoort nie, te akkommodeer.

Die Raad is van mening dat hierdie vereniging hoofsaaklik vir die laerskooljeug in die lewe geroep moet word. Hierdie liggaam moet in die besonder aan hierdie kinders leiding bied en geleentheid gee om as gelowiges hulle getuienis en liefdesopdrag te gehoorsaam. Aangesien hierdie doelstelling baie nou aansluit by die funksionering van baie lesse in die nuwe kategehandleidings, kan oor hierdie liggaam eers finale aanbevelings gemaak word, nadat die nuwe handboeke voorsien is.

AANBEVELING: Die bevindinge van die Raad vir Kategese oor 'n voorgeloofsbelydenis-kindervereniging word afgewag.

3. KATEGESEHANDLEIDINGS

3.1 Kategehandleidings van die Ondersoekkommissie

Die Algemene Kerkvergadering van 1979 het besluit op 'n Ondersoekkommissie om in te gaan op die wenslikheid van gedifferensieerde kategetiese leerplanne vir elke jaargroep. Die kommissie moes ook aandag gee aan die daarstelling van handboeke en ander aanverwante aangeleenthede.

Die kern van die Ondersoekkommissie se bevindings was dat gedifferensieerde handleidings vir die kategese voorsien moet word (vir elke ouderdomsgroep 'n handleiding, vir die kategeet en vir die katkisant, asook handleidings met die oog op toerusting van die kategete).

'n Lang, maar tog deeglike pad, is met die opstel van die handleidings gevolg: Teoloë voorsien die teologiese inhoud, onderwysers verwerk hierdie inhoud tot lesse. Hierna word die lesse geëvalueer deur die Ondersoekkommissie en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Onderstaande tabel gee 'n beskrywing van die be-oogde en reeds voorsiene handleidings.

OUDERDOMS GROEP	DOELSTELLINGS	VOORGESKREWE STOF	AANTAL LESSE	WANNEER BESKIK- BAAR
Voorskools tot 8/9 jaar	Liefde van God, gehoorsaamheid aan God en kennis van gemeente en kerklike gebruike	Verskillende temas uit die Bybel en algemene lesse oor die kerklike ge- bruike	3 boeke met 25 lesse elk	1 boek '85 1 boek '86 1 boek '87
8/9 jaar St 1	Oorsigtelike beeld van Ou en Nuwe Testamentiese historiese raam- werk en oriën- tering ten opsigte van gebruike in die gemeente	Skepping Aartsvader Moses Johannes die Doper Jesus se geboorte tot by die op- standing Algemene lesse t.o.v. gemeente oriëntering	23	1986
9/10 jaar St 2	Oorsigtelike beeld van Ou en Nuwe Testamentiese vertel raam- werk en oriën- tering t.o.v. gebruike in die gemeente	Kanaän/Intog tot by ballingskap ----- Hemelvaart Pinkster Kerk ----- Algemene lesse t.o.v. ge- meente oriëntering	25	1987
10/11 jaar St 3	Oorsigtelike beeld van Ou en Nuwe Testamentiese vertel raam- werk en oriën- tering t.o.v. gebruike in die kerk en gemeente	Profete Wysheidsliteratuur Feesrolle ----- Sending en uitbrei- ding van die kerk ----- Algemene lesse oor Bybelse gebruike	24	1987

11/12 jaar St 4	Die verbond in die Ou en Nuwe Testa- ment en Bybelse gebruike	Relevante gedeeltes uit die Bybel ----- Algemene lesse vir Bybelse gebruike	25	1987
12/13 jaar St 5	Beelde uit die Bybel en 'n breë oorsig van die Kerkgeskiedenis in S.A.	Relevante gedeeltes uit die Bybel ----- Algemene lesse oor Kerkgeskiedenis in S.A.	25	1987
13/14 jaar St 6	Bybelse waarhede soos dit gestalte gevind het in die belydenisskrifte Die gebed Kerkgeskiedenis	Relevante Bybel ge- deeltes en bypass- ende gedeeltes uit belydenisskrifte ----- Algemene lesse oor Kerkgeskiedenis	25	1987
14/15 jaar St 7	Bybelse waarhede soos dit ge- stalte gevind het in belydenis- skrifte Die gebed Kerkgeskiedenis	Relevante Bybel- gedeeltes en bypass- ende gedeeltes uit belydenisskrifte ----- Algemene lesse oor kerkgeskiedenis	25	1987
15/16 jaar St 8	Regte omgang met die Bybel. Dwaalleer Kerkgeskiedenis	Algemene lesse	25	1987
16/17 jaar St 9	Verdere praktiese toepassing v.d. stof v.d. vorige jare en in die besonder toege- spits op doel- treffende funksio- nering v.d. kat- kisante in die gemeente en die wêreld. Etiese vrae. Kerkgeskiedenis	Relevante Bybel- gedeeltes en algemene lesse	52	1986

AANBEVELING: Die kerk betuig sy dank teenoor die Ondersoekkommissie en die predikante en opvoedkundiges wat aan hierdie projek meegewerk het.

3.2 Tussentydse handleidings

Sedert 1983 is jaarliks tussentydse handleidings voorsien vir die 7 tot 9-jariges, die 10 tot 12-jariges en die 13 tot 15-jariges. Hierdie handleidings is deur verskillende predikante van die kerk opgestel en deur 'n kommissie, bestaande uit vyf predikante, geëvalueer.

Per beskrywingspunt betuig die Ring van Middelburg groot dank en waardering aan die Raad vir Kategese, Kital en al die medewerkers aan die kategesehandboekies vir uitstekende werk gelewer.

Hierdie boeke en alle ander bestaande boeke sal uit die aard van die saak wegval, sodra die handleidings van die Ondersoekkommissie gereed is.

AANBEVELING: Die kerk betuig sy dank teenoor die predikante wat aan die tussentydse handleidings meegewerk het.

3.3 Volwasse Kategesehandleidings

Op versoek van die Raad vir Evangelisasie en die Raad vir Kategese is lede van die Raad vir Evangelisasie en twee van die direkteure van Kital besig om te werk aan 'n handleiding vir volwasse kategese. As alles volgens plan verloop, behoort hierdie handleiding in 1987 gereed te wees.

Die handleiding sal sodra dit gereed is, in Engels vertaal word. As tussentydse maatreël word die publikasie van ds C J A Simpson aanbeveel vir Engelssprekendes wat in die Ned Herv Kerk wil katkiseer.

AANBEVELING: Dank word betuig teenoor al die persone wat aan hierdie handleiding werk. Die handleiding se voorsiening moet bespoedig word.

3.4 Gebruik van kategesehandleidings

Daar is nog slegs enkele gemeentes wat nie die kerk se voorgeskrewe kategesehandleidings gebruik nie.

AANBEVELING: Die vergadering versoek ringskommissies om toe te sien dat die Algemene Kerkvergadering se besluite en die bepalings van die Kerkwet in hierdie verband uitgevoer word.

3.5 Voorsiening van handleidings

Handleidings word jaarliks deur middel van die jaarverslae bestel. Aangesien daar tans jaarliks nuwe handleidings bykom, word tussentyds van 'n bestellingsvorm gebruik gemaak, wat vroegtydig vir al die gemeentes uitgestuur word.

AANBEVELINGS: Die gemeentes word gevra om hulle bestellings vroegtydig by HAUM te plaas.

Almal wat met die voorsiening van die handleidings gemoeid is, word gevra om alles te doen om te verseker dat die handleidings betyds in gemeentes is.

Aangesien die kategete hierdie werk vir die kerk en nie vir hulleself verrig nie, koop die gemeente die handleidings vir die kategete aan.

Met die oog op 'n breër kennis, koop die gemeente addisionele bruikbare literatuur vir hulle biblioteek aan, wat deur die kategete benut kan word.

3.6 Ander literatuur

3.6.1 Die Bybel vir kinders vertel

Vanweë die koste-aspek, het die Raad afgesien van sy eie publikasie "Die Bybel vir kinders vertel". Die Raad het besef dat die gebruik van kinderbybels onstuitbaar is. 'n Deeglike evaluasie is van 'n aantal reeds bestaande kinderbybels gemaak.

Die volgende besluit van die Raad is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur. Indien ouers dit sou oorweeg om van 'n kinderbybel gebruik te maak, kan die volgende gebruik word:

- * Juliana Nothnagel - "Ons eie Kleuter-Bybel"
- * Pieter W Grobbelaar - "Die Groot Kinderbybel met Toeliquing"
- * P van Staden - "Die Nuwe Kinderbybel in Kleur"
- * Verenigde Protestantse Uitgewers - "Die Bybel vir Kinders"
- * Louise Smit - "Die Bybel vir Kleuters"

Ouers behoort op die volgende gevare in verband met kinderbybels gewys te word:

- * Die kinderbybel kan die Bybel heeltemal verdring.
- * Christus kan verkeerd uitgebeeld word.
- * Bybelgebeure kan opgedis word as 'n sprokie, wat kinders op 'n later stadium in hulle lewe verwerp.

3.6.2 Die Bybel Vertel

Die Raad het 'n deeglike evaluasie gemaak van die Bybelgenootskap se publikasie, "Die Bybel Vertel". Die Raad is van oordeel dat hierdie publikasie wye bekendmaking behoort te verkry. "Die Bybel Vertel" is 'n reeks wat in verstaanbare taal sekere Bybelverhale aan klein kindertjies vertel.

3.6.3 Kategese-nuusbrief

Sedert 1982 voorsien die Raad van tyd tot tyd 'n kategeese-nuusbrief. In hierdie brief word die belangrikste besluite van die Raad en ander sake rakende die kategeese, na die gemeentes deurgegee.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van hierdie literatuur en onderskryf die aanbevelings van die Raad vir Kategeese in die verband.

4. Die Kategete

4.1 Funksionering van kategete

In die meeste gemeentes is die predikante aktief by die kategeese betrokke. Hulle gee hoofsaaklik vir die finalejaars kategeese, en is veral by die toerusting van die kategete betrokke.

Behalwe die predikante is daar tans 2 877 kategete in die kerk. Kerkrade en ouers kom ook so ver as moontlik hulle verantwoordelikheid na, met betrekking tot die kategeese van hulle kinders.

Met die oog op beter toerusting van die ouers, is die Raad besig om aan 'n moontlike toerustingsprogram te werk.

Die Raad het reeds vantevore die taak van die predikant, die ouderling, die gemeente kategeese superintendent en die rings superintendent uitgespel. Na goedkeuring deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is dit via die kategeese nuusbrief, na al die gemeentes deurgestuur.

AANBEVELING: Die gemeentes neem opnuut kennis van elke ampsdraer se verantwoordelikheid ten opsigte van die kategeese.

Elke ampsdraer wat gemoeid is met kategeese, word opgeroep om ooreenkomstig die verwagtings wat gekoester word, te funksioneer.

4.2 Toerusting van kategete

In 1982 het die Raad 'n toerustingskursus vir al die ringsuperintendente aangebied. Die doel van die kursus was om die ringsuperintendente toe te rus, sodat hulle op ringsvlak of streeksvlak die kategete van hulle ringe of streke kan toerus.

Hierdie kursus is reeds in die meeste van die ringe aangebied. Die kursus bestaan uit die volgende temas:

- * Wese en doel van die kategeese
- * Bybelse mensbeskouing
- * Ontwikkelingsfases van die kind
- * Sosiale en ander faktore se invloed op die katkisant
- * Die kategeet - sy toerusting en vereistes
- * Doelwitte
- * Kategeese-inhoude
- * Skrifhantering
- * Belydenisskrifte
- * Leerbeginsels
- * Kategetiese metodes
- * Hulpmiddels
- * Goeie administrasie
- * Kategeselokale

'n Verdere kursus vir ringsuperintendente en belangstellendes uit ringe, word vir 1986 beplan. Die bedoeling is steeds om hierdie persone toe te rus met die oog op toerusting van die kategete op rings- of streeksvlak.

Die twee handleidings wat deur die Ondersekkommissie voorsien is, met die oog op toerusting van die kategete, sal in 'n lank reeds bestaande behoefte voorsien.

AANBEVELING: Kerkrade word opgeroep om toe te sien dat hulle kategete so goed as moontlik toegerus is.

Die ringsuperintendente word versoek om almal so ver as moontlik die beoogde kursus in 1986 by te woon.

5. DIREKTEURE VAN KITAL

Twee van die direkteure by Kital is by die werksaamhede van die kategeese van die kerk betrokke. Dr M J du P Beukes is voltyds daarby betrokke en ds P A Geyser op ad hoc basis. As sekretaris van die Raad en die Ondersekkommissie het dr M J du P Beukes in 'n baie groot mate as koördineerder en uitvoerder van hierdie betrokke liggame se besluite gefunksioneer. Ds P A Geyser was hoofsaaklik by die evaluasie van die teologiese inhoude en lesse van die nuwe kategeese-handleidings betrokke.

AANBEVELING: Dank word betuig teenoor die direkteure van Kital wat met die kategeese gemoeid is.

6. KATEGESELOKALE

Die Raad is van oordeel dat doelmatige kategeselokale noodsaaklik is om kategeese sinvol aan te bied.

Met die oprigting van kategeselokale moet met die volgende rekening gehou word: Die doel van die kategese, die ouderdomsgroep, die behoefte van die gemeente (die lokale kan meerdoelig benut word), die kategese-metode en die benutting van media.

AANBEVELINGS: Gemeentes word aangemoedig om hulle vir doelmatige kategeselokale te beywer.

Voordat 'n gemeente kategeselokale oprig, moet hulle eers die inligtingstuk van die Raad vir Kategese raadpleeg.

Die inligtingstuk van die Raad vir Kategese moet 'n deel word van die Raad van Finansies se voorskrifte in verband met die oprigting van geboue.

7. VRAELYS VIR VISITASIE

Met die oog op sinvolle ringsvisitasie met betrekking tot die kategese, het die Raad na goedkeuring van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n vraelys met die belangrikste sake waarop gelet moet word, na die Ringskommissie deurgestuur.

AANBEVELING: Die ringskommissies benut hierdie vraelys tydens visitasie.

8. EVALUASIE

Die jaarlikse kategese-eksamen het in 'n baie groot getal gemeentes plaasgevind. Die Raad het jaarliks 'n vraebank opgestel, waaruit die ringshoofde die vraestelle vir die ring opgestel het.

AANBEVELING: Nadat die nuwe kategese handleidings voorsien is, besin die Raad opnuut of dit wenslik is om met die jaarlikse kategese-eksamen voort te gaan.

9. SKAKELING

9.1 Skakeling met ander rade

Die Raad is vas van oordeel dat skakeling tussen al die rade wat met Jeugwerk te doen het, gereeld moet plaasvind. Dit het tot gevolg gehad dat die Kontakliggaam in die lewe geroep is. Hierdie liggaam word deur die volgende rade verteenwoordig:

Raad vir Kategese
Raad vir Opvoeding en Onderwys
Raad vir Belydende Jeug
Die bestuur van die predikantevergadering
Dosente in Bybelkunde
Aktiewe onderwyskundiges

Vergelyk ook die verslag van die Raad vir Belydende Jeug.

AANBEVELING: Die vergadering keur die vorming van 'n Kontakliggaam nie goed nie. Rade word versoek om oor en weer met mekaar op 'n ad hoc basis oorleg te pleeg.

9.2 Samesprekings tussen jeuginstansies van die susterkerke

Jaarliks vind daar 'n gesprek plaas tussen die instansies van die drie susterkerke wat met bearbeiding van die jeug te doen het. Die doel is om van mekaar se standpunte kennis te neem en van die werk wat op die bepaalde terreine binne elke kerk gedoen word.

Die belangrikste sake wat die afgelope termyn bespreek is, is die volgende

- * Die benadering van die kerkjeug binne die verbondskring van die gesin.
- * Verpleegsterbearbeiding
- * Jeugkampe
- * Dienspligtiges
- * Werkende jongmense
- * Kategese vir verstandelik-gestremde kinders

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering spreek hom uit ten gunste van stimulerende en opbouende samesprekings met jeuginstansies van susterkerke.

10. BELYDENIS VAN GELOOF

Die Raad is besig om intensief ondersoek in te stel na alle aspekte rakende belydenis van geloof. Die raad is veral bekommerd oor die feit dat baie katkisante belydenis van geloof aflê sonder dat hulle die werklike implikasies daarvan besef.

AANBEVELING: In oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word die Raad se aanbevelings na afhandeling van die ondersoek, in die kerk in gebruik gestel.

11. KAART NA BELYDENIS VAN GELOOF

Die kaart, soos versoek deur die vorige Algemene Kerkvergadering, is opgestel en word reeds in die gemeentes gebruik.

12. SKOOLVERWISSELING TOERUSTING

Uit samesprekings met die Raad vir Belydende Jeug het dit geblyk dat daar 'n besondere behoefte bestaan om die kinders wat hoërskool toe gaan, toe te rus en te motiveer ten opsigte van die nuwe situasie wat vir hulle op hoërskool wag.

Hierdie stadium in die kind se lewe (vroee adolessensie) is 'n kritieke stadium en meerdere begeleiding deur die kerk behoort positiewe vrugte te lewer.

AANBEVELING: Die Raad vir Belydende Jeug ontvang opdrag om hierdie kursus so gou as moontlik gereed te kry.

13. WYSIGINGS AAN WET EN BEPALINGS

Die Raad vir Kategese het die volgende wysigings aan die Wet en Bepalings versoek. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het enkele wysigings aan die voorstelle gemaak.

DIE WET

XI. - bladsy 5 g

"leerboek" word vervang met "kategeseboeke"

Motivering:

Die begrip leerboek is verwarrend. Sover as wat vasgestel kan word, is die bedoeling hier die kategeseboeke.

DIE BEPALINGS

Bepaling 8 bladsy 17

Na punt r word s bygevoeg: s. "benoem tydens sy jaarlikse vergadering 'n ringsraad vir kategese volgens Bepaling 90.7 (die nuwe punt 90.7)."

Motivering

Al die ander rade wat die ringsvergadering moet benoem, word in Bepaling 8 genoem, maar die Ringsraad vir Kategese word uitgelat.

Hierdie versoek is reeds vervat in die voorgestelde wysigings van Bepaling 8 onder die funksionering van die Ringsvergadering. Bepaling 44 bl. 35.

Die volgende word bygevoeg "en sien toe dat die voorgeskrewe kategetiese leerstof, soos bepaal deur die Algemene Kerkvergadering vir hierdie doel gebruik word."

Motivering

Waar kategese onder buitekerklikies ter sprake is, spreek dit vanself dat die kerk se voorgeskrewe stof gebruik behoort te word en nie enige willekeurige stof nie.

Bepaling 90 bl. 60

90.2

Vervang punt 2b met die huidige punt 7.

Punt 2 sal dan lees:

"In die kategeese word die Bybelse inhoud en die betekenis daarvan behandel, soos dit tot uitdrukking kom in:

- (a) die Bybel self, en
- (b) kategesehandboeke wat deur die Algemene Kerkvergadering vir die doel goedgekeur is."

Motivering

Die nuwe b is beskrywing van die werklikheid. Die ou b is vaag. Onder geloof en sedeleer en geskiedenis van die kerk kan enige boek in hierdie verband verstaan word. Die begrip "Kerkboek" is ook nie meer in gebruik nie. Die nuwe b sluit alle willekeur uit.

90.3

Wysig punt 3 soos volg:

"Kategeese word in die volgende fases verdeel:

- (a) Kleinkinderfase (voorskools tot agt/nege-jariges)
- (b) Negejaar-fase (Agt/nege-jariges tot belydenis van geloof)"

Motivering

Bogenoemde is die indeling wat gaan geld wanneer die nuwe boeke in gebruik kom.

Die volgende nuwe bepaling word ingevoeg en word 90.4.

"Die kerkraad laat slegs katkisante tot die finalejaar kategeese toe, nadat hulle ten minste die voorafgaande 3 jaar se kategeese-inhoud bemeester het."

Motivering

Hierdie materiaal is nodig, omdat daar kerkrade is wat katkisante tot die finale jaar kategeese toelaat, sonder dat die voorafgaande jare se onderbou verskaf is. Die voorafgaande 3 jaar se kategeese vorm 'n eenheid. Dit word beskou as die minimum om tot die finale jaar toegelaat te word.

90.4 word gewysig na 90.5 en die ou 90.4 word soos volg uitgebrei:

"Die kerkraad is daarvoor verantwoordelik dat die kategeese reg en gereeld gehou word. Die kerkraad benoem met die oog daarop geskikte kategete, en sien toe dat hulle deurlopend vir hulle taak toegerus word. Die kerkraad behandel kwartaalliks die verslag van die kategetevergadering en sien toe dat die ouderlinge dit in die ouerhuise bespreek."

Motivering

Die uitbreiding word noodsaaklik geag, omdat baie kerkrade nie weet wat hulle funksie met betrekking tot die kategeese behels nie.

90.5 word 90.6

90.6 word 90.7

Die inhoud van die ou Bepaling 90.7 het verskuif na 90.2. By 90.7 word die volgende nuwe Bepaling ingeskryf wat nou 90.8 is:

"Die predikant is verantwoordelik vir die toerusting van die kategete en die behartiging van die finalejaar-kategeese."

Motivering

Dit is nodig dat die predikant se taak in verband met hierdie saak uitgespel word.

Kategeese is verkondiging. Dit bring mee dat die predikant in hierdie verband 'n verantwoordelikheid het, net soos ten opsigte van die prediking, die pastoraat, die evangelisasie en die sending. Vanweë die besondere karakter van die kategeese, kan die predikant die grootste bydrae in hierdie verband lewer, deur vir die toerusting van die kategete verantwoordelik te wees. Vanweë die besondere fase van die kategete en die groot beslissing wat die kategete moet neem, is dit noodsaaklik dat die predikant wat die nodige teologiese opleiding het, hierdie werk sal behartig.

Bepaling 93.

93.1 word soos volg gewysig:

"Lidmate wat die goedgekeurde kategeseprogram van die kerk tot bevrediging van die kerkraad deurloop het, kan toegelaat word om belydenis van geloof te doen." (Vergelyk ook Bepaling 90.4)

Motivering

Die vorige Algemene Kerkvergadering het reeds so besluit.

93.2 se inhoud verskuif gedeeltelik na 93.4

Die volgende bepaling word bygevoeg om 93.3 te wees:

"Die kerkraad kan aan katekisant wat die katekese soos in Bepaling 93.2 suksesvol deurgeloopt het, en self nie gereed voel om dadelik belydenis van geloof af te lê nie, later geleentheid tot belydenis gee, sonder dat hulle die hele katekese-program moet herhaal."

Motivering

Dit gebeur soms in die praktyk dat katekisant die katekese-program getrou deurgeloopt het en nog net nie gereed is om so 'n groot beslissing te maak nie. In sulke gevalle behoort hy die geleentheid te kry om eers verder oor die saak te gaan besin.

93.3 word na 93.2 verander.

93.4 lui nou soos volg:

"Die kerkraad bepaal die tyd en die plek van onderrig."

Die "tydperk" val weg, aangesien dit reeds in 93.1 gestel is.

'n Nuwe bepaling word by die ou Bepaling 91 ingeskryf.

"Koshuisgemeentes is verantwoordelik vir die katekese en die toelating tot belydenis van geloof van katekisant wat in koshuise inwoon."

Motivering

Hierdie praktyk word genoodsaak op grond van die feit dat kinders wat in koshuise inwoon, die grootste gedeelte van die jaar in die grense van die koshuisgemeente woon. Indien daar nie 'n bepaalde reëling in hierdie verband getref word nie, bring dit mee dat koshuisleerlinge nog in die koshuisgemeente, nog in die tuisgemeente katekiseer.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het egter hierdie voorstel vir sodanige nuwe bepaling nie ondersteun nie.

XIX. NAGMAAL

1. UITNODIGING TOT DIE NAGMAAL

Die Ring van Zeerust stuur die volgende beskrywingspunt:

"Die kerk word versoek om aandag te gee aan die ope uitnodiging by die Nagmaal. Ter motivering die volgende: Dit het na die afgelope sinode van die Gereformeerde Kerke 'n belangrike vraag geword wat betyds beantwoord sal moet word. Teoreties sou dit moontlik wees vir 'n gekleurde om na die Nagmaal in ons kerk te kan kom."

AANBEVELING: Die vergadering herbevestig die gebruiklike uitnodiging tot die Nagmaal, naamlik...."Alle lidmate van suster gemeentes en van suster kerke wat op dieselfde belydenis grondslag staan en wat in hulle eie gemeentes en kerke nie onder die tug staan nie en wat vrymoedigheid het om nagmaal te gebruik."

XX. OPSIG EN TUG

1. BEPALINGS 110, 111, 112, 123 EN 158

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad vir Regsadvies versoek om 'n uitspraak te maak oor die korrelasie tussen Bepalings 110 - 112, 123 en 158.

Bepalings 110 - 112 staan onder die opskrif "Tug" en handel oor tugtoepassing, deur wie die tug toegepas word en aanstootlike sondes. Ampsdraers en in besonder die predikant word in Bepaling 111.1 c by name genoem.

Bepaling 123 handel nou breedvoeriger oor tugtoepassing na skuldigbevinding van 'n predikant en 4 a stip dan die drie moontlike optredes teen die betrokke aan.

Bepaling 158 skryf dan breedvoeriger voor hoe die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering moet optree in gevalle waar predikante oorgaan tot 'n ander lewenstaat, nie-geskik bevind word vir die amp en skuldig is aan sekere genoemde ergerlikhede. In die laaste geval is dit vanselfsprekend dat 'n predikant skriftelik aangekla sal word by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in terme van Bepaling 111.1 c. Sou die Kommissie die aangeklaagde predikant skuldig vind, kan een van drie moontlike besluite geneem word in terme van Bepaling 123.4 (a). Sou dit wees dat die predikant in terme van Bepaling 123.4 (a) iii van sy amp of taak onthef word bepaal Bepaling 158.2 wat gedoen moet word in gevalle waar nie-geskiktheid die oorsaak van die ontheffing van sy amp is en Bepaling 158.3 lê neer in watter gevalle die predikant oneervol van sy amp onthef word.

Die verskillende Bepalings is aanvullend tot mekaar en rig die optrede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en is voorskriftelik in gevalle van oneervolle ontheffing van predikante wat aanstootlike sondes pleeg.

Opsommend kan gesê word dat indien 'n predikant skuldig is aan 'n sonde word hy in terme van Bepaling 110, 111 en 112 skriftelik aangekla en die klag word by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien. By skuldigbevinding kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in terme van Bepaling 123.4 (a) een van drie optredes besluit. Is dit 'n aanstootlike sonde, word die predikant in terme van Bepaling 158.3 oneervol uit sy amp onthef sonder enige ander keuse.

Die Raad vir Regsadvies beveel aan dat die bepalinge soos volg gewysig sal word:

BEPALING 110

Optrede

1. Die inhoud van 'n klagskrif word deeglik ondersoek. Indien die aangeklaagde skuldig bevind word, kan die vergadering die tug toepas op die volgende maniere:
 - (a) Hy vermaan en bestraf die skuldige
 - (b) Hy ontsê die skuldige die gebruik van die Sakramente
 - (c) Hy skors ampsdraers vir 'n tydperk uit hulle amp
 - (d) Hy onthef ampsdraers oneervol uit hulle amp en ontsê hulle ook die gebruik van die Sakramente
 - (e) Hy ban die skuldige wat in die sonde volhard, uit die gemeente.

BEPALING 111

Wie die tug uitoefen

1. Tug word uitgeoefen deur
 - (a) Die kerkraad oor lidmate
 - (b) Die ringskommissie oor ouderlinge en diakens
 - (c) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor dienaars van die Woord, oor ringsvergaderings, oor ringskommissies en oor organe van bystand.
2. Hierdie vergaderings het altyd die reg om by die ondersoek na 'n klag, lidmate en ampsdraers van die kerk as adviseurs te benoem. Hulle is dan adviserende lede van die vergadering.

BEPALING 123.3 AAN TE VUL OM SOOS VOLG TE LEES:

3. (a) 'n Ringskommissie kan by skuldigbevinding van 'n ampsdraer besluit om die betrokke
 - (i) te vermaan
 - (ii) vir 'n tydperk van sy pligte te onthef, of
 - (iii) oneervol uit sy amp te onthef en hom die gebruik van die Sakramente te ontsê.
- (b) 'n Ringskommissie gee altyd aan die kerkraad kennis van sy besluit.

BEPALING 123.4 AAN TE VUL OM SOOS VOLG TE LEES:

4. (a) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan by skuldigbevinding besluit om die betrokke
 - (i) te vermaan,
 - (ii) vir 'n tydperk van sy pligte te onthef, of
 - (iii) oneervol uit sy amp of van sy taak te onthef en hom die gebruik van die Sakramente te ontsê.
- (b) Die Kommissie kan, as hy dit nodig ag, die kerk daarvan in kennis stel dat iemand van sy pligte of uit sy amp onthef is.

BEPALING 123.6 (a) gewysig word deur invoeging van die woord "Oneervolle" aan die begin van die sin.

BEPALING 158 gewysig word om soos volg te lees:

BEPALING 158

ONTHEFFING

1. Eervolle ontheffing

- (a) Ander Lewenstaat
 - (i) 'n Predikant wat van voorneme is om na 'n ander lewen - staat oor te gaan, stel die kerkraad daarvan in kennis.
 - (ii) Die kerkraad stel die ringskommissie en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvan in kennis.
 - (iii) Die ringskommissie voer dan 'n gesprek met die predikant oor sy voorneme en lê 'n verslag daarvoor aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor.

- (iv) Predikante in besondere diens stel die ringskommissie onder wie se opsig hulle val, daarvan in kennis, wat die saak dan verder voer.
- (v) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel die verslag en kan weer 'n gesprek met die predikant voer.
- (vi) As die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvan oortuig is dat hy by sy voorneme bly, onthef die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die predikant eervol van sy amp, met behoud of verlies van sy predikantstatus. (Vorm J)

Vorm J word gewysig deur invoeging van "/behoud" na die woord "verlies" in die laaste reël.

- (vii) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwittig die ringskommissie en kerkraad dadelik van sy besluit.

b) Nie geskiktheid

- (i) 'n Predikant wat sy werk nie behoorlik kan doen nie, kan op eie versoek, op versoek van die kerkraad of op versoek van die ringskommissie, deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering eervol van sy amp onthef word, met verlies van sy predikantstatus. (Vorm J a)
- (ii) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering maak daarvan seker of die predikant as gevolg van die aard van sy aanleg, geaardheid of bekwaamheid nie in staat is om sy werk behoorlik te doen en ordelike beheer in sy gemeente of werk uit te oefen nie.

2. Oneervolle ontheffing

- (a) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onthef 'n predikant van sy amp indien hy skuldig is aan:
 - (i) Volharding met 'n dwaalleer;
 - (ii) Wangedrag
 - (iii) Ernstige versuim met ampspligte
 - (iv) Misbruik van ampsvoorregte, en
 - (v) Volharding in verzet teen die Wet en Bepalings en besluite van die vergaderings (vorm J b)

XXI. HUWELIKE

1. WETSONTWERP OP DIE GESINSHOF 1985 EN DIE WYSIGINGS- WETSONTWERP OP EGSKEIDING 1985

Die kerk is uitgenooi om mondelinge getuienis te lewer voor die gesamentlike komitee oor die wetsontwerp op die Gesinshof 1985 en die wysigingswetsontwerp op egskeiding, 1985. Dr R M Naude, oudl. J C Oelofse, mnr J F P Engelbrecht en mej J Coetzee het met mekaar samesprekings gevoer oor die getuienis wat gelewer sou word. Dr R M Naude en mej J Coetzee het voor die gesamentlike komitee verskyn en hulle dien die volgende verslag in:

Op 16 Oktober 1985 is mondelinge getuienis afgelê voor die Gesamentlike Komitee oor bogenoemde wetsontwerp en wysigingswetsontwerp betreffende die gesinshof. Die komitee het waardering uitgespreek teenoor die kerk vir die skriftelike getuienis wat ingehandig is en vir die bereidheid om ook deur middel van mondelinge getuienis 'n bydrae te lewer ten opsigte van die bespreking oor die problematiek rondom die gesinshof.

Die bespreking is in hoofsaak oor die volgende sake gevoer:

- 1.1 Die egskeidingswet (No 70 van 1979) lê klem op onversoenbaarheid as 'n algemene grond vir egskeiding. In die praktyk het dit geblyk dat hierdie prinsiep egskeiding vergemaklik het. Die instelling van die gesinshof kan hierdie tendens teenwerk. Die gesinshof bring mee dat die onversoenbaarheid van twee partye op 'n wetenskaplike wyse ondersoek word. Die gevolg hiervan is dat die affektiewe van die gesinslewe as feite aan die hof voorgehou word en in berekening by die uitspraak gebring moet word. Die beregting van gesinsaan-geleenthede sal dus op 'n hoër vlak plaasvind tot voordeel van die huisgesin.
- 1.2 Volgens die sensus van 1980 is lidmate van die Hervormde Kerk betrokke by 5,69% van die totale egskeidings in die land. Dit beteken vir die kerk 'n egskeidingsyfer van 651 per jaar. Dit is 'n gevalle lading van 1,94 per voltydse sosiale werker per maand. Die syfer vir die algemene gevalle lading per sosiale werker is 2,7. Die verskil wys daarop dat die egskeidingsyfer binne die kerk laer is as buite die kerk. Dit dui egter ook daarop dat daar 'n beweging weg van die kerk is. Egskeidings vind plaas sonder dat lidmate die kerk daarin ken. Dit plaas 'n groter verantwoordelikheid op die staat. Die Komitee het saamgestem dat die rol van die staat in die toekoms al hoe groter sal word en dat die eis vir 'n gesinshof al hoe dringender sal word. Die gesinshof sal dit moontlik maak dat die kerk die geleentheid gebied word om huweliksberaad te kan voer met gesinne wat normaalweg nie deur die kerk bereik kon word nie.

- 1.3 Die tydsfaktor by die huidige beregting van egskeidings veroorsaak dat die man en vrou onder groot emosionele druk belangrike beslissings moet maak. Die vroeër bemoeienis by die gesin deur middel van die maatskaplike-komponent van die gesinshof sal hierdie emosionele druk verlig sodat egpare met groter verantwoordelikheid en met inagneming van alle feite beslissings kan maak. Die gedagte is voor die komitee gelê dat die emosionele druk verlig kan word deur eers die egskeiding te laat plaasvind en daarna met die gesin te handel. Hierteenoor is gestel dat dit vir die kerk onaanvaardbaar is. Die etiese prinsiep wat hier van belang is stel dat alle feite eers in aanmerking geneem moet word voordat 'n verantwoordelike beslissing gemaak kan word. Die feit dat daar tans talle hertroues van geskeies met mekaar plaasvind, getuig van die belangrikheid van hierdie prinsiep.
- 1.4 Regslui verwerp die gesinshof onder andere op grond van die maandelange gesloer van sosiale werkers om verslae oor gesinne af te handel. Die gesloer met die afhandeling van die ondersoek veroorsaak dikwels newe effekte soos saamwoon en egbreuk. Hierteenoor is gestel dat die terapeutiese benadering van die gesinshof hierdie tendens kan teenwerk omdat dit die bedoeling is om beraad met die gesin as 'n geheel te voer en gesinslede tot verantwoordelike optrede op te roep. Deur beraad en terapie kan versoening dalk bewerk word.

AANBEVELING: Die vergadering betuig instemming met die standpunte wat gestel is in die getuienis wat gelewer is voor die gesamentlike komitee oor die wetsontwerp op die Gesinshof 1985 en die wysigingswetsontwerp op egskeiding 1985.

XXII. KERKLIKE GOEDERE

1. RAAD VAN FINANSIES

1. Samestelling van die Raad van Finansies

Die sestigste Algemene Kerkvergadering het ingevolge Bepaling 185 2(a) as lede van die Raad van Finansies die volgende persone gekies:

Ds J.N. Wolmarans, Prof P.W. Hoek, Mnr A J Marais, Dr J de Loor en Mnr H Vermooten.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ingevolge Bepaling 185 2(b) Di. J P J Wagenaar en G C van Staden benoem.

Die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering Prof J P Oberholzer asook die skriba ds J C de Lange is ingevolge Bepaling 185 2(c) ampshalwe lede van die raad.

Ds G C van Staden is aangestel as Direkteur Diakonale Dienste en het uitgetree as lid van die Raad van Finansies.

Ds C J Smit is in sy plek benoem op die raad.

As voorsitter en vise-voorsitter is Di J N Wolmarans en J C de Lange onderskeidelik aangewys.

AANBEVELING:

Die Algemene Kerkvergadering kies vyf lede op die Raad van Finansies met inagneming van Bepaling 12.9 wat bepaal:

Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nie vir die Raad van Finansies verkiesbaar nie. 'n Persoon mag nie tegelyk lid van die Raad van Finansies en die Kuratorium wees nie. In sy keuse is die Algemene Kerkvergadering nie beperk tot sy lede nie.

2. Finansiële State

As bylae tot die agenda word ingesluit:

- * die balansstaat op 31 Desember 1985
- * balansstate wat die stand van bates en finansieringsbronne vir die afsonderlike fondse en rekeninge aantoon op 31 Desember 1985.
- * gekonsolideerde inkomstestaat vir die jare 1983, 1984 en 1985.

3. Bates en Laste

Die bates onder direkte beheer van die Raad van Finansies het met R12.925.763 toegeneem sedert 1982 en staan op 31 Desember 1985 op R30.602.302.

Die verpligtinge van die Raad het met R9.483.992 toegeneem en staan op 31 Desember 1985 op R22.750.352.

Die opgehoopte fondse het oor die drie jaar toegeneem met R3.441.771 en staan op 31 Desember 1985 op R7.851.950.

Die toename het soos volg plaasgevind:

	<u>Toename</u>	<u>Afname</u>
Algemene Kerkfonds	103.718	-
Algemene Reserwe	-	30.960
Administrateurskantoor	226.459	-
Reserwerekening - Administrasie	256.420	-
Argief en Museum	-	3.245
Versekeringsfonds	50.580	-
Hulpfonds - Kensington	-	24.901
(Oorgeplaas na Alg. Kerkfonds)		
Sentrale Fonds vir Publikasies	9.120	-
Pastorale Verwysingsdiens	6.619	-
Konservatorium vir Kerkmusiek	22.661	-
Hospitaalbearbeiding	39.163	-
Studentebearbeiding		45.055
Evangelisasiestandplase	2.074	-
Kompilasie Kerklike Literatuur	-	3.494
(Oorgeplaas na Alg. Reserwe)		
Verhuurde Eiendomme	12.969	
Generaal Pretoriusgebou	545.932	-
Jacob Maréstraat-eiendom	48.776	-
Raad vir Belydende Jeug	9.445	-
Raad vir Kategese	4.256	-
Sendingraad	508.391	-
Fonds vir Gemeente Opbou	56.690	-
Teologiese Opleidingsfonds	338.305	-
NHSV Hoofbestuurbeursfonds	25.249	-
Van der Hoff Studiefonds	19.029	-
Kapitaal-voorsieningsfonds	1.298.629	-
Reserwefonds - Ekonomiese Onder-		
nemings	40.755	-
Afdeling Instandhouding	-	57.572
Magasynrekening	-	9.751
Bearbeiding van Bejaardes		115
Dirk van Hoffgebou		1.138
Barton Keepgebou	-	2.410
Minnaarstraat-eiendom	-	4.828
	3.625.240	<u>183.469</u>
<u>Min: Afname</u>	<u>183.469</u>	
Toename oor die 3 jaar	<u>R3.441.771</u>	

EIENDOMME AANGEKOOP EN DEUR BEMAKINGS VERKRY:

Aangekoop:

Erf 2912 Pretoria met kantoor en ateljeegebou daarop, bekend as Minnaarstraat-eiendom. Aankoopprys plus gekapitaliseerde oordragkoste, belasting, opknappingskoste en rente	2.614.101
Gedeelte 2 van erf 124 Hillcrest en Gedeelte 2 van Erf 22 Hillcrest met woonhuis daarop	60.146
Eenheid 42 Arcadia Gardens, Pretoriusstraat Pretoria (woonstel onder deeltitel)	101.892
Gedeelte 278 van die plaas Grootvlei 272 met woonhuis daarop	160.000
Hoewe 169 Wonderboom Landbouhoewes Uitbreiding 1 distrik Pretoria	150.921

Deur bemaking verkry:

Erf 427 Cornelia teen redelike waardasie	1.000
Gedeelte 7 & 9 + halwe resterende aandeel in Resterende Gedeelte van Gedeelte 2 van die plaas Klipdrift 90 Registrasie Afdeling J R Transvaal teen redelike waardasie.	500.000

EIENDOMME VERKOOP OF OORGEDRA:

Verkoop:

	<u>Verkoopprys</u>	<u>Boekwaarde</u>
Resterende Gedeelte van Gedeelte B van Erf 110 Otjiwarongo met gebou daarop	2.000	1.085
Sekere Erwe 2484/5/6/7, Kensington met Pastorie daarop	120.000	51.150

Oorgedra aan Gemeente Kensington:

Sekere Erf 129 geleë in Troyeville dorpsgebied met kerkgebou daarop		
Erf 249 Fairview, Johannesburg met woonstelgebou	40.595	40.595

EIENDOMME TEN DIENSTE VAN DIE
HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA
DAARGESTEL DEUR RINGSENDINGRADE:

Hierdie eiendomme word op die balans-
staat aangetoon teen 'n nominale
waarde van R1 aangesien die landswet
bepaal dat hierdie eiendomme nie op
die raad se naam geregistreer kan word
nie. Die eiendomme, wat kerk-
geboue en pastorieë insluit, word
vir versekering-doeleindes gewaar-
deer op R843.000

4. Heffings

Die 60ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat daar tydens die vergadering net vir 1983 begroot word en dat die begrotingsposte vasgestel word volgens dié begroting. Die vergadering het verder besluit dat daar dan deur die Raad van Finansies vir die jare 1984 en 1985 net vir die vasgestelde poste begroot mag word en dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die begroting keur met die oog op eskalasie of teendeel. Die Algemene Kerkvergadering het ook besluit dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in sy goeie oordeel en in samewerking met die Raad van Finansies en met inagneming van ekonomiese omstandighede, werklike prioriteite en ander tersake faktore, poste volgens prioriteit moet instel. Die volgende poste is in beginsel goedgekeur:

- i. Kategesestandplaas (direkteur van Kital)
- ii. Twee studentepredikante (Pretoria en Potchefstroom)
- iii. Vyf professore aan die Universiteit van Pretoria
- iv. Jeugwerk/Opvoeding en Onderwys
- v. Direkteur, Pastorale Verwysingsdiens
- vi. Een professor aan die Universiteit van die Noorde

Vir 1983 het die Algemene Kerkvergadering begroot vir uitgawes van R2.546.920 @ R20 per eenheid. Volgens die prioriteitslys is ook begroot vir die instelling van die pos vir die derde direkteur by Kital met opdrag Kategese. Die vergadering het ook besluit dat daar vanaf 1984 sino-daal begroot moet word deur die Sendingraad sodat in die ringsendingrade se finansiële behoeftes voorsien kan word.

Vir 1984 het die Raad van Finansies in terme van die Algemene Kerkvergadering se besluit begroot vir uitgawes van R3.655.932 @ R28 per eenheid wat ingesluit het R382.000 (R2.93 per eenheid) vir die ringsendingrade se behoeftes. Verder is vir 1984 ook begroot vir die twee addisionele standplase vir studentepredikante te Philadelphia en Potchefstroom asook vir die medeprofessor in Nuwe Testament

en vir die oprigtingskoste van die Konservatorium vir Kerk-musiek. Hierdie poste het R176.268 (R1-35 per eenheid) by die begroting bygevoeg. Die byvoeging van genoemde poste by die begroting vir 1984 het 'n toename in heffings van 21.7% tot gevolg gehad.

Vir 1985 het die Raad van Finansies begroot vir uitgawes van R3.882.780 @ R30-00 per lidmaat. Die raad het, as gevolg van die verswakking in die ekonomiese toestande oor 1984/85 besluit om nie te begroot vir nuwe poste soos op die prioriteitslys aangedui is nie. Salarisaanpassings vir personeel is beperk tot inflasiekoersaanpassings en geen normale kerfverhogings is aan personeel toegestaan nie. Die aanslag vir heffings is dus vir 1985 verhoog met 7.14%. (Vanaf R28-00 tot R30-00 per eenheid).

As basis vir die berekening van heffings is telkens dié syfer gebruik wat in die bepaalde jaar se Kerkalmanak gepubliseer is om die ledetal van elke gemeente aan te dui. Die ledetal van die gemeente of beweging van lidmate of hulle vermoë is dus nie ter sake nie. Die vermelde syfer dien dus bloot as 'n basis van aanslag. Tydens die Algemene Kerkvergadering word aan gemeentes geleentheid gegee om drukfoute en telfoute wat gelei het tot foutiewe syfers in die Almanak onder aandag van die raad te bring sodat die nodige aanpassing in die heffingaanslag aangebring kan word. Gemeentes wat bona fide foute ten opsigte van die gepubliseerde syfer teenoor ledetal in die 1986 Almanak opgemerk het, moet dit tydens die vergadering onder die aandag bring.

Die Algemene Kerkvergadering het ook die besluit van die 1979 Algemene Kerkvergadering (Notule bls 121) weer bevestig. Dié besluit lui soos volg:

- (aa) "Dat ringsvergaderings met alle erns grense sodanig wysig en/of kombinasies reël dat daar 'n meer eweredige verdeling van getalle en vermoëns kom.
- (bb) Die ringsvergadering of sy kommissie kan met inagneming van die finansiële omstandighede en die lidmatetal van die ringsgemeentes, aanbevelings by die Raad van Finansies doen oor die verdeling van finansiële verpligtinge van die ringsgemeentes ten opsigte van die Algemene Kerkfonds.
- (cc) Indien daar, nadat voorgenoemde stappe deeglik geneem is, nog gemeentes is waar dit nie anders kan nie, sal die ringskommissie 'n gemotiveerde aansoek by die Raad besorg vir hulp uit die Fonds vir Gemeente-opbou."

Die effek van die besluit is dat gemeentes binne 'n bepaalde ring mekaar onderling moet ondersteun waar 'n bepaalde gemeente finansiële probleme sou ondervind. Die besluit is reeds met sukses toegepas in enkele gevalle.

Die Raad van Finansies het die 60ste Algemene Kerkvergadering versoek om die praktyk te kondoneer dat gemeentes hulle verpligtinge ten opsigte van heffings maandeliks per aftrekorder aan die Raad van Finansies oorbetaal. Die beginsel is egter behou dat gemeentes heffings kwartaalliks vooruit kan betaal indien dit vir hulle gerieflik sou wees. Ringskommissies is versoek om steeds toe te sien dat gemeentes die heffings gereeld oorbetaal en 'n dringende beroep is gedoen op gemeentes om nie agterstallig te raak met die oorbetalings van heffings nie.

Die 59ste Algemene Kerkvergadering het die Raad van Finansies versoek om 'n debietorderstelsel vir die invordering van heffings, pensioenbydraes en mediese fondse bydraes te ondersoek en indien dit blyk dat so 'n stelsel voordelig sal wees vir sowel gemeentes as administrasie, die stelsel te implementeer.

Die besluit betreffende die debietorderstelsel is vanaf 1 Januarie 1983 in werking slegs ten opsigte van die invordering van pensioenbydraes. Daar is nog steeds gemeentes wat nie ingeskakel het by die debietorderstelsel vir pensioenbydraes nie.

Van hierdie gemeentes ondervind probleme omdat hulle plaaslike banktakke nie by die banke se elektroniese netwerk ingeskakel is nie. Waar dit egter nie die geval is nie, word gemeentes versoek om aan die besluit van die 1979 Algemene Kerkvergadering uitvoering te gee.

Die Raad van Finansies besef dat baie gemeentes as gevolg van die huidige ekonomiese toestande en veral sommige plattelandse gemeentes as gevolg van die droogtes tans finansiële probleme ondervind en wil in hierdie stadium nie heffings invorder met behulp van debietorders nie.

Vir die onderskeie jare is gemeentes soos volg aangeslaan vir heffings:

Jaar	Begroot	Aanslag	Uitstaande op 31 Des.	% Uitstaande
1983	2.546.920	2.547.865	73.409	2,88%
1984	3.655.932	3.638.804	88.307	2,43%
1985	3.882.780	3.892.320	129.844	3,34%

Op 5 Maart 1986 was daar ten opsigte van die 1985 aanslag slegs R59.307 nog uitstaande (1.52%).

Omdat die Raad van Finansies van tyd tot tyd genoodsaak was om sy bankrekening te oortrek om sy verpligtinge na te kom het die Raad op 30/6/83 besluit dat gemeentes wat agterstallig raak met die betaling van heffings met rente teen prima bankkoers aangeslaan moet word op die agterstallige bedrag. Die raad het ook besluit dat die reëling met omsigtigheid toegepas moet word.

Die raad wil sy groot waardering betuig vir die mooi samewerking van al die gemeentes waar die organisasie, administrasie en gesindheid op so 'n peil is dat hulle verpligtinge getrou nagekom is, nieteenstaande die knellende ekonomiese toestande waaronder gemeentes en lidmate gebuk gaan. Die ringskommissies word ook besonderlik bedank vir hulle toesig en medewerking.

BESKRYWINGSPUNT

Die Ring van Rustenburg versoek die Raad van Finansies om met groot omsigtigheid verhoging van heffings te oorweeg.

Kommentaar van die Raad van Finansies

Die Raad is uitermate bewus van die ekonomiese omstandighede wat ook die vermoëns van gemeentes en lidmate raak. Vir die rede begroot die Raad van Finansies slegs vir noodsaaklike uitgawes en is vir 1985 geen nuwe poste volgens die prioriteitslys van die 1983 Algemene Kerkvergadering ingestel nie. Die raad kan egter nie ontkom aan die styging van koste wat die hele Suid-Afrikaanse ekonomie teister nie en is genoodsaak om heffings van tyd tot tyd te verhoog om die Kerk se werk te laat voortgaan.

BESKRYWINGSPUNT

Die Ring van Brakpan versoek die wysiging van die wyse waarop heffings bereken word. In plaas van die huidige stelsel van per lidmaat, word daar oorgegaan na 'n stelsel waar daar gehef word teen 'n sekere persentasie van 'n gemeente se inkomste nadat voorsiening gemaak is vir sekere inkomstes wat die gemeentes moet aangaan ten opsigte van die predikantstandplaas.

Die Ringskommissie van die Ring van Brakpan het indringend aandag gegee aan die finansiële kwellinge van gemeentes in hierdie ring. Die finansiële omstandighede in die land, gepaardgaande afdankings van werkers, met die gevoelige groterwordende werkloosheidpersentasie, het onmiskenbaar 'n invloed op die kostes van gemeentes.

Gemeentes ondervind tans almeer probleme om hul verpligtinge ten opsigte van heffings na te kom. Die dilemma waarin gemeentes hul bevind, is dat, as hulle hul heffings

ten volle vereffen, daar nie voldoende fondse oorbly om hulle verantwoordelikheid ten opsigte van standplaaskostes, hulp aan die diakonie, instandhouding van geboue, ens. te kan nakom nie.

Die vraag word almeer gevra of die omvang van die heffings tans nie dalk besig is om gemeentes so te knel dat pastorale werksaamhede daaronder kan ly nie. Kommer ontstaan dat dit daartoe kan ontwikkel dat gemeentes nie hul predikant(e) na behore kan versorg nie. Kan die heffingstelsel, in die lig hiervan, nie hersien word nie?

Tweedens is daar ook diepe kommer ten opsigte van die hoë bedrae wat deur ouers, met betrekking tot kategesehandboeke, betaal moet word.

Kommentaar van die Raad van Finansies:

Die Raad van Finansies het sedert 1957 verskillende metodes van heffing oorweeg en elke keer tot die slotsom gekom dat die metode tans in gebruik nog die beste is. Die stelsel wat die Ring voorstel hou in dat sekere gemeentes waar hard gewerk en goed presteer word teen 'n hoër koers aangeslaan moet word en dat gemeentes waar minder hard gewerk word, minder of dalk geen heffings sal betaal, omdat hulle nie presteer nie.

Ten opsigte van kategesehandboeke moet die raad daarop wys dat produksiekoste van drukwerk as gevolg van verhogings in papierpryse en lone sodanig gestyg het dat die pryse van die handboeke kwalik voldoende is om die produksiekoste en verspreidingskoste te dek.

BESKRYWINGSPUNT

Die Ring van Maguassi het sy kommer en spyt uitgespreek met die skerp styging van die sinodale heffing. Ongelukkig het dit op 'n tydstip gekom toe die boeregemeenskap baie bekommerd begin raak het as gevolg van die droogte.

Die styging in heffing het tot gevolg gehad dat dit 'n taamlike hoë persentasie van die gemeentes se inkomste is. So bv. moet een van die swakker gemeentes in die ring met 'n totale inkomste van R16.198 'n bedrag van R4.200 betaal. Dit kan in sommige gemeentes begin hoë eise stel aan lidmate.

Vir die ringskommissie is dit duidelik dat van die kleiner gemeentes finansieel nie altyd kan byhou nie. Hoewel daar voortdurende stemme opgegaan het om weer te pleit vir 'n verandering in die wyse van berekening van sinodale heffings, wil die ringskommissie die huidige wyse onderskryf as die enigste praktiese wyse.

Dat daar wel gekyk sal moet word na die nood van die kleiner en swakker gemeentes is ook waar. Vir die ringskommissie lê die oplossing in die volgende:

Op die sterkere gemeentes lê die verpligting om die swakkeres in ringsverband of selfs buite ringsverband te help;

Die uitbouing van die fonds vir gemeente-opbou sodat vanuit hierdie fonds ondersteuning kan geskied;

'n Baie versigtige vasstelling van bedrae wat gehef moet word, sinodaal of andersins, veral in hierdie tyd waarin lidmate in hierdie opsig gevoelig is.

Kommentaar van die Raad van Finansies:

Die ringskommissie stel 'n oplossing voor wat uit drie dele bestaan naamlik:

1. "Op die sterkere gemeente lê die verpligting om die swakkes in ringsverband of selfs buite ringsverband te help".

Die ringskommissie kan die staande besluit van die Algemene Kerkvergadering 1979 (notule p.121) toepas, naamlik:

"Die ringsvergadering of sy kommissie kan met inagneming van die finansiële omstandighede en die lidmatetal van die ringsgemeentes, aanbevelings by die Raad van Finansies doen oor die verdeling van finansiële verpligtinge van die ringsgemeentes ten opsigte van die Algemene Kerkfonds".

2. "Die uitbouing van die Fonds vir Gemeente Opbou sodat vanuit hierdie fonds ondersteuning kan geskied".

'n Posing is aangewend om as deel van die feesviering ter herdenking aan die 100 jarige voortbestaan van die Kerk, R4 per lidmaat vir die fonds in te samel. Dit sou die fonds met R523.924 versterk. Tot op 28/2/86 is R219.328 ontvang.

Die raad het begroot vir bystand aan gemeentes ten bedrae van R183.421. Aangesien die huidige vermoë van die fonds beperk is tot 'n rente inkomste van + R65.000 is dit nodig om in die begroting te voorsien vir 'n adisionele bedrag van ongeveer R117.883

3. "'n Baie versigtige vasstelling van bedrae wat gehef word....."

Die kommentaar op 'n vorige beskrywingspunt is ook hier van toepassing.

KERKGELD VIR KERKWERKSKEMA

Die 1983 Algemene Kerkvergadering het besluit om Bepaling 5(o) (viii) te wysig deur die woorde "of by goedgekeurde finansiële instellings" te skrap en verder besluit dat gemeentes, organe van bystand en liggame onder beheer van die kerk surplus fondse slegs by die Raad van Finansies moet belê.

Dit was sedert die instelling van die skema die beleid van die kerk dat daar nie met die finansiële sektor ten opsigte van rentekoerse meegeding moet word nie. Die kerk stel sy eie rentekoersstruktuur daar wat gemeentes wat fondse inleen om projekte te finansier, sal beskerm teen uitermate hoë rentekoerse nadat hulle reeds die verpligting aangegaan het.

Terwyl dit waar is dat gemeentes op surplusfondse 'n hoër rente inkomste kon verkry deur fondse by bankinstellings te belê, is die teendeel ook waar dat gemeentes aan wie die Raad van Finansies fondse geleen het in een stadium tot 16% meer vir die finansiering sou betaal het by 'n bankinstelling. Die implikasie hiervan is dat etlike gemeentes finansieel ten gronde sou gegaan het indien hulle teen sulke hoë koerse rente moes betaal. Dit sou ook vir baie gemeentes onmoontlik gewees het om bouprojekte aan te pak as hulle teen sodanige hoë koerse finansiering van buite moes bekom.

Die gedurige skommeling van rentekoerse in die finansiële sektor maak dit baie moeilik vir gemeentes om hulle projekte te beplan.

Die Algemene Kerkvergadering het telkens die meriete van 'n vasgestelde rentekoerstruktuur wat nie onderhewig is aan die skommelings van rentekoerse in die finansiële sektor bevestig.

Die Raad van Finansies is dankbaar teenoor soveel gemeentes wat dié besluit van die Algemene Kerkvergadering getrou uitgevoer het. Daardeur kon in die afgelope drie jaar + R4.370.000 aan gemeentes beskikbaar gestel word om kerkgeboue, pastorieë, kategeselokale ens. daar te stel. Indien gemeentes rente sou betaal teen heersende koerse op die totale bedrag wat die raad aan hulle geleen het, naamlik R8.500.067, sou dit hulle 'n totale R640.000 per jaar meer aan rente gekos het.

Die fondse beskikbaar onder die skema is in die stadium onvoldoende om in die behoeftes te voorsien en die raad is genoodsaak om aansoeke vir lenings van gemeentes op 'n wagglys te plaas vir oorweging soos fondse beskikbaar kom. Die agterstand wat die raad ondervind is tans ongeveer R4.000.000.

Uit die verslâe van die afdeling Interne Oudit het die raad vasgestel dat daar nog voortdurend gemeentes is, wat nie gehoor gee aan die besluit van die Algemene Kerkvergadering in die verband nie. In sulke gevalle het die raad die skuldige kerkrade opgeroep en die nodige gesprekke met hulle gevoer ten einde die doel en werking van die skema te verduidelik. Die algemene gesindheid na die voer van sulke gesprekke was goed en die gemeentes het meegewerk om die besluit uit te voer. Uit die gekonsolideerde staat van bates en laste van die gemeentes op 31 Desember 1984 blyk dit dat gemeentes R2.356.797 op lopende rekenings, spaar-rekenings en vaste depositos gehad het. Hierdie fondse behoort ook sover moontlik binne die skema te funksioneer.

BESKRYWINGSPUNT

"Die Ring van Wes-Kaapland versoek die Algemene Kerkvergadering om die besluit dat alle surplus fondse by die kerkkantoor belê moet word, te herroep".

Kommentaar van die Raad van Finansies:

Die beskrywingspunt handel oor surplus fondse. Die besluit van die 60ste Algemene Kerkvergadering soos opgeneem in die Bepalings lui soos volg:

5(o)(iv) "belê fondse by die Raad van Finansies"

5(o)(viii) om fondse by die Raad van Finansies te belê".

Fondse word nie getipeer as surplus fondse nie. Dus as 'n kerkraad fondse belê, word dit by die Raad van Finansies belê.

BESKRYWINGSPUNT

"Die Algemene Kerkvergadering besluit in beginsel dat al die gemeentes van ons Kerk betrokke raak by die bouprojek in al die afsonderlike gemeentes. Hier wil ons voorstel dat dit by wyse van 'n maandelikse heffing gedoen word met die moontlikheid van 'n glyskaal nie uitgesluit.

Hierdie geld mag uitsluitlik vir bouprojekte gebruik word. Die Algemene Kommissie word dan gevra om 'n prioriteitslys op te stel ten opsigte van bestaande skuld en beplande projekte afhangende van die staat van beplanning.

(Gemeente Klerksdorp-Doringkruin)

MOTIVERING:

Die gedagte het by die lidmate ontstaan, as ek eenmaal in my lewe betrokke was by 'n kerkbou-projek ek klaar is. Van hierdie gedagte af moet ons begin weg beweeg en besef dat

ek my hele lewe moet help bou. In die 1985 Almanak tel die belydende lidmaattal 129.054 (Zimbabwe uitgesluit). Teen R1-00 per maand (moontlike glyskaal) = R129.054. 'n Realistiese doelmatige kerkgebou teen + R600.000 beteken dit 2,6 kerkgeboue per jaar wat betaal of kontant gebou kan word. Hoe vergelyk dit met die huidige aantal kerkgeboue per jaar wat gebou en betaal word?

In 10 of 15 jaar van nou af of langer kan die skuld las verby gestee word en kan die fonds groei tot 'n aansienlike bedrag, sodat daar 'n tyd kan kom dat voordat 'n gemeente afstig, daar 'n kerkgebou kontant opgerig kan word.

Ten slotte, geld die liefdesgebood nie ook hier nie. Sê ons nie dikwels vir ons broer (buurgemeente) soos dit staan in Jak. 2:16 "mag dit met julle goed gaan; gaan trek julle warm aan en eet genoeg, maar gee nie vir hulle wat hulle nodig het om van te lewe nie, wat help dit dan?". Ja so sê ons dikwels. Gaan betaal jou skuld - julle het mos self daarin beland.

Kommentaar van die Raad van Finansies:

- * Die beskrywingspunt behels 'n 40% belading op die huidige heffingsbedrag. Onder die huidige ekonomiese toestand sal so 'n belading onrealisties wees.
- * Om te werk vir fondse vir oprigting van 'n kerkgebou is die trots van die lidmaat en kerkraad. Heffing vir sodanige fondse sal die gedagte om saam te werk en te offer vir 'n bepaalde saak, ernstig knou.
- * Dit sal vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor baie moeilike besluite plaas rakende die beoordeling van aansoeke en die bepaling van prioriteite.

BEPALINGS 131(3) : TOEPASSING

Die bepaling vereis dat gemeentes wat byvoorbeeld 'n gebou wil oprig, daarvan kennis moet gee aan die Raad van Finansies. Die bedoeling is dat die Raad moet kennis neem om sy toesigtaak te kan uitvoer. Sommige kerkrade interpreteer die bepaling so dat sodra hulle aan die Raad van Finansies kennis gegee het, hulle kan begin bou. Daardeur word die toesigtaak van die Raad van Finansies verydel.

AANBEVELING:

Die Raad van Finansies beveel aan dat die bepaling so geïnterpreteer moet word dat wanneer 'n kerkraad kennis gegee het aan die Raad van Finansies van hulle voorneme om enige handeling kragtens hierdie bepaling te verrig, daar nie uitvoering aan die voorneme gegee sal word voordat die Raad van Finansies geleentheid gehad het om die projek te ondersoek en kommentaar te lewer nie.

AFDELING INTERNE OUDIT

Die afdeling Interne Oudit is steeds besig om 'n belangrike diens aan die Kerk te lewer. Die boeke van al die gemeentes, NHSV-takke, ringe en diakonië word tans deur die afdeling geouditeer. Een van die voordele hiervan is dat daar altyd volledige rekord van die finansies van alle afdelings van die Kerk in die afdeling beskikbaar is. Enige probleme word ook dadelik onder die aandag van die kerkraad, ringskommissie of die Raad van Finansies gebring.

Die afdeling is steeds besig om voorligting te gee en hulp aan kassiere en tesourieres te verleen. As die groot aantal telefoonoproepe wat daaglik van oor die hele land ontvang word as maatstaf dien, is dit duidelik dat hier 'n belangrike diens aan die Kerk gelewer word.

In samewerking met Kital word nou ook jaarliks voorligting in die hantering van finansies aan jong predikante en predikantsvroue gegee tydens die kursus in gemeentelike praktyk wat Kital jaarliks aanbied.

Op versoek van die professor in praktiese teologie is gedurende 1985 ook voorligting aan finale jaar teologiese studente by die universiteit gegee.

Hierdie voorligting het tot gevolg dat veral predikante en predikantsvroue meer belang in die gemeentelike finansies stel en positiewe leiding in die verband gee.

Die afdeling ontvang steeds versoeke om gemeentes en NHSV-takke te besoek en voorligting te gee, wat waar moontlik altyd gedoen word met baie positiewe resultate.

Die volgende is 'n weergawe van die aantal stelle boeke wat geouditeer is vanaf 1983 tot 1985:

	Gemeentes	NHSV	Ander	Totaal	Ouditgelde
1983 t.o.v. 1982	283	263	100	646	93.070-00
1984 t.o.v. 1983	290	270	102	662	106.490-00
1985 t.o.v. 1984	296	276	102	674	131.815-00
Totaal vir die drie jaar					331.375-00

Met hierdie verslag kan daar ook nie nagelaat word om met groot waardering melding te maak van die werk wat deur kerkrade, kassiere, skribas, tesourieres en sekretaresse gedoen word nie. Deur die jare het hierdie mense 'n diens aan die Kerk gelewer wat voorwaar prysenswaardig is.

ARGIEF EN MUSEUM

1. Samestelling van die Raad

Die Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum is tans soos volg saamgestel in terme van Bepaling 134 van die Kerkwet:

Prof A D Pont (Voorsitter), Prof. S J Botha, Di J C de Lange, T F Dreyer, Mnr L de Munnik.

Mnr F S van Rensburg is die direkteur van die Argiefbewaarplek en tree op as sekretaris van die raad.

2. Besoekers

Gedurende die tydperk 1 Augustus 1982 tot 31 Desember 1985 het 984 individuele besoekers by die Museum aangedoen. Benewens hierdie getal is die Argiefbewaarplek ook besoek deur groepe bestaande uit NHJV-lede, katkisante en skoolkinders. Groepe van takke van die Genealogiese Vereniging van S.A. en van die S.A. Vereniging van Argivarisse het ook besoek afgelê.

Meeste van hierdie besoeke het op Saterdagoggende en buite normale kantoorure plaasgevind.

3. Navorsing

Hoewel die navorsers meesal van Hervormde kerkverband is - teologiese studente, predikante en lidmate - het die getal navorsers van buite die kerk wat, benewens genealogiese navorsing, navorsing vir akademiese en publikasie doeleindes onderneem het, skerp toegeneem. Navorsers vanuit Nederland, Brittanje, Australië, die VSA en Zimbabwe is ontvang. Skriftelike navrae van oorsee is ook afgehandel.

Uit die pen van die direkteur het daar 32 artikels in vaktydskrifte en koerante verskyn.

4. Aanwinste

Die volgende argiefgroepe is vir die onderhawige periode ontvang:

Gemeentes	103
Werkgroepe en Rade	37
Sinodale Inrigtings	19
Private Inrigtings	4

Waarskynlik die belangrikste argiefaanwinst was die notuleboeke van die Gemeente Potchefstroom wat vir die voor 1890 tydperk ontbreek het en die kladnotule van die Eerste Algemene Kerkvergadering wat in die Fleishackversameling in die Ferdinand Postmabiblioteek ontdek en vriendelik deur die P.U. vir C.H.O aan die Hervormde Kerk terugbesorg is.

Die Gemeentes Klerksdorp en Waterberg is twee van die gemeentes van die vorige eeu van wie omvangryke versamelings ontvang is. 1233 fotos is ontvang.

Aan die museum is daar enkele kleinere skenkings gemaak. Van die skenkings is, omdat dit nie van kerkhistoriese belang is nie, verwys na 'n toepaslike kultuurhistoriese museum.

5. Ontsluiting

Ten einde materiaal vir navorsing vinniger beskikbaar te stel, is daar na analogie van die werkwyse in die staatsargiefbewaarpleske, besluit om groepe by ontvangs deur die proses van eerste sortering te loods. 157 argiefgroepe is in die onderhawige periode op hierdie wyse hanteer en voorlopige lyste opgestel. 22 Rings= en gemeentegroepe is volledig georden en van geannoteerde inventarisse voorsien.

Die biblioteekversameling is steeds in die proses van ontsluiting. Die boekeversameling is volledig geklassifiseer en gekatalogiseer. Na finale kontrole met die rakbesit, sal die outeurs= en onderwerpskatalogus asook aanwinstregister opgestel word. Bykans 200 pamflette is volgens die uniterm-stelsel ontsluit. 2760 foto's is geindekseer.

6 Belangrikheid as bewaarplek

Bewaring en beveiliging van kerklike stukke in belang van navorsing, bly steeds die primêre funksie van die raad. Die raad wil derhalwe 'n beroep doen op kerkrade om alle argiewe wat 'n gemeente akkumuleer so gou moontlik vir veilige bewaring na die sentrale kerkargiefbewaarplesk oor te plaas.

BOEKVERSPREIDING, PUBLIKASIES EN TEGNIESE BEDRYWE

1. Uitgewery

Die uitgewerye, waaroor die Raad van Finansies beheer uitoefen deur middel van 'n direksie het oor die afgelope drie jaar hulle aktiwiteite heelwat uitgebrei en veral gekonsentreer op boeke vir die opvoedkundige mark. Oor die afgelope drie jaar is 911 boeke van uiteenlopende aard uitgegee.

'n Ontleding van die verskillende publikasies toon die volgende:

* Godsdienstig	37
* Akademies (tersiêr)	84
* Opvoedkundig (primêr en sekondêr)	345

* Kinderboeke en Jeugverhale (vir voorskrywing)	143
* kinder- en jeugboeke (nie fiksie)	74
* Afrikatale	228

Gedurende 1985 het die raad ook beheer verkry van Daan Retief Uitgewers wat 'n groot aandeel in die boekklubmark in Suid-Afrika het. Deur die aanwins is vir die HAUM-groep 'n heelwat groter aandeel in die boekbedryf in Suid-Afrika bekom. Vir 1986 alleen is 391 boeke van allerlei aard in beplanning.

2. Boekhandels

Die HAUM groep, deur sy verskillende filiale, bedryf boekhandels oor 'n groot deel van die land en het 'n groot aandeel in die voorsiening van boeke aan universiteite en studente, skole en skoliere en die algemene publiek. Stygings in algemene bedryfskoste, die uitermate hoë styging in rentekoerse en die probleme wat swart skole teister, het oor die afgelope 2 jaar die winsbaarheid van die winkels sterk beïnvloed. Die raad skenk indringend aandag aan die rasionalisering van die boekhandelbedrywe.

3. Tegniese Bedrywe

Nadat dit duidelik geword het dat NHW Pers nie oor voldoende kapasiteit beskik om die Kerk se eie drukwerk, asook die volle uitset van die uitgewerye te behartig nie, het die raad ingestem dat die Weeshuis 'n verdere drukkerij in Durban (Colorgraphic) bekom waardeur meer kapasiteit bekom is.

Intussen is die sifdruk afdeling wat heelwat probleme opgelewer het, van die hand gesit.

Ekonomiese bedrywe van die Kerk

	1976/78	1979/82	1983/85
Totale omset	4.757.764	44.025.524	79.587.914
Opbrengs vir die Kerk	419.184	1.858.263-	1.024.673

PUBLIKASIE : NOU EN EWIG

Prof H G van der Westhuizen het 'n preekbundel van 35 volledige preke met die bypassende liturgie oor die boek Openbaring saamgestel.

Hierdie publikasie is uit dankbaarheid vir sy dienste aan die kerk opgedra aan Mnr A B van N Herbst.

'n Geleentheid vir die oorhandiging daarvan aan Mnr Herbst word geskep tydens die vergadering.

KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

Die Konservatorium vir Musiek is teen die einde van 1983 gesluit. Van die musiekinstrumente is verkoop aan verskillende organe van bystand van die kerk en aan buite-persone. Van die beter instrumente, insluitende die oefen-orrrels en 2 vleuelklaviere is behou.

Vanaf Januarie 1984 word opleiding aan kerkorreliste gegee deur die Konservatorium vir Kerkmusiek, onder leiding van Mej Susan Engelbrecht. Sy word bygestaan deur 2 deeltydse dosente.

Die Beheerraad van die Konservatorium vir Musiek het die toesighouding oor die Konservatorium vir Kerkmusiek uitgeoefen. Die Beheerraad het tot 31 Desember 1985 bestaan uit:

Di. J C de Lange, J N Wolmarans en Mnr A B van N Herbst.

Onderrig word aangebied aan:

- * studente wat die verskillende eksamens van die Raad vir Kerkmusiek wil aflê, en die raad se diploma wil verwerf;
- * studente wat die Unisa-eksamen wil aflê;
- * studente wat nie belangstel om eksamens af te lê nie maar net vaardigheid wil bekom;
- * studente wat reeds eksamens afgelê het maar net hulle praktiese ervaring wil uitbrei.

Studente word onderrig in praktiese orrelspel en gedurende 1985 is ook op eksperimentele basis 'n kursus in koorleiding aangebied. 5 Studente het dié kursus deurloop en sertifikaat verwerf.

Die getal studente het gedurende 1984 en 1985 gewissel tussen 50 en 55. Vir 1986 het reeds 51 studente ingeskryf. Daar is steeds 'n waglys van + 6 studente wat graag by die Konservatorium vir Kerkmusiek wil inskryf.

Soos blyk uit die finansiële state het die Konservatorium benewens 'n subsidie van R72.910 uit die begroting nog 'n inkomste van R42.439 uit lesgeelde ontvang gedurende 1984 en 1985. Die oorskot inkomste vir die twee jaar bedra R22.661.

Die raad betuig sy waardering teenoor Mej Engelbrecht vir die werk wat die afgelope twee jaar gedoen is om die Konservatorium vir Kerkmusiek te vestig.

AANBEVELING:

Die vergadering besluit dat sy kommissie 'n nuwe beheerraad saamstel.

GOEDKEURING VAN FINANSIËLE STATE DEUR GEMEENTEVERGADERINGS

Die Ring van Rustenburg het versoek dat die bewoording van die jaarverslae en geouditeerde finansiële staat te verander na "behandel en geteken deur die gemeentevergadering" en om "goedgekeur" te skrap. Vergelyk die kerkwet Bepaling 2.f wat lees dat die verslag oor finansies deur die gemeentevergadering behandel word.

Die Raad vir Regsadvies het die versoek behandel en daarop gewys dat die gemeentevergadering die finansiële verslag behoort goed te keur.

AANBEVELING:

Bepaling 2.f word verander om te lees:
die geouditeerde verslag oor die finansies van die afgelope jaar te behandel en goed te keur.

XXIII. VERBAND MET ANDER KERKE

1. RAAD VIR EKUMENIESE SAKE

1.1 Werkprogram van die Raad

Die Raad het hom op grond van ad hoc opdragte besig gehou met verskillende navorsingsprojekte en het oor 'n verskeidenheid van sake aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering advies uitgebring. Hieronder was van die vernaamste sake:

Die Ontugwet en die Wet op die Verbod op gemengde huwelike.

Die Eloff-kommissie se verslag in verband met die SARK.

Inligting is ingewin oor binnelandse bewegings soos RICA (Reformed Independent Churches Association) en die ZCC (Zionist Church Conference).

'n Aanbeveling is opgestel oor die moontlike lidmaatskap van die ICCC.

AANBEVELING: Vir kennisname

1.2 GEREFORMEERDE EKUMENIESE SINODE

Dr J H Koekemoer, ds P A Geyser en prof A G van Aarde het die Gereformeerde Ekumeniese Sinode in Chicago gedurende Julie/Augustus 1984 bygewoon. Uit die volledige verslag wat daaroor gedoen is word enkele hoofsaake uitgelig:

1.2.1 Lidmaatskap

Die Raad het aanbeveel dat ons vir die huidige ons waarnemerstatus by hierdie liggaam moet behou met die oog op die tersaaklike inligting wat belangrik is aangaande die ontwikkelings in hierdie liggaam en wat eintlik slegs werklik helder beskikbaar kom deur self daar teenwoordig te wees.

1.2.2 Apartheid en die Status Confessionis

Soos verwag is, het ook hierdie ekumeniese liggaam sterk uitsprake gemaak oor die rasse-aangeleentheid in Suid Afrika. Rassisme is in stryd met die evangelie verklaar en enige ondersteuning van die apartheidsbeleid of selfs die in gebreke bly om dit aktief te bestry, is veroordeel. Dit verteenwoordig selfs 'n kwessie wat belydenisimplikasies het. Die twee Afrikaanse Kerke wat lede is van die G E S (Die NG en Geref Kerke) is tyd gegee tot einde 1986 om aan die Interimkomitee te rapporteer wat hulle in hierdie verband gedoen het. Die GES 1988 sal dan oor die posisie van die twee kerke besluit.

1.2.3 Die G E S as Sinode

Die liggaam worstel reeds geruime tyd om uit te maak wat hy presies is: minder as 'n volbloed sinode en tog darem meer as blote konferensie.

Oor hierdie aangeleentheid is nog geen finale besluit geneem nie. Dit is verwys vir meer studie en kommentaar.

1.2.4 Die posisie van die Gereformeerde Kerken Nederland (GKN)

Die posisie van die GKN het sterk in die gedrang gekom en is indringend bespreek veral rondom drie kwessies:

1.2.4.1 Skrifbeskouing -

Die rapport "God met ons" oor die aard van die Skrifgesag het baie wye negatiewe reaksie in gereformeerde kringe uitgelok. Dit word beskou as 'n aantasting van die gesag van die Skrif en 'n ongewenste relativering. Die GKN is versoek om hierdie aangeleentheid in herooring te neem en terug te keer na die reformatoriese pad.

1.2.4.2 Belydeniskwessies -

Die Kuitert en veral Wiersinga-kwessie was hier besonderlik onder die loep. Die vergadering het dit onaanvaarbaar gevind dat geen leertug op veral Wiersinga en sy beskouings oor die versoening toegepas is nie.

1.2.4.3 Etiese aangeleenthede -

Die houding van die GKN oor homofilie waar nie slegs die toestand maar ook homofilie daad geëgtepraat word, is deur die vergadering in die sterkste taal afgewys. Die saak van die GKN is nog verder bemoeilik deurdat hulle die gronde vir hul sienswyse aangedui het as die relationele waarheidsbegrip (Skrifbeskouing).

'n Mosie wat die GKN vir alle praktiese doeleindes uit die GES sou dryf, is met 'n staking van stemme verwerp. Ook aan hulle is nou tyd gegee om te herbesin en met die Interimkomitee te onderhandel.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Ekumeniese Sake en besluit om vir die huidige ons waarnemerstatus by die GES te hou.

1.3 S.A.R.K. (SACC)

Oor hierdie saak is daar 'n volledige verslag deur dr R M Naude. Die enkele sake wat dalk uitgelok dien te word is die Raad se uitgesproke kommer dat die SARK na die Eloff-kommissie se verslag hoegenaamd niks aan geloofwaardigheid verloor het nie. Die teendeel blyk die geval te wees.

Daarom het die Raad dit vir hom as taak uitgemaak dat daar weer 'n keer erns gemaak moet word met die vraag na die spil wat alles laat draai in hierdie aanslag teen die kerk en na 'n moontlike strategie wat aan die werklike probleem iets sal doen.

AANBEVELING: Die Raad vir Ekumeniese Sake kry opdrag om voort te gaan met die bestudering van die SARK en om strategieë uit te werk om die probleme te oorbrug.

1.4 HUIDIGE OPDRAGTE

Die Raad het ondertussen opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gekry om oor die volgende sake studie te doen en dit geniet tans die aandag van die lede van die Raad wie se name daar langsaan verskyn.

- * Die Bybelse visie oor armoede (Dr J H Koekemoer en ds P A Geyser)
- * Trekarbeid (Dr R M Naude)
- * Militarisering in Suid-Afrika (Dr M W Pretorius)
- * Denasionalisering van burgers (Ds A P J Beukes)
- * Verwydering en hervestiging (Dr C J Viljoen)

Die Kommissie is van mening dat 'n studie oor die teologie van die bevryding onderneem moet word waarin daar veral klem gelê word op die ondersoek na die kwaliteit van die woord "teologie" soos hier en by al die sogenaamde genitief-teologieë gebruik word. (Prof H G van der Westhuizen en ds J P Labuschagne)

Dit is duidelik dat hierdie Raad hom vir die toekoms ook sal laat lei deur die besinning wat in die kerk aan die gang is. Ver al die gegewens van die projek Kerk en Wêreld 2000 sal 'n woord meespreek.

Die Raad het al 'n paar treë op hierdie pad gewaag maar daar sal nog meer besinning en daadwerklike optrede moet volg.

Dit is daarom ook nog altyd die wens van hierdie Raad dat daar mettertyd 'n voltydse krag beskikbaar sal kom vir hierdie werk. Vanuit die opdrag aan die huidige personeel van Kital was so iets nog nie moontlik nie.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die wye studieveld waarmee die Raad vir Ekumeniese Sake besig is en die versoek vir 'n verdere direkteur gemoeid met ekumeniese sake word op die rekord gehou.

1.5 EKUMENIESE BIBLIOTEEK

Dit is reeds goed bekend dat daar by Kital ook 'n ekumeniese biblioteek met 'n bibliotekaresse en 'n ontsluitingsstelsel is. 'n Volledige titelregister van alle publikasies wat ontvang word is beskikbaar. Hoewel die gebruiksfrekwensie van hierdie biblioteek se materiaal aansienlik toegeneem het, bestaan die indruk tog dat die kerk nog nie hierdie inligtingsbron voldoende benut nie.

AANBEVELING: Die bestaan van en die fasiliteite by die ekumeniese biblioteek word onder die aandag van afgevaardigdes gebring.

1.6 BETROKKENHEID BY ANDER KERKE

Die Raad het reeds in gesprek getree met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met die moontlikheid van groter inisiatief van die kant van hierdie Raad. Die Kommissie was oor die algemeen ten gunste van die uitbouing van sake soos hierbo uiteengesit en het ook aangedui dat dit in die bilaterale gesprek veral om twee sake moet gaan, naamlik die inwin van inligting en die deurgang van amptelike inligting oor kerklike standpunte waar dit bestaan. Verder moet daar deeglik op die diensmotief ingegaan word waar ons Kerk vir ander kerke van hulp kan wees.

AANBEVELING: Die vergadering aanvaar die werkwyse dat die Raad vir Ekumeniese Sake met groter inisiatief selfstandig sal handel, met voortdurende verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, om vir ander kerke van hulp te wees.

1.7 INTERNATIONAL COUNCIL OF CHRISTIAN CHURCHES

In opvolging van die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering is dr J H Koekemoer, dr C J Viljoen - gedeeltelik namens Antikom - en ds J M Madonsela as waarnemers gestuur om die kongres van die ICCC wat in Junie 1983 in Cape May, New Jersey, VSA gehou is, by te woon.

Dr C Mc Intire het namens die ICCC 'n uitnodiging aan die kerk gerig om deel te neem aan die vorming van die "All Africa Council of Bible believing Churches" te Nairobi op 21 - 24 Januarie 1986. Prof H G van der Westhuizen en ds C L Van dan Berg sou die byeenkoms bygewoon het. Die nodige reisdokumente kon egter nie verkry word nie.

Daar is ook 'n uitnodiging van die ICCC ontvang na hulle 12de Wêreldkongres in Seoul op 21 - 26 Junie 1986.

AANBEVELING: Die vergadering spreek hom uit oor voortgesette betrokkenheid by die ICCC.

2. KORRESPONDENSIE MET ANDER KERKE

Die volgende skrywes uit ander kerke is ontvang en in samewerking met dr J H Koekemoer, voorsitter van die Raad vir Ekumeniese Sake beantwoord.

- 2.1 E JOEL ASHEMD van die International School of Evangelism, Kinshasa, Zaire het 'n uitnodiging gerig aan die kerk om persone te stuur na 'n toerustingskursus in evangelisasie in Kinshasa gedurende September 1985.

Aangesien Kital pas 'n volledige eie toerustingskursus daar-gestel het, is geantwoord dat daar nie iemand van ons kerk gestuur sal word nie.

- 2.2 ALTON C SMITH van die West Africa Advanced School of Theology, Lome, Togo, het vraelyste gestuur vir sy doktorsale studie. Hy versamel gegewens vir 'n navorsingsprojek getiteld: "Credibility for West African Evangelical Leadership Education".

Die vraelyste is voltooi. Aangesien hy veral gegewens inwin oor ons kerk se betrokkenheid by Wes-Afrika het hy maar min gegewens gekry aangesien ons kerk nie in Wes Afrika aktief is nie.

- 2.3 DR IRVING HEXHAM van die Universiteit Galgary Alberta Canada, doen navrae met die oog op navorsing oor godsdiens in Suid Afrika, veral onder Afrikaners.

Soos hy versoek, word aan hom bepaalde statistieke en inligting oor die spesifieke werk wat die kerk doen gestuur.

- 2.4 FERNANDO HEVIA van Madrid, Spanje, stel 'n woordeboek van Christelike kerke saam. Om die Ned Herv Kerk in te sluit by sy woordeboek het hy sekere inligting gevra soos die volgende:

- . Statistiek oor lidmatetal, gemeentes en geordende predikante
- . Gebied waarbinne die kerk werkzaam is
- . Assosiasies met ander kerke
- . Nasionale en internasionale organisasies met wie ekumeniese kontak gehou word.

- 2.5 DR H J ANDERSON van Otago, New Zealand het navraag gedoen by die Departement van Binnelandse Sake. Haar skrywe is deur die departement na die kerk verwys. Die kernvraag van dr Anderson handel oor die nagmaal. Sy wil weet of die nagmaal op 'n gesegregeerde basis bedien word of nie. Dr Anderson word geantwoord dat in beginsel geïntegreerde nagmaalviering kan plaasvind. In praktyk vind dit gesegregeerd plaas as gevolg van taal verskille en afsonderlike georganiseerde selfstandige kerke.

- 2.6 MICHAEL CASSIDY van Pietermaritzburg nooi die kerk om afgevaardigdes te stuur na 'n nasionale inisiatief tot versoening op 10 - 12 September 1985 te Pietermaritzburg.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om nie daaraan deel te neem nie.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van korrespondensie met ander kerke.

3. GESPREK MET ANDER DENOMINASIES

3.1 GESPREK MET DIE APOSTOLIESE GELOOFSENDING

Die Raad vir Gesprek met ander denominasies het gesprek gevoer met die A.G.S. Die gesprek het gehandel oor Skrifbeskouing aan die hand van memoranda wat vooraf tot beskikking van albei gespreksgroepe gestel is.

Voortgesette gesprekke is reeds gereël en die volgende onderwerp is: "Die genadeverbond en die vervulling in Christus".

3.2 GESPREK MET DIE VRYE GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA

Die Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika het 'n gesprek met die Ned Herv Kerk aangevra. Die gesprek moet ten tye van die skrywe van die agenda nog plaasvind.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van gesprekke wat reeds plaasgevind het en dra aan die Raad vir Gesprek met ander denominasies op om die gesprekke voort te sit en waar moontlik uit te brei na ander denominasies.

4. GESPREK MET SUSTER KERKE

4.1 VERSOEK VAN DIE TUSSENKERKLIKE KOMMISSIE

'n Enersluidende verslag sal deur die drie afvaardigings opgestel en aan meerdere vergaderings voorgelê word met die oog op evaluasie en opdrag oor die voortsetting van die gesprek. Die punte van ooreenstemming en verskil sal gestel word en die betrokke memoranda sal deur elke afvaardiging aan sy meerdere vergadering ter insae beskikbaar gestel word.

Die TTK het verder besluit dat meerdere vergaderings versoek word om aan afvaardigings opdrag te gee dat in 'n eersvolgende verslag duidelik aangedui sal word wat die vordering in die gesprek, na kerklike eenheid is sodat daarvolgens 'n eindmispunt bepaal kan word.

Die gesprek het in hoofsaak gegaan oor:

'n Kerkbegrip:

Aard en beleving
Meerdere vergaderings

Kerkwet (Kerkorde)
Skrifbeskouing
Ampte
Praktiese aangeleenthede

Onderstaande verslag word voorgelê as enersluidend met enkele uitsonderings soos aangedui.

4.2 KERKBEGRIIP (AARD EN BELEWING)

4.2.1 PUNTE VAN OOREENSTEMMING

INLEIDENDE OPMERKINGS

Die bedoeling van hierdie samevatting is slegs om die resultaat van die broederlike gesprek oor 'n lang tydperk rondom die kerkbegrip met aanverwante onderwerpe kortliks saam te vat. Nadat ons die ooreenkomste en verskille in die lig van die afgehandelde memoranda van die drie "kerke" gerangskik het, sal probeer word om die verskille te evalueer.

Tussen die drie kerke bestaan daar 'n algemene konsensus dat die Woord van God en die Gereformeerde Konfessie die enigste basis van die gesprek is en behoort te wees - veral ook die gedeeltes of artikels in die belydenisskrifte wat oor die kerk handel. Die feit dat die drie kerke met mekaar oor baie sake saamstem, is juis hieraan te danke.

Hoewel die drie kerke hul onderwerp aan die gesag van die Skrif en aan 'n binding aan die Konfessie, is daar soms verskille ten opsigte van die interpretasie van die Skrif en Konfessie. Hierdie en ander verskille word soms ook veroorsaak deur die invloed van verskillende kerklike tradisies en teologiese strominge. Ten spyte van punte van verskil, bestaan daar by al die kerke 'n gesamentlike waardering vir en gebondenheid aan die Reformatoriese erfenis.

DIE WESE VAN DIE KERK

Die kerk het 'n unieke karakter soos blyk uit die volgende:

- * Daar is 'n besondere verhouding tussen die Koninkryk van God en die kerk.
- * Die kerk is trinitaries gefundeer.
- * Die kerk het wesenlik die eienskappe van eenheid, heiligheid, katolesiteit en apostolisiteit. Die universele kerk kom tot openbaring in plaaslike kerke waar die merktekens van die ware kerk aanwesig is.
- * Die drie merktekens van die ware kerk is die suiwere bediening van die Woord, sakramente en die kerklike tug.

- * Christus is die enigste Here en Hoof van die kerk, en die kerk as sy liggaam is die vergadering van almal wat waarlik in Christus glo.

KERKEENHEID (asook eenheid in verskeidenheid)

- * Die kerk van Jesus Christus is 'n eenheid.
- * Die eenheid word gekwalifiseer as 'n eenheid in waarheid en geloof, gegrond op die Woord van God en die Konfessie.
- * Hierdie eenheid moet tot uitdrukking kom en derhalwe na die eis van die Woord van God op een of ander wyse belewe word.
- * Dit is 'n feit dat God sy kerk in 'n wêreld met verskillende tale, kulture en volke gestel het. Hierdie verskeidenheid bly in een universele kerk bestaan sonder om die geloof en waarheid op te hef of self daardeur opgehef te word. Derhalwe bly dit 'n eenheid in verskeidenheid en 'n verskeidenheid in eenheid.
- * Die een universele kerk kom, met inagneming van die verskeidenheid hierbo genoem, tot openabring in plaaslike kerke (gemeentes) waar die merktekens van die ware kerk aanwesig is.
- * Aangesien die plaaslike kerk (gemeentes) die eiendom van Christus is, is daar 'n eenheid tussen hulle wat uitgelewe en bewaar moet word.

4.2.2 PUNTE VAN VERSKIL

1 DIE BETEKENIS VAN DIE BEGRIP "KERK"

Die verskillende standpunte van die "Kerke" oor die betekenis van die begrip "kerk" is kortliks soos volg:

GEREFORMEERDE KERK

Erken slegs tweërlei betekenis: algemeen en plaaslik; die plaaslike kerk is die algemene kerk op 'n bepaalde plek. Elke plaaslike kerk is selfstandig, maar nie onafhanklik van 'n ander nie. Kerke lewe in een kerkverband met mekaar.

NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

In die Nuwe Testament word die term ekklesia (enkelvoud) gebruik vir 1) 'n gemeente bv. Rom 16:1, Hand 11:22, 2) 'n groep gelowiges wat in 'n huis saamkom bv. I Kor 16:19, Kol 4:15, 3) meer gemeentes in 'n streek bv. Hand 9:31, Hand 8:3, I Kor 15:9 en 4) die algemene Christelike kerk bv. Matt 16:18, Ef 3:10, Kol 1:18. Hieruit vloei die volgende onderskeidings: die algemene en die plaaslike kerk. Laasgenoemde in 'n ooreenkoms met ander gemeentes, vorm 'n institutêre kerkverband.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Uitgaande van die genadeverbond en met die inagneming van ander Bybelse beelde vir die kerk soos liggaam van Christus, volk van God ensovoorts, is die Ned Herv Kerk 'n sigbare organisme of liggaam en as sodanig 'n openbaring van die een, heilige, algemene Christelike Kerk waarvan elke gemeente 'n verskyningsvorm op elke aangewese plek is. Ter wille van die goeie orde word almal wat deur die genadeverbond tot die kerk behoort, byeengebring in gemeentes.

Die rede vir hierdie verskil is hoofsaaklik te wyte aan die interpretasie van Handeling 9:31 en aanverwante tekste, asook die verstaan van art. 28, 29 NGB.

Verder speel die teologie in die tydperk van die Doleansie en daarna en die kerkhistoriese opset in Suid-Afrika sedert die begin van die 19de eeu in 'n mindere en meerdere mate hierin 'n rol.

Die TTK is van mening dat hierdie verskil die res van die verskille verderaan bepaal.

Verdere voorgestelde studie:

Elke afvaardiging moet in 'n memorandum grondige eksegeese van Handeling 9:31 en aanverwante tekste maak om onder andere vas te stel of hier 'n verskil in Skrifbeskouing is.

2 KERKEENHEID (aard en belewing)

Die punte van ooreenstemming is reeds genoem maar oor die aard en belewing bestaan daar verskille en dit is soos volg geformuleer.

GEREFORMEERDE KERK

Die eenheid word tussen selfstandige kerke (gemeentes) belewe en bewaar - dit is 'n eenheid tussen kerke in en oor nasionale grense in een kerkverband. Die kerkverband staan nie bi-polêr teenoor die plaaslike kerk nie.

NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Die eenheid van gemeentes met dieselfde belydenis en die belewing daarvan, vind uitdrukking in 'n institutêre kerkverband. 'n Sodanige kerkverband funksioneer deur middel van meerdere kerkvergaderinge en hul gemagtigdes.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Al die gemeentes van die Ned Herv Kerk vorm saam die kerk wat vanweë die eenheid van geloof en belydenis, 'n eenheid is. Die begrippe kerk en gemeente staan nie bi-polêr teenoor mekaar nie.

Die rede vir hierdie verskil hang ten nouste saam met die onderskeie kerkbegrippe.

3 EENHEID TUSSEN DIE DRIE AFRIKAANSE "KERKE"

GEREFORMEERDE EN NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERKE

Die bestaan van drie afsonderlike kerke met dieselfde belydenis in een land, onder een volk en taalgroep, is prinsipiël 'n sondige geskeidenheid. Ons roeping is om deur middel van amptelike en broederlike gesprekke eventueel een kerkverband te realiseer.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Vir die Ned Herv Kerk van Afrika is die kerk een en gaan dit om die eenheid met die kerk (Liggaam van Christus, volk van God ens.) en dus een met die waarheid wat in Christus is. Wat die drie Afrikaanse kerke betref, sien die Ned Hervormde Kerk die merkteken van die eenheid alreeds in die gemeenskaplike belydenis en wat daaruit voortvloei. Soos die kerke in die tussenkerklike gesprek mekaar vind in hulle interpretasie van die Waarheid, word organisatoriese eenheid realiseerbaar. Vir die Ned Herv Kerk is organisatoriese eenheid sonder eenheid in die Waarheid 'n valse eenheid. Eenwording volg uit eenheid en nie andersom nie.

4 KERKEENHEID OOR NASIONALE GRENSE

Hoewel daar konsensus bestaan oor die feit dat die kerk van Christus 'n eenheid in verskeidenheid en 'n verskeidenheid in eenheid is, het elke kerk tog sy eie patroon waarvolgens die eenheid oor nasionale grense belewe word.

GEREFORMEERDE KERK

As gevolg van eenheid in verskeidenheid, taal- en volksgroepe, lewe alle plaaslike Gereformeerde kerke in een kerkverband - dus ook oor nasionale grense. Naas beginsel van eenheid is daar ook beginsel van etniese en taalverskeidenheid; dit mag wenslik wees dat elke mens of volksgroep die evangelie in sy eie taal hoor.

Daarom bestaan daar afsonderlike kerke (gemeentes) en word gedifferensieer in nasionale sin op terrein van kerkregering. Vanweë die feit dat kerke een geloof en een konfessie het, kom nasionale sinodes ook in Algemene Sinode saam, as gevolg van die eenheid, maar ook ter wille van die eenheid in Christus. Met die Algemene Sinode is daar ook onderlinge samewerking oor gemeenskaplike sake; soms ook in mindere vergaderings.

NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Kerkeenheid oor nasionale grense hoef nie noodwendig in een kerkverband tot openbaring te kom nie. Die eenheid word ook beleef by wyse van gesamentlike belydenis, byeenkomste, onderlinge hulpbetoon en gemeenskaplike onderneminge. Daar bestaan afsonderlike kerke onder die verskillende bevolkingsgroepe en wat byvoorbeeld in die Federale Raad van NG kerke saamgebind word.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Die kerk meen dat organisatoriese eenheid nie in die eerste plek 'n skriftuurlike eis is nie. Volkskerke word opgerig wat mekaar as kerke erken, mekaar raadgee en bystaan en wat met mekaar in gesprek bly oor veral konfessionele eenheid.

4.3 KERKBEGRIIP (MEERDERE VERGADERINGS GESAG, FUNKSIE EN HANDELINGE)

4.3.1 Punte van ooreenstemming

- * Die gesag in vergaderinge:

Vergaderinge het bedienende gesag:

Jesus Christus as die Hoof en Koning van Sy kerk regeer deur sy Woord en Gees, en die dienste in die kerk is geroepe om sy gesag te bedien.

- * Die besluite van die vergadering

Die besluite van kerklike vergaderinge, gebaseer op Skrif, belydenis en kerkorde/kerkwet is vas en bindend. Eenparige besluite of gemeen akkoord is die ideaal, by verskille word besluite met meerderheid van stemme geneem.

- * Die funksie van meerdere vergaderinge

Meerdere vergaderinge handel oor sake wat op mindere vergaderinge nie afgehandel kan word nie.

'n Meerdere vergadering (sinode) is nie die kerk nie.

4.3.2 PUNTE VAN VERSKIL

1 TERMINOLOGIE MEERDER EN MINDER

GEREFORMEERDE KERK EN NED. GEREK KERK

Dië kerke aanvaar dat die term "meer" en "minder" na die samekoms van kerke (gemeentes) verwys.

NED. HERV. KERK

Die Ned Herv Kerk aanvaar dat dit na die samekoms van ampsdraers verwys.

2 KERKREGERING EN AFVAARDIGING

a PREDIKANTE, OUDERLINGE EN DIAKENS

GEREFORMEERDE KERK

Slegs predikante en ouderlinge dien in regeeramp. Een persoon kan nie tegelyk in twee ampte dien nie.

NED. Geref. KERK

Aldrie ampte neem deel aan die kerkregering. Teologiese dosente en predikante in besondere diens wat predikantstatus het, mag in die regeeramp dien in kerkrade en vergaderings.

NED HERVORMDE KERK

Aldrie ampte neem deel aan die kerkregering. Een persoon kan nie tegelyk in twee ampte dien nie.

b AFVAARDIGING EN VERTEENWOORDIGING

GEREFORMEERDE KERK

Kerkrade vaardig af na klassisse, klassisse na part. sinodes en die nasionale sinodes en lg. na 'n algemene sinode. Bedienaars van die Woord en ouderlinge word afgevaardig.

NED. Geref. KERK

'n Sinode word saamgestel uit afgevaardigdes van gemeentes wat geografies 'n eenheid vorm. Die algemene sinode word saamgestel deur 'n bepaalde getal afgevaardigdes uit die sinodes. Bedienaars van die Woord en ouderlinge word afgevaardig.

NED HERVORMDE KERK

Bedienaars van die Woord kom ampshalwe na die Algemene Kerkvergadering; ouderlinge en diakens kom as afgevaardigdes van gemeentes.

c AANTAL MEERDERE VERGADERINGE

Gereformeerde Kerk = vier; Ned Geref Kerk = drie en die Ned Herv Kerk = twee.

d STEMMING IN GEVAL VAN BELYDENISSKRIFTE

GEREFORMEERDE KERK

'n Meerderheidstem in 'n Algemene sinode kan belydenisskrifte wysig, na raadpleging van kerke wat dieselfde belydenisskrifte handhaaf.

NED. GEREFORMEERDE KERK

Belydenisskrifte kan met twee-derde meerderheidstem gewysig word van al die samestellende sinodes van die Algemene sinode en na raadpleging van ander kerke wat dieselfde belydenis handhaaf.

NED. HERVORMDE KERK

Belydenisskrifte kan met twee-derde meerderheidstem, en na raadpleging van ander "kerke" wat dieselfde belydenis het, gewysig word.

e BESTAANTYD VAN MEERDERE VERGADERINGE

Hoewel aldrie kerke daarvoor konsensus het dat 'n meerdere vergadering saamkom om bepaalde sake af te handel en dan af te sluit, is die volgende verskil op te merk ten opsigte van 'n buitengewone Algemene sinode:

GEREFORMEERDE KERK

'n Buitengewone meerdere vergadering word opgeroep wanneer respektiewelik twee klassisse oordeel om 'n part. sinode byeen te roep, twee part. sinodes in geval van 'n nasionale sinode ens.

NED. GEREFORMEERDE KERK

Volgens kerklike bepaling kom dieselfde personeel van 'n gewone vergadering vir 'n buitengewone meerdere vergadering byeen.

NED. HERVORMDE KERK

Ook dieselfde personeel as die van gewone byeenkoms - te beskou as kontinuering van meerdere vergadering totdat 'n gewone byeenkoms van 'n volgende meerdere vergadering gekonstitueer is.

f SAMESTELLING VAN MEERDERE VERGADERING OOR NASIONALE GRENSE

GEREFORMEERDE KERK

Die kerk het 'n Algemene sinode: 'n vergadering van al die nasionale sinodes met gelyke aantal bedienaars van die Woord en ouderlinge. Vergadering oor gemeenskaplike sake soos belydenis, formuliere en kerkorde.

NED. GEREFORMEERDE KERK

Bestaan geen meerdere vergadering tussen verskillende kerke in die familie van die Ned Geref Kerk nie. Sien nie kerkregtelike gronde daarvoor nie.

NED HERVORMDE KERK

Die oogmerk van afsonderlike selfstandige (volks) kerke word gehandhaaf, met onderlinge kontak en hulp; dus geen meerdere vergadering tussen hierdie volkskerke nie.

Die rede vir hierdie verskille is veral toe te skryf aan die verskil in kerkbegrip, institutêre kerkeenheid en ampsbegrip.

4.4 KERKBEGRIP (WAT BEHOORT IN 'n KERKORDE/KERKWET OPGENEEM TE WORD)

Konsensus bestaan oor die volgende sake:

- * Op grond van I Kor 14:40 behoort alles gepas en ordelik te verloop.
- * Die kerkorde moet ooreenkomstig die Woord van God wees.
- * Naas basiese riglyne behoort so min as moontlik gereglementeer word.

4.4.1 PUNTE VAN VERSKIL

Ten opsigte van die verskille het die TTK reeds geoordeel dat daar geen prinsipiële verskille tussen die kerke bestaan nie.

4.5 KERKBEGRIP (EVALUERING VAN DIE VERSKILLE IN DIE ALGEMEEN)

Die basiese verskil trek saam in die onderskeie kerkbegrippe, menings oor kerkeenheid en veral in laasgenoemde geval eenheid oor nasionale grense, asook verskil in ampsbegrip, soos blyk uit die samestelling van kerklike vergaderings.

Aan die hand van reeds behandelde memoranda oor bepaalde onderwerpe en in die lig van hierdie samevattende rapport daarvoor behoort die TTK self te besin oor die prinsipiële aard of graad van verskille wat geïdentifiseer is.

Dit blyk in elk geval dat daar voortgegaan moet word met afsonderlike studies deur die drie kerke oor die ampte met die verskillende aanverwante fasette daarvan.

5. SKRIFBESKOUING

5.1 PUNTE VAN OOREENSTEMMING, VERSKIL EN VERDERE STUDIE

a Benaderingswyse

* Ooreenstemming

Die stellings oor die Skrifbeskouing moet kontekstueel wees, d.w.s. die afsonderlike stellings moet in hulle verband en as dele van 'n geïntegreerde geheel beskou word.

* Verskille

Geen verskille is geformuleer nie

5.2 DIE VERHOUDING SKRIF EN BELYDENIS

(Drie Formuliere van Eenheid)

* Ooreenstemming

Ons is in ons Skrifbeskouing en Skrifuitleg aan die belydenis, in sy geheel en sy afsonderlike dele, gebonde.

Ons aanvaar die Heilige Skrif as die enigste bron en norm vir leer en lewe.

Die belydenis staan onder die Skrif, maar dit is in ooreenstemming met die Skrif.

Die belydenis moet aan die Skrif getoets word.

Prinsipiëel is die belydenis hersienbaar, maar geld totdat dit langs 'n kerklik voorgeskrewe weg 'n revisie ondergaan het. Alle relativisme moet afgesny word.

Interpretasie van die belydenis moet aan die Skrif gebonde wees.

* Verskille

Geen verskille is geformuleer of aangesny nie.

* Punte vir verdere studie bepaal

Die Belydenis en sy interpretasie (verskil in nuansering).

5.3 DIE GOD/MENSVERHOUDING

* Ooreenstemming

Ons handhaaf 'n organiese inspirasieleer ten opsigte van die Bybel. Ons handhaaf dus dat die Bybel in sy geheel deur God ingegee is, terwyl die Heilige Gees die Bybelskrywers se spesifieke geaardhede, gawes en talente voluit in hulle lewende historiese situasie gebruik het en dat die Bybel deur God se voorsienigheid aan ons oorgelewer is.

* Verskille

Die verskille wat hieroor bestaan, is nog steeds onder bespreking.

(Die TKK-vergadering het die onderskeie afvaardigings opdrag gegee om hulle standpunte hieroor aan die betrokke meerdere vergaderings vir kennisname en beoordeling te stel. Elke afvaardiging sal sy standpunt self in sy verslag formuleer).

Die Ned Herv afvaardiging het sy standpunt soos volg geformuleer:

- * Daar bestaan 'n dialogiese verband tussen God en mens met betrekking tot die ontstaan van die Bybel.
- * Die Bybel sluit ook mensefoute (tekortkominge) in. Die gesag van die Bybel lê op 'n ander vlak as op die vlak van historiese korrektheid. Die gesag word nie aangetas deur oneffenhede wat in die Bybel aangetref word nie. Die gesag moet gehandhaaf word deur die Bybel in sy skopus na sy eie aard, en na die bedoeling van die gesag te laat praat. Die gesag moet gehandhaaf word teen die rasionalisme maar ook teen 'n gesindheid van "sluit maar jou oë" vir die feit van foute.

Met betrekking tot "inspirasie" het die Ned Herv afvaardiging sy standpunt soos volg gekwalifiseer:

- * Die Skrif en Belydenis bied nie vir ons 'n bepaalde inspirasieteorie nie.
- * Inspirasieteorieë soos bv. meganiese= en organiese inspirasieteorieë is 'n produk van die teologiegeskiedenis.

'n Teorie vir die hede (indien die definitiewe formulering van so 'n teorie moontlik is) sal aan die hand van die hedendaagse teologie ontwerp moet word.
- * Die meganiese inspirasieteorie is totaal onaanvaarbaar. Hierteenoor is 'n organiese inspirasieteorie vir sover dit voorgestaan word in afwysing van die meganiese inspirasieteorie met bepaalde voorbehoude aanvaarbaar.
- * In die Ned Herv Kerk word nie onderskei tussen inspirasie en illuminasie nie. Hiermee het die gesag van die Skrif of die Reformatoriese beginsel van sola Scriptura nog nooit in gedrang gekom nie.

Sake vir verdere studie bepaal

Volledige memoranda oor die inspirasieleer (meganies/organies).

5.4 TEKSKRITIEK, TEKSVASSTELLING EN SKRIFKRITIEK

5.4.1 Ooreenstemming

- * Tekskritiek is noodsaaklik.
- * Die benaming "kritiek" word in die teologiese vakterminologie op twee maniere gebruik:

Eerstens in die sin van 'n streng wetenskaplike analise wat nie vanuit 'n negatiewe en Skrifvreemde vertrekpunt bepaal word nie; tweedens in die sin van 'n wetenskaplike analise wat wel vanuit so 'n negatiewe vertrekpunt bepaal word. Die benaming "Tekskritiek" word by ons in die eerste sin gebruik, Skrifkritiek in die tweede.

Ons erken dat die oorskrywers van manuskripte nie foutloos was nie en dat daar variasies in bestaande manuskripte voorkom.

- * Derhalwe beskou ons tekskritiek in die sin van die vasstelling van die betroubaarste lesing van ons Bybelteks deur middel van die kritiese aanwending van die moderne wetenskaplike middele tot ons beskikking, in die besonder van die inwendige en die uitwendige kriteria wat vir hierdie doel ontwikkel is, as 'n sine qua non vir die wetenskaplike bestudering van God se Skrifopenbaring.

Hierteenoor word Skrifkritiek as bedrywigheid wat vanuit 'n rasionalistiese of 'n ander Skrifvreemde vertrekpunt die Skrifgesag aftakel, ten sterkste afgewys.

- * Skrifkritiek as bedrywigheid wat vanuit 'n rasionalistiese of ander Skrifvreemde vertrekpunt die Skrif aftakel, moet onderskei word van wetenskaplike metodes waar 'n analise gedoen word van die historiese en literêre aspekte. So 'n analise bevat nie per se 'n negatiewe voorveronderstelling nie en dit kan vrugbaar gebruik word vir 'n beter verstaan van die Heilige Skrif.

Die verskille tussen Bybelmanuskripte raak nie die kern van die Skrifopenbaring nie.

5.4.2 Verskille

Geen verskilpunte is geformuleer nie.

Sake vir verdere studie

Geen opdragte oor verdere studie is gegee nie.

5.5 DIE BYBEL AS WOORD VAN GOD

5.5.1 Ooreenstemming

Ons aanvaar dat die Heilige Skrif, bestaande uit die 39 kanonieke boeke van die Ou Testament en die 27 kanonieke boeke van die Nuwe Testament in sy geheel en in sy dele die gesaghebbende openbaring van God aan ons is. Hiermee verworp ons elke vorm van dualistiese Skrifbeskouing waarvolgens net sekere dele van die Bybel as gesaghebbende Woord van God beskou moet word.

Ons aanvaar dat die Heilige Skrif in sigself hierdie gesaghebbende Woord van God is en dit nie eers word wanneer mense of kerke dit as sodanig erken en aanvaar nie. Daarmee aanvaar ons dat die kerklike besluite van die vierde en later eeue die kanonisering van die selfgetuienis van die Skrif is. Net so word die Bybel vandag ook nie eers Woord van God in daardie oomblik wanneer ons subjektief as aanspreke ervaar nie. Tegelyk egter erken ons dat dit eers en alleen deur die verligte werking van die Gees is dat mense daartoe kom om die Skrif as Woord van God te bely en te gehoorsaam.

Die eenheid van Woord en Gees moet onverswak gehandhaaf word ook ten opsigte van die prediking.

Die genoegsaamheid van die Skrif as openabring van God moet onverswak gehandhaaf word.

5.5.2 Verskille

Geen verskilpunte is geformuleer nie.

Punte vir verdere studie

Daar is geen verdere punte vir studie bepaal nie.

5.6 AARD VAN DIE SKRIFGESAG

5.6.1 Ooreenstemming

Dit gaan in die Skrif om die gesaghebbende en genoegsame openbaring van God en Sy wil. Daarom funksioneer die gesag van die Bybel nie primêr op die gebied van ruimtelike wêreldbeeld, antieke geskiedskrywing en biografiese gegewens nie.

Ons moet intendeel aanvaar dat die Bybelse geskrifte 'n spesifieke tendens vertoon nl. dat dit verkondiging van God se groot daad is. Hulle bied dus nie bruta facta aan nie, maar sub specie Dei geïnterpreteerde geskiedenis.

Dit gaan in die Skrif om die ewige waarhede en die altyd-geldende wil van God. Hierdie waarhede en wil van God het egter in konkrete situasies gemanifesteer.

Om die gesagvolle spreke van God vir ons eie tyd te verneem, moet dus onderskei word tussen kontingente en die normatief-konstante wat sigself midde in die historiese kontingente manifesteer. Om die historiese-kontingente vir alle tye normatief te maak (bv. die dra van 'n sluier in die erediens) is om die telkens unieke "geskiedeniswording" van God se Woord in 'n nuwe tyd en situasie te misken.

Daar moet onderskei word tussen die gesag van die Skrif en die van die belydenisskrifte. Eersgenoemde dra primêre gesag, laasgenoemde afgeleide gesag. Ons beskou die konfessionele binding as noodsaaklik vir ons Skrifverstaan. Die belydenisskrifte is egter nie onaantasbaar nie. Indien nodig moet hulle amptelik in die lig van die bevindinge van 'n grondige Skrifondersoek hersien word. Wie dit weier en die Skrif in die keurslyf van die kerklike belydenis wil inforseer, is op die Roomse weg.

5.6.2 Verskille

Daar is geen verskilpunte geformuleer nie.

Punte vir verdere studie

Daar is geen punte vir verdere studie bepaal nie.

5.7 OU EN NUWE TESTAMENT

5.7.1 Ooreenstemming

Die onlosmaaklike eenheid van die Ou- en Nuwe Testament moet onverswak gehandhaaf word.

Ons aanvaar dat die Ou- en Nuwe Testament albei volledig gesagvolle Woord van God is en nie teen mekaar uitgespeel mag word nie. Daarom verwerp ons alle openlike of subtiele vorme van degradering of selfs eliminerings van die Ou Testament en/of van die Nuwe Testament.

Terselfdertyd moet in gedagte gehou word dat God in sy openbaring dinamies-voortskrydend werksaam was en dat die Godsopenbaring eers in Jesus Christus sy volle vervulling bereik het. Hierdie voortgang in die openbaring beteken dat die kerk die Ou Testament en Ou Testamentiese norme in die lig van die Nuwe Testament sal moet verstaan en ook dat daar tussen Ou en Nuwe Testament nie net kontinuïteit bestaan nie, maar ook 'n sekere diskontinuïteit.

Daar moet duidelik onderskei word tussen enersyds, letterlike "aanhaling" en/of "uitleg" van 'n Ou Testamentiese teks (of gedeelte) deur 'n Nuwe Testamentiese skrywer, en andersyds, die gebruikmaking in 'n nuwe konteks van 'n Ou Testamentiese teks (of gedeelte) deur 'n Nuwe Testamentiese skrywer wat gerig is op sy boodskap in sy onderhawige nuwe konteks.

In laasgenoemde tipe hantering van die Ou Testament is die bedoeling nie om in die enger sin van die woord, 'n uitleg of verklaring van die bedoeling van die oorspronklike teks (of gedeelte) te gee nie. 'n Spreekende voorbeeld hiervan is die allegoriese wyse waarop Paulus in GL 4:20 - 31 gebruik maak van die geskiedenis van Gen 16, 18, 21 terwyl hy in Gl 3 die historiese werklikheid daarvan juis beklemtoon.

Hierdie "gebruikmaking in 'n nuwe konteks" van 'n Ou Testamentiese teks (of gedeelte) deur 'n Nuwe Testamentiese skrywer kom inderdaad dikwels in die Nuwe Testament voor. Die skrywers van die boeke van die Nuwe Testament het - naas eie metodes - inderdaad ook in hulle hantering van die Ou Testament sekere uitlegmetodes en gebruikmakingsmetodes wat in daardie tyd gangbaar was, gebruik.

Ook hierdie nuwe vlak van gebruikmaking en toepassing van 'n Ou Testamentiese teks (of gedeelte) geskied egter vir die prediking van die Nuwe Testamentiese teks (of gedeelte) volledig onder die leiding en inspirasie van die Heilige Gees.

Juis op grond van hierdie geïnspireerde openbaringskarakter van die bogenoemde mag die uitlegmetodes wat daarby in werking gestel is (bv. die allegorese) nie normatief vir ons eie Skrifuitleg van die Ou Testament in die hede gemaak word nie.

Dit is daarom die dure plig van die gelowige eksegeet om vas te stel of 'n bepaalde Nuwe Testamentiese teks (of gedeelte) bedoel is om 'n Ou Testamentiese teks (of gedeelte) letterlik aan te haal en/of 'n letterlike uitleg daarvan te gee.

5.7.2 Verskille

Verskille hieroor sal ook deur elke afvaardiging geformuleer word.

Die Ned Herv afvaardiging het sy verdere standpunt soos volg geformuleer:

- * Ons verwerp pogings om Christus in elke Ou Testamentiese teks in te lees of dit simplisties in 'n belofte-ervulling skema in te forseer.

Punte vir verdere studie bepaal

'n Studie word verder gemaak oor "Christus in die Ou Testament".

5.8 EENHEID EN VERSKEIDENHEID

5.8.1 Ooreenstemming

Dit gaan in die Skrif breedweg om die openbaring van God in sy handeling met die mens. Die brandpunt hiervan is ongetwyfeld sy handeling in Jesus Christus.

Daarom is Jesus Christus, as die openbaring van die drie-enige God, die sentrum of skopus van die Skrif. Vra ons nou na die saak waarom dit vir God in die Ou en Nuwe Testament gaan soos dit sy kulminasie in Jesus Christus bereik het, kan dit op verskillende maniere omskrywe word, bv. in terme van die verbond, die koningsheerskappy van God, die heilsgeskiedenis, die regverdigmaking deur die geloof, ens. Die dinamiese besigwees van God met die mense kan nie in een enkele skema vasgevang word nie. Dit is egter duidelik dat nie alle Bybelgedeeltes ewe naby aan die sentrum van die Bybel staan nie. Daarom bestaan daar tussen die Bybeluitsprake 'n bepaalde diversifikasie na gelang van die afstand wat hulle van die sentrum staan. Sommige staan sentraal, ander is meer periferies. Nietemin is ook die periferiese gerig op die sentrum. Hierdie geprofileerdheid van Bybelse uitsprake moet steeds in die lig van en in hulle betrokkenheid op die sentrum gehanteer word.

5.8.2 Verskille

Die verskille wat hieroor bestaan is nog nie onder woorde gebring nie, maar sal die nodige aandag kry by die afhandeling van die verdere studie hieroor.

Punte vir verdere studie bepaal

'n Verdere besinning oor die konsekwensies, wat die standpunt met betrekking tot die skopus/periferie rakende die Bybelse vorm en inhoud het vir onder andere hermeneutiese en etiese vraagstelling word geïmplementeer. Die Skrif en die relasionele waarheidsbegrip sal hiermee saam behandel word.

5.9 DIE KANON OOP OF TOE

5.9.1 Ooreenstemming

Al drie afvaardigings stem saam dat die kerk by wyse van besluit in die vierde eeu N.C. en in die tyd van die reformatie ons huidige 66 kanonieke boeke as gesaghebbend erken het. Daarom is die kanon hic et nunc geslote.

5.9.2 Verskille

Die Ned Herv afvaardiging is bereid om die volgende by te voeg, maar die Ned Geref en Gereformeerde Kerke nie.

Teoreties is dit dus nie uit te sluit dat die kerke by geleentheid nog ander boeke wat aan die criteria canonicitatis sou voldoen (bv. herondekte Paulusbriewe) as kanoniek sou erken nie. Hierteenoor is daar egter die praktiese vraag of so 'n ontdekking wel sou plaasvind en tweedens die prinsipiële vraag of so 'n byvoeging werklik nodig sou wees in die lig van ons oortuiging dat die huidige kanonieke boeke die wil van God genoegsaam aan ons openbaar.

Ons slotsom is dat die kanon de jure wel oop, maar de facto geslote is.

6. DIE AMPTE

Die TKK het 'n studie oor die ampte onderneem om vas te stel watter punte van ooreenstemming of verskil daaromtrent bestaan.

6.1 Studie-onderwerpe

Memoranda, met die oog op gesprek, word oor die volgende onderwerpe voorberei:

- * 'n Prinsipiële besinning oor die ampte
- * Die vermenging van die ampte (uitoefening van meer as een diens (amp)).
- * Die diaken en kerkregering
- * Die vrou in die kerklike amp.

6.2 Gesprek oor die ampte

'n Gesprek is nog net oor die eerste onderwerp gevoer. Memoranda oor die ander onderwerpe word nog voorberei.

6.3 Punte van ooreenstemming

* Grond van die ampte

Die diepste oorsprong van die ampte is te vind in die ewige raad van God. Dit is primêr 'n diens (leitourgia) aan God. Die eintlike Dienskneg van God is Jesus Christus self.

* Instelling van die amp

Dit is God drie-enig wat die amp instel. (Hand 20:28, I Kor 12:28, Efes 4: 11 - 12).

Die verskeidenheid van gawes wat Hy gegee het, is opvallend in die Nuwe Testament. Die Skrif leer ons wel dat dit in al die gawes wat Hy gegee het, uiteindelik om drie diakonia-vorme gaan.

In hierdie drie diakonia-vorme vind ons dan ook die fundering van die ampte van bedienaars van die Woord, ouderling en diaken.

6.4 TAAK - ROEPING - OPDRAG VAN DIE AMPTE

NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

In die Ou Testament reeds mense as amptelike verteenwoordigers van God by sy volk. Die gesantskapkarakter is konstant, die werksaamhede verskil, nl. priester, profeet, koning. Ampte nie los van mekaar nie, oorvleueling aanwesig.

In Nuwe Testament is Christus die groot ampsdraer. Christus vervul die een amp van Middelaar, hoewel daar kontinue lyne is van die ampte in die Ou Testament na die ampswerk van Christus. Kerklike ampte toon 'n duidelike verband met die ampswerk van Christus. Die amp in die kerk is: gawe van God en nie primêr af te lei uit die munus triplex van Christus nie. Die verskeidenheid van Nuwe Testamentiese gawes toon drie diakonia-vorme en daarin lê die fundering van die drie bestaande ampte.

GEREFORMEERDE KERK

In die ampte vind ons die konkretisering van die genadegawes waarmee God sy kerk wil toerus en opbou. Roeping tot die amp is om Christus aan die kerk te bedien sodat hulle in die gehoorsaamheid aan die Koning kan lewe. Sonder toerusting en leiding van die Heilige Gees, kan geen ware diens gelewer word nie. Christus dra nie sy gesag, geheel of gedeeltelik aan 'n dienskneg oor nie, maar dra dit op. Dienste ontvang die mag om die gesag van Christus te bedien en as sodanig moet dit gerespekteer word.

NED HERVORMDE KERK

Die menslike deelname aan die werk van God (=opdrag tot bediening van die versoening) vra na roeping, opdrag, gesag. Die roeping tot die amp bly die werk van God. God werk direk deur Sy Woord en die Heilige Gees en indirek deur Sy gemeente. Die gesag van die amp is gegrond in God wat die opdrag gee en in die inhoud van die opdrag self.

Uit die bostaande is dit duidelik dat die drie stukke aanvullend tot mekaar gelees kan word. Oor die volgende is daar volle ooreenstemming:

Die ampte funksioneer as gawes van God in 'n bepaalde gemeente. Hulle is aan 'n bepaalde gemeente verbonde maar nie volgens die kerklike orde, beperk om hulle gawes net plaaslik aan te wend nie.

7. PRAKTIESE AANGELEENTHEDE

Die TKG het aan 'n aantal praktiese aangeleenthede aandag gegee:

- 7.1 Funksionering van die TKG
- 7.2 Bonusobligasies
- 7.3 Dae van verootmoediging en gebed
- 7.4 Plaaslike bestuur en ekumeniese gesprekke
- 7.5 Volkeverhoudings
- 7.6 Ontugwet en Wet op Verbod van Gemengde Huwelike

- 7.7 Fees= en gedenkdae
- 7.8 Teologie van die S A Raad van Kerke
- 7.9 Negatiewe Volksgroei
- 7.10 Kanselruil
- 7.11 Vorming van 'n Suid-Afrikaanse Ekumeniese Liggaam.

AANBEVELING: Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die TKK en spreek die wens uit dat die gesprek voortgesit sal word.

Die vergadering evalueer die standpunte van die Kommissie vir die Gesprek met Susterkerke.

XXIV KERK EN OWERHEID

1. TAAK VAN DIE KERK TEENOR DIE OWERHEID

Die Algemene Kerkvergadering 1983 het 'n studiestuk oor die verantwoordelikheid van die burgerlike owerheid, wat deur prof Oberholzer opgestel is, as uitspraak van die Kerk aanvaar (kyk Notule bl 175 en Agenda bls 360=7).

Prof AG van Aarde het versoek en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het so besluit dat 'n aanverwante artikel van Prof Oberholzer getitel "Die taak van die kerk teenoor die owerheid" wat gepubliseer is in die Hervormde Teologiese Studies. Jrg. 41, Aflw 1, 1985 opgeneem word in die agenda van die Algemene Kerkvergadering 1986 met die oog op bespreking en eventuele aanvaarding as uitspraak van die kerk.

In die onderhawige studiestuk word die verhouding tussen kerk en owerheid vanuit die perspektief van die kerklike getuienis (belydenisskrifte, kerkwet en bepalings) en kerklike lewe beredeneer. Dit kan derhalwe dien as 'n aanvullende toevoeging tot die reeds bestaande uitspraak wat geskied het vanuit die gesigshoek van die taak van die burgerlike owerheid.

In die lig van die teenswoordige troebel openbare lewe in Suid-Afrika kan hierdie studiestuk, soos die ander een, 'n sinvolle getuienis teenoor die owerheid wees. Hiernaas is dit 'n kragtige verkondiging gerig aan die lidmate van die Kerk om, in hulle verbondenheid met die Afrikanervolk, en in hulle medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid, hulle roeping as God se volk weer geformuleerd onder oë te kry.

Die artikel van Prof Oberholzer lui soos volg.

Die numering wat gevolg word, is vanuit die oorspronklike publikasie.

Die kerk betuig die heerskappy van God op alle terreine van die menslike samelewing en bely Christus as Hoof van die kerk en Heer van die wêreld (KW art IX en XI).

Die kerk staan binne en teenoor die menslike samelewing. Hy is samelewingsvorm in eie reg, maar is nie net samelingsvorm nie. Hy is liggaam met lede, maar hy is gekonstitueer deur sy Hoof, vergader, beskerm en onderhou deur Gees en Woord in die eenheid van die ware geloof, van die begin van die wêreld af tot die einde toe (HK 21,54). Sy eenheid, heiligheid, algemeenheid en Christusverbondenheid maak hom anders as elke ander samelewingsvorm.

Daarom betuig en bely hy. Hy proklameer die teokrasie nie as 'n sisteem naas of ter vervanging van ander sisteme nie, maar as 'n waarheid wat hy uit die openbaring van God ken, die openbaring in en deur Jesus Christus wat die heerskappy van God laat ken as skeppende, voorsienende, reddende, straffende teenwoordigheid. Die belydenis dat die Hoof van die kerk Heer van die wêreld is, vorm die grond van die apostolaat. In die apostolaat kom die kerk nie met 'n eie magsaanspraak nie. Hy bly gesant met 'n boodskap. Die volmag waarmee hy optree, is duidelik omskryf en die inhoud van die boodskap is die evangelie van die opgestane Christus. Verkondiging, sakrament en leer bly die toevertroude kommunikasiemiddele. As besondere gestalte van die verkondiging is die openlike belydenis en die getuienis steeds konkretiserend. Dit gebeur binne spesifieke tyd en ruimte. Die menslike samelewing waarvan alle terreine in beslag geneem word deur die betuiging van die teokrasie, is konkrete werklikheid. Dit bestaan uit bepaalde mense in bepaalde verbande in bepaalde omstandighede. Die Heer van die wêreld voer heerskappy nie oor 'n idee nie, maar oor 'n geskape wêreld met mense, geskep met 'n bedoeling en 'n opdrag.

1.1 In sy getuienis teenoor die burgerlike owerheid formuleer en beklemtoon die kerk die oorsprong, plek en taak van die owerheid as instelling en dienaar van God (NGB 36, KW art IV f).

Die RSA is 'n unieke staat. Koloniale erfenis, bevolkingspluraliteit, historiese gang en konflik het bygedra tot 'n staatsgestalte sonder vergelyking. Bowendien is die RSA 'n mandaathouer. Net so is "owerheid" hier 'n komplekse begrip, wat ook nog uiters vloeibaar is. Staats- en owerheidsvorm is egter nie bepalend vir die getuienis van die kerk nie. Hoe die kerk die owerheid sien, hang saam met hoe die kerk homself sien. Sy eie konkreetheid en sy jammerlike voorkoms maak nie sy belydenis oor homself onmoontlik nie en so staan voorkoms en aard van owerheid en staat nie in die weg van die kerk se belydenis oor die owerheid nie.

Sonder invloed is dit nie, maar alleen wat betref die toon en vorm van die getuienis. Dat die owerheid sy oorsprong het in die wil van God, dat hy 'n plek het binne die genadige bestel van God en dat hy 'n taak het wat hom dienaar van God maak, is 'n wete wat aan die kerk gegee is en deur die kerk aan die owerheid voorgehou moet word. Dit is een aspek van die apostolaat. Die getuienis kom voort uit die belydenis wat op sy beurt voortkom uit die kerk se verstaan van die Heilige Skrif. Bedoeling met die getuienis is om die owerheid sy eie posisie te laat begryp.

Sy hoë roeping kan hom sterk en troos in sy moeilike taak, maar mag nie lei tot hoogmoed en eiegeregtigheid nie. Daarom bring die getuienis die owerheid onder die oordeel van God. Die owerheid moet weet dat hy verantwoording moet doen van sy optrede, nie alleen teenoor sy burgers en onderdane nie, maar ook teenoor God.

1.2 In sy getuienis teenoor die burgerlike owerheid bly die kerk getuie van die evangelie van Jesus Christus (Bep 43).

Die kerk handel steeds en alleen vanuit sy volmag. Die filosofie en die staatkunde is uitgesluit. Nogtans kom die evangelie met 'n totale aanspraak op die hele mens in alle situasies en is geen samelewingsverband uitgesluit van die aposteltaak nie. Die versoeking om self owerheid te wees, het steeds gelei tot verwringing en selfs verduistering van die evangelie. Die kerk behou sy vryheid juis daarin dat hy die oorsprong, plek en taak van die owerheid eerbiedig. Betuiging van die evangelie voor volk en owerheid is openlike handeling wat enersyds geskied deur kerk wees in sy totaliteit, andersyds deur toespitsing op spesifieke gevalle en omstandighede. Die hermeneutiese taak lê by die vertolking van die evangelie en by vertolking van geval en omstandigheid. Goed en kwaad, reg en onreg is nie staties nie en kan nie deur reëls omskryf word nie. Voorkeur aan een owerheidstruktuur bo 'n ander bly daarom steeds relatief en kan maklik die weg open vir ander beweeggronde as die evangelie. Die evangelie van Jesus Christus laat nie ruimte vir koue, starre reg sonder barmhartigheid nie, ken nie absolute mense regte sonder volwasse verantwoordelikheid nie, vul nasionalisme en patriotisme met nederige liefde en is onversoenlik teenoor die kwaad, maar weet dat geen mens in kerk of in staat vry is van die kwaad nie. Daarom is die getuienis van die kerk teenoor die staat gevul met deernis, teenoor owerheid en onderdaan.

1.3 In sy getuienis teenoor die burgerlike owerheid betuig die kerk die eis dat die samelewing ingerig word volgens die beloftes en die wil van God (KW art IX).

Hierdie getuienis, gerig tot owerheid en volk, gaan daarvan uit dat die samelewing georden, ingerig word vanuit spesifieke gesigspunte.

Gesien van die kant van die taak van die owerheid, behels dit hoofsaaklik die veiligheid en die lewenskwaliteit van die inwoner van die land. Die wil van God is 'n wil met mense en sy beloftes is vir mense. Dié wil en dié beloftes het egter tege-lyk bowetydelike dimensie en realisering daarvan in die same-
lewing bly onvolkome en voorlopig. Daarom neem die ruimte vir die werk van die kerk 'n groot plek in in die eis wat teenoor owerheid en volk betuig word, en daarvan is 'n noodwendige deel die ontsegging van ruimte aan die kwaad, die afgodiese en die godslasterlike (HK art XXXVI). So 'n eis impliseer nie ampte-
like kerklike begeleiding van die wetgewende, uitvoerende en regterlike prosesse nie. Die kerk bly getuie van die ewange-
lie, en die eis wat hy stel, is kompromisloos. Hy beskik egter nog oor die kennis nog oor die bevoegdheid om voorskrywend teenwoordig te wees in die owerheidstruktuur. Die owerheid werk met die prakties moontlike en kan die verantwoordelikheid van regering nie ontkom nie. Die profetiese kritiek en advies van die kerk staan daarom in voortdurende spanning met die regeringspraktyk, en hierdie spanning is besonderlik daar aan-
wesig waar dieselfde persone lidmate van die kerk en gesags-
draers in die owerheid is.

1.4 In sy getuienis teenoor die owerheid eis die kerk ruimte en beskerming op vir die openlike diens van God (NGB 36).

As samelewingsordenende instelling wat sy bestaan en gesag van God ontvang, het die owerheid, van watter aard hy ook mag wees, die vanselfsprekende taak om ruimte te skep vir die diens van God en as deel van sy verpligting om die veiligheid van sy onderdane te verseker, bowendien beskerming te verleen aan almal wat hulle in die openbaar en privaat wil verenig in die diens van God. Die kerk stel dié eis met die volmag aan hom verleen en wel bewus daarvan dat die owerheid se diens aan God beperk is tot die regeringstaak. Die openlike aanroeping van die Naam van God, die belydenisuitspraak en die erediens is nie taak van die owerheid as instelling nie, maar waar gelowige lidmate van die kerk binne die owerheistruktuur optree, hou hulle diens van God nie op nie.

Die kerk sal in sy eis om ruimte en beskerming vir die openlike diens van God ook rekening hou met die veelheid van kerke en sektes en met die uiteenlopende eise wat deur hulle gestel word, en sal teenoor die owerheid moet betuig dat nie alle eise wat in naam van die diens van God gestel word, toegegee kan word nie. Uit hoofde van sy eie oorsprong en aard sal die kerk nie vir ander godsdienste intree by die owerheid nie behalwe dat hy die owerheid sal bly herinner aan sy bestuurstaak waar-
deur hy veiligheid en lewenskwaliteit vir al sy onderdane moet verseker. Godsdienstvryheid is 'n burgerlike voorreg wat deur die kerk begryp word.

2.1 In sy gebede vir die burgerlike owerheid dank die kerk God dat Hy in sy genade die sonde aan bande lê deur die instelling en onderhouding van owerhede (KW art XXIV; Bep 184 c).

In sy gebede staan die kerk voor sy Heer wat Hom bekend gemaak het en aan die kerk sowel as aan die owerheid identiteit gegee het. Nie die owerheid nie maar die kerk het die opdrag om te bid. Daarom tree die kerk vir die owerheid in by God. Die gebed begin met danksegging. Die kerk ken sy eie weerloosheid in die wêreld en ken die relatiewe weerbaarheid van die owerheid aan wie God die mag gegee het om die kwaad te straf. Die dank van die kerk is dus dank vir die genadige bestel van God, waarvoor Hy die owerheid, goed en sleg, as middel gebruik. Daaraan dank die kerk die ruimte en die vryheid wat hom beskore is om sy taak te verrig.

- 2.2 In sy gebede vir die burgerlike owerheid smee die kerk God dat Hy deur sy Heilige Gees in sy genade aan die owerheid die gawes van gehoorsaamheid, wysheid en geregtigheid sal verleen wat hom in staat sal stel om sy taak verantwoordelik uit te voer ('n Gebed op Sondag ...).

Die kerk is die een instelling wat weet dat die owerheidstaak swaar en moeilik is. Hy ken die harde werklikheid van die sonde en die kwaad. Hy weet dat 'n owerheid wat nie met kragtige hand regeer nie, wat onwyse beslissings maak en nie sin vir geregtigheid het nie, die wanorde laat gedy, die onskuldiges straf en die skuldiges laat vrykom. Daarom smee die kerk om die nodige gawes aan die owerheid en doen hy dit met die bewustheid van 'n sola gratia ook op hierdie gebied.

- 2.3 In sy gebede vir die burgerlike owerheid bid die kerk dat die owerheid in al sy besluite en handeling geleidelik sal word deur die Heilige Gees sodat die Naam van God geëer, die ryk van Christus bevorder mag word en die evangelie sy loop mag hê.

Die toon en inhoud van die gebed vir die owerheid sluit aan by dié van die Onse Vader. Dit gaan om die eer van God en die voortgang van sy regering. Om vir die owerheid te bid, beteken nie aanhang van die regeringsparty en sy politieke beleid nie. Weiering om vir die owerheid te bid, beteken ongehoorsaamheid aan die aposteltaak en ontkenning van die heerskappy van God. Die vikariaat van die kerk kom van die Heer aan wie alle mag in hemel en op aarde behoort, en bly gerig op die eer en die lof van Hom wat gestuur het.

- 3.1 In sy medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid ywer die kerk vir die vestiging, bewaring en voortdurende hervorming van die Christelike lewensorde in staat en maatskappy (bep 43).

As samelewingsvorm dra die kerk medeverantwoordelikheid saam met elke ander samelewingsvorm vir die geordende gang van sake. Sy herkoms en opdrag maak sy verantwoordelikheid groter as dié van ander. Die wyse waarop hy sy eie lewe orden en die dissipline van sy lede het invloed op die samelewing as geheel. Dit geld in elke samelewing, maar veel meer in 'n samelewing waarvan die meerderheid lede Christene is.

Die lewensorde waarvoor die kerk ywer, kan niks anders wees as 'n orde wat gegrond is op en sy voeding put uit die evangelie nie. Die versoeking om van die evangelie wet te maak, was in die geskiedenis dikwels vir die kerk te sterk en het uitgeloop op 'n eis aan die owerheid om die Christelike lewensorde struktureel en statutêr te vestig. Oor die moontlikheid en wenslikheid van 'n Christelike staat sal die kerk steeds beskeie bly, en sy medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid sal nooit so ver strek dat hy hom medeaanspreeklik stel vir alles wat deur die owerheid van 'n Christelike staat gedoen word nie. Die ywer van die kerk gaan dus om 'n Christelike lewensorde en niks meer nie, maar ook om niks minder nie. Waar 'n dusdanige orde deur die historiese gang van sake gevestig geraak het, kom dit aan op bewaring en voortdurende hervorming.

Sekularisme aan die een kant en animisme aan die ander kant het in Suid-Afrika elk op eie wyse steeds 'n bedreiging vir die Christelike lewensorde gevorm. Die veelheid van volke en kulture in die land, die snelle verandering in lewensomstandighede en lewenseise, en die magstoename van die internasionale kommunikasiewese maak die bewaring van 'n unieke Christelike lewensorde 'n haas onmoontlike taak. Die taak van die kerk is hervorming binne elke nuwe situasie. Dit geskied nie per besluit van amptelike vergaderings alleen nie, maar deur die totale lewe van die kerk. Die hervormende krag van die evangelie self, mits die evangelie onverminderd verkondig word, kerstenheidense en ontkerstende verhoudings. Ywer sluit geduld in, en veral ten opsigte van die animistiese kulture is die Christelike lewensorde iets waarvoor met groot geduld geywer en gebid moet word.

- 3.2 In sy medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid waak die kerk oor die opvoeding en onderrig van die kinders van die hele volk en werk hy mee aan die vorming van die geestelike lewe van die jeug (KW art IV j, X; Bep 55=58).

Naas die getuienis teenoor die owerheid oor opvoeding, onderrig en kultuur, waarin die kerk kom met 'n eis dat die samelewing ingerig word volgens die beloftes en die wil van God juis op dié vlak waar dit blywende effek kan hê, staan die kerk wag oor die nougesette aandag aan kind en jeug. Die tradisie van kerklike inset op hierdie gebied is van ouds gevestig. Die Nederduitsch Hervormde Kerk het in sy keuse vir staatskole waarin die opvoeding en onderrig in Christelik-nasionale gees geskied, gekies vir medeverantwoordelikheid met die owerheid en so uiting gegee aan sy ywer vir 'n Christelike lewensorde in staat en maatskappy. Dit berus op 'n wedersydse welwillendheid en kon alleen realiseer omdat die gesagsdraers in die owerheid in geloof en volksverband een was met die lede van die kerk. Die vloeibare owerheids- en staatstruktuur sowel as die veranderende onderwysbedeling sal mettertyd moontlik nuwe situasies skep, maar sal die medeverantwoordelikheid van die kerk nie verminder nie.

Naas die direkte betrokkenheid by sake van skool en universiteit, sal die kerk voortgaan om saam met ander samelewingsverbande en afsonderlik hom in te set vir die onderwys en opvoeding in Christelik-nasionale gees en vir die vorming van die jeug op 'n wyse wat die eer van God en die heil van die samelewing sal dien.

- 3.3 In sy medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid bewys die kerk barmhartigheid aan alle mense en werk hy saam met die owerheid in die daarstelling en onderhoud van dienste wat vir sy barmhartigheidsdiens ruimte maak (KW art IV d; Bep 172=183).

Dat die kerk teenwoordig is in die wêreld met sy barmhartigheidsdiens, is openlike diens van God, getuienis voor volk en owerheid en proklamasie van die koninkryk van God. Barmhartigheid bevestig die waarheid van die kerk en is nie beperk tot interne sorg nie. Die besondere vennootskap tussen kerk en staat wat op hierdie gebied in Suid-Afrika ontwikkel het, getuig van 'n wedersydse welwillendheid wat ryke vrugte afwerp. Die owerheid is verseker van 'n geestelike kwaliteit in sy sorg vir sy geknakte onderdane en die kerk kry beskikking oor die ruimte en die middele wat die grense van sy barmhartigheidsdiens wyer maak as wat andersins die geval sou wees. Ook hier staan die kerk voor 'n voortdurende versoeking, naamlik dat hy die grond en uitgangspunt van sy barmhartigheidsdiens kan verlaat en kan opgaan in die breë spektrum van welsynswerk. Die kerk gebruik die middele wat hom ter hand kom vanuit die menswetenskappe, maar laat hom nie deur die mensbeskouing van enige filosofie beheers nie en word ook nie gewoon werktuig van die owerheid nie.

- 3.4 In sy medeverantwoordelikheid met die burgerlike owerheid hou die kerk die huwelik, as instelling van God, heilig en dra hy sorg vir die opbou en bewaring van 'n gesonde gesinslewe (KW art XXI; Bep 145=147).

Die vergunning deur die owerheid dat hy predikante as huweliksbevestigers aanstel en so die bevestiging en inseëning van die huwelik in een geleentheid saamsnoer, is op sigself teken van 'n besondere welwillendheid en medeverantwoordelikheid. Die kerk bely dat die huwelik instelling van God is, en die wyse waarop hy hierdie belydenis betuig en prakties leef, lewer 'n grondliggende bydrae tot die huwelikbeskouing in die staat as geheel. Die huweliksreg in Suid-Afrika gaan steeds uit van 'n Christelike beskouing waarin die onontbindbaarheid van die huwelik weliswaar nie gehandhaaf word nie, maar minstens uitgangspunt vorm.

Deur sy kategeese, prediking en herderlike sorg en deur sy opsig en tug trag die kerk om die huwelik heilig te hou en bou hy onophoudelik aan 'n vorm van gesinslewe wat die hoeksteen kan vorm van 'n gesonde staat. Die klem in die huweliksformulier op die wedersydse agting en hulp, die verantwoordelike arbeid en huishouding, die stemnigheid en eerbaarheid, gaan terug op die totale Bybelse eis van die heiliging.

Dat dit juis op gebied van seksualiteit, huwelik en gesin is waar die gebrokenheid van kerk en staat in sy volle naaktheid blyk, mag die kerk nie daartoe bring dat hy in sy eie lewe en in sy getuienis kompromieë met die sonde sluit nie.

- 4.1 In gehoorsaamheid aan sy roeping om voor volk en owerheid te getuig, verkondig die kerk aan alle mense in die land dat hulle die owerheid moet erken as dienaar van God en daarom aan die owerheid eer en eerbied moet betoon (KW art XXIV).

Die aanvaarding van die hoë roeping en die gesag van die owerheid as deur God gegee, beteken dat die kerk in sy houding teenoor die owerheid sy houding teenoor God laat blyk. Eer en eerbied kom daarom maklik van die kant van die kerk en sy lidmate. Maar wanneer die kerk hierdie eis proklameer teenoor alle mense in die land, staan hy met die evangeliese eis ook teenoor hulle wat God en sy woord nie ken of erken nie. Dit demp nie sy vrymoedigheid nie, want die apostolaat geskied met die volmag van die Heer van kerk en wêreld, en met die krag van die Heilige Gees. Eerbied vir die staatsgesag omvat eerbied vir die volledige staatstruktuur en staatsimbole en eer aan diegene wat met staatsgesag bekleed is.

- 4.2 Die kerk verkondig aan alle mense in die land dat hulle hulle moet onderwerp aan die gesag van die owerheid en hom gehoorsaam moet wees in alles wat nie strydig is met die wil van God nie.

Die owerheid beskik oor die middele om gehoorsaamheid af te dwing en gebruik die middele. Die kerk verkondig dat die onderdane van die owerheid die gebruik van die middele onnodig moet maak. In 'n staat waarin die owerheid voortkom uit die burglary, is die probleem van onderwerping en gehoorsaamheid nie noodwendig minder as in 'n monargie of outokrasie nie. Die owerheid kom aan bewind deur stryd, en dan stryd wat letsels laat en emosie wek.

Die kerk stel die eis van onderwerping en gehoorsaamheid absoluut, met slegs een reserwe: in alles wat nie stydig is met die wil van God nie. Dit is die kerk aan wie die kennis van die wil van God gegee is en wat die handeling van die owerheid moet toets aan dié norm. Omdat dit hier gaan om die uiterste grens waar voorgegewe gehoorsaamheid aan God juis ongehoorsaamheid kan wees, is die beslissing oor 'n owerheidshandeling sekerlik nie die taak van een lid van die kerk nie, maar van die kerk in sy amptelike vergadering waar die Woord van God ernstig en biddend ondersoek word, maar dan deur 'n kerk wat sy vrymoedigheid behou en nie terugdeins vir lyding nie. Voorop staan sekerlik die owerheidsonde om verkondiging van die evangelie te verbied en afgodery te pleeg, met daarnaas doelbewuste volksmoord, verdrukking, ens. Die optrede van bepaalde kerke in Suid-Afrika toon hoe oop die norm van die Godswil is vir misbruik uit ander motiewe as die evangelie.

- 4.3 Die kerk verkondig aan alle mense in die land dat hulle moet voldoen aan die eise wat die owerheid oplê sodat hy sy Godgegewe taak kan uitvoer.

Belasting en diensplig is van die heel begin af deel van die owerheidseis en is onontbeerlik vir die bestaan en funksionering van die owerheid. Dat die kerk hierdie eis aan alle mense voorhou en ook sy predikante laat opneem in die weermagstruktuur om binne daardie verband die woordbediening te doen, is 'n daad wat die onontbeerlikheid van die owerheid bevestig en proklameer. Die kerk eis van alle mense eer en eerbied, onderwerping en gehoorsaamheid en diens aan die owerheid om vir die mense veiligheid en lewenskwaliteit te verseker en om vir homself die rustige ruimte te verkry waarbinne hy kerk kan wees. Daarom is hierdie eise nie terloopse sake nie, maar lewensake wat steeds in die sentrum van die kerk se werk bly. Die kerk kan nooit ondersteuner wees van anargie en chaos, van terrorisme en rebellie, van dienspligweiering en skending van staatsgesag en staatsimbole nie. Noodwendig lei hierdie verkondiging in Suid-Afrika tot botsing met dié teologieë wat in diens staan van revolusie-ideologieë.

- 5.1 In sy prediking, kategeese en herderlike werk vermaan en onderrig die kerk sy lidmate om alle ander mense voor te gaan in die regte houding teenoor die owerheid.

Die belydenis van die kerk oor die owerheid sowel as sy getuigenis is vals as hy nie self daaraan gehoorsaam is nie. Die eksemplariese aard van die kerk en sy lidmate se lewe berus op sy roeping en opdrag. Die gehoorsaamheid aan die owerheid in alles wat nie strydig is met die wil van God nie, vereis dat die kerk en sy lidmate voortdurend op die hoogte bly van staatsake in alle aspekte: wetgewend, uitvoerend en regtelik. Indien die georganiseerde kommunikasiewese hierdie inligting onvolledig of gebrekkig of doelbewus verdraaid aanbied, sal die kerk deur sy eie kanale, spesifiek die betrokkenheid van sy lidmate in staatsake, sy kennis moet byhou. Sy vermaning en onderrig sal egter steeds uitgaan van die evangelie, nie van die politieke standpunte van sy lede nie. Om sy vryheid en verantwoordelikheid te behou, sal die kerk nie sy dienaars van die Woord toelaat om politieke gekompromiteer te raak nie, en sal hy sorg dra dat sy prediking, kategeese en herderlike werk die heerskappy van God oor alle terreine van die samelewing duidelik en eerlik verkondig. Politieke verdeeldheid en verskil tussen lidmate van die kerk mag nie ruimte kry in die werk van die kerk nie. Dit vereis streng dissipline in die liggaam van Christus. Die moeilike vraag na wat die wil van God is in elke tyd en omstandigheid, kan nie deur die kerk ontwyk word nie. Saam met sy lidmate wat owerheidsgesag dra, sal hy biddend bly vra na die wil van God, en sal hy die persoonlike verantwoordelikheid van elke lidmaat ook in hierdie verband bly beklemtoon.

Die regte houding teenoor die owerheid eis dat lidmate van die kerk die politieke spel sal speel op 'n wyse wat in ooreenstemming is met die gedragseise van die evangelie, en dat hulle politieke styl getuigenis sal aflê van hulle identiteit as lede van die liggaam van Christus.

5.2 In sy prediking, kategeese en herderlike werk vermaan en onderrig die kerk sy lidmate om politieke medeverantwoordelikheid te aanvaar vir die daarstelling en funksie van die burgerlike owerheid.

Aan wêreldonttrekking, nie=politiek, kluisenaarsbestaan is vir die kerk nie te dink nie. Dan hou hy op om kerk te wees en verleen hy die heerskappy van God. Die burgerlike owerheid is instelling van God, maar instelling wat tot stand kom op baie menslike wyse.

Die owerheid wat tot stand kom deur 'n politieke proses van partye, propaganda en verkiesing en so uit die staatsgemeenskap voortkom, durf hom nie meer beroep op "die goddelike reg van konings" nie, maar ontvang steeds sy gesag van God. Die lidmaat van die kerk wat die owerheid daarstel, is werktuig van God, bewustelik, en hy erken hierin deel van sy wêreldwees en sy wag op die voleinding. Hy ken die tydelikheid en noodkarakter van die owerheidstruktuur, maar ken ook die noodsaaklikheid daarvan binne die bestel van God. Daarom gebruik hy die middele tot sy beskikking en neem hy voluit deel aan die politiek. Hy bly bewus van sy verantwoordelikheid aan die Heer van die kerk en bly gereed om hom te verantwoord vir die aard en kwaliteit van sy politieke party, sy propagandamedia en uiteindelik vir die owerheid wat hy help daarstel het. Hy neem deel aan die politieke debat, die wetgewende, uitvoerende en regterlike proses, as burger of as gesagsdraer, en bly hom pynlik daarvan bewus dat alles in die staat met sy sanksie geskied. Sy medeverantwoordelikheid eis daarom ook 'n volle kritiese begeleiding van alle aspekte van die staatswese. Die krag waarmee die kerk sy lidmate vermaan en onderrig, dra by tot die krag van die lidmaat se inset in die politiek en bepaal ook die kwaliteit van die politieke optrede in die staat as geheel.

5.3 In sy prediking, kategeese en herderlike werk vermaan en onderrig die kerk sy lidmate om in hulle totale doen en late mee te werk aan die vestiging, onderhouding en voortdurende hervorming van die Christelike lewensorde in die maatskappy.

Die daaglikse lewe van die lidmate van die kerk, veral in ons staat waar die kerk soveel ruimte en invloed het, is 'n sterk bepalende faktor in die beeld wat die maatskappy vertoon. 'n Christelike lewensorde voldoen aan die eise van wet en evangelie, en berus op die geloof en etiek van die Christene in elke samelewingsverband. Die eis aan die owerheid in hierdie verband (1.3), en die ywer van die kerk daarvoor (3.1), het sy fondament spesifiek in die kerk wees van die kerk.

Dit is die openbare erediens en alle ander werk van die kerk in sy daaglikse gang wat so 'n orde tot aansyn laat kom en dit bewaar. 'n Christelike lewensorde is nie 'n statiese saak wat daar is en daar bly nie. Sy voortbestaan hang af van sy voortdurende hervorming, dit wil sê van die wyse waarop in elke tyd en situasie aan hom gestalte gegee word.

Hy strek hom uit oor die totale lewe van die mense: politiek, ekenomie, kuns, sport, ontspanning, kommunikasie, ensovoorts. Die medewerking van die lidmaat van die kerk in die vestiging, bewaring en hervorming van so 'n orde is kreatief, begeleidend en verbruikend. Hy ontvang en geniet nie alleen nie, maar is skeppend besig om alle bronne mede te ontgin en diensbaar te maak aan die lof van God en die tydelike en ewige heil van mense. Die motief van sy kreatiwiteit is nie selfsug nie, maar diens, sy kritiek is nie uit die hoogte nie, maar barmhartigheid, sy verbruik staan onder beheersing van sy dankbaarheid vir die goeie gawes van God.

- 5.4 In sy prediking, kategeese en herderlike werk vermaan en onder-
rig die kerk sy lidmate om goed te doen en die wil van God te
gehoorsaam.

Die reformatoriese klem op die sola gratia is vals as dit lei tot onverskilligheid in die etiek. Die sosialisme maak van die liefde tot die medemens 'n struktuur waarin die gawes van God regte met min verantwoordelikheid word. Die vrye onderneming eis kreatiewe arbeid, maar bly net gesond as die diensmotief nie verlore gaan nie. Die ekonomiese stelsel bepaal egter nie die kwaliteit van die lewe van die kerk en sy lede nie. Die sentrale plek van die Christusgebeure in die geloof van die kerk maak liefde tot God en liefde tot die naaste iets vanselfsprekends. Daarom beleef die kerk en sy lede die kwaad en die haat as 'n immer pynende wond en 'n bedreiging van die eie lewe en toekoms. Die oproep tot bekering en heiliging, die voortdurende herinnering aan die teenwoordigheid (magtig en aktief) van God die Heilige Gees en aan die verwagte koms van die Heer van die kerk as regter, laat nie ruimte vir sorgeloosheid nie. Die besondere tussenmenslike situasie in ons land met sy swaar historiese belasting van konflik en spanning, sy eksistensiële karakter binne die botsende strewes van volke en volksgroepe, nasionale en internasionale belange en ideologieë, strategiese langtermynoorwegings op wêreldskaal en sy karikatuurposisie in die lig en skaduwee van volgehoue betrokkenheid van kommunikasiemedia, stel aan die kerk en sy lidmate hoë eise. Die Bergrede kan dan nie die grondwet van 'n utopistiese samelewing wees nie, maar kan ook nie genegeer word nie. Dit bly 'n proklamasie van die koninkryk van God, 'n koninkryk waarbinne die kerk leef en wat hy verwag.

- 6.1 In sy besondere verbondenheid met die Afrikanervolk waak die
kerk dat hy nie lotgebonde met dié volk word nie.

Dit is onvermydelik dat die kerk die huidige situasie sal beoordeel in die lig van sy ervaring in die geskiedenis toe kerk en volk steeds op een of ander wyse nou verbonde was.

Terwyl aan die een kant so 'n beoordeling nie die enigste mag wees nie en in elk geval gevorm en getemper moet word deur Skrif en Belydenis, mag aan die ander kant die spanning tussen kerk en volk en veral tussen die toekoms van die kerk en die toekoms van die volk nie opgehef word nie. Die volk is organiese, veranderende lewensverband en daarby sonder ewigheids-waarde. Kerstening van "die volk" beteken dat daar hoop bestaan vir 'n Christelik-nasionale kultuur. Hoe sterk die kerk ook kulturele gestalte aanneem, gaan hy nie daarmee op in volk en kultuur nie. Hy behou die ruimte vir die toetrede van lede van ander volke en vir die gebruik van meer tale om sy aposteltaak uit te voer. Juis daarin dat hy universele kerk bly, kan hy ook volkskerk wees. Sy denke oor die toekoms bly dus kerklike denke en sy gang deur die geskiedenis bly dié van 'n pelgrim na die hiernamaals.

- 6.2 In sy besondere verbondenheid met die Afrikanervolk behou die kerk sy vryheid en verantwoordelikheid as liggaam van Christus in die eenheid van die ware geloof en verwag hy sy heil in Jesus Christus alleen.

Die in die wêreld wees van die kerk gee hom die aansyn van 'n samelewingsverband wat nou verbonde kan wees aan 'n ander samelewingsverband. Dit is die immer dreigende gevaar vir die kerk dat hy identies kan word met 'n ander samelewingsverband. As liggaam van Christus wat sy eenheid alleen in die ware geloof het en in alles afhanklik is van sy Hoof, het die kerk sy absolute vryheid en sy absolute gebondenheid. Hy is vry van die magte en verantwoordelik aan die Een wat hom gestuur het, en aan Hom alleen. Hy is ook verantwoordelik vir die samelewing waarin hy kerk is, maar kan dié verantwoordelikheid net dra in die vryheid wat hy van sy Heer ontvang. Die kerk weet dat sy heil nie geleë is in die gang van 'n volk deur die geskiedenis nie en nie saamhang met die voorspoed en teëspoed op die volk se pad nie.

Dit beteken nie dat hy die volksverband van sy lede geringskat of dat hy vaderlandsliefde as 'n ondeug beskou nie. Juis deur die geloofsband voorop te stel en die vaderland as 'n gawe van God te sien wat in dankbaarheid ontgin moet word, gee die kerk aan die volksverband kwaliteit. Waar daar bevolkings- en kultuurpluralisme bestaan en die band met die bodem verskillend beleef word deur die inwoners van 'n land en die burgers en onderdane in 'n staat, kan die kerk nie bloot apologet wees vir dié volk waaraan hy nou verbonde is nie. Sy verantwoordelikheid aan sy Heer lê hom die vryheid as dure taak op en gee hom die vrymoedigheid om in die kultuurgestalte wat hy aange- neem het, in die taal waarin hy getoë is, apostel vir alle mense te wees.

- 6.3 In sy verbondenheid met die Afrikanervolk beleef die kerk die pyn van sy profetiese en apostoliese roeping en voer hy die stryd teen die bese magte.

Die kerk kan hom nie in sy verbondenheid met die volk verheug met verbygaan van Christus nie. Die bestaan van volke is deel van dié geskiedenis wat in die teken van die sonde staan. Dit is gegrond in die genade en geduld van God wat mense in die lewe hou en aan hulle identiteit gee deur die verwoestende werking van die sonde te bedwing, die hoogmoed en mag van die sondaars in toom te hou en sy toorn te bedwing. Die versoening met God wat deur Jesus Christus bewerk is, het die mag van die sonde en ook die geskiedenis in die teken van die sonde oorwin, sodat vreugde in die eie volk 'n vreugde in Christus word. Maar dan staan volk, taal en kultuur onder heerskappy van die opgestane Heer en is dit van mites bevry. Roeping van die Boerevolk maak dan plek vir roeping van die kerk van Christus. Volk, taal en kultuur word gawes wat in dankbaarheid ontvang, maar nie om hulleself geroem word nie. Die spanning tussen Godsvolk en volk was vir Israel te veel, en dié moontlikheid dreig steeds wanneer verbygekyk word by die oordeel en genade wat in die kruis van die Heer van die wêreld finale werklikheid geword het. Wanneer 'n volk in sy identiteit en eksistensie bedreig word deur die verenigde wêreldmagte, wanneer hy binne homself verdeeld is en koers verloor het, staan die kerk nie koud eenkant nie, maar word hy ook nie "bastion van die volk" nie. Sy liefde vir en ontferming oor die volk in nood laat hom juis skerper en duideliker roep tot bekering, openliker getuig van die vrye heerskappy van God oor die geskiedenis van volke.

Hy roep sy lede op om nie hulleself te verloor in hulle stryd om die wêreld te wen nie. Hoeveel onreg en geweld, verzet teen God en verdraaiing van die waarheid daar ook mag wees by ander, die kerk sal profeet en apostel bly wat nie verbykyk by die sonde van die eie volk nie. Hy sal wêreldwyd getuig, maar altyd hier begin en hier eindig, by die mens van eie bloed. Hier begin die stryd teen die bose magte. Dit beteken pyn en alleenheid, dit vra afstand ook van jouself.

AANBEVELING: Die vergadering vereenselwig hom met die standpunte.

2. DIE WET OP VERBOD VAN GEMENGDE HUWELIKE EN ARTIKEL 16 VAN DIE ONTUGWET

Die Volksraad het op 30 Junie 1983 'n Gekose Komitee saamgestel met die opdrag om ondersoek in te stel na, verslag uit te bring oor en geskrewe en mondelinge getuienis in te win en aan te hoor oor die nodigheid, die moontlikheid en die wenslikheid daarvan om bogenoemde wette te wysig.

Die Raad vir Maatskaplike Sake het 'n konsep memorandum opgestel in die verband. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ds C L van den Berg, prof P S Dreyer en ouderling J C Oelofse benoem om 'n memorandum vir voorlegging aan die Gekose Komitee op te stel. Prof J P Oberholzer het saam met prof Dreyer en ds van den Berg die mondelinge getuienis afgelê op 4 Mei 1984.

Die afloop hiervan is nou geskiedenis. Die wette is afgeskaf. Wat vas staan is dat die Ned Herv Kerk na die beste van sy vermoë sy standpunt onder die aandag van die owerheid gebring het.

Met betrekking tot die saak van bevestiging van rasgemengde huwelike in die kerk, is die Ring van Waterberg van mening dat daar vroegtydig 'n duidelike standpunt ingeneem moet word aangesien liberale elemente tans in 'n hewige aanval gewikkel is teen die behoudende Afrikaanse Kerke met die doel om die kerk verdag te maak en af te breek.

Die Ring van Waterberg soos talle ander kerkrade en individue, het die getuienis van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ten opsigte van Artikel 16 van die Ontugwet en die Wet op Verbod van Gemengde Huwelike ondersteun.

Ten opsigte van die afskaffing van die wet op gemengde huwelike en artikel 16 van die Ontugwet in die RSA, en moontlike implikasies daarvan op die kerk het die Ring van Suidwes Afrika die volgende besluit:

"Vanweë die feit dat dit op kerklike gebied rustig gaan, neem die Ring van SWA met jammerte kennis van die afskaffing van die Wet op Gemengde Huwelike en Artikel 16 van die Ontugwet en volstaan by en vereenselwig hom ten volle met die artikel van prof J P Oberholzer in die Nuusbrief van 15 Mei 1985.

AANBEVELING: Vir kennisname en dankbetuiging aan die afvaardiging vir die wyse waarop die inhoud van die memorandum voorgedra is soos duidelik blyk uit die verbatim verslag van die getuienis voor die betrokke Gekose Komitee.

Huweliksbevestigers moet rekening hou met die bestaande wette vir die bevestiging van huwelike.

XXV. WET EN BEPALINGS

1. RAAD VIR REGSADVIES

Die vergadering kies 'n Raad vir Regsadvies aan die hand van Bepaling 142, wat soos volg lui:

- * Die Raad vir Regsadvies bestaan uit vyf lede wat deur die Algemene Kerkvergadering benoem word uit 'n naamlys wat die moderamen aan hom voorlê. (Kyk Bepaling 12.8 (b) (iv) en 12.9)

Volgens Bepaling 12.9 word die Algemene Kerkvergadering in sy keuse nie tot sy lede beperk nie. Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is egter nie verkiesbaar nie.

Die moderamen lê die volgende naamlys voor:

* Proff B J Engelbrecht, S J Botha, dr D J C van Wyk,
di J J P Muller, J J Steenkamp, L J J Nell,
C J J van Rensburg, W J Steyn, P R Prinsloo, S P Pretorius
en L J S Steenkamp.

AANBEVELING: Die Algemene Kerkvergadering benoem vyf lede op
die Raad vir Regsadvies.

RONDVRAAG

Lede van die vergadering word vriendelik versoek om sake wat
nie in die agenda aangeraak is nie maar wat hulle tog voor die
vergadering wil lê, voor te lê by die agendapunt wat daarop
betrekking het sodat daar nie aan die einde van die vergadering
sake te berde kom waaroor reeds gehandel is nie.

BEDANKINGS EN AFSLUITING

Die voorsitter spreek bedankings uit en sluit die vergadering
af met Skriflesing, oordenking, gebed en sang.

Die agendakommissie vertrou dat die agenda so ingerig is dat
dit bygedra het tot 'n geseënde, vrugbare en ordelike vergade-
ring.

DIE AGENDAKOMMISSIE

Die moderamen en
administrateur.

PRETORIA

10 Maart 1986.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BYLAE VIR FINANSIËLE STATE

1. RAAD VAN FINANSIES

<u>BYLAE</u>	<u>BLADSY</u>
Balansstaat	1
Bylae van Opgehoopte Fondse en Tekorte	3
Bylae van Vaste Eiendom	8
Bylae van meubels, toerusting en vervoermiddels	11
Bylae van debiteure	12
Bylae van kontant op hande en op belegging	14
Algemene Kerkfonds Inkomste-en-Uitgawerekening	15
Administrateurskantoor	17
Argief en Museum Inkomste-en-Uitgawerekening	18
Afdeling Instandhouding Balansstaat	19
Afdeling Instandhouding Inkomste-en-Uitgawerekening	20
Magasynrekening Balansstaat	21
Magasynrekening Inkomste-en-Uitgawerekening	22
Hospitaalbearbeiding Balansstaat	23
Hospitaalbearbeiding Inkomste-en-Uitgawerekening	24
Studentebearbeiding Balansstaat	25
Studentebearbeiding Inkomste-en-Uitgawerekening	26
Evangelisasiestandplase Balansstaat	27
Evangelisasiestandplase Inkomste-en-Uitgawerekening	28
Bearbeiding van Bejaardes Inkomste-en-Uitgawerekening	29
Pastorale Verwysingsdiens Inkomste-en-Uitgawerekening	30
Konservatrium vir Kerkmusiek Inkomste-en-Uitgawerekening	31
Generaal Pretoriusgebou Balansstaat	32
Generaal Pretoriusgebou Inkomste-en-Uitgawerekening	33
Dirk van der Hoffgebou Balansstaat	34
Dirk van der Hoffgebou Inkomste-en-Uitgawerekening	35
Barton Keepgebou Balansstaat	36
Barton Keepgebou Inkomste-en-Uitgawerekening	37
Jacob Maréstraat Eiendom Balansstaat	38
Jacob Maréstraat Inkomste-en-Uitgawerekening	39

<u>BYLAE</u>	<u>BLADSY</u>
Minnaarstraat Eiendom Balansstaat	40
Minnaarstraat Eiendom Inkomste-en-Uitgawerekening	41
Raad vir die Belydende Jeug Balansstaat	42
Raad vir die Belydende Jeug Inkomste-en-Uitgawerekening	43
Raad vir die Belydende Jeug Bedryfsrekening Kampterreine	44
Raad vir Kategese Balansstaat	45
Raad vir Kategese Inkomste-en-Uitgawerekening	46
Sendingraad Balansstaat	47
Sendingraad Sendingwerkrekening Inkomste-en-Uitgawerekening	48
Sendingraad Teologiese Opleidingsrekening Inkomste-en-Uitgawerekening	49
Fonds vir Gemeente-Opbou Balansstaat	50
Fonds vir Gemeente-Opbou Inkomste-en-Uitgawerekening	51
Teologiese Opleidingsfonds Balansstaat	52
Teologiese Opleidingsfonds Inkomste-en-Uitgawerekening	53
Teologiese Opleidingsfonds Bylae van Beursfondse	54
Teologiese Opleidingsfonds Bylae van Diverse Fondse	55
Staat van Bron en Aanwending van Fondse	56

F

G

2. PREDIKANTE PENSIOEN- EN WEDUWEE EN WESEFONDS

Balansstaat	57
Inkomste-en-Uitgawerekening	59

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

1

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

1982	OPGEHOOPTE FONDSE, TEKORTE EN LASTE	1985	1982	BATES	1985
OPGEHOOPTE FONDSE					
R 207 411	- Algemene Kerkfonds (Bylae A.1)	R 311 129	R 2 339 534	VASTE EIENDOM - Teen kosprys	R 5 486 810
119 123	- Algemene Reserve (Bylae A.2)	88 163		- Volgens Bylae B	
374 496	- Administrateurskantoor (Bylae A.3)	600 955	264 028	MEUBELS, TOERUSTING EN VERVOER-MIDDELS	200 181
180 765	- Reserwerekening - Administrasie	437 185		- Volgens Bylae C	
25 866	- Argief en Museum (Bylae A.4)	22 621		AANDELEBELEGGINGS EN ANDER BE-LANGE	15
76 547	- Versekeringsfonds (Bylae A.5)	127 127	16	VOORRAAD	42 425
24 901	- Hulpfonds Kensington	-		1 - Fakulteits Gedenkpenning (teen nominale waarde)	1
21 526	- Sentrale Fonds vir Publikasies (Bylae A.6)	30 646		- HCM Fourie Erepennig (Teen kosprys)	1 627
(1 134)	- Pastorale Verwysingsdiens (Bylae A.7)	5 485		- Voorraad wapens en kentekens (Raad vir die Belydende Jeug)	1 656
-	- Konservatorium vir Kerkmusiek (Bylae A.8)	22 661		- Magasynvoorraad (Teen kosprys)	30 776
(19 212)	- Hospitaalbearbeiding	19 951		- Materiaalvoorraad (teen kosprys) (Afdeling instandhouding)	8 365
47 306	- Studentebearbeiding	2 251	1 684	DIVERSE LENINGS EN DEBITEURE	24 657 190
9 979	- Evangelisasiestandplase	12 053		- Volgens Bylae D	
3 494	- Kompilasie Kerklike Litratuur	-		KONTANT OP HANDE EN BELEGGINGS	169 519
-	- Verhuurde eiendomme	12 969		- Volgens Bylae E	
547 862	- Generaal Pretoriusgebou	1 093 794		VOORUITBETAALDE UITGAWES	46 162
(8 953)	- Jacob Maréstraat-eiendom	39 823			
40 302	- Raad vir die Belydende Jeug	49 747			
18 188	- Raad vir Kategese	22 444	14 765 029		
(264 793)	- Sendingraad (Bylae A. 9)	243 598			
365 996	- Fonds vir Gemeente-Opbou	422 686	181 785		
617 228	- Teologiese Opleidingsfonds (Bylae A.10)	955 533			
44 289	- NHSV Hoofbestuurfonds (Bylae A.11)	69 538	69 334		
35 745	- Van der Hoff Studiefonds (Bylae A.12)	54 774			
1 968 806	- Kapitaalvoorsieningsfonds (Bylae A.13)	3 267 435			

R4 435 738 OORGEDRA

R7 912 568 R17 676 539 OORGEDRA

R30 602 302

<u>1982</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDSE, TEKORTE EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R 4 435 738	OORGEBRING	R 7 912 568	R 17 676 539	OORGEBRING	R 30 602 302
292 693	- Reserwefonds ekonomiese onder- nemings	333 448			
2 022	- Arushafonds	2 022			
R 4 730 453		R 8 248 038			
320 274	Min: Opgehoopte tekorte	396 088			
233 088	- HAUM Boekhandel	233 088			
17 507	- Afdeling Instandhouding	75 079			
16 916	- Magasynrekening	26 667			
230	- Bearbeiding van Bejaardes (Bylae A.14)	345			
10 771	- Dirk van der Hoffgebou	11 909			
34 981	- Barton Keepgebou	37 391			
-	- Minnaarstraat eiendom	4 828			
6 781	- Waterval Eiendom	6 781			
R 4 410 179	NETTO OPGEHOOPTE FONDSE	R 7 851 950			
10 745 905	LANGTERMYNLENINGS	18 750 926			
-	- Kerkgeld-vir-Kerkwerk (Beleggings)	16 500 926			
204 748	- Volkskas Beperk	2 250 000			
	- Yskor Rensioenfonds	-			
727 798	DIVERSE KREDITEURE	3 999 426			
184 630	- Ope rekeninge	873 771			
1 403 279	- Diverse trustfondse	419 239			
	- Volkskas Beperk	2 706 416			
R 17 676 539		R 30 602 302	R 17 676 539		R 30 602 302

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA
BYLAE VAN OPGEHOOPTE FONDSE EN TEKORTE

BYLAE A

1. ALGEMENE KERKFONDS

- Saldo 1 Januarie 1983
Plus: Oorskot vir die drie jaar
 Saldo Hulpfonds Kensington oorgedra

R 207 411
 81 117
 22 601

R 311 129

2. ALGEMENE RESERVE (Onaangewende begroting)

- Saldo 1 Januarie 1983
Plus: Bemaking wyle F S Malan
 Wins op erf Otjiwarongo

R 119 123
 6 417
 756

R 126 296
 38 133

Min: Aanwending uit reserves

R 88 163

3. ADMINISTRATEURSKANTOOR

- Saldo 1 Januarie 1983
Plus: Oorskot vir die drie jaar
 Opbrengs Rondalia aandele

R 374 496
 213 808
 12 651

R 600 955

4. ARGIEF EN MUSEUM

- Saldo 1 Januarie 1983

R 25 866
 3 245

Min: Tekort vir die drie jaar
 Aanwending uit reserves

726
 2 519

R 22 621

5. VERSEKERINGFONDS

- Saldo 1 Januarie 1983
- Plus: Premies op Kassierwaarborgversekering en krediet Persoonlike Ongevalleversekering
Kommissie

R 76 547
13 433
48 747

Min: Administrasiekoste

R138 727
11 600

R127 127

6. SENTRALE FONDS VIR PUBLIKASIES

- Saldo 1 Januarie 1983
- Plus: Toedeling uit Begroting
Bydraes

R 21 526
9 000
120

R 30 646

7. PASTORALE VERWYSINGSDIENS

- Debetsaldo 1 Januarie 1983
- Min: Oorskot vir die drie jaar

R 1 134
5 485

Plus: Tekort aangewend teen reserve

R 4 351
1 134

R 5 485

8. KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

- Oorskot vir die twee jaar

R 22 661

9. SENDINGRAAD

- Oorskot vir die drie jaar
- Sendingwerk
- Teologiese Opleiding
- Min: Debetsaldo 1 Januarie 1983

R508 391

337 541
170 850

264 793

R243 59810. TEOLOGIESE OPLEDINGSFONDS

- Saldo 1 Januarie 1983
- Plus: Byvoeging tot Kapitaalfonds
Inkomste bygevoeg tot Rentefondse
Oorskot vir die drie jaar

R617 228

124 256

137 327

105 972

R984 783

29 250

R955 53311. NHSV HOOFBESTUURFONDS

- Saldo 1 Januarie 1983
- Plus: Rente
Toegevoeg tot kapitaal

R 44 289

11 316

17 482

R 73 087

3 549

R 69 53812. VAN DER HOFF STUDIEFONDS

- Saldo 1 Januarie 1983
- Plus: Rente op lening
Toevoeging tot kapitaal

R 35 745

3 877

17 500

R 57 122

BYLAE A

R 57 122

2 348

922
1 426

R 54 774

OORGEBRING

Min: Kommissie op invordering
Korting op lenings

13. KAPITAALVOORSIENINGSFONDS

	Saldo 1 Januarie 1983	Bygevoeg uit begroting	Aangewend	Saldo 31 Desember 1985
<u>GENERAAL PRETORIUSGEBOU - Uit begroting</u>	R 255 100	-	R -	R 255 100
<u>DIRK VAN DER HOFFGEBOU - Uit begroting</u>	115 935	68 658	66 945	117 648
<u>DIRK VAN DER HOFFGEBOU - (Skenkings- fonds)</u>	15 068	-	-	15 068
<u>SENDINGRAAD - Uit begroting</u>				
- T.o.v. geboue vir eie opleiding	136 403	43 576	-	179 979
- T.o.v. paaielemente vir lenings vir oprigting van kerkgeboue en pastorieë	16 583	95 511	52 073	60 021
<u>KERKSENTRUM JOHANNESBURG - Uit be- groting</u>	228 480	37 275	5 824	259 931
- Oorskot Braamfontein-eiendom rekening	18 198	-	-	18 198
- Kapitaalvoorsiening Braamfontein- eiendom rekening - Uit begroting	29 224	-	-	29 224
- Skenking	67	-	-	67
- Algemene reserve Johannesburg Midde- stad Kerk - Uit begroting	1 071	-	-	1 071
<u>PHILADELPHIA EIENDOM - Uit begroting</u>	-	9 695	-	9 695
<u>WATERVAL EIENDOM - Uit begroting</u>	15 351	6 579	-	21 930
<u>ONTWIKKELING KAMPTERREINE - Uit begroting</u>	18 785	50 013	39 555	29 243
<u>STUDIELEENINGSFONDS - Uit begroting</u>	1 118 541	1 151 719	-	2 270 260
	R1 968 806	R1 463 026	R164 397	R3 267 435

BYLAE A

14. BEARBEIDING VAN BEJAARDES

- Debetsaldo 1 Januarie 1983
- Plus: Tekort vir die drie jaar

Min: Tekort aangewend teen reserwe

R	230
	345
	575
	230
R	345

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA
VASTE EIENDOM OP 31. DESEMBER 1985

BYLAE B 8

	<u>1985</u>		<u>1982</u>
R	577 262	R	568 199
	67 557		20 170
	360 544		318 533
	22 680		22 000
	20 474		15 622
	29 896		29 896
	1		1
	234 281		234 281
	2 614 101		-
	33 649		33 649
	111 278		111 278
	60 146		-
R4	131 869	R1	353 629

ALGEMENE EIENDOMME

1. Erf 755, Pretoria (Pro-rata gedeelte van koopprys van grond met opbou daarop, bekend as Generaal Pretoriusgebou, teen oprigtingskoste plus koste van verbeterings.
2. Erf 756, Pretoria (pro rata gedeelte van koopprys van grond) met Barton Keepgebou daarop plus koste van verbeterings.
3. Erf 757, Pretoria (pro rata gedeelte van koopprys van grond) met gebou daarop bekend as Dirk van der Hoffgebou teen oprigtingskoste plus koste van verbeterings.
4. Grond en woonhuis te Coligny (Gedeelte van die plaas Rietvlei) (Erflating wyle E H van den Berg)
5. Gedeelte 139 ('n Gedeelte van Gedeelte 102 van die plaas Waterval nr 211 uitgesonder die gedeelte wat benut word deur Huis de la Rey ten bedrae van R30 445,34.)
6. Resterende gedeelte van Gedeelte 11 ('n Gedeelte van Gedeelte 3 van die plaas De Onderstepoort nr 300) (Erflating wyle P C van Niekerk.)
7. Plaas Tunda, Angola
8. Gedeelte 1 van Erf 759 met woonhuis, (Resterende Gedeelte 759 met Hotelgebou, gedeelte 1 en 2 erf 760), bekend as Jacob Maréstraat Eiendom
9. Erf 2912, Pretoria met geboue daarop bekend as Minnaarstraat eiendom

10. PASTORIE EIENDOMME

- 10.1 Studentebeearbeiding
 - 10.1.1 Gedeelte 1 van erf 44, Muckleneuk, Pretoria (Fonteinedal)
 - 10.1.2 Erf 113, Rossmore, Johannesburg
 - 10.1.3 Gedeelte 2 van erf 124, Hillcrest en gedeelte 2 van erf 22, Hillcrest

OOORGEDRA

		1985	1982
		R4 131 869	R1 353 629
OORGEBRING			
10.2	<u>Kompilasie Kerklike Literatuur</u>		
	10.2.1 Erf 735, Arcadia, Pretoria		
10.3	<u>Hospitaalbearbeiding</u>		
	10.3.1 Erf 409, Auckland Park, Johannesburg	32 526	32 526
	10.3.2 Erf 111, Presidentrif, Randburg	29 673	29 673
	10.3.3 Eenheid 42, Arcadia Gardens	55 367	55 367
10.4	<u>Johannesburg Middestad Bearbeiding</u>	101 892	-
	10.4.1 Gedeelte 1 van erf 506, Emmarentia Uitbreiding 1, Johannesburg	51 419	51 419
	10.4.2 Standplaas 4573, Geleë aan Kapteinstraat, Johannesburg met kerkgebou daarop	308 796	308 796
11.	<u>KENSINGTON HULPFONDS EIENDOMME</u>		
	11.1 Sekere erf 129, geleë in Troyeville dorpsgebied met Kerkgebou daarop	-	51 150
	11.2 Erf 249, Fairview, Johannesburg met woonstelgebou	-	40 595
12.	<u>SENDINGRAAD</u>		
	12.1 Studentewoning Turfloop (grond uitgesonderd)	6 836	6 836
	12.2 Gedeelte 278 ('n Gedeelte van Gedeelte 9) van die plaas Grootvlei 272 met woonhuis daarop	160 000	-
13.	<u>RAAD VIR BELYDENDE JEUG</u>		
	13.1 Geboue en verbeterings op jeugkamplein Roodeplaat (grond uitgesonderd)	82 167	69 500
	13.2 Geboue en verbeterings op jeugkamplein Venterskroon (grond uitgesonderd)	73 484	44 418
	13.3 Geboue en verbeterings op jeugkamplein Vaalkop	21 973	21 973
	13.4 Gedeelte 94 van die plaas Shylock, distrik Rustenburg (Linderhof)	335	- 335
	OORGEDRA	R5 056 337	R2 066 217

OORGEBRING

14. TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

- 14.1 Erwe 255 en 264, Petrusburg, distrik Fauresmith
 14.2 Erf 544, Auckland Park, Johannesburg met woonhuis

15. EIENDOMME IN TRUST GEHOU VIR GEMEENTES OF TOEKOMSTIGE OF ANDER ORGANE VAN DIE KERK

- 15.1 Hoewe 169, Wonderboom Landbouhoewes, Uitbreiding 1, Distrik Pretoria
 15.2 Hoewe 152, Wonderboom Landbouhoewes, Uitbreiding 1, Distrik, Pretoria
 15.3 Erf 1791, Norkem Park, distrik Kempton Park
 15.4 Gedeelte 1 van erf 424, Piet Potgietersrust
 15.5 Gedeelte 1 van erf 425, Piet Potgietersrust
 15.6 Gedeelte 57 van die Westelike gedeelte van die plaas Krokodildrif nr 27, distrik Brits
 15.7 Gedeelte 68 van die Westelike gedeelte van die plaas Krokodildrif nr 27, distrik Brits
 15.8 Gedeelte 16 van Lot no 375, geleë te Bohlmanstraat, Hermanstad, Pretoria
 15.9 Erf 427, Cornelia
 15.10 Gedeelte 7 en 9 ('n Gedeelte van Gedeelte 3) en een halwe aandeel in Resterende Gedeelte van Gedeelte 2 van die plaas Klipdrift 90, Registrasie afdeling J.R., Transvaal (Erflating deur wyle Steenkamp onderhewig aan die vruggebruik van mev Steenkamp)
 15.11 Resterende gedeelte van gedeelte B van erf 110, Otjiwarongo

1985 1982

R5 056 337 R2 066 217

12 643 8 865
 48 099 48 099

150 921 -

109 745 109 143

20 178 17 675

16 287 16 287

30 479 30 479

6 000 6 000

16 450 16 450

19 265 19 233

296 -

109 -

- 1 085

R5 486 809 R2 339 533

MEUBELS, TOERUSTING EN VERVOERMIDDELS OP 31 DESEMBER 1985

	Boekwaarde 1 Januarie 1983	Byvoegings gedurende die jaar	Verkope en Oorplasinge	Waardevermin- dering vir die drie jaar	Boekwaarde 31 Desember 1985
<u>KANTOORMEUBELS, TOERUSTING EN MOTORS</u>					
- Kantore en vergaderkamers	R 89 317	R50 522	R 1 000	R39 467	R 99 372
- Dirk van der Hoffgebou	23 609	26 241	-	9 831	40 019
- Barton Keepgebou	-	2 516	-	613	1 903
- Argief en Museum	3 018	2 727	-	736	5 009
- Konvervatorium vir Musiek	2 413	-	1 869	544	-
- Verhuurde toerusting	59 027	-	50 205	8 822	-
<u>KANTOOR MOTORS EN FIETSE</u>	38 899	9 839	11 353	18 127	19 258
<u>RAAD VIR DIE BELYDENDE JEUG</u>					
- Kantoormeubels en toerusting	902	-	-	235	667
- Jeugkamptoeuering, Roodeplaat	3 792	1 630	-	1 204	4 218
- Jeugkamptoeuering, Venterskroon	6 618	530	-	1 256	5 892
- Jeugkamptoeuering, Vaalkop	1 878	-	-	509	1 369
- Motorvoertuig	2 605	-	-	1 271	1 334
<u>EVANGELIASIESSTANDPLAAS</u>					
- Motorvoertuig	1 521	-	-	750	771
- Telefoonantwoordstelsel	-	440	-	105	335
<u>SENDINGRAAD</u>					
- Kantoormeubels	70	-	-	17	53
- Fietse	429	-	-	165	264
- Motorvoertuie	1 203	-	-	587	616
<u>MAGASYN (Motorvoertuig)</u>	3 031	-	-	1 479	1 552
<u>KENSINGTON HULPFONDS (Meubels en toerusting)</u>	627	-	507	120	-
<u>KOMPILASIE KERKLIKE LITRATUUR (Meubels en Toerusting)</u>	994	-	-	173	821
<u>INSTANDHOUDINGAFDELING</u>					
- Motorvoertuie en fietse	6 323	-	584	3 396	2 343
- Toerusting	17 091	2 297	-	6 517	12 871
- Los gereedskap	500	-	-	-	500
<u>HOSPITAALBEARBEIDING (Toerusting)</u>	161	1 500	-	647	1 014
	R264 028	R98 242	R65 518	R96 571	R200 181

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA
BYLAE VAN DEBITEURE OP 31 DESEMBER 1985

BYLAE D

GEMEENTES TEN OPSIGTE VAN

- Heffings
- Versekering
- Afrolwerk
- Ouditgelde
- "Kerkgeld-virKerkwerk"-lenings

STUDIELENINGS, PENIOENBYDRAES EN BOEKLENINGS

DIVERSE LENINGS EN DEBITEURE

VAN DER HOFF STUDIELENINGS

N H S V HOOFBESTUUR STUDIELENINGS

BYDRAES TEN OPSIGTE VAN MEDIESEFONDS

PERSONEELPENSIOENSKEMA

MOTORAANKOOPSKEMA

AFDELING INSTANDHOUDING

VERBANDLENINGS EN HUURKOOPDEBITEURE

EKONOMIESE ONDERNEMINGS

- HAUM Boekhandel, Pretoria

- Leningsrekening
- Lopende rekening
- De Jager HAUM Uitgewery
- HAUM Uitgewery Kaapstad

OORGEDRA

	1985	1982
R	129 844	R 37 155
	4 670	10 455
	14 245	3 931
	12 050	10 279
	8 057 623	4 982 093
	2 354 231	1 370 404
	476 730	350 079
	18 339	14 794
	63 801	45 550
	36 276	12 534
	-	26 403
	159 194	268 042
	10 588	61 948
	8 405	49 052
	61 202	61 202
	1 989 183	880 450
	1 099 981	433 607
	1 153 534	695 280
	R15 649 896	R 9 313 258

BYLAE D

	<u>1985</u>		<u>1982</u>
	R15 649 896		R 9 313 258
	74 978		153 679
	816 693		825 824
	793 767		1 397 677
	211 796		280 550
	2 036 805		697 876
	604 434		235 824
	2 219 683		938 013
	1 076 446		513 178
	14 318		25 803
	58 736		-
	349 770		-
	349 209		-
	38 428		26 957
	361 262		284 660
	969		71 730
	-		-
	<u>R24 657 190</u>		<u>R14 765 029</u>

OORGEBRING

- Dieter Zimmermann (Eiendoms) Beperk
- Bollandse Kunshandelaars (Eiendoms) Beperk
- West Rand Publications (Eiendoms) Beperk
- Juventus/Femina (Eiendoms) Beperk
- Graphic Art Manufacturing Company (Eiendoms) Beperk (Pretoria)
- Queenstown Boekwinkels (Eiendoms) Beperk
- Panorama Boekwinkels (Eiendoms) Beperk
- P J de Villiers Akademiese Boekhandel (Eiendoms) Beperk
- Giel Jacobsz (Eiendoms) Beperk
- Universiteit- Uitgewers en Boekhandelaars (Eiendoms) Beperk
- Graphic Art Manufacturing Company (Eiendoms) Beperk (Colorgraphic Durban)

ORGANE VAN BYSTAND

- Ned Herv Weeshuis
- Ons Tuis
- Konservatorium vir Musiek
- Huis de la Rey
- Monument Tehuise

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA
KONTANT OP HANDE EN BELEGGINGS OP 31 DESEMBER 1985

ONBEPAAALDE TERMYNAAANDELE

- Saambou-Nasionale Bouvereniging

VASTE DEPOSITO'S

SPAARREKENINGE

OPGELOPE RENTES

LOPENDE REKENING

DEPOSITO'S

	<u>1985</u>	<u>1982</u>	BYLAE E
	R146 450	R146 450	
	-	10 000	
	4 273	9 766	
	5 352	11 748	
	9 949	468	
	3 495	3 353	
	<u>R169 519</u>	<u>R181 785</u>	

1979/82

R4 230 533

1983/85

R 7 642 425

1979/82

R5 986 537

1983/85

R10 078 989

RESERVE EN SURPLUSSE 1979/82
AANGEWEND

2	383	444
	209	154
	42	429
	829	558
	562	306
	269	768
	147	256
	46	010
	-	-
	156	538
	182	229
1	938	641
	525	807
	9	000
	340	285

1 138 347

DIREKTE KAPITAALVOORSIENING

1 496 575

- Dirk van der Hoffgebou
- Barton Keepgebou
- Kerkentrum Johannesburg
- Philadelphia-eiendom
- Waterval-eiendom
- Queenstown
- Ontwikkeling Jeugkampe
- Sendingraad
- Studielenings
- Huis de la Rey

68 658
34 254
37 275
9 695
6 579
10 678
50 013
95 511
1 151 719
32 193

R5 368 880

OORGEDRA

R 9 139 000

R5 986 537 00RGEDRA

R10 152 314

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

17

ADMINISTRATEURSKANTOOR

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R2 363 016	SALARISSE, LONE, PENSIOENFONDS				
27 835	EN MEDIESEFONDSBYDRAES	R 3 468 973	R1 349 116	00RPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	R 2 383 444
64 432	ADDISIONELE HULP MET OUDIT	31 669	32 409	00RPLASING UIT ALGEMENE RESERVE	-
106 985	REKENAARSKOSTE	149 596	1 097 700	TERUGVERDIEN DEUR ADMINISTRASIE	1 486 508
51 336	KANTOORHUUR	156 896	54 011	AFROLWERK VIR BUIITE-INSTANSIES	33 133
18 987	MOTOR, REIS- EN VERBLYFKOSTE	96 195	245 896	00DITGELDE (BEPALING 194)	331 375
2 254 765	00DITEURSVERGOEDING	42 634	4 652 840	RENTE VERDIEN	8 074 924
294 746	RENTE BETAAL	7 512 908	44 197	VERHURING VAN TOERUSTING	29 320
53 054	SKRYFBENODIGHEDE EN TELEFOON	386 718	17 392	KOMMISSIE EN DIVIDENDE	20 316
-	ONDERHOUD EN HUUR	129 030	24 000	TANTIEM - ALMANAK	22 419
34 869	HUUR REKENAAR	58 327			
69 402	KANTOORBENODIGHEDE EN ALGEMENE ONKOSTE	77 090			
	WAARDEVERMINDERING	57 595			
R7 339 427	TOTALE UITGAWES	R12 167 631			
178 134	OORSKOT INKOMSTE VIR DIE DRIE JAAR	213 808			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R7 517 561</u>		<u>R12 381 439</u>	<u>R7 517 561</u>		<u>R12 381 439</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

ARGIEF EN MUSEUM

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R155 989	<u>SALARISSE EN LONE</u>	R135 453	R222 612	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R209 154
55 440	<u>HUUR</u>	68 786	(2 519)	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	726
7 952	<u>DIVERSE UITGAWES</u>	4 905		- Oorgedra na Opgehoopte Fonds	
712	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	736			
<u>R220 093</u>		<u>R209 880</u>	<u>R220 093</u>		<u>R209 880</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AFDELING INSTANDHOUDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1985</u>
R 6 676	<u>DIVERSE KREDITEURE</u>	R 4 485	R 23 915	<u>VASTE BATES</u>	R 15 625
96 428	<u>HULPOORTREKKING</u>	105 171	14 938	<u>VOORRAAD MATERIAAL</u>	8 365
			46 744	<u>DEBITEURE</u>	10 587
			17 507	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	75 079
				- Saldo 1 Januarie 1983	17 507
				- Plus: Tekort vir die drie jaar	57 572
<u>R103 104</u>		<u>R109 656</u>	<u>R103 104</u>		<u>R109 656</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AFDELING INSTANDHOUDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 584 229	<u>MATERIAALAANKOPE</u>	R121 650	R1 108 449	<u>WERK GEDOEN</u>	R440 653
386 254	<u>LONE EN SALARISSE</u>	293 486	517	<u>WINS MET VERKOOP VAN VOERTUIG</u>	2 459
24 045	<u>HUUR WERKSWINKEL EN KANTORE</u>	27 000	R1 108 966	<u>TOTALE INKOMSTE</u>	443 112
55 077	<u>MOTORKOSTE EN REISKOSTE</u>	37 157	20 654	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	57 572
6 569	<u>ONDERHOUD EN LOSGEREEDSKAP</u>	2 577		- Oorgedra na Opgehoopde Tekort	
5 192	<u>TELEFOON EN SKRYFBENODIGHED</u>	2 349			
9 165	<u>VERSEKERING</u>	6 401			
40 545	<u>ADMINISTRASIEKOSTE EN RENTE</u>	-			
872	<u>ANDER UITGAWES</u>	151			
17 672	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	9 913			
<u>R1 129 620</u>		<u>R500 684</u>	<u>R1 129 620</u>		<u>R500 684</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

MAGASYNREKENING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1985</u>
R 877	<u>KREDITEURE</u>	R 3 352	R 3 031	<u>MOTORVOERTUIG</u>	R 1 552
64 590	<u>HULPOORTREKKING</u>	65 092	5 331	<u>DEBITEURE</u>	9 450
	- Administrateurskantoor		40 189	<u>VOORRAAD</u>	30 776
			16 916	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	26 666
				- Saldo 1 Januarie 1983	16 916
				Plus: Tekorte vir die drie jaar	9 750
<u>R 65 467</u>		<u>R 68 444</u>	<u>R 65 467</u>		<u>R 68 444</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

MAGASYNREKENING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1980/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1980/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R424 057	<u>KOSTE VAN VERKOPE</u>	R 918 663	R484 730	<u>VERKOPE</u>	R1 007 736
46 818	<u>SALARISSE, LONE EN LOONFONDSE</u>	76 628	16 916	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	9 750
4 974	<u>MOTORONKOSTE</u>	6 914		- Oorgedra na Opgעהoopte Tekort	
8 850	<u>HUUR</u>	12 600			
1 077	<u>TELEFOON EN SKRYFBENODIGDHEDE</u>	1 202			
13 419	<u>ADMINISTRASIEKOSTE EN RENTE</u>	-			
2 451	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	1 479			
<u>R501 646</u>		<u>R1 017 486</u>	<u>R501 646</u>		<u>R1 017 486</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

HOSPITAALBEARBEIDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R(19 212)	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 19 951	R 73 889	<u>VASTE EIENDOM</u>	R186 932
	- Oorskot vir die drie jaar	R 19 951		<u>TOERUSTING</u>	1 014
	Min: Saldo 1 Januarie 1983	19 212	161		
	<u>Plus: Aanwending teen reserwe</u>	739			
		19 212			
63 405	<u>LENINGSREKENING</u>	154 405			
29 857	<u>HULPOORTREKKING</u>	13 590			
	- Administrateurskantoor				
R 74 050		R187 946	R 74 050		R187 946

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

HOSPITAALBEARBEIDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R195 526	<u>STANDPLAASKOSTE - PRETORIA</u>	R302 523	R420 020	<u>ORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R562 906
	- 2 standplase				
90 927	<u>STANDPLAASKOSTE - JOHANNESBURG</u>	98 353			
123 270	<u>STANDPLAASKOSTE - OOSRAND</u>	130 748			
2 149	<u>ADMINISTRATIEWE EN ANDER UITGAWES</u>	6 321			
2 833	<u>RENTE OP HULPOORTREKING</u>	4 410			
24 850	<u>ORPLASING NA ALGEMENE RESERVE</u>	-			
R439 555	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R542 355			
(19 212)	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	19 951			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R420 343</u>		<u>R562 306</u>	<u>R420 343</u>		<u>R462 306</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

STUDENTEBEARBEIDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>
R 47 306	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 2 251	R 144 928	<u>1985</u>
	- Saldo 1 Januarie 1983	47 306		R 205 074
	<u>Plus: Oorskot vir die drie jaar</u>	7 774		
	<u>Min: Aangewend teen reserves</u>	55 080		
		52 829		
103 911	<u>LENINGS - RAAD VAN FINANSIES</u>	132 305		
(6 289)	<u>HULPOORTREKING</u>	70 518		
	- Administrateurskantoor			
<u>R 144 928</u>		<u>R 205 074</u>	<u>R 144 928</u>	<u>R 205 074</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

STUDENTEBEARBEIDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R423 758	SUBSIDIES AAN STUDENTEGEMEENTES	R768 063	R527 015	00RPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	R829 558
36 092	RENTE OP KAPITAAL VOORSIEN VIR AAN- KOOP VAN PASTORIEË EN ANDER EIENDOM	32 367			
10 040	ONDERHOUD EN VERSEKERING PASTORIEË	9 058			
3 257	ONKOSTE - RAAD VIR STUDENTEBE- ARBEIDING	3 706			
1 039	RENTE OP HULPOORTREKKING	8 590			
R474 186	TOTALE UITGAWES	R821 784			
52 829	00RSKOT VIR DIE DRIE JAAR	7 774			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
R527 015		R829 558	R527 015		R829 558

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

EVANGELISASIE

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>
R 11 637	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 12 053	R 360 215	<u>1985</u>
	- Saldo 1 Januarie 1983	11 637		R 360 215
	Plus: Oorskot vir die drie jaar	416		
2 624	<u>RESERWEFONDS</u>	-		
277 040	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	308 490		
64 499	<u>LENINGSREKENINGE</u>	26 409		
	- Raad van Finansies			
4 415	<u>HULPOORTREKKING</u>	13 263		
	- Administrateurskantoor			
<u>R 360 215</u>		<u>R 360 215</u>	<u>R 360 215</u>	<u>R 360 215</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

EVANGELISASIE STANDPLASE

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
	<u>PREDIKANTSTANDPLAASKOSTES</u>				
R 60 834	- Pretoria	R266 977	R157 086	00RPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	R269 768
98 674	- Johannesburg	139 829 127 148	4 008	00RPLASING UIT ALGEMENE RESERWE	-
1 940	<u>MUNISIPALE KOSTES</u>	1 127			
(612)	<u>RENTE OP HULPBELEGGING</u>	950			
1 916	<u>ADMINISTRATIEWE EN ANDER UITGAWES</u>	298			
R162 752	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R269 352			
(1 658)	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	416			
	- Oorgedra na Opgehoofte Fonds				
<u>R161 094</u>		<u>R269 768</u>	<u>R161 094</u>		<u>R269 768</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BEARBEIDING VAN BEJAARDES

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R105 496	<u>STANDPLAASKOSTE</u>	R147 405	R105 337	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R147 256
71	<u>ANDER UITGAWES</u>	196		- Volgens Begroting	
			230	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	345
				- Oorgedra na Opgehoopte Fonds	
<u>R105 567</u>		<u>R147 601</u>	<u>R105 567</u>		<u>R147 601</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

PASTORALE VERWYSINGSDIENS

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1982/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 30 186	<u>VERGOEDING VIR PROFESSIONELE DIENSTE</u>	R 33 800	R 31 819	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R 46 010
-	<u>HONORARIUM - KLERKLIKE HULP</u>	3 520	2 503	<u>VORDERINGE TEN OPSIGTE VAN</u>	11 948
3 892	<u>HUUR EN MUNISIPALE KOSTES</u>	8 473		<u>PROFESSIONELE DIENSTE</u>	
575	<u>TELEFOON EN SKRYFBENODIGDHEDE</u>	2 897			
-	<u>ONDERHOUD</u>	3 322			
803	<u>ANDER UITGAWES</u>	461			
R 35 456	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R 52 473			
(1 134)	<u>OORSKOT VIR DIE JAAR</u>	5 485			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R 34 322</u>		<u>R 57 958</u>	<u>R 34 322</u>		<u>R 57 958</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE TWEE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>UITGAWES</u>	<u>1984/85</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1984/85</u>
<u>SALARISSE EN LONE</u>	R 58 416	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R 72 910
<u>BYDRAES TOT PENSIOEN- EN MEDIESEFONDS</u>	6 481	- Volgens Begroting	
<u>HUUR EN TELEFOON</u>	3 522	<u>LESSELDE EN OEFENGELDE</u>	42 439
<u>SKRYFBENODIGHEDE EN DRUKWERK</u>	1 202		
<u>ONDERHOUD TOERUSTING</u>	310		
<u>VERSEKERING</u>	550		
<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	4 000		
<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN VERSKUIWING EN UITBREIDING</u>	16 723		
<u>REISKOSTE - RAAD VIR KERKMUSIEK</u>	536		
<u>ANDER UITGAWES</u>	948		
<u>TOTALE UITGAWES</u>	R 92 688		
<u>OORSKOT VIR DIE TWEE JAAR</u>	22 661		
- Oorgedra na Opgehoofte Fonds			
	<u>R115 349</u>		<u>R115 349</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

GENERAAL PRETORIUSGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R547 862	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R1 093 794	R568 199	<u>VASTE EIENDOM</u>	R 577 262
	- Saldo 1 Januarie 1983	447 862		<u>HULPBELEGGINGS</u>	805 632
	- Plus: Oorskot vir die drie jaar	545 932	418 332	- Administrateurskantoor	
255 100	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	255 100			
183 569	<u>LENINGS</u>	34 000			
<u>R986 531</u>		<u>R1 382 894</u>	<u>R986 531</u>		<u>R1 382 894</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

GENERAAL PRETORIUSGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R154 672	<u>RENTE BETAAL</u>	R 35 076	R910 126	<u>HUUR</u>	R982 760
266 771	<u>ONDERHOUD EN HERSTELLINGS</u>	177 127	36 697	<u>RENTE OP HULPBELEGGING</u>	15 485
165 956	<u>MUNISIPALE ONKOSTES</u>	176 952			
33 400	<u>INVORDERINGSKOSTE</u>	43 300			
3 717	<u>VERSEKERING</u>	19 858			
R624 516	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R452 313			
322 307	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	545 932			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R946 823</u>		<u>R998 245</u>	<u>R946 823</u>		<u>R998 245</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

DIRK VAN DER HOFFGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDS EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R131 003	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	R132 716	R318 533	<u>VASTE EIENDOM</u>	R360 544
142 925	<u>LENINGS</u>	87 746	23 609	<u>MEUBELS EN TOERUSTING</u>	40 019
	- Fonds vir Gemeente-Opbou	<u>37 860</u>		<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	11 090
	- Teologiese Opleidingsfonds	<u>49 886</u>	10 771	- Saldo 1 Januarie 1983	<u>10 771</u>
78 985	<u>HULPOORTREKKING</u>	192 010		- Plus: Tekort vir die drie jaar	<u>1 138</u>
	- Administrateurskantoor				
<u>R352 913</u>		<u>R412 472</u>	<u>R352 913</u>		<u>R412 472</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

DIRK VAN DER HOFFGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 67 477	<u>RENTE BETAAL</u>	R 44 423	R198 405	<u>HUUR ONTVANG</u>	R257 979
134 699	<u>ONDERHOUD EN HERSTELLINGS</u>	190 699	64 128	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	66 945
52 287	<u>MUNISIPALE ONKOSTES</u>	58 812	R262 533	<u>TOTALE INKOMSTE</u>	R324 924
2 760	<u>VERSEKERING EN LISENSIES</u>	12 883	10 631	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	1 138
6 385	<u>VERGOEDING VIR BELIGTING</u>	9 414		- Oorgedra na Opgehoopte Fonds	
9 556	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	9 831			
<u>R273 164</u>		<u>R326 062</u>	<u>R273 164</u>		<u>R326 062</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BARTON KEEPGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1985</u>
R 53 915	<u>HULPOORTREKKING</u>	R 105 615	R 20 170	<u>VASTE EIENDOM</u>	R 67 557
	- Administrateurskantoor		-	<u>MATTE EN GORDYNE</u>	1 903
1 236	<u>LENING VIR OPRIGTING VAN MOTORAF- DAKKE</u>	1 236	34 981	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	37 391
				- Saldo 1 Januarie 1983	34 981
				Plus: Tekort vir die drie jaar	2 410
<u>R 55 151</u>		<u>R 106 851</u>	<u>R 55 151</u>		<u>R 106 851</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BARTON KEEPGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 8 629	<u>ONDERHOUD EN SKOONMAAKKOSTE</u>	R 28 249	R 12 276	<u>HUUR ONTVANG</u>	R 32 471
14 684	<u>MUNISIPALE ONKOSTE</u>	19 568		- Kantore en parking	
374	<u>VERSEKERING</u>	1 598	49 998	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	34 254
17 756	<u>RENTE</u>	18 811	R 62 274	<u>TOTALE INKOMSTE</u>	R 66 725
395	<u>RENTE TEN OPSIGTE VAN KAPITAAL VIR</u>	296	(20 436)	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	2 410
	<u>MOTORAFDAKKE</u>			- Oorgedra na Opgehoopte Tekort	
-	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	613			
<u>R 41 838</u>		<u>R 69 135</u>	<u>R 41 838</u>		<u>R 69 135</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

JACOB MARÉSTRAAT EIENDOM

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDS EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R (8 953)	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 39 823	R234 281	<u>VASTE EIENDOM</u>	R234 281
	- Oorskot vir die drie jaar	48 776		<u>HULPBELEGGING</u>	39 823
	- <u>Min: Saldo 1 Januarie 1983</u>	8 953	(8 953)	- Administrateurskantoor	
234 281	<u>LENINGSREKENING</u>	234 281			
	- Raad van Finansies ten opsigte van die aankoop van eiendom				
<u>R225 328</u>		<u>R274 104</u>	<u>R225 328</u>		<u>R274 104</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

JACOB MARÉSTRAAT EIENDOM

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 6 126	<u>LONE EN HEFFINGS</u>	R 8 384	R 29 820	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	R -
27 697	<u>ONDERHOUD</u>	2 345	119 648	<u>HUUR ONTVANG</u>	146 743
6 200	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	13 700	22 054	<u>PARKEERGELDE</u>	42 420
25 449	<u>EIENDOMSBELASTING</u>	36 272	(6 135)	<u>RENTE OP HULPBELEGGING</u>	5 229
399	<u>SKRYFBENODIGDHEDE</u>	616			
107 769	<u>RENTE OP LENING</u>	80 827			
700	<u>VERSEKERING</u>	3 472			
<u>R174 340</u>	<u>TOTALE UITGAWES</u>	<u>R145 616</u>			
(8 953)	<u>OORSKOT VIR DIE JAAR</u>	48 776			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R165 387</u>		<u>R194 392</u>	<u>R165 387</u>		<u>R194 392</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

MINNAARSTRAAT EIENDOM

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1985</u>
<u>LENINGSREKENING</u>		<u>VASTE EIENDOM</u>	<u>R2 614 100,71</u>
- Volkshkas Beperk		- Erf 2912, Pretoria	
<u>HULPOORTREKKING</u>	<u>368 928,27</u>	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	<u>4 827,56</u>
- Administrateurskantoor		- Tekort vir die tydperk	
	<u>R2 618 928,27</u>		<u>R2 618 928,27</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

MINNAARSTRAAT EIENDOM

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE SEWE MAANDE GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>UITGAWES</u>	<u>1985</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1985</u>
<u>LONE EN HEFFINGS</u>	R 2 579,54	<u>PARKEERGELDE</u>	R 15 136,90
<u>SKRYFBENODIGDHEDE EN DRUKWERK</u>	201 60	<u>TEKORT VIR DIE TYDPERK</u>	4 827,56
<u>EIENDOMSBELASTING</u>	7 344,63	- Oorgedra na Opgehoopte Tekort	
<u>WATER EN ELEKTRISITEIT</u>	2 063,70		
<u>VERSEKERING</u>	364,79		
<u>ONDERHOUD</u>	176,31		
<u>RENTE OP HULPOORTREKKING</u>	7 233,89		
	<u>R 19 964,46</u>		<u>R 19 964,46</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

RAAD VIR DIE BELYDENDE JEUG

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDS EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R 40 302	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 49 747	R 136 226	<u>VASTE EIENDOM</u>	R 177 958
	- Saldo 1 Januarie 1983	40 302			
	- Plus: Oorskot vir die drie jaar	9 445	12 288	<u>TOERUSTING JEUGKAMPE</u>	11 478
18 785	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDSE</u>	29 243	2 605	<u>MOTORVOERTUIG</u>	1 334
	- Saldo 1 Januarie 1983	18 785	902	<u>KANTOORMEUBELS EN TOERUSTING</u>	668
	- Plus: Byvoeging uit begroting	50 013	1	<u>BOEKERY</u>	1
88 425	<u>LENINGSREKENINGE</u>	68 798	1 684	<u>VOORRAAD KENTEKENS</u>	1 656
	- Min: Rente op lenings	39 555	5 127	<u>LENINGSREKENING</u>	5 127
	- Raad van Finansies ten opsigte van ontwikkeling van jeugkampe	112 315	(532)	<u>KONTANT IN BANK</u>	8 949
10 789	<u>HULPOORTREKKING</u>	15 866			
	- Administrateurskantoor				
<u>R 158 301</u>		<u>R 207 171</u>	<u>R 158 301</u>		<u>R 207 171</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

43

RAAD VIR DIE BELYDENDE JEUG

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R 6 224	<u>REISKOSTE, VERVERSINGS ENS.</u>	R 7 999	R 10 007	<u>BYDRAES EN DONASIES</u>	R 18 617
11 100	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	2 100	121 880	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	156 538
2 455	<u>SKRYFBENODIGHEDE EN DRUKWERK</u>	1 388	1 960	<u>RENTE OP LENINGSREKENING</u>	1 577
101 280	<u>KOSTE ORGANISEERDER</u>	146 799	3 136	<u>OORSKOT INKOMSTE OP KURSUSSE</u>	12 426
2 317	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	1 506	103	<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	213
12 056	<u>BEDRYFSREKENING KAMPTERREINE</u>	14 468			
2 829	<u>ANDER UITGAWES</u>	217			
4 279	<u>RENTE OP HULPOORTREKKING</u>	5 449			
R142 540	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R179 926			
(5 454)	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	9 445			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
<u>R137 086</u>		<u>R189 371</u>	<u>R137 086</u>		<u>R189 371</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

RAAD VIR DIE BELYDENDE JEUG

BEDRYFSREKENINGE- KAMPTERREINE VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

	ROODEPLAAT	VENTERSKROON	VAALKOP	TOTAAL
<u>INKOMSTE</u> - Heffings en bydraes - Huur - Rente	R10 305 17 986 -	R16 535 12 487 1 170	R - 650 -	R26 840 31 123 1 170
	R28 291	R30 192	R 650	R50 133
	R43 668	R28 816	R1 117	R73 601
<u>UITGAWES</u> - Onderhoud - Geboue en terrein - Lone en rantsoene - Elektrisiteit en gas - Telefoon en bankkoste - Versekering - Onderhoud toerusting - Waardevermindering	18 264 11 406 7 216 1 302 777 3 499 1 204	9 340 10 220 7 418 69 451 63 1 255	60 - - - 547 - 510	27 664 21 626 14 634 1 371 1 775 3 562 2 969
	R15 377	R(1 376)	467	R14 468

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

RAAD VIR KATEGES

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R 18 188	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	R 22 445	R 11 628	<u>LENINGSREKENING</u>	R 15 345
	- Saldo 1 Januarie 1983	18 188		- Nederduitsch Hervormde Weeshuis	
	- Plus: Oorskotte vir die drie jaar	4 257		(Verjaarsdagfonds)	600
				- Nederduitsch Hervormde Weeshuis	14 745
5 742	<u>HULPOORTREKKING</u>	5 202			
	- Administrateurskantoor		12 302	<u>ADMINISTRATEURSKANTOOR</u>	12 302
				- Leningsrekening	
<u>R 23 930</u>		<u>R 27 647</u>	<u>R 23 930</u>		<u>R 27 647</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

RAAD VIR KATEGES

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R -	KOSTE TEN OPSIGTE VAN DERDE DIREKTEUR - KITAL MET OPDRAG KATEGES	R142 190	R 4 900	OORPLASING UIT ALGEMENE INKOMSTE - Volgens Begroting	R182 229
-	AFLOSSING OP LENING TEN OPSIGTE VAN DERDE DIREKTEUR AANGEWEND	28 326	7 833	VERHAAL VAN KITAL TEN OPSIGTE VAN DIPLOMAS	2 500
14 151	REISKOSTE- VERGADERINGS	13 086	3 871	RENTE OP LENINGSREKENING	3 717
4 359	DRUK- EN AFROLWERK	581	3 783	RENTE ONTVANG	3 783
	KANTOORBENODIGDHEDE	997			
1 600	ADMINISTRASIEKOSTE	1 500			
218	RENTE OP HULPOORTREKKING	1 292			
R 20 328	TOTALE UITGAWES	R187 972			
59	OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR	4 257			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
R 20 387		R192 229	R 20 387		R192 229

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

SENDJNGRAAD - SENDJNGWERKREKENING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
	<u>ONKOSTE SUPERINTENDENT</u>				
R116 634	- Standplaaskoste	R 159 832	R183 550	BYDRAES EN HEFFINGS	R 238 537
24 911	- Sekretariële kostes	45 188	155 300	OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	1 169 034
14 500	<u>ADMINISTRASIEKOSTES</u>	11 200	(13 653)	RENTE HULPBELEGGING	34 135
1 048	<u>DIVERSE AANKOPE</u>	7 679			
12 760	<u>SKRYFBENODIGDEHEDE EN DRUKWERK</u>	11 163			
42 587	<u>REIS- EN VERBLYFKOSTE</u>	27 394			
237 449	<u>SUBSIDIES AAN RINGSGRADE</u>	813 901			
11 879	<u>ANDER UITGAWES</u>	16 551			
	<u>KOSTE ALGEMENE KERKVERGADERING</u>	11 257			
461 768	<u>TOTALE UITGAWES</u>	1 104 165			
(136 571)	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	337 541			
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds				
R325 197			R1 441 706	R325 197	R1 441 706

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

SENDINGRAAD - TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R682 245	KOSTE TEN OPSIGTE VAN PROFESSORE	R 702 531	R374 221	OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	R 766 007
11 434	DEEL VAN TRAKTEMENT MOR. A M KUPA	-	92 124	OORPLASING UIT RESERVE VIR OP- LEIDING	-
37 562	SEKRETARIEËLE KOSTES	43 254		BYDRAES VIR TEOLOGIESE OPLEIDING	293 400
70 527	KOSTE TEN OPSIGTE VAN STUDENTE	120 425	286 359	- Ekonomiese ondernemings	280 440
21 126	KOSTE TEN OPSIGTE VAN SKOLIERE	6 458	2 880	- Rente op beleggings	2 160
-	ADMINISTRASIEKOSTE	4 000	8 480	- Skolierebeurse	10 800
2 983	ANDER UITGAWES	16 205	1 795	HUUR ONTVANG	1 071
825 877	TOTALE UITGAWES	R 892 873	-	RENTE ONTVANG	317
(77 044)	OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR	170 850	(17 026)	RENTE HULP BELEGGING	2 928
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds			- Administrateurskantoor	
<u>748 833</u>		<u>R1 063 723</u>	<u>R748 833</u>		<u>R1 063 723</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDSE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
	<u>KAPITAALFONDS</u>			<u>BELEGGINGS</u>	
R365 996	- Saldo 1 Januarie 1985	R365 996	R365 996	- Generaal Pretoriusgebou	R 34 000
	Plus: Bydraes ontvang	4 806		- Dirk van der Hoffgebou	37 860
	Plus: Rentefonds oorgeplaas	51 885		- Kerkgeld-vir-Kerkwerkkfonds	350 827
<u>R365 996</u>		<u>R422 687</u>	<u>R365 996</u>		<u>R422 687</u>

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R316 568	<u>HULP AAN GEMEENTES</u>	R366 623	R135 637	<u>RENTE ONTVANG EN ONTVANGBAAR</u>	R116 939
10 800	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	11 200	228 498	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	310 870
R327 368	<u>TOTALE UITGAWES</u>	R377 823		- Volgens Begroting	
36 767	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	51 885	-	<u>HULP VOORSIEN VOOR 1983 TERUGGE-</u>	1 899
	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds			<u>SKRYF</u>	

R364 135

R429 708

R364 135

R429 708

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

<u>1982</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1985</u>	<u>1982</u>	<u>BATES</u>	<u>1985</u>
R 64 255	TOTALE OPGEHOOPTE FONDSE	R 170 227	R 49 738	VASTE EIENDOM	R 60 741
	- Algemene Teologiese Opleidings- fonds		4 002	AANDELEBELEGGINGS	4 002
	- Saldo 1 Januarie 1983	64 255		BELEGGINGS	49 886
	- Plus: Oorskot vir die jaar	105 972	49 886	- Dirk van der Hoffgebou	
503 919	OMSKREWE FONDSE	765 502	291 479	FONDSBELEGGING BY DIE RAAD VAN FINANSIES	449 807
	(Volgens BYLAE G)			DEBITEURE	-
	- Kapitaal	503 544	31 000	STUDIELEENINGS	2 354 231
	- Opgehoopde rente op omskrewe fondse	261 958	1 335 746	HULPBELEGGING	307 126
49 054	ANDER BEURSFONDSE	19 804	(26 082)	- Administrateurskantoor	
	- Nog nie aangewend nie (Volgens BYLAE F)				
1 118 541	KAPITAALVOORSIENING VIR STUDIELEENINGS	2 270 260			
R1 735 769		R3 225 793	R1 735 769		R3 225 793

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

<u>1979/82</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1983/85</u>
R300 852	SUBSIDIE AAN UNIVERSITEIT VAN PRETORIA TEN OPSIGTE VAN SALARISSE - PROFESSORE EN HULP- DOSENTE	R479 638	R367 914	OOPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	R525 807
12 143	BYDRAE TOT SALARIS - DOSENTE IN BYBELKUNDE	23 106		- Volgens Begroting	
24 584	AANVULLING VAN SALARISSE	26 020		- Subsidie aan Universiteit van Pretoria t.o.v	
29 950	MERIEETEBEURSE TOEGESTAAN	7 000		- Professore	442 579
57 366	KORTING OP STUDIELENINGS	32 696		- Dosente in Bybelkunde	23 867
30 600	ADMINISTRASIEKOSTE	58 208		- Hulpdosente	44 716
2 802	ONKOSTE KURATORIUMDAG	5 382		- Direkte Uitgawes t.o.v	
1 785	ONKOSTE LEGITIMASIE	5 747		- Korting op studielenings	39 137
2 393	ANDER UITGAWES	2 113		- Administrasiekoste	58 208
				- Onkoste legitimasie	3 600
				- Diverse uitgawes	3 700
R462 475	TOTALE UITGAWES	R639 910	66 850	Min: Direkte renteverdienste	R615 807
(25 271)	OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR	105 972		RENTE ONTVANG	90 000
				- Dirk van der Hoffgebou	218 205
				- Studielenings	14 966
				- Hulpbelegging	161 690
			2 440	DIVIDENDE	41 549
				- Dagbreek Trust	1 870
R437 204		R745 882	R437 204		R745 882

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BYLAE F

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

BYLAE VAN BEURSFONDSE OP 31 DESEMBER 1985

NAAM VAN BEURSFONDS	SALDO 1 JANUARIE 1983	BYVOEGING 1983/85	TOEGEKEN 1983/85	SALDO 31 DESEMBER 1985
Ring van Rustenburg	R -	R 2 538,87	R1 000,00	R 1 538,87
Ring van Middelburg	2 810,70	3 130,00	-	5 940,70
Pretoria Tattersalls	450,00	-	-	450,00
Gemeente Tzaneen	1 600,00	-	500,00	1 100,00
P R Schoeman	1 400,00	-	1 300,00	100,00
J P Snyman	300,00	-	-	300,00
Ring van Zoutpansberg	3 056,00	7 748,00	1 000,00	9 804,00
Gemeente Phalaborwa	570,00	-	-	570,00
	R10 186,70	R13 416,87	R3 800,00	R19 803,57

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDSE

BYLAE VAN DIVERSE FONDSE OP 31 DESEMBER 1985

(Fondse waarvan die kapitaal belê is en slegs die rente beskikbaar is vir lenings en/of beurse)

Naam van Fonds	Kapitaal	Belê by die Raad van Finansies	Ander bates en fondse	OPGEHOOPTE RENTE			Korting en beurse toege staan	Totale opgehoopde rente op 31.12.85	Leninge studente uit opgehoopde rente	Bedrag beskikbaar vir lenings en/of beurse op 31.12.85
				Saldo 1.1.83	Rente op kapitaal en ander inkomste bygevoeg	Rente op lenings aan studente				
Meyerfonds	900,00	900,00	-	1 638,46	270,00	397,93	-	2 306,39	898,35	1 408,04
Jan (Boomplaas) Visserfonds	1 428,00	1 428,00	-	825,20	428,40	-	-	1 253,60	-	1 253,60
De Looifonds	1 000,00	1 000,00	-	1 997,16	300,00	490,23	-	2 787,39	994,63	1 792,76
Dreyer-Hendrikfonds	4 000,00	-	4 000,00	9 569,55	2 437,24	-	-	12 006,79	7 444,15	4 562,64
Johanna Houghfonds	1 000,00	1 000,00	-	850,53	300,00	-	-	1 150,53	-	1 150,53
C A van Aswegenfonds	1 500,00	1 500,00	-	1 427,08	450,00	-	-	1 877,08	1 000,00	877,08
Petrusburgse Fonds	12 658,81	3 794,01	8 864,80	2 843,06	1 138,20	71,14	164,01	3 888,39	2 408,48	1 479,91
J L P Wolmaransfonds	612,50	612,50	-	606,28	183,75	-	-	790,03	-	790,03
Johan Steinmanfonds	607,99	607,99	-	571,32	182,40	-	-	753,72	-	753,72
E Kühn Studiefonds	200,00	200,00	-	104,00	60,00	-	-	164,00	-	164,00
G en C Swanepoelfonds	12 000,00	12 000,00	-	8 950,00	3 600,00	791,00	1 899,52	11 441,48	6 615,92	4 825,56
A J G Oosthuizenfonds	13 025,00	13 025,00	-	6 557,21	3 815,00	350,00	-	10 722,21	-	10 722,21
H B Roosfonds	350,00	350,00	-	245,00	105,00	-	-	350,00	-	350,00
Pretoria Eeufesfonds	2 049,00	2 049,00	-	1 246,30	614,70	231,57	-	2 092,57	1 090,05	1 002,52
C en L Groblerfonds	250 636,71	250 636,71	-	68 145,11	73 954,54	3 897,31	570,00	145 426,95	102 691,85	42 735,10
E C van der Lindefonds	50 770,42	9 897,58	40 872,84	17 863,28	16 394,35	733,20	9 799,98	25 190,85	2 713,20	22 477,65
Ollie van Eckfonds	500,00	500,00	-	210,00	150,00	-	-	360,00	-	360,00
P G Roetsfonds	4 000,00	4 000,00	-	483,36	1 200,00	65,92	1 200,00	549,28	1 600,00	(1 050,72)
Petrus Robbettefonds	31 801,78	31 801,78	-	69,83	4 266,53	-	-	4 336,36	-	4 336,36
E H van den Berghfonds	10 810,20	10 810,20	-	-	3 243,06	-	-	3 243,06	-	3 243,06
P S D Hagenfonds	35 490,63	35 490,63	-	-	8 650,88	-	-	8 650,88	-	8 650,88
C L L C van Schoorfonds	4 000,00	4 000,00	-	-	416,00	-	-	416,00	400,00	16,00
Donecal Malopofonds	-	-	-	427,88	25,00	328,24	781,12	-	-	-
J en F Botha Trustfonds	14 331,90	14 331,90	-	-	4 299,57	-	-	4 299,57	2 000,00	2 299,57
Ringsbeursfondse	46 799,71	46 799,71	-	-	16 979,32	-	-	16 979,32	-	16 979,32
Ring van Zeerustfonds	1 713,00	1 713,00	-	-	513,90	-	-	513,90	-	513,90
Ring van Zimbabwe	950,00	950,00	-	-	285,00	-	-	285,00	-	285,00
NHSV Pretoria-Oosfonds	408,55	408,55	-	-	122,55	-	-	122,55	-	122,55
	503 544,20	449 806,56	53 737,64	124 630,61	144 385,38	7 356,54	14 414,63	261 957,90	129 856,63	132 101,27

STAAT VAN BRON EN AANWENDING VAN FONDSE VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

BRON VAN INKOMSTE

1. FONDSE VERKRY UIT OORSKOT INKOMSTE

- Algemene Kerkfonds
- Administrateurskantoor
- Versekeringsfonds
- Hospitaalbeheer
- Verhuurde eiendomme
- Evangelisasiestandplaas
- Pastorale Verwysingsdiens
- Konservatorium vir Musiek
- Generaal Pretoriusgebou
- Jacob Maréstraat eiendom
- Raad vir die Belydende Jeug
- Raad vir Kategese
- Sendingraad

R 1 581 043

103 718
226 459
50 580
39 163
12 969
2 074
6 619
22 661
545 932
48 776
9 445
4 256
508 391

2. BYDRAES

- Fonds vir Gemeente-Opbou
- Reserwerekening - Administrasie
- Sentrale Fonds vir Publikasies
- NHSV Hoofbestuursfonds
- Van der Hoff Studiefonds
- Teologiese Opleidingsfonds
- Reserwefonds Ekonomiese Ondernemings

745 568

56 690
256 420
9 120
25 249
19 029
338 305
40 755

3. KAPITAALVOORSIENINGSFONDSE

4. TOENAME IN LENINGS (Kerkgeld-vir Kerkwerk)

1 298 629

5 755 021

5. TOENAME IN LENINGS (Volkskas Beperk)

2 250 000

6. TOENAME IN TRUSTFONDSE

234 609

7. TOENAME IN KREDITEURE

145 973

8. TOENAME IN BANKOORTREKKING

1 303 137

9. AFNAME IN AANDELEBELEGGINGS

1

R13 313 981

AANWENDING SOOS VOLG

1. FINANSIERING VAN TEKORTE

- Studentebeheer
- Argief en Museum
- Afdeling Instandhouding
- Magasynrekening
- Dirk van der Hoffgebou
- Barton Keepgebou
- Hulpfondsekening Kensington
- Kompilator Kerklike Literatuur
- Beheer van bejaardes
- Minnaarstraat eiendom

R 152 509

45 055
3 245
57 572
9 751
1 138
2 410
24 901
3 494
115
4 828

2. AFNAME IN LANGTERMYNLEENING

- Yskor Pensioenfondse

204 748

3. AFNAME IN ALGEMENE RESERVE

30 960

4. TOENAME IN VASTE EIENDOM

3 147 276

5. TOENAME IN DEBITEURE

9 892 161

R13 427 654

Min: Afname in ander Bates

113 673

- Meubels, toerusting en vervoermiddels
- Voorraad
- Kontant op hande en beleggings
- Vooruitbetaalde uitgawes

63 847
14 388
12 266
23 172

R13 313 981

PREDIKANTE PENSIOEN= EN WEDUWEE EN WESEFONDS
VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

57

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1985

	<u>1985</u>	<u>1982</u>
<u>KAPITAAL AANGEWEND</u>		
- <u>Opgelope Fonds</u>	15.263.455	8.547.283
- Saldo 1 Januarie 1983	8.547.283	3.798.194
- Nuwe bydraes	4.836.511	3.309.610
- Oorskot inkomste	1.879.661	1.432.641
- Herwaardasie Sanlampolis	-	6.838
- <u>Stabilisasiefonds Predikante Pensioenfonds</u>	69.012	-
- Bydraes ontvang	71.836	
<u>Min:</u> aanwending	2.824	
- <u>Stabilisasiefonds Personeel Pensioenfonds</u>	61.918	-
- Bydraes ontvang		
- <u>Kapitale Reserwe</u>	36.911	38.978
	<u>15.431.296</u>	<u>8.586.261</u>
<u>AANWENDING VAN KAPITAAL</u>		
- <u>Vaste Bates</u>	4.266.599	1.634.390
- Minerale regte - Plaas Lisabon (teen nominale waarde)	2	2
- Vaste Eiendom - teen kosprys	4.266.597	1.634.388
- <u>Afkoopwaarde Sanlampolis</u>	-	7.786
- <u>Aandelebeleggings</u>	49.634	37.634
- Saambou Nasionale Bouvereniging	32.000	20.000
- Volkshkas Bpk teen kosprys (kyk nota)	17.534	17.534
- Carna Investments (Edms.) Bpk	100	100
Oorgedra	4.316.233	1.679.810

	<u>1985</u>	<u>1982</u>
Oorgebring	4.316.233	1.679.810
- <u>Netto Bedryfskapitaal</u>	11.115.063	6.906.451
- Verbandlenings	9.645.971	5.815.295
- Leningsrekening Carna Investments (Edms.) Bpk	384.556	182.904
- <u>Debiteure</u>		
- Agterstallige pensioenbydraes	50.117	157.557
- Diverse debiteure	455.835	127.654
- Raad van Finansies Ned. Herv. Kerk van Afrika	90.169	63.250
- Opgelope rente & dividende	10.388	3.077
- Vaste depositos en spaarrek.	372.299	487.000
- Kontant - lopende rek. Volksskas	109.017	90.972
	<u>11.118.352</u>	<u>6.927.709</u>
- <u>Min: Bedryfslaste</u>	3.289	21.258
- Pensioenfondsbydraes vooruitontvang	-	20.768
- Diverse krediteure	3.289	490
	<u>15.431.296</u>	<u>8.586.261</u>

PREDIKANTE PENSIOEN= EN WEDUWEES EN WESEFONDS
VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

59

INKOMSTESTAAT VIR DIE 3 JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1985

	<u>1983/85</u>	<u>1979/82</u>
<u>INKOMSTE</u>		
- Bydraes vanweë die Algemene Kerkvergadering	270.515	127.400
- Pensioenbydraes	4.836.511	3.309.610
- Rente op Verbande en Beleggings	4.889.539	2.288.092
- Diverse Inkomste	38.398	56.438
- Netto huurinkomste	838.438	542.948
	<u>10.873.401</u>	<u>6.324.488</u>
 - <u>Min: Uitgawes</u>	 4.157.229	 1.582.237
- Premies herversekeringskema Groepongeskiktheid- en groepsterftedekking	485.663	745
- Pensioenuitkerings	3.437.433	1.516.567
- Eenmalige bedrae	1.480.787	509.734
- Jaargelde	1.956.646	1.006.833
- Rente	138.182	
- Administrasiekoste		
- Algemeen	58.500	49.800
- T.o.v. Pensioenbetalings	19.645	7.104
- Ouditeursvergoeding	5.200	4.000
- Bankkoste	1.059	1.344
- Reiskoste	5.087	1.783
- Diverse Uitgawes	1.160	469
- Koste aktuaris	5.300	425
	<u>6.716.172</u>	<u>4.742.251</u>
<u>OORSKOT INKOMSTE</u>		
- <u>Oorgedra na Opgelope Fonds</u>		
- Pensioenbydraes	4.836.511	3.309.610
- Oorskot inkomste	1.879.661	1.432.641
	<u>=====</u>	<u>=====</u>